Ἡ Γυναίκα

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

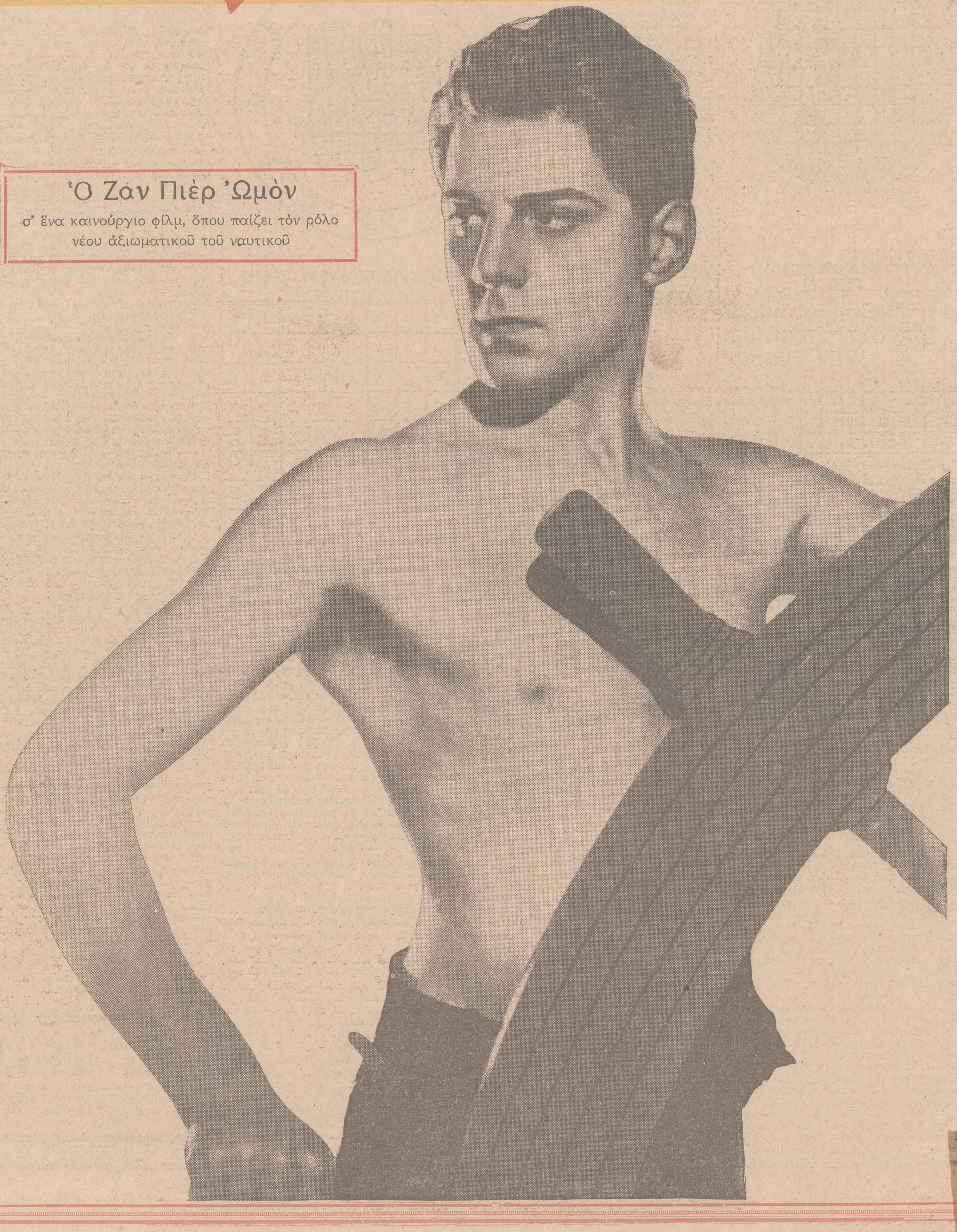

Ὁ Ζὰν Πιὲρ Ὠμὸν

σ᾽ ἕνα καινούργιο φίλμ, ὅπου παίζει τὸν ρόλο νέου ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ

Ἡ Γυναίκα

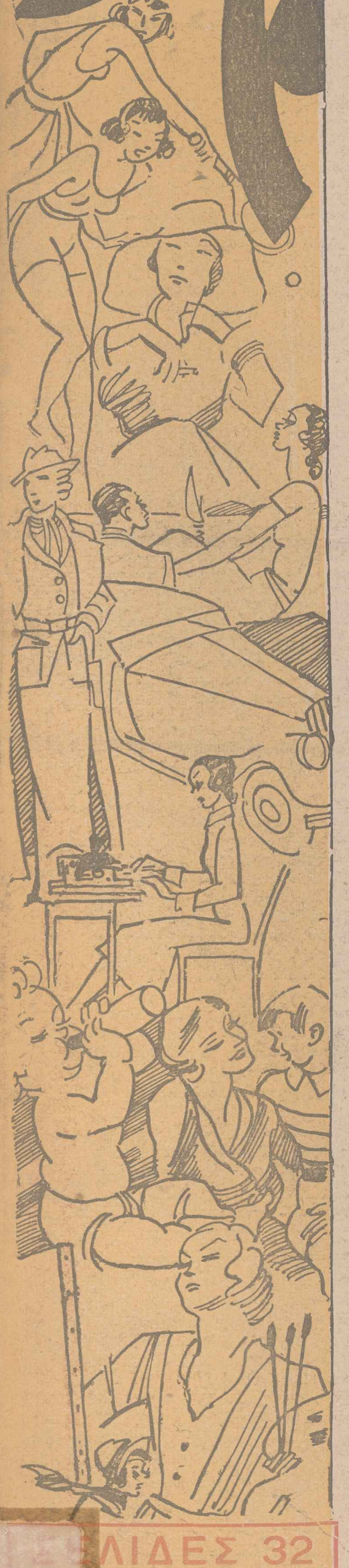

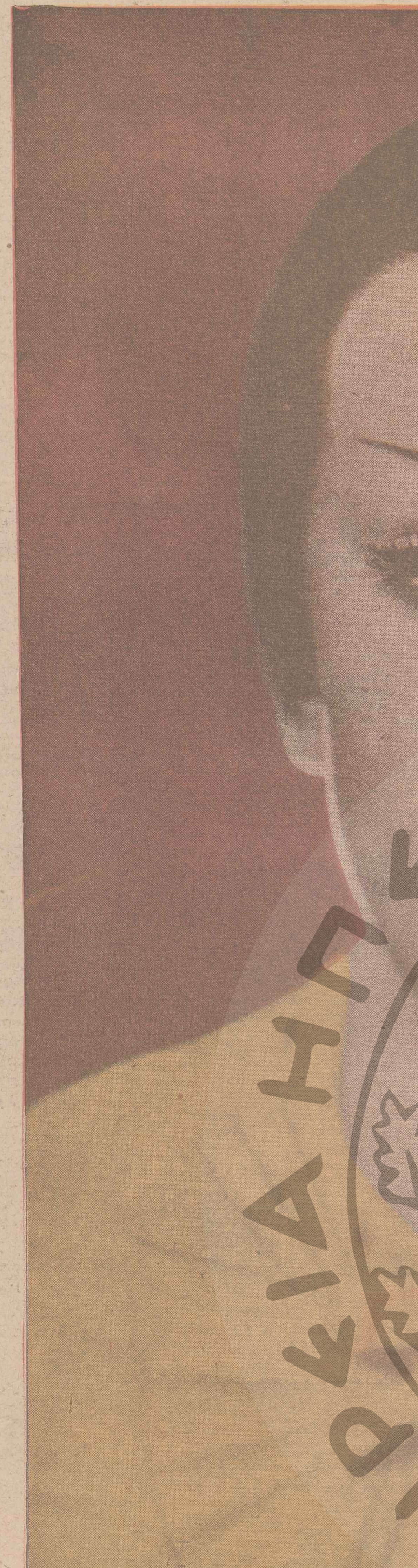

ΣΕΛΙΔΕΣ 32
ΔΡΑΧΜΑΙ 2

Π
Γ9

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Η ΗΧΩ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
5
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1937

Γραφεῖα: Βουλῆς 1
Τυπογραφεῖα: Παλαμήδου 4

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ

ΟΙ ΔΟΡΥΦΟΡΟΙ

Διάλογος μεταξὺ δύο Κυριῶν

Α΄ Κυρία.— Ἄ, ἦταν πολὺ ἀναιδής! Μὲ παρακολουθοῦσε ἀπὸ τὸ Σύνταγμα ὥς τὴν Ὁμόνοια. Μόλις ἔφτασα στὴν ὁδὸ Γ΄ Σεπτεμβρίου, τάχυνα τὸ βῆμα μου καὶ ἄρχισα νὰ στρίβω σοκάκια, μήπως κατορθώσω νὰ χάση τὰ ἴχνη μου, μὰ αὐτὸς δόστου καὶ ὅλο φανερωνόταν μέσα στὰ πόδια μου... ἐκεῖ ποὺ ἔλεγα πὼς μ' ἔχασε, νά τος πάλι ἐμφανιζόταν ἀπὸ κάποιο σοκάκι ποὺ δὲν τὸν περίμενα.

Β΄ Κυρία.— Καὶ δὲ σοῦ εἶπε τίποτα;

Α΄ Κυρία.— Πῶς; Σὲ μιὰ στιγμὴ εἶχε τὸ θράσος νὰ ἔρθη δίπλα μου καὶ νὰ μοῦ λέγη ἕνα σωρὸ κουταμάρες καὶ ἀηδίες, ὁ συχαμένος!

Β΄ Κυρία.— Σὰν τί, ἀπάνω-κάτω;

Α΄ Κυρία.— Ποῦ νὰ θυμᾶμαι τώρα; Μὰ στάσου νὰ δῆς... (προσπαθεῖ νὰ θυμηθῆ). Ἄ, ναί, τὸ σαχλό! Ἄρχισε νὰ μοῦ λέη: «Ἐσεῖς εἴσαστε ἡ γυναῖκα ποὺ καιρὸ ἔψαχνα καὶ ἐπὶ τέλους τὴν πέτυχα!». Ὁ ἄθλιος! Ἔψαχνε καιρὸ καὶ μὲ πέτυχε στὸ δρόμο! Πῶς μπορεῖς νὰ τὸν πιστέψης;

Β΄ Κυρία.— Δηλαδή, ἂν τὸν πίστευες, θὰ τοῦ ἐπέτρεπες νὰ σὲ συνοδεύση;

Α΄ Κυρία.— Τί λὲς, καλὲ, αὐτὸν τὸν ἀσχημομούρη, τὸν ἀπαίσιο!

Β΄ Κυρία.— Κι' ἂν δὲν ἦταν ἀσχημομούρης καὶ ἀπαίσιος;

Α΄ Κυρία.— Ἔλα τώρα, ἄσε τ' ἀστεῖα, καϋμένη, εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ βρῆ κανεὶς τὴν τύχη του στὸ δρόμο;

Β΄ Κυρία.— Γιατί ὄχι; Τὴν εὐτυχία τὴν βρίσκεις ἐκεῖ ἀκριβῶς ποὺ δὲν ἐλπίζεις, δὲ σὲ προειδοποιεῖ ποτέ... τὸ ἴδιο βέβαια καὶ ἡ δυστυχία.

Α΄ Κυρία.— Ἴσως εἶναι ἔτσι ὅπως τὰ λὲς, μὰ πάντως δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ χαμένος. Γιὰ μιὰ στιγμὴ μοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ φωνάξω ἕναν ἀστυφύλακα, μὰ φοβήθηκα τὸ σκάνδαλο. Μποροῦσε καὶ νὰ γραφῆ τὸ ὄνομά μου στὶς ἐφημερίδες.

Β΄ Κυρία.— Πῶς φαίνεται πὼς εἶσαι ἄπειρη! Ἐμένα ὅταν μὲ παρακολουθοῦν, τοὺς ἀφήνω καὶ ἂν δὲ βαριῶνται ἂς παρακολουθοῦν... Μπορῶ νὰ σοῦ πῶ μάλιστα, ὄχι πὼς μ' ἀρέσει, μὰ κάνω γοῦστο νὰ ἔχω δορυφόρους στὴν πορεία μου.

Α΄ Κυρία.— Κι' ἂν τύχη καὶ πάρει θάρρος καὶ ἀρχίζει νὰ σοῦ ψιθυρίζη κάτι;

Β΄ Κυρία.— Τὸν ἀφήνω νὰ ψιθυρίζη καὶ δὲν τοῦ δίνω καμμιὰ ἀπάντησι.

Α΄ Κυρία.— Ἔτσι μπορεῖ ν' ἀποθρασυνθῆ καὶ ν' ἀρχίση νὰ λέη πρόστυχα λόγια, νὰ σοῦ κάνη προτάσεις ἐξωφρενικές.

Β΄ Κυρία.— Τὸν ἀφήνω νὰ λέη ὥς που νὰ βαρεθῆ. Κάποτε μάλιστα μ' ἕνα χαμόγελο τοῦ δίνω κι' ἐλπίδες... Δὲν ξέρεις τί χάζι κάνω νὰ βλέπω κάτι τέτοιους κουτούς, νὰ ἀρχίζουν νὰ τὸ παίρνουν ἀπάνω τους, καὶ νὰ βεβαιώνωνται πὼς ἔγινε ἡ κατάκτησίς τους καὶ πὼς ζυγώνει ἡ στιγμὴ τῆς εὐτυχίας των.

Α΄ Κυρία.— Χαρᾶς τὸ κουράγιο σου!

Β΄ Κυρία.— Ἔτσι μονάχα ἐκδικοῦμαι τοὺς ἄντρες γιὰ τὸν ἐγωϊσμό τους καὶ τὴν κουταμάρα τους... Δὲν ἔχεις ἰδέα πόσο αὐτὸ μὲ ἱκανοποιεῖ. Ἄκου τώρα νὰ δῆς τί μοῦ συνέβη κάποτε, γιὰ νὰ καταλάβης πὼς ἔχω ἕναν τρόπο ἀλάνθαστο, γιὰ νὰ ἐξευτελίζω αὐτοὺς τοὺς ἀναιδεῖς, ποὺ θαρροῦν ὅτι μποροῦν νὰ κατακτήσουν μιὰ καθὼς πρέπει κυρία μὲ αὐτὰ τὰ βλακώδη μέσα. Μὲ εἶχε πάρει ἀπὸ πίσω κάποιος ἠλίθιος. Μὲ τὸν τρόπο μου καὶ μὲ τὰ γέλια μου, ὅλο καὶ τοῦ ἔδινα ἐλπίδες. Ἔτσι μὲ πῆγε ὥς τὸ σπίτι. Τότε καθόμουν σ' ἕνα ἰσόγειο τῆς ὁδοῦ Φερρῶν. Μπαίνω μέσα στὸ σπίτι καὶ ἐπίτηδες ἀφήνω τὴν πόρτα ἀνοικτή, ρίχνοντάς του ἕνα τελευταῖο χαμόγελο. Εὐτυχῶς ὁ ἄντρας μου, ποὺ ἔχει τὶς ἴδιες ἰδέες μὲ μένα στὸν τρόπο αὐτὸν τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῶν ἀφελῶν αὐτῶν δορυφόρων, βρισκόταν στὸ σπίτι. Τοῦ τὰ διηγοῦμαι ὅλα μὲ συντομία καὶ βγαίνω ἀμέσως στὸ παράθυρο. Νὰ αὐτὸς περίμενε ἀπὸ κάτω, γεμᾶτος ἐλπίδες καὶ πόθους. Τοῦ χαμογελάω καὶ πάλι ἀρκετὰ ἐνδεικτικὰ καὶ προκλητικά. Αὐτὸ τὸν κάνει νὰ πάρη θάρρος καὶ νὰ μπῆ μέσα ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴ πόρτα. Ἀνεβαίνει γεμᾶτος εὐτυχία τὴ σκάλα, ὅταν βρίσκεται μπροστὰ στὸν... ἄντρα μου!

Α΄ Κυρία.— Καταλαβαίνω τί ἔγινε! Θὰ τὸν ἔσπασε στὸ ξύλο!

Β΄ Κυρία.— Ἡ μεγαλύτερη τιμωρία γιὰ κάτι τέτοιους εἶνε ὁ ἐξευτελισμός, ἡ εἰρωνεία. Ἂν τὸν ἔδερνε θὰ πῆ πὼς τὸν λάβαινε ὑπ' ὄψιν.

Α΄ Κυρία.— Τί τοῦ ἔκανε λοιπόν;

Β΄ Κυρία.— Τοῦ εἶπε ὑποχρεωτικώτατα καὶ ὅλος γλύκα: «Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, κύριέ μου, ποὺ εἴχατε τὴν καλωσύνη καὶ τὴν εὐγένεια νὰ συνοδέψετε τὴ γυναῖκα μου ὥς τὸ σπίτι. Ὑπάρχουν καμμιὰ φορὰ μερικοὶ ἀναιδεῖς ποὺ παρακολουθοῦν καὶ πειράζουν τὶς κυρίες στὸ δρόμο, ὥστε σᾶς χρωστῶ, κύριέ μου, μεγάλη χάρι, ποὺ ἀναλάβατε νὰ τὴν συντροφέψετε καὶ νὰ τὴν ἀπαλλάξετε ἀπὸ κάτι τέτοιους ἐνοχλητικούς. Δὲν ξέρω πῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσω... Δὲν περνᾶτε ὅμως μέσα νὰ σᾶς προσφέρουμε κάτι, θὰ εἶσθε κουρασμένος ὕστερα ἀπὸ τόσο δρόμο.

Α΄ Κυρία.— Καὶ ἔπειτα τί ἔγινε;

Β΄ Κυρία.— Δὲν πιστεύω νὰ νομίζης πὼς πέρασε μέσα; Σαστισμένος πῆρε τέσσερες-τέσσερες τὶς σκάλες καὶ τὸ ἔσκασε ντροπιασμένος, χωρὶς νὰ κυττάξη πίσω του.

Α΄ Κυρία.— Καλὴ τιμωρία εἶναι αὐτή, μὰ δὲν εἶναι ὅλοι οἱ ἄντρες σὰν τὸν δικό σου. Ἕνας ἄλλος θὰ ἔκανε μεγάλη φασαρία.

Β΄ Κυρία.— Μὰ τότε δὲ θὰ τὸν τιμωροῦσε ὅσο τιμωρήθηκε ὁ δικός μου, γιατὶ θὰ τοῦ ἔδινε σημασία...

Π. ΧΟΡΝ

ΑΙ ΚΟΣΜΙΚΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

Η ΑΥΛΗ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐπεσκέφθη εἰς τὸν «Παρνασσὸν» τὴν ἔκθεσιν τοῦ καλλιτέχνου κ. Ρωνᾶ καὶ ἠγόρασε ἕνα ὡραιότατον πίνακα, ὁ ὁποῖος παριστᾷ μίαν ἄποψιν τῆς Μυκόνου.

Ἡ Α. Β. Υ. ἡ πριγκήπισσα Εἰρήνη καὶ ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος ἐπεσκέφθησαν εἰς τὸ «Ἀτελιὲ» τὴν ἔκθεσιν τῆς γυναικείας δημιουργίας.

Ἀνεχώρησε διὰ Παρισίους ἡ Α. Β. Υ. ὁ πρίγκηψ Γεώργιος.

* * *

Λαμπρὰ δεξίωσις καὶ χορὸς ζωηρότατος παρὰ τῷ πρεσβευτῆ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆ κ. Μὰκ-Βῆ.

Ἡ κυρία πρέσβειρα ἐδέχετο μετὰ πολλῆς ἐγκαρδιότητος τοὺς προσκεκλημένους της, βοηθουμένη ὑπὸ τῆς χαριτωμένης θυγατρός της.

Βλέπομεν τὸν κ. καὶ τὴν κ. Πετροκοκκίνου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Θεοδ. Μελᾶ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μερκάτη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ἀντ. Σκένδερ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ἀλεξανδρῆ, τὴν κ. Αἰκ. Βάττη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μπλέγκεν, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Πασπάτη, τὴν κ. Κανελλοπούλου, τὴν δεσποινίδα Φωστηροπούλου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ντιόν, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Κ. Καμπάνη, τὸν κ. Γ. Μανωηλίδην, τὸν κ. Ἀρβανιτίδην, Μελᾶν, Χὰρτ κ. ἄ.

Ἐπίσης παρευρέθησαν: οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὁ κυβερνήτης τοῦ ἐν Πειραιεῖ ὁρμοῦντος ἀμερικανικοῦ πολεμικοῦ «Ράϊντ», ὁ πλοίαρχος καὶ ἡ κ. Λεοντοπούλου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Τζὼν Σταυρίδη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Παλαμᾶ, ὁ πλωτάρχης καὶ ἡ κ. Χόλδεν, ὁ πλοίαρχος κ. Κιβωτός, ὁ κ. Λαμπρίδης, ὁ κ. Μάτσας, ὁ κ. Μπότσαρης κ. ἄ.

* * *

Τὸ καλλιτεχνικὸ γεῦμα τοῦ Ἀτελιὲ τῆς περασμένης Πέμπτης, διεξήχθη μὲ μεγάλη ζωηρότητα καὶ κέφι· προπόσεις μὲ πολὺ χιοῦμορ ἔγιναν, ἀλλὰ καὶ σοβαραί, ὅπως π. χ. ἡ πρόποσις τοῦ προέδρου τοῦ Ἀτελιὲ κ. Ἀργυροπούλου πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Σελούμ, μέλους τῆς ἐπιτροπῆς τῆς τουρκικῆς ἐκθέσεως.

Μεταξὺ τῶν συνδαιτημόνων διεκρίναμεν τὴν προεδρεύσασαν τοῦ γεύματος δίδαν Μπέλαν Ραυτοπούλου, τὴν συγγραφέα κ. Ἀθηνᾶ Ταρσούλη, τὴν συγγραφέα κ. Νικολάκη, τὴν κ. Ψημένου, τὴν κ. Πέπη Σταματοπούλου, τὰς καλλιτέχνιδας δεσποινίδας Μίναν Κωλέττη, Μαρ. Μανιᾶ, Ἄντα Ζίλλυ, τὴν κ. Παρίση, τὸν κ. Ἀγγ. Βουτσινᾶν, τὸν κ. Γ. Ἡσαΐαν, τὸν ναύαρχον κ. Ι. Χατζηλουκᾶν, τὸν κ. Τίμον Μωραϊτίνην, τὸν κ. Χότζην, τὸν κ. Λανίτην, τὸν κ. Καλογερόπουλον, τὸν κ. Βυζάντιον, τὸν κ. Γιάννο Ριζοδῆμον, τὸν κ. Πάγκαλον, τὸν κ. Γ. Κατηφόρην, τὸν κ. Φραγκούδην, τὸν κ. Ἀσλάνην κλπ.

Τὸ γεῦμα ἠκολούθησε χορὸς μὲ πολὺ μπρίο πέραν τοῦ μεσονυκτίου.

* * *

Εὐθυμία γενικὴ εἰς τὴν προχθεσινὴν δεξίωσιν τῆς κ. Λίνας Ρετσίνα, ἡ ὁποία βοηθουμένη ἀπὸ τὰς ἀδελφάς της κ. κ. Μπόταση, Ζαλοκώστα καὶ Δρούλια, ἐδέχετο τοὺς προσκεκλημένους της.

Τὸ κυλικεῖον πλουσιώτατον, γαργαλιστικώτατον καὶ ἀφθονώτατον.

Μεταξὺ τῶν παρευρεθέντων: ὁ κ. καὶ ἡ κ. Κ. Καμπάνη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἰωσηφόγλου, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἰταλίας κ. Μποσκαρέλλι, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μ. Μπενάκη, ἡ κ. καὶ ἡ δὶς Παπάγου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Σεραφίνι, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Καρέλλα, ὁ στρατηγὸς κ. Παπαδιαμαντόπουλος, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μαλαμίδη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Γ. Μπότη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ι. Χωρέμη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Σ. Θεοτόκη, ἡ κ. Βαντερζάντ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Λ. Λιάμπεη, ἡ κ. Λύδη, ἡ κ. Σ. Μεταξᾶ, ἡ κ. Βλάχου.

Χαριτωμέναι αἱ δεσποινίδες Ἐλάλιο, Παπαρρηγοπούλου, Ἀνδριτσάκη, Μακκᾶ, Γενναροπούλου, Καμπάνη καὶ Ἰωσηφόγλου.

Ἐπίσης παρευρέθησαν οἱ κ. κ. Δρούλιας, Ζαλοκώστας, Μπότασης, Εὐταξίας, Γεράκης, Μπαλτατζῆς, Μαυροκορδάτος, Φίλων, Ράλλης, Καρτάλης, Βλάχος κλπ.

Ἡ μουσικοφιλολογικὴ χορευτικὴ συγκέντρωσις εἰς τὴν Πέργκολα τῶν «Νέων Λογοτεχνῶν καὶ Καλλιτεχνῶν» ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν.

Ἐτραγούδησαν θαυμάσια οἱ γνωστοὶ ντιζὲρ Λευτέρης Τερζῆς καὶ Τώνης Ράϊς καθὼς καὶ ὁ κ. Κουγιουμτζόπουλος, ἀπήγγειλεν ὁ ποιητὴς κ. Κοφινιώτης καὶ κατεχειροκροτήθη εἰς τοὺς ρωσσικοὺς χοροὺς ἡ δὶς Τ. Ἰορδανίδου.

Μεταξὺ τῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων διεκρίναμεν τὰς Παπαδοπούλου, Χαρμπῆ, Πανταζοπούλου, Σπανούδη, Κύθρου, Παπαπέτρου, Ἀθανασίου, Καρανικόλα, Μιχαηλίδου, Δούκα, Φεργανδούτου, Λουδάρου, Μακρυκώστα, Λουγγῆ, Τσιριγώτου, Πανοπούλου, Παναγοπούλου, Ρωσέτη, Καμπάνη, Τσιριμώκου, Λαμπροπούλου καὶ τοὺς κ. κ. Μενάγιαν, Ζαφειρόπουλον, Χαϊκάλην, Παπαδάκην, Βαγιανόν, Κοφινιώτην, Πετρῖκον Κανελλόπουλον, Μαράκην Ἐμπειρῖκον, Χατζηγιαννάκην, Τράγκαν, Κρήνην, Ἀλυγαζάκην, Πανᾶν, Τόγκαν, Κοσμᾶν Ἀρβανιτίδην καὶ ἄλλους.

* * *

Εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἐδόθη ὁ ἐτήσιος χορὸς τῶν Ἑλληνίδων ὁδηγῶν μὲ πλήρη ἐπιτυχίαν.

Ἡ μεγάλη αἴθουσα τῶν ἑορτῶν ἦταν ἀσφυκτικῶς γεμάτη, εἰς τὸ χορευτικὸν τεραὶν συνωθοῦντο τὰ κομψὰ ζευγάρια τῶν χορευτῶν, ἐνῷ πολλαὶ κυρίαι καὶ δεσποινίδες ἐπωλοῦσαν λουλούδια, σιγάρα καὶ λαχνοὺς τοῦ μεγάλου λαχείου, ποὺ ἐκέρδιζαν ὡραιότατα δῶρα.

Ὁ χορὸς ζωηρότατος καὶ τὰ νούμερα πολὺ ἐπιτυχημένα· τὸ τραγοῦδι τοῦ κ. Καβαδία καὶ οἱ χοροὶ τῆς κ. Κατσαρᾶ, τῆς δίδος Ἐλάλιο καὶ τοῦ κ. Μανωηλίδου κατεχειροκροτήθησαν.

Μεταξὺ τῶν παρισταμένων διεκρίναμεν τὴν ἀκούραστον πρόεδρον κ. Ἀντ. Μπενάκη, τὴν κ. Νικολούδη, τὴν κ. Ν. Μαυρουδῆ, τὸν πρέσβυν τῆς Βραζιλίας καὶ τὴν κ. Ἐλάλιο, τὸν πρεσβευτὴν τῆς Ρουμανίας καὶ τὴν κ. Φιλότι, τὸν ἐπιτετραμμένον τῆς Ὁλλανδίας καὶ τὴν κ. Σίλεμ, τὸν πρεσβευτὴν τῆς Γερμανίας καὶ τὴν πριγκήπισσαν Ἔρμπαχ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Δ. Ἀραβαντινοῦ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Γ. Μελᾶ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Νοὲλ Ρῆζ, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ν. Βάσσου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Κ. Σαλβάγου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Βερυκίου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Γ. Ἀφεντούλη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Πασπάτη, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Φωκᾶ, τὴν κ. Παπάγου, τὴν κ. Λ. Μελᾶ, τὸν μαρκήσιον καὶ τὴν μαρκησίαν Σεραφίνι, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Καρέλλα, τὴν βαρώνην Βῆμερ, τὸν πρεσβευτὴν τῆς Ἰταλίας κ. Μποσκαρέλλι, τὴν κόμησσαν Καποδίστρια, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Θ. Μανέττα, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Δρούλια, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Πεσμαζόγλου, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Ἀβέρωφ.

Τὰς κυρίας Λίναν Ρετσίνα, Ἑλ. Βλάχου, Καράσσου, Χατζηλαζάρου, Μακκᾶ, Μπότη, Ζαπίφη, Ἀπέργη, Λιάμπεη, τὰς δεσποινίδας Ρουσὲν, Εὐγενίδη, Καμπάνη, Σινιόσογλου, Παπαρρηγοπούλου, Μερκούρη, Μαζαράκη, Κουμαντάρου, Ὀρλώφ, Μαρῆ, καὶ τοὺς κυρίους Καλαμποκίδην, Σηριώτην, Κουμάνταιρον, Φραγκόπουλον, Καρτάλην, Βαλεάνον, Ἀρβανιτίδην, Ντιόν, Σπόντην, Βοϊβόνδαν, Πυροκάκον, Ρῆζ, Νικολόπουλον, Ἀθανασιάδην, Μακκᾶν, Βουτσινᾶν, Ἀργυρόπουλον, Κανελλόπουλον κλπ.

Χ.

ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἡ Σουσουράδα

Ποῦ πάει ἔτσι βιαστικὴ αὐτὴ ἡ σουσουράδα — σοῦ-σοῦ-σοῦ καὶ κουνάει τὴν οὐρά της; Δὲν εἶναι οὔτε δεκαεπτὰ ἐτῶν. Καὶ ὅμως τὰ χείλη της εἶναι βαμένα. Τὰ μάγουλά της ἐπίσης. Στὰ μάτια της φαίνεται τὸ ρίμελ. Κυττάξτε τὴν τσαπερδόνα πῶς πηδάει στὸν δρόμο καὶ πῶς χαμογελάει καὶ πῶς φωνάζει καὶ πῶς μιλάει καὶ πῶς συζητάει καὶ πῶς χειρονομεῖ, ὡς νὰ περιφρονῆ τὸ Σύμπαν, ἀλλὰ καὶ πῶς σὲ ἐκνευρίζει μὲ τὸ φέρσιμό της.

— Μωρὴ κατσαρίδα! τὴν πείραξε κάποιος στὸ τράμ.

— Οὔ! νὰ χαθῆς, παληάνθρωπε! τοῦ ἀπήντησε ἐκείνη.

Καὶ ἡ γηραιὰ κυρία ἐσταυροκοπήθη.

— Ἔλα Χριστὲ καὶ Παναγιά! Τί εἶναι τοῦτο!

Καὶ μὲ τὰ φασαμέν της τὴν κύτταξε σὰν... μικρόβιο.

Ἀλλὰ ποῦ πάει ἡ σουσουράδα;

Θέλετε νὰ τὸ μάθετε;

Στὸ χοροδιδασκαλεῖο. Τώρα μαθαίνει χορό. Μάλιστα, φὸξ, βὰλς καὶ ταγκό. Σὲ λίγο θὰ λικνίζεται στὰς ἀγκάλας τοῦ ἐμποροϋπαλλήλου, τοῦ πρωτοετοῦς φοιτητοῦ, ἢ τοῦ μπακαλόγατου (Κυριακάτικου μὲ τὰ καλά του), θὰ χορεύη καὶ λίαν περιπαθῶς θὰ ξεφωνίζη:

«Κλάψε φτωχὴ καρδιά».

Καὶ πάει μόνη της στὸ χοροδυδασκαλεῖο;

Μόνη της, ὁλομόναχη.

Κάποια ποὺ εἶπε στὴ μάνα της πῶς τὴν ἀφήνει μόνη, ἡ σουσουράδα δὲν τὴν ἄφησε νὰ ἀπαντήση, ἀλλ' ἔσπευσε ἡ ἴδια νὰ τὴν ἀποστομώση:

— Μήπως στὰ χοροδιδασκαλεῖα εἶναι ἀνθρωποφάγοι;

Ἴσως ὄχι. Ἀλλὰ φοβᾶμαι ὅτι ἡ σουσουράδα ἔχει ἀρχίσει νὰ μπαίνη στὴ ζούγκλα τῆς Ἀθήνας, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ μάθημα τοῦ ταγκὸ καὶ τελειώνει καμμιὰ φορὰ στοῦ Συγγροῦ. Γιατὶ ἡ σουσουράδα αὔριο θ' ἀργήση νὰ πάη σπίτι της. Κάποια φίλη θὰ τὴν «κρατήσει». Μεθαύριο θὰ κοιμηθῆ στῆς «φίλης» της. Ἐὰν την μαλώση ἡ μάνα της ἔχει τὴν ἀπάντησι:

— Δὲν πιστεύω νὰ μ' ἔφαγε ἡ Φιφή.

Ἀλλ' ἡ Φιφὴ δὲν εἶναι ποτὲ Φιφὴ σὲ καμμιὰ τέτοια περίπτωσι. Εἶναι Φίφος. Κάποιος μαντράχαλος Ἐρωτόκριτος, μέγας εἰς τὸ ἔργον τοῦ ἔρωτος. Μαντηλάκι μεταξωτό, καμπαρτινίτσα, χωρίστρα μὲ μπριγιαντίνη, γκέτα καὶ πεντάρα μηδέν. Ἐργασία ἐπίσης. Ἀλλὰ τάζει γάμον. Κι' ἡ σουσουράδα τὸν χάφτει. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀρχίζει τὸ μεγάλο κατρακύλισμα. Σταθμὸς δεύτερος τὸ σεπαρὲ τῶν δι' οἰκογενείας κέντρων μὲ τὰ ὀνόματα τῶν φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος συνήθως.

Κυκλὼν ἔχει ἀρχίσει νὰ περισφίγγη τὴν σουσουράδα. Ἡ μάνα ἀρχίζει νὰ συνηθίζη καὶ σὰν καμμιὰ φορὰ θελήση νὰ πῆ καμμιὰ λέξι, θ' ἀκούση ἀπὸ τὴν κόρη της:

— Δὲν ξεύρεις σύ, μητέρα.

Κι' ὅμως ξεύρει καὶ παραξεύρει ἡ δόλια ἡ μητέρα. Ἀλλὰ τί νὰ πῆ πιά; Ἴσως ἀρχίζη νὰ τὴν «σκεπάζη» στὸν πατέρα ἢ στὸν ἀδελφό. «Κλείνει» τὰ μάτια πιά.

Ἄκουσα μιὰ μητέρα νὰ λέγη σὲ μιὰ ἄλλη πρὸ ἡμερῶν:

— Μὴ τὴν ἀφήνης μόνη της ποτὲ τὴν κόρη σου;

— Γιατί;

— Δὲν ξεύρεις γιατί;... Γιατὶ εἶχα καὶ ἐγὼ δυὸ κορίτσια καὶ τὰ ἔχασα.

— Πῶς;

— Μοῦ τὰ ἔφαγε τό... ταγκό!..

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ἀνώνυμος Ἑταιρεία
«ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»
Γραφεῖα: Βουλῆς 1
Τυπογραφεῖα Παλαμήδου 4
ΤΗΛ. ΓΡΑΦΕΙΩΝ 30.461
ΤΗΛ. ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ 30.297

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Ἡ Γυναῖκα

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΡΟΖΑ ΑΝΤ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
5
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
1937

ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Α΄
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2

Ἀριθμὸς φύλλου 14

ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

Η ΑΘΗΝΑ ΟΘΩΝΟΣ ΣΤΑΘΑΤΟΥ

ΜΙΑ ΚΟΛΟΣΣΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΔΙΑΤΕΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΛΟΥΣ

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ἄνθρωποι ποὺ γεννιοῦνται μὲ μιὰ λεπτὴ ψυχὴ ἢ ἕναν ἀπέραντο νοῦ καὶ ποὺ τὰ θεῖα αὐτὰ δῶρα τους τ' ἀφιερώνουνε ἐξ ὁλοκλήρου στὴν ἀνθρωπότητα, στὴν κοινωνία, στὴν πρόοδο, στὰ γράμματα καὶ στὶς Τέχνες.

Ἄλλοι γίνονται Παστέρ, ὁδηγοὶ λαῶν, ἄλλοι στρατιῶται ταπεινοὶ μιᾶς ἰδέας, μιᾶς πίστεως ἢ ἑνὸς ὡραίου ὀνείρου. Ἄλλοι μὲ καθοδηγητὴ τὸ μυαλὸ ἀγωνίζονται μέσα σὲ ἐργαστήρια γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἄλλοι προσφέρουν τὴ ζωή τους γιὰ τὰ πειράματα τῆς καλυτερεύσεως τῆς ζωῆς. Ἄλλοι μέσα σὲ σκληροὺς ἀγῶνες ἀφίνουνε τὴν σφραγίδα τῆς μεγαλοφυΐας των ἐπάνω στὸ χαρτί, στὸ μάρμαρο, στὸ μουσαμᾶ, στὸν ἦχο, κι' ὅλα αὐτὰ συντείνουν στὴν τέρψι, στὴν μόρφωσι καὶ στὸν πολιτισμὸ τῶν πολλῶν. Μάρτυρες τῆς πίστεως, μάρτυρες τῆς ἐπιστήμης, μάρτυρες τῶν ἰδεῶν, μάρτυρες τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ἔρχονται καὶ παρέρχονται κι' ἀντικαθιστοῦν οἱ μὲν τοὺς δὲ μέσ' ἀπὸ τὸ διάβα τῶν αἰώνων... Ἅγιοι, ἐπιστήμονες, ἰδεολόγοι, σοφοί, πολιτικοί, ποιηταί, μουσικοί, καλλιτέχνες...

Ὁ Τολστόϊ, ποὺ χάρισε τὸ μυαλὸ καὶ τὴν ψυχή του μέσα ἀπὸ τὰ ἔργα του γιὰ τὴν καλυτέρευσι τῆς ζωῆς, δὲν εὕρισκε καὶ πάλι ἡσυχία καὶ ἀνάπαυσι. Ἔνοιωθε πὼς ὤφειλε κι' ἄλλα, πὼς γεννήθηκε γιὰ ν' ἀγαπήση τοὺς πολλοὺς καὶ νὰ τοὺς βοηθήση νὰ γίνουν ἂν εἶναι δυνατὸν λιγώτερο δυστυχεῖς. Τί τοῦ ἔμενε; Ἡ περιουσία του. Ἔπρεπε κι' αὐτὴν νὰ τὴν μοιράση, ἔπρεπε νὰ κατέβη στὸν πόνο τῶν δυστυχισμένων, νὰ πατήση κι' αὐτὸς ξυπόλυτος ὅπως οἱ ἄλλοι, νὰ σκληρύνη τὴν φτέρνα του, νὰ σκληραγωγήση τὸ στομάχι του, γιὰ νὰ τοὺς καταλάβη, γιὰ νὰ τοὺς βοηθήση καλύτερα.

Μέσα στὶς διάνοιες καὶ στὶς ἐξαιρέσεις ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ποὺ ἔχουνε μιὰ καρδιὰ πονετική, μιὰ τρυφερὴ ψυχή, ποὺ ζητᾶ ἀπὸ κάποιο μονοπάτι ν' ἀγγίξη τὸ παράδειγμα τῶν μεγάλων, τὴν ἀνθρώπινη αἰώνια ἀλήθεια, πὼς οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ εὐτυχοῦν. Τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, ποὺ ἔστω καὶ μετὰ τὸ θάνατό τους, ἀφίνουν τὴν περιουσία τους γιὰ τὸ καλὸ τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ συνόλου, τοὺς ὀνομάζομε εὐεργέτας. Δὲν μποροῦμε, ἀλήθεια, παρὰ νὰ θαυμάσωμε τὶς χειρονομίες τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν.

Ὅλες αὐτὲς τὶς σκέψεις μᾶς τὶς ἔφερε ἡ γενναιόδωρος διαθήκη τῆς ἐκλιπούσης πρὸ ἡμερῶν Ἀθηνᾶς Ὄθωνος Σταθάτου. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν ἐμποτισμένη ἀπὸ τὶς εὐγενικὲς τάσεις ποὺ ἀναλύσαμε προηγουμένως. Ἤθελε μ' ἕναν τρόπο νὰ βοηθήση τοὺς ἀνθρώπους καὶ διέθεσε τὸ μέσον ποὺ ἔτυχε νἄχη στὰ χέρια της, τὸ χρῆμα. Ὅλη ἡ ζωὴ τῆς Ἀθηνᾶς Σταθάτου εἶναι μιὰ διαρκὴς προσπάθεια νὰ ἀνακουφίση τοὺς δυστυχεῖς. Ἡ ζωή της μὲ τὸν Ὄθωνα Σταθᾶτον ὑπῆρξε ἁρμονικὴ καὶ εὐτυχής. Μὰ μέσα στὴν εὐτυχία των δὲν ξέχασαν νὰ σκεφθοῦν πὼς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ρίχνη τὰ μάτια του καὶ στὸν γύρω κόσμο, στοὺς ἀδελφούς του, στοὺς συνανθρώπους του καὶ καθεὶς μὲ τὰ μέσα του καὶ μὲ τὶς ἀντιλήψεις του νὰ γίνεται παράγων ἀνακουφίσεως, εὐημερείας καὶ προόδου τοῦ συνόλου. Καὶ ἵδρυσαν τὸ «Καθίδρυμα Σταθάτου» ποὺ ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά του ἐχορηγοῦντο καὶ θὰ χορηγοῦνται ὑποτροφίες γιὰ μαθητὰς καὶ μαθήτριες ποὺ θὰ ἄξιζε νὰ μὴ μείνουν ἀγράμματοι γιὰ οἰκονομικὲς στερήσεις. Τὸ ἵδρυμα αὐτὸ ἐλειτούργησε θαυμάσια κάτω ἀπὸ τὴν προεδρία τῆς δραστήριας αὐτῆς γυναίκας, ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἱδρύματα, τὰ ὁποῖα ἵδρυσε ὁ ἄνδρας της. Ὅλες τὶς ὧρες τῆς ἡμέρας ἡ Ἀθηνᾶ Σταθάτου τὶς ἀφιέρωνε γιὰ τὴν κοινωνικὴ αὐτὴ δρᾶσι. Ἀκόμα δὲν εἶναι μῆνας ποὺ ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια ἑνὸς ὡραίου περιπτέρου ποὺ ἀνήγειρε στὴ Βούλα γιὰ τὸν Ἐρυθρὸ Σταυρό.

Ἡ ἀποβιώσασα Ἀθηνᾶ Σταθάτου εἰς νεανικὴν ἡλικίαν.

Μὲ τὴν ζωή της ἡ δραστήρια αὐτὴ γυναῖκα ἤθελε νὰ δώση ἕνα παράδειγμα, πὼς ἡ χαρὰ μόνο στὴν κίνησι, στὴ δρᾶσι, στὴν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων καὶ στὴν πρόοδο καὶ τὸν πολιτισμὸ μπορεῖ νὰ ὑπάρξη. Ἡ χαρὰ τῆς δημιουργίας ἑνὸς ἔργου εἶναι ἡ πιὸ γνήσια, ἡ πιὸ βαθειὰ ἱκανοποίησις.

Καὶ γιὰ νὰ ἀποτελειώση τὸ ὠφέλιμο ἔργο της, ἡ σεβαστὴ δέσποινα ἀφίνει σήμερα στὸ Ὠδεῖον Ἀθηνῶν καὶ ἄλλα ἱδρύματα πάνω ἀπὸ 80 ἑκατομμύρια δραχμές. Ὅλος ὁ πόθος της εἶναι νὰ συντείνη στὸν πολιτισμὸ τοῦ τόπου μας. Θέλει νὰ γίνη ἕνα ἄρτιο μέγαρο, ὅπου θὰ στεγασθῆ τὸ Ὠδεῖον Ἀθηνῶν. Ἀφίνει ἕνα νέον πλούσιο κληροδότημα, 25 ἑκατομμυρίων, γιὰ νὰ στέλνωνται καὶ νὰ σπουδάζουν ἔξω γυναῖκες καὶ ἄνδρες σὲ τέχνες ἢ σὲ ἐπιστήμες. Ἀφίνει 2 ἑκατομμύρια στὴν Ἀκαδημία γιὰ νὰ βραβεύη ἀπὸ τοὺς τόκους κάθε χρόνο ἕνα καλὸ ἔργο. Δὲν λησμονεῖ καὶ τὸν σωματικὸ ἀνθρώπινο πόνο. Ἴσως νὰ τῆς ἔτυχε, περνῶντας ἀπὸ τὰ νοσοκομεῖα μας νὰ ἰδῆ τὴν ἀτέλειωτη σειρὰ τῶν ἀπόρων ποὺ ζητοῦν μιὰ θεσοῦλα γιὰ νὰ γιατρευτοῦν. Καὶ ἀφίνει 2 ἑκατομμύρια στὸν «Εὐαγγελισμὸ» καὶ 2 ½ στὸ Ἄσυλον Ἀνιάτων.

Τέτοιες γυναικεῖες φυσιογνωμίες ἀφίνουνε πίσω τους μιὰ γλυκειά, ἀνακουφιστικὴ ἀνάμνησι.

Η «ΓΥΝΑΙΚΑ»

ΝΙΚΗΣ Λ. ΠΕΡΔΙΚΑ — ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Πρωΐ! τὰ πεῦκα γύρω εὐωδιάζουν.
Χρυσᾶ τὰ σπάρτα γέρνουν τὸ κεφάλι.
Γνέφουν τὰ κυπαρίσσια ἀπ' τὴ μεγάλη
Ἀλλέα. Καθὼς περνᾶμε, μᾶς κυττάζουν,
Ἀπ' τὶς φωλιές τους τὰ πουλιά,
Κι' ἀπ' τὴν ἐλιὰ
Τὴ γέρικη, ὁ ἀνθός.
Ὅλα μᾶς χαιρετοῦνε μέσ' στὸ φῶς!

Καὶ τὰ μικρά μου
Χαρούμενα, γερά, τρέχουν κοντά μου,
Στῆς ἐξοχῆς τ' ὁλόχαρο γιορτάσι.
Κι' ἐγὼ μιὰ μάννα! πόσες μέσ' στὴν πλάσι!
Στῆς δημιουργίας, τὸ σκοπό,
Τὸ εἶναι μου δουλεύει χαρωπό.
Καὶ λύτρωσι ἀπὸ φόβο τοῦ θανάτου,
Σ' ἀπόκρυφο ξανοίγω μήνυμά του,
Νὰ λέη μου: «Θ' ἀναζῆς στὴ μάννα-Γῆ
Αἰώνια στῶν παιδιῶν σου τὴν ψυχή!».

ΝΙΚΗ Λ. ΠΕΡΔΙΚΑ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΕΝΑΣ ΣΥΜΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΚΛΕΦΤΗΣ

Κλέφτης; Δὲν μποροῦσε νὰ τὸν πῆ κανεὶς κλέφτη. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ μποροῦσε νὰ τοῦ ἐμπιστευθῆ κανεὶς καὶ θησαυρούς, μὲ τὴ βεβαιότητα, πὼς δὲν ἔχει νὰ κινδυνεύση τίποτε. Καὶ ὅμως ἔκλεβε. Ἔκλεβε μ' ἕνα τρόπο περίεργο, ἀθῶο καὶ χαριτωμένο. Πῶς; θὰ μοῦ πῆτε. Ἀλλὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς τὸν παρουσιάσω, γιατὶ διαφορετικὰ δὲν θὰ καταλάβετε τίποτε.

Τὸν εἶχα γνωρίσει κάποτε στὴν παλιά μου γειτονιά. Ἦταν φτωχὸς φαμελίτης, δουλευτὴς καὶ προκομμένος, ποὺ ζοῦσε μὲ τὴν τέχνη του. Δὲν ἔκλεβε γιὰ νὰ ζήση. Τὸ ψωμί του τὸ κέρδιζε μὲ τὸν ἵδρωτά του. Ἐξὸν ὅμως ἀπὸ τὴν τέχνη του, ποὺ τοὔδινε τὸ ψωμὶ τῆς φαμίλιας του, ἐπιτηδευόταν καὶ σὲ ἄλλες τέχνες. Ὅ,τι ξέρει κανείς, ἔλεγε, ὄφελος εἶναι. Μὰ οὔτε πάλι «πολυτεχνίτη κ' ἐρημοσπίτη» θὰ μποροῦσε νὰ τὸν πῆ κανείς. Ἦτανε ἄνθρωπος νοικοκύρης καὶ εἶχε καταφέρει μάλιστα ν' ἀποχτήση κ' ἕνα καλυβάκι δικό του, ποὺ τὸ εἶχε σκαρώσει, σιγὰ-σιγά, ὁ ἴδιος μὲ τὰ χέρια του. Γιατὶ ἦτανε πολυτεχνίτης, ὅπως εἴπαμε. Καὶ λίγο μαραγκὸς καὶ λίγο χτίστης καὶ λίγο σοβατζῆς καὶ λίγο φαναρτζῆς καὶ λίγο μηχανικὸς καὶ λίγο ἀπ' ὅλα. Ὅπου ἤθελες τὸν εὕρισκες. Ὅλα μοναχός του.

Ἂν εἶχε καὶ τὰ ὑλικά, γιὰ ὅλες του τὶς μαστοροσύνες, δὲ θὰ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ κανέναν. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως βρῆκε τὸν τρόπο νὰ προμηθεύεται καὶ τὰ ὑλικά, ποὺ τοῦ χρειαζόντουσαν, χωρὶς νὰ τὰ πληρώνη. Τἄκλεβε. Μὰ ποιὸς μποροῦσε νὰ τὸν πῆ κλέφτη; Καλὰ-καλά, οὔτε οἱ κλεμμένοι. Γιατὶ σὰν τί ἔκλεβε ὁ ἄνθρωπος; Οὔτε λόγος νὰ γίνεται. Δυὸ κεραμίδια ἀπὸ ἕνα γιαπί, μιὰ παλιοσανίδα, πέντε τοῦβλα, ἕνα μέτρο σύρμα, ἕνα κομμάτι σωλῆνα, τιποτένια πράματα. Οὔτε τοὺς ἀποφαινόταν ἐκείνων ποὺ τἄχαναν. Κι' αὐτὰ πάλι δὲν τἄπαιρνε σὰν κλέφτης. Δὲν κρυβότανε, δὲν παραφύλαγε, δὲν ἔστηνε καρτέρι. Ἅμα νύχτωνε, ἔβγαινε ἥσυχα-ἥσυχα ἀπ' τὸ σπιτάκι του κ' ἔκανε τὴ γύρα του. Καὶ μάζωνε ὅ,τι εὕρισκε κι' ὅ,τι τοῦ χρειαζότανε. Σήμερα τοῦ χρειαζόντουσαν δυὸ τοῦβλα καὶ λίγος ἀσβέστης; Πήγαινε σὲ κάποιο γιαπὶ κι' ἀπ' τὰ πολλὰ ἔκανε τὴ δουλειά του. Ἂν εὕρισκε, κοντὰ στὰ τοῦβλα καὶ στὸν ἀσβέστη, ἕνα πιθάρι μὲ λίρες, θἄπαιρνε τὰ τοῦβλα καὶ τὸν ἀσβέστη καὶ θἄφινε τὶς λίρες. Τέτοιος κλέφτης ἦτανε! Καὶ τόσο κλέφτης ἦτανε, ποὺ ἔκανε χάζι νὰ τὸ λέη καὶ μοναχός του.

— Πάω νὰ κλέψω κανένα κεραμίδι, γυναῖκα.

Καὶ πήγαινε, ὅπως πάει ἄλλος νὰ ψωνίση.

Τὸν καιρό, ποὺ τὸν γνώρισα στὴ γειτονιά μου, πολεμοῦσε νὰ σκαρώση ἕνα κοτετσάκι, γιὰ τὶς τρεῖς-τέσσερες κοτοῦλες, ποὺ εἶχε ἀποχτήσει. Ἀγορασμένες αὐτές, νἄμαστε ἐξηγημένοι. Κότες δὲν καταδεχόταν νὰ κλέψη. Μήπως ἦτανε κλέφτης; Ὅταν σχολοῦσε λοιπὸν ἀπ' τὴ δουλειά του, καταπιανόταν μὲ τὸ κοτέτσι. Μὲ λίγα τοῦβλα ἀποδῶ, μὲ λίγα κεραμίδια ἀποκεῖ, μὲ δυὸ-τρεῖς παλιοσανίδες ἀπὸ ἀλλοῦ, μὲ λίγο ἀσβέστην ἀπὸ κανένα ἀσβεστόλακκο καὶ μὲ τὴν τέχνη του, τὸ εἶχε καταφέρει, μιὰ χαρά, δίχως νὰ τοῦ κοστίση πεντάρα.

— Ὅλα καλὰ—τοῦ εἶπε ἡ γυναῖκα του—μὰ ξεφεύγουν οἱ κότες, ἄντρα, καὶ μοῦ χαλᾶνε τὴν ἀλτάνα μὲ τὰ λουλούδια.

— Κι' αὐτὸ διορθώνεται, γυναῖκα... τῆς ἔλεγε. Θὰ βγῶ σήμερα νὰ κλέψω λίγο σύρμα ἀπὸ κανένα συρματόπλεγμα καὶ θὰ τὶς κλείσω. Μὴν κακοκαρδίζεσαι!

Πῆρε τὴ συρματοψαλίδα στὴν τσέπη του—σὰν πολυτεχνίτης εἶχε ἀπ' ὅλα τὰ σύνεργα—ἔκανε τὴ γύρα του καί, τὸ ἄλλο βράδυ, σκάρωνε καὶ τὸ συρματόπλεγμα τοῦ κοτετσιοῦ. Κάποτε ὅμως τοῦ χρειάστηκε ἕνας γκαζοντενεκές. Καὶ δὲ βρῆκε, φαίνεται, κανένα πρόχειρο νὰ κλέψη. Σὰ γείτονας, ἦρθε καὶ μὲ παρακάλεσε μήπως μοῦ βρίσκεται κανένας περισσεμένος νὰ τοῦ τὸν δώσω.

— Ἔχω ἕναν στὴν αὐλή... τοῦ εἶπα. Ἔλα τὸ βράδυ νὰ τὸν κλέψης.

Τοῦ κακοφάνηκε.

— Τί λές, ἀφεντικό. Ἐσένα τὸ γείτονα νὰ κλέψω; Καλύτερα νὰ μοῦ κοπῆ τὸ χέρι.

— Κ' ἐγὼ πάλι—τοῦ εἶπα—δὲν σοῦ τὸν δίνω ἔτσι. Θέλω νὰ μοῦ τὸν κλέψης. Τί σὲ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τόλλ
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 38576

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Μιὰ συνέντευξι μὲ τὴν κ. Ἔλλη Δασκαλάκη,

ΤΗΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ "Γ΄ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ" ΚΑΙ ΤΟΥ "ΣΚΛΗΡΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΗ ΖΩΗ"

Θεωροῦσα μεγάλη παράλειψι, πρὶν κλείσῃ ἡ Ἔκθεσις τῆς Γυναικείας Δημιουργίας, νὰ μὴν συναντήσω τὴν τόσο ἀγαπητὴ στὸ ἑλληνικὸ κοινὸ συγγραφέα Ἔλλη Δασκαλάκη. Γι' αὐτὸ ἡ χαρά μου ὑπῆρξε μεγάλη καθὼς τὴν ἀντάμωσα στὴν αἴθουσα τοῦ «Ἀτελιέ», καὶ σὲ μιὰ γωνιὰ ἥσυχα, μὲ τὸ γλυκὸ πάντα χαμόγελο στὸ στόμα μιλήσαμε γιὰ λίγα ἐνδιαφέροντα θέματα.

ΠΩΣ βρίσκετε τὴν προσπάθεια τοῦ γυναικείου Συλλόγου Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν καὶ εἰδικὰ τὴν ἔκθεσι; τὴν ρωτῶ.

— Μοῦ ἀρέσει. Ξέρω πὼς πολλὰ θέλει νὰ κάμῃ καὶ μερικὰ ἄρχισε κιόλας νὰ τὰ πετυχαίνῃ. Δυστυχῶς στὴν Ἔκθεσι δόθηκε ἀπὸ μερικοὺς περιεχόμενο, ποὺ οἱ γυναῖκες ποὺ τὴ διωργάνωσαν δὲν τὸ εἶχανε καθόλου σκεφθῆ.

— Τί ἐννοεῖτε; Τί περιεχόμενο δόθηκε;

— Πὼς γίνεται ὡς ἐπίδειξις καὶ σὲ ἀντιπαραβολὴ μὲ παρόμοιες ἀνδρικὲς προσπάθειες. Μέσα σὲ τοῦτο τὸ σύλλογο ἡ λέξις ἄνδρας, γιὰ πρώτη φορὰ ὁμολογῶ, δὲν ἀκούστηκε ποτέ οὔτε ὡς φίλος, οὔτε ὡς ἐχθρός. Ἀκριβῶς ὅπως σ' ἕνα δικηγορικὸ σύλλογο δὲν μιλοῦνε γιὰ τοὺς ἐνδοκρινολόγους—εἶναι τώρα τῆς μόδας οἱ ἀδένες. Ὁ λόγος ἁπλούστατος· ὁ σύλλογος ἀπέβλεψε ἀπὸ τὴν ἵδρυσή του σὲ καθαρὰ γυναικεῖες ἐσωκομματικὲς ὑποθέσεις: νὰ δώσῃ ὅση μπορέσει μόρφωσι, χαρά, νὰ κινήσῃ ἐνδιαφέροντα στὶς λαϊκὲς γυναῖκες. Ὠργάνωσε διαλέξεις — μορφωτικὰ μαθήματα — ποὺ ἀνέλαβαν μέλη τοῦ συλλόγου, δασκάλες, ἐκ τοῦ λογοτεχνικοῦ τμήματος, ὠργάνωσε συναυλίες ἀπὸ μέλη τοῦ μουσικοῦ τμήματος, καὶ τὶς Κυριακὲς ξεκινοῦσαν, σὰν πλανόδιοι τροβαδοῦροι πότε γιὰ τὸ «Περιστέρι» καὶ πότε γιὰ τὴ «Νέα Φιλαδέλφεια» καὶ μόνο πὼς δὲν συναπεκόμιζαν, σὰν καὶ κεῖνοι, τὶς κιθάρες τους. Κάποιο πιάνο τοὺς περίμενε στὴ γωνιά, καὶ...: δὲν ἤτανε τώρα μουζικάντηδες τοῦ λαοῦ, ποὺ πήγαιναν νὰ διασκεδάσουν τοὺς πλούσιους φεουδάρχες στοὺς πύργους τους, μὰ κυρίες τῆς Ἀθήνας ποὺ τραβοῦσαν κατὰ τοὺς συνοικισμούς.

Ἡ Ἔκθεσις ἦρθε ὕστερα ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ ζωγραφικοῦ τμήματος, ποὺ ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ ἀλληλογνωρισθοῦν καὶ νὰ συνενώσουν τὶς προσπάθειές τους σὲ μιὰν ὁμαδικὴ ἐμφάνισι· τὰ βιβλία προσετέθησαν βοηθητικά.

Ἡ Ἔλλη Δασκαλάκη

— Χωρίζετε τὴν τέχνη σὲ ἀνδρικὴ καὶ γυναικεία ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενό της; δηλ. νομίζετε πὼς ὑπάρχουν θέματα ποὺ τὰ χειρίζονται καλλίτερα οἱ ἄνδρες ἀπὸ τὶς γυναῖκες ἢ οἱ γυναῖκες καλλίτερα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες;

— Λένε πὼς οἱ γυναῖκες ἀποδίδουν καλλίτερα τὴ γυναικεία ψυχολογία καὶ οἱ ἄνδρες τὴν ἀνδρική, μὰ ἐγὼ δὲν συμφωνῶ· ὑπάρχουν παραδείγματα: ἡ «Ἄννα Καρένινα» τοῦ Τολστοΐ καὶ γιὰ νὰ μὴν γυρεύω με ξένα παραδείγματα, ἀπὸ τοὺς δικούς μας ἡ Γαλάτεια Καζαντζάκη ἔχει δώσει σὲ διηγήματά της σπουδαίους ἀνδρικοὺς τύπους, ἄριστα ψυχολογημένους.

— Δὲν παραδέχεσθε πὼς ἡ γυναῖκα τὸν τελευταῖο καιρὸ ἐξελίχθηκε;

— Ναί! λίγο... μὰ στὶς συνθῆκες ποὺ ζῇ ἡ γυναῖκα οἱ συγκρίσεις μὲ τοὺς ἄνδρες εἶναι ἄστοχες. Πῶς μπορεῖ νὰ παραβγῇ στὸ τρέξιμο ἕνας ποὔχει τὰ δυό του πόδια μ' ἕνα μονοπόδαρο; ἡ γυναῖκα ὅ,τι κάμει εἶναι ἀποτέλεσμα μόχθου, πάλης πρὸς πολλὰ μέτωπα. Κι' ὅμως οἱ ἄνδρες διαρκῶς μᾶς ζητᾶνε τὸ λόγο: τί κάματε ὡς τώρα; ποῦ εἶναι οἱ μεγαλοφυΐες σας; Ἴσως παρουσιάσωμε κι' ἐμεῖς μεγαλοφυΐες, ἅμα στὶς σχολὲς τοῦ Πανεπιστημίου θὰ ἀναλογοῦμε 500 ἄνδρες πρὸς 500 γυναῖκες, κι' ὄχι 500 πρὸς 5. Ἐγὼ διδάσκω σὲ μικτὸ γυμνάσιο κι' εἶναι τὰ κορίτσια 20—30 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τῶν ἀγοριῶν, καὶ παντοῦ ὑπερτεροῦν τὰ κορίτσια. Τί θὰ γινότανε ἂν εἴχαμε ἴση ἀναλογία; Δὲν ξέρω... Ἴσως νὰ μεροληπτῶ ὑπὲρ τῶν κοριτσιῶν· ἕλκομαι πάντα πρὸς τὸ μέρος τῶν ἀδικημένων.

— Στὴν καταπίεση τῆς γυναίκας φταῖνε οἱ ἄνδρες;

— Ὄχι. Κι' ἐκεῖνοι καὶ μεῖς εἴμαστε θύματα προαιωνίων καταστάσεων. Οἱ ἄνδρες ἐξακολουθοῦν νὰ διατηροῦν ἐπάνω μας τὰ δικαιώματα, ποὺ τοὺς εἶχε δώσει ἡ σωματική τους ρώμη. Τότε ποὺ κυριαρχοῦσε στὴ γῆ ὁ δυνατώτερος σωματικά, ποὺ εἶναι φυσικὰ ὁ ἄνδρας.

— Τότε, μὰ τώρα τί γίνεται;

— Τώρα ποὺ ἡ σωματικὴ ρώμη δὲν λογαριάζεται ὡς ἀξία — διαφορετικὰ ὁ Τζὶμ Λόντος θὰ κυβερνοῦσε τὴν Ἑλλάδα —γιατὶ τὸ πνεῦμα, τὰ αἰσθήματα, τὴν ἐκμηδένισαν, ἔπρεπε ὁμολογουμένως οἱ ἄνδρες νὰ βάλουν λιγάκι νερὸ στὸ κρασί τους...μόνο πὼς δὲν εἶν' εὔκολο.

— Γιατί δὲν εἶναι εὔκολο;

— Μὰ γιατὶ κανένας δὲν θυσιάζει τὴν ἄνεσί του, τὴ βολή του. Τρελλοὶ εἶναι οἱ ἄνδρες νὰ φτιάσουνε νόμους καὶ νὰ δώσουν ἴσα δικαιώματα στὶς γυναῖκες; Οὔτε κι' ἐμεῖς θὰ τὸ κάναμε ἂν εἴμασταν στὴ θέσι τους, γιὰ νὰ λέμε τὰ σωστά. Εὐτυχῶς πού, ὅ,τι ἐμεῖς οἱ ἀσήμαντοι, συμφεροντολόγοι, ἀνθρωπάκηδες δὲν ἔχομε τὴ διάθεσι νὰ κάμωμε, ἔρχουνται Χριστοὶ καὶ τὸ ἐπιβάλλουν. Μόνον ἕνας Μεσίας μπορεῖ νὰ σώσῃ τὴ γυναῖκα... Διαφορετικὰ μὲ τὸ νὰ καλλιτερέψῃ ἡ ζωὴ ἡ δική μου καὶ ἡ δική σας, δὲν θὰ πῇ πὼς ἡ θέσις τῆς γυναίκας πῆρε ἐξέλιξη.

— Εἶσθε πολὺ ἀπαισιόδοξη.

— Καθόλου ἀπαισιόδοξη· μὰ δὲ μ' ἀρέσει νὰ πετῶ στὰ σύννεφα. Στὰ χωριὰ ἡ γυναῖκα δὲν κοτᾷ νὰ σταθῇ σὲ καφενεῖο νὰ πιῇ ἕνα καφέ, στὴ Μάνη οἱ γυναῖκες δὲν κληρονομοῦνε ἀπὸ τὰ πατρικά τους κτήματα. Ἡ Κατίνα, πλύστρα, δίπλα στὸ σπίτι μου, δουλεύει δέκα ὧρες καὶ ὁ ἄνδρας της κτίστης ὀκτώ, καὶ τὸ βράδυ ξεθεωμένη, θὰ σταθῇ ἀκόμη ὄρθια δυὸ ὧρες νὰ μαγειρέψῃ, νὰ σκουπίσῃ, κεῖ ποὺ ὁ ἄνδρας της ἁπλωτὸς σὲ δυὸ καρέκλες, ξεκουράζεται καπνίζοντας. Αὐτὸ ὀνομάζεται ἀσθενὲς καὶ ἰσχυρὸν φῦλον. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὴ ἡ προσωνυμία γεννᾷ ὑποχρεώσεις, ὁ ἄνδρας ἅμα δὲν τὸν συμφέρει τὴν ξεχνᾷ. Τὸ Εὐαγγέλιο, βλέπετε, λέει: «καὶ ἀγαπήσει ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ὡς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ψυχήν...» μὰ δὲν λέει περισσότερο ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ψυχήν. Φαντασθήκατε ποτέ σας πὼς μπορεῖ νὰ ρωτήσετε τὸν ἄνδρα σας, ἂν σᾶς μπάλωσε τὶς κάλτσες σας ἢ ἂν σᾶς σιδέρωσε τὰ μαντήλια σας;

— Ὄχι! Γιατί;

— Γιατί;... Γιατί... δὲν τὸ φαντάσθηκα οὔτε ἐγώ. Καὶ δὲν ἐπιθυμῶ φυσικὰ νὰ ἀντιστραφοῦν οἱ ὅροι, κάθε ἄλλο—εἰ ἀναγκαῖον εἴη ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἑλοίμην ἂν ἀδικεῖσθαι μᾶλλον ἢ ἀδικεῖν — μὰ νὰ λιγοστέψῃ ἡ δουλεία. Νὰ συμβιοῦμε μὲ τὸν ἄνδρα, ὅλες οἱ γυναῖκες, σὰ συνεργάτες, ἔχοντας βαθειὰ τὴ συναίσθηση τῆς ἰσότητας καὶ τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ.

Ἂν ποτὲ πραγματοποιηθοῦν αὐτά, ἀσφαλῶς ἡ γυναῖκα ἀλαφρωμένη, θὰ ἰσοφαρίσῃ τὸν ἄνδρα. Μπορεῖ καὶ νὰ τὸν ξεπεράσῃ, γιατὶ θἆναι ὁ χέρσος ἀγρὸς ποὺ καλλιεργήθηκε καὶ ποὺ διατηρεῖ μέσα του πλούσια κι' ἀκμαῖα ὅλα τὰ συστατικά, ἐνῷ τὸ ἀνδρικὸ χωράφι παράλληλα εἶναι πιὸ ἐξηντλημένο ἀπὸ τόσων αἰώνων ὄργωμα... ἐάν... διαφορετικὰ τόσες γυναῖκες θὰ ἀναδειχτοῦνε, ὅσοι ἀναδείχτηκαν ἄνδρες, κάτω ἀπὸ τὸ βαρὺ σπαρτιατικὸ ζυγό.

Δ. Σ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΝ ΕΚΘΕΣΙΝ

Ἡ δὶς Κατίνα Παπᾶ
(Πίναξ τῆς Κας Ἀγλαΐας Παπᾶ)

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ παπᾶς καὶ ὁ Χότζας

Ἕνας παπᾶς κι' ἕνας χότζας φιλονεικοῦσαν κάποτε περὶ τοῦ ποιὰ ἀπὸ τὶς δύο θρησκεῖες—ἡ δική μας ἢ ἡ μουσουλμανική—ἔχει τοὺς περισσότερους ἁγίους. Ὁ καθένας τους ὑποστήριζε φυσικὰ τὴν δική του θρησκεία.

Ἐπειδὴ ὅμως μὲ τὶς κουβέντες δὲν κατέληξαν σὲ κανένα συμπέρασμα, συμφώνησαν στὸ τέλος νὰ τοὺς μετρήσουν ἕναν - ἕναν, ἀλλὰ μὲ τὸν ὅρο ὅτι ὅσους ἁγίους τῆς θρησκείας του μετράει ὁ καθένας τους τόσες τρίχες νὰ βγάζῃ ἀπὸ τὰ γένεια τοῦ ἄλλου !

—Ἔχουμε τὴν γιορτὴ τοῦ Μωάμεθ, εἶπεν ὁ χότζας καὶ τράβηξε μιὰ τρίχα ἀπὸ τὰ γένεια τοῦ παπᾶ.

—Ἔχουμε τὴν γιορτὴ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου, εἶπεν ὁ παπᾶς καὶ ξερίζωσε μιὰ τρίχα ἀπὸ τὰ γένεια τοῦ χότζα.

—Τοὺς δύο ἀγγέλους τοῦ Μωάμεθ, εἶπεν ὁ χότζας καὶ τράβηξε δυὸ τρίχες ἀπὸ τὰ γένεια τοῦ παπᾶ.

—Τοὺς τρεῖς Ἱεράρχας, εἶπεν ὁ παπᾶς κι' ἔβγαλε τρεῖς τρίχες ἀπὸ τὰ γένεια τοῦ χότζα.

—Ἔχουμε τοὺς ἁγίους τοῦ Ραμαζανίου, φώναξε ὁ χότζας κι' ἔβγαλε μιὰ τοῦφα ἀπὸ τα γένεια τοῦ παπᾶ.

—Κι' ἐμεῖς ἔχουμε τοὺς Ἁγίους Πάντας, φώναξε στὸ τέλος ὁ παπᾶς καὶ ἁρπάζοντας μὲ τὰ δυό του χέρια δυνατὰ τὴν μεγάλη γενειάδα τοῦ χότζα, τὴν ξερίζωσε ὁλόκληρη !...

⁂

Στὸ αὐτὶ τοῦ γαϊδάρου

Ἕνας Κεφαλλωνίτης συνήντησε μιὰ μέρα στὸ δρόμο του ἕναν ἐχθρό του χωρικὸ ποὺ πήγαινε μὲ τὸν γάϊδαρό του φορτωμένο γυαλικά. Ἀφοῦ τὸν χαιρέτισε παρεκάλεσε τὸν χωρικὸ νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ εἰπῇ κάτι στὸ αὐτὶ τοῦ γαϊδάρου του. Ὁ χωρικὸς τοῦ τὸ ἐπέτρεψε καὶ ὁ Κεφαλλωνίτης, καθὼς ἔσκυψε δῆθεν γιὰ νὰ μιλήσῃ στὸ ζῶο, τοῦ ἔρριξε μέσα στὸ αὐτὶ τὸ τσιγάρο του ποὺ ἦταν ἀναμμένο !

Ὁ γάϊδαρος ἀπὸ τὸν πόνο ἄρχισε νὰ πηδάῃ τόσο, ποὺ δὲν ἄφησε τίποτε ἄσπαστο ἀπὸ τὰ γυαλικὰ ποὺ ἦταν φορτωμένος.

Ὁ χωρικὸς κατήγγειλε τότε τὸν Κεφαλλωνίτη στὰ δικαστήρια. Σὰν ἦλθε ἡ ἡμέρα τῆς δίκης, ἐκλήθηκε ὁ Κεφαλλωνίτης νὰ ἀπολογηθῇ.

—Σιὸρ δικαστή μου, εἶπε, ἐγὼ εἶπα τοῦ γαϊδάρου ὅτι θὰ παντρευθῇ ὁ ἀφεντικός του καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν χαρά του ἄρχισε νὰ πηδάῃ !...Τί φταίω ἐγὼ τώρα, ἂν ἔσπασε τὰ γυαλικά...

Κι' ἀθωώθηκε ὁ κατηγορούμενος !....

* * *

Ἡ σημαδοῦρα τοῦ παπᾶ

Ἕνας παπᾶς δὲν ἤξερε νὰ διαβάζῃ καλὰ καὶ γι' αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ βρῇ τὸ Εὐαγγέλιο, ποὺ ἔπρεπε νὰ πῇ κάθε Κυριακή.

Γιὰ τοῦτο κάθε Σάββατο βράδυ πήγαινε στὸ δάσκαλο τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἤτανε καὶ ψάλτης καὶ τὸν ἔβαζε καὶ τοῦ σημάδευε τὸ Εὐαγγέλιο ποὺ θὰ ἔλεγε τὴν Κυριακή. Γιὰ σημάδι ἔβαζε ἕνα συκόφυλλο.

Ὁ καντηλανάφτης καθὼς ξεσκόνιζε ἕνα Σάββατο τὸ Εὐαγγέλιο, εἶδε τὸ συκόφυλλο καὶ χωρὶς νὰ ξέρῃ τὴν μεγάλη ἀποστολὴ ποὺ εἶχε γιὰ τὸν παπᾶ καὶ γιὰ τὴν λειτουργία, τὸ ἐπέταξε.

Τὴν Κυριακὴ πῆρε ὁ παπᾶς τὸ Εὐαγγέλιο καὶ νομίζοντας πὼς ἦταν μέσα τὸ συκόφυλλο, ἄρχισε :

—Πρόσχωμεν...Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὁ Ἰησοῦς..., καὶ ξεφύλλιζε τὸ Εὐαγγέλιο γιὰ νὰ βρῇ τὸ συκόφυλλο, ποὺ ἤτανε σημάδι.

—...Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς...., ξανάπε ὁ παπᾶς. Μὰ τίποτα, τὸ συκόφυλλο δὲν βρισκόταν πουθενά !

—...Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἴπαμεν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ξανάπε γιὰ τρίτη φορά.

—Μὰ τί εἶπεν ἐπὶ τέλους, παπᾶ μου, ρώτησεν ἕνας χωρικός, χάνοντας τὴν ὑπομονή του.

—Νά, ἀπαντάει ἀγανακτισμένος ὁ παπᾶς, νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τὸ κεφάλι ἐκείνου ποὺ ἔβγαλε τὴν σημαδοῦρα ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο !... Αὐτὸ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς !....

Η ΞΕΝΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟΥ DE AMICIS

Η ΜΗΤΕΡΑ ΜΟΥ

Δὲ φεύγει πάντα ἡ ἐμορφιὰ μὲ τὰ φτερὰ τοῦ χρόνου,
Δὲ σβύνει μὲ τὰ δάκρυα τῆς λύπης καὶ τοῦ πόνου.
Ἑξῆντα χρόνια πέρασαν μπροστὰ ἀπὸ τὴ μητέρα
Κι' ὅμως τὴ βλέπω πιὸ ἔμορφη μιὰ μὲ τὴν ἄλλη μέρα.

Δὲν εἶνε γέλοιο, κίνημα, μιὰ πρᾶξι, μιὰ ματιά της
Ποὺ ἡ μονάκριβη καρδιά, —ἡ μητρικὴ καρδιά της
Νὰ μὴ μιλάῃ... Ἂν ἤμουνα ζωγράφος, ἂν μποροῦσα
Αὐτὴ θὲ νὰ ζωγράφιζα, ὅσον καιρὸ κι' ἂν ζοῦσα.

Θἄφτειανα τὴν εἰκόνα της, σὰ γέρνῃ τὸ κεφάλι
Τὰ χιονισμένα της μαλλιὰ γιὰ νὰ φιλήσω, ἢ πάλι
Σἂν εἶνε ἄρρωστη ἢ φτωχή, σἂν εἶνε κουρασμένη
Καὶ κάτω ἀπ' τὸ χαμόγελο τὴ λύπη ἔχει κρυμμένη.

Μ' ἂν τὰ οὐράνια μ' ἄκουγαν κι' ἔδιναν ὅ,τι θέλω,
Ἑνὸς μεγάλου Ραφαὴλ τὸ θεϊκὸ πινέλλο
Δὲ θὰ ζητοῦσα νἄπαιρνα γιὰ δῶρο ἀπ' τὸν αἰθέρα
Νὰ φτειάνω μὲ τὰ χρώματα μιὰ θεϊκὴ μητέρα.

Ν' ἀλλάξω θἄθελα ζωὴ μ' ἄλλη ζωή. Δική της
Τὴ δύναμί μου θἄθελα. Νὰ πάρῃ ἀπ' τὸ παιδί της
Τὴ νιότη, ἐγὼ τ' ἀδύνατα χρόνια της κι' ἀπ' τὴν τόση
Ἀγάπη ἡ μαννοῦλα μου μὲ μιᾶς νὰ ξανανιώσῃ.

πειράζει ἐσένα; Ἡ πόρτα μένει ἀνοιχτή. Ἔμπα μέσα καὶ κλέψε τον.

Μὲ κύτταξε γιὰ νὰ βεβαιωθῇ, ἂν τοῦ μιλοῦσα σοβαρὰ καί, σὰ βεβαιώθηκε, μοῦ χαμογέλασε εὐχαριστημένος.

— Ἀφοῦ τὸ θέλεις, ἀφεντικό...
Τὸ βράδυ ἦρθε καὶ μοῦ τὸν ἔκλεψε.
Λοιπὸν, ἤτανε κλέφτης αὐτός;

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΦΡΟΣΩ

ΕΛΛΗΣ Β. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ

ΥΠΑΡΧΟΥΝ στὸν κόσμο φυσιογνωμίες, ποὺ μιὰ φορὰ νὰ τὶς δῇς, δὲ μπορεῖς πιὰ νὰ τὶς ξεχάσῃς: ἔτσι ἤτανε ἡ Φρόσω. Ὅσοι γονεῖς ἔρχονταν στὴν τάξη μας, ἀφοῦ ἔρριχναν μιὰ τὸ μάτι τους ἐπιπόλαια πάνω ἀπ' ὅλα τὰ παιδιά, σταματοῦσαν στὴ Φρόσω. Αὐτὸ τὸ εἶχα προσέξῃ πλῆθος φορὲς ἐγώ, ἡ δασκάλα της. Δὲν ξεχώριζε ὅμως ἡ Φρόσω γιατὶ ἦταν κανένα παχουλό, ὁλόξανθο κοριτσάκι, μὲ μαγουλάκια σὰν τριαντάφυλλα, κάθε ἄλλο. Ἡ Φρόσω σ' ἔκανε νὰ κοντοστέκεσαι καὶ νὰ παραξενεύεσαι, γιατὶ ἀνάμεσα στὰ τόσα χαριτωμένα κι' ἀεικίνητα πλάσματα ποὺ πλημμυρούσανε τὰ θρανία, ξάφνου ἀντίκρυζες καὶ μιὰ γρηοῦλα. Αὐτὸ ποὺ λέω ἤτανε τόσο ἀληθινό, ποὺ ὅταν ὕστερα ἀπὸ τὸ πρῶτο ξάφνισμα καταλάβαινες πὼς εἶναι κι' αὐτὴ ἕνα μικρὸ κοριτσάκι σὰν καὶ τ' ἄλλα, πάλι σοὔμενε στὴν ψυχὴ ἕνα κάποιο καταστάλαγμα ἀπὸ ἀκαθόριστη θλίψη. Ἕνα παιδὶ ἕξ χρονῶν τόσο γερασμένο ! Ἕνα κορμάκι ἀδύνατο - ἀδύνατο, στεγνό, μὲ ἀνασηκωτοὺς τοὺς ὤμους, ἕνα προσωπάκι ζαρωμένο καὶ ὠχρό, μὲ σφιχτοχτενισμένα μαῦρα μαλλιὰ καὶ μὲ βαθουλὰ μαῦρα μάτια ὅλο περίσκεψη.

Ἐγὼ δὲν τὴν εἶχα προσέξῃ τὸν πρῶτο καιρό, ἤμουν πρωτοδιορισμένη τότε. Καὶ μιὰ δασκάλα ποὺ τὴν μπάζουν πρώτη φορὰ μέσα στὴν τάξη κι' ἀντικρύζει τὰ μάτια ὀγδόντα παιδιῶν καρφωμένα ἀπάνω της τὰ χάνει. Τόσο μάλιστα τὰ χάνει ποὺ θαμπώνεται καὶ τὸ φῶς της, δὲ βλέπει τίποτα, οὔτε ποῦ βρίσκεται ἡ ἕδρα. Δὲν ξέρει πῶς ν' ἀρχίσῃ καὶ τί πρέπει νὰ πῇ.

Ἕνα ἀπόγευμα, τὶς πρῶτες μέρες ποὺ ἀνοίγουν τὰ σκολειά, τὸ Σεπτέμβριο, νάσου καὶ καταφθάνει στὴν τάξη μαζὶ μὲ ἄλλα ἀργοπορημένα κορίτσια κι' ἡ Φρόσω, σηκώνοντας ἕνα μωρὸ στὴν ἀγκαλιά της.

—Τί θέλεις ἐσὺ ἐδῶ ; μαθήτρια εἶσαι ; σίμωσα καὶ τὴ ρώτησα, ὅπως δὲν εἶχα ἀκόμη προφτάση νὰ μάθω τὰ μοῦτρα καὶ τὰ ὀνόματα τῶν κοριτσιῶν μου.

—Μάλιστα. Ἐσᾶς ἔχω δασκάλα μου.

—Καὶ τίνος εἶναι τὸ μωρὸ ποὺ κρατᾶς ;

—Δικό μας εἶναι. Ἡ μητέρα μου εἶναι ἄρρωστη, καὶ μοὖπε ἂν σέλω λέει νὰ πηγαίνω στὸ σκολειὸ νὰ παίρνω μαζὶ καὶ τὸ μωρό μας, εἰδεμὴ νὰ κασίσω στὸ σπίτι. Καὶ τὸ πῆρα καὶ ἦσα.

Δὲ μποροῦσε νὰ προφέρῃ τὸ θ.

—Πῶς σὲ λένε ;

—Φρόσω.

—Τὸ πῆρες, Φρόσω, καὶ ἦρθες μὰ νὰ μὴν τὸ ξαναπάρῃς. Ἐδῶ εἶναι σκολειό! Θὰ γράφετε, θὰ ράβετε, ὅπως [illegible] τὸ μωρὸ πῶς θὰ μπορῇς νὰ τὰ κάνῃς ὅλα αὐτά ; Κάθισε τώρα, μὰ νὰ μὴν τὸ ξαναφέρῃς.

Δὲν εἶχε ὅμως περάσῃ οὔτε ἕνα τέταρτο καὶ τὸ μωρὸ βάλθηκε νὰ ξεφωνίζῃ τόσο σκληρά, ποὺ τρόμαξα μὴν τὸ ἀκούσῃ ἡ διευθύντρια καὶ βρῶ μπελάδες.

—Ἄντε, ἄντε, Φρόσω. Πάρτο καὶ πήγαινε γρήγορα, τῆς εἶπα.

Τὸ περιστατικὸ λοιπὸν τοῦ μωροῦ στάθη γιὰ μένα τότε αἰτία νὰ προσέξω τὴ Φρόσω: καὶ θυμοῦμαι πὼς μοὔκανε τόση ἐντύπωση τὸ γερασμένο της πρόσωπο, ποὺ μ' ἀλαφρὴ καρδιὰ κείνη τὴν ὥρα συλλογίστηκα ὅτι τὸ παιδὶ ποὺ σήκωνε θὰ ταίριαζε μιὰ χαρὰ νἆναι καὶ δικό της.

Ἀλλὰ ὅσο περνοῦσε ὁ καιρὸς καὶ ξεχώριζα σιγὰ - σιγὰ τί εἴδους διανόηση ἔκλεινε μέσα στὸ κεφαλάκι της ἡ Φρόσω, κατάντουσα νὰ πιστεύω πὼς ἐκεῖνο τὸ πρόσωπο ἤτανε τὸ μόνο ποὺ τῆς ταίριαζε. Ἤτανε γερασμένη καὶ μέσα της. Ἀπὸ κεῖ ποὺ καθόταν δὲν ἤθελε νὰ ξεκουνιέται. Στὰ διαλείμματα τὴν ἔβγαιναν μὲ τὴ βία ἔξω, καὶ πάλι ὄχι γιὰ νὰ παίξῃ, μὰ γιὰ νὰ σταθῇ ἐκεῖ σὲ καμμιὰν ἄκρη νὰ κάνῃ γοῦστο τὶς ἄλλες, ποὺ ξαπολυόντουσαν στὴν αὐλὴ σὰν ἀγρίμια. Καὶ σὰν τελείωνε τὸ διάλειμμα καὶ τὰ παιδιὰ ὁλοκόκκινα ἀπὸ τὴν τρεχάλα, ἀναμαλλιασμένα καὶ ἀγκομαχιασμένα, σπρωχνόντουσαν μπροστὰ στὴν πόρτα, ἡ Φρόσω ἀκολουθοῦσε ἥσυχα τὶς τελευταῖες, πίσω - πίσω, μὲ πρόσωπο ἀγέλαστο. Καὶ οἱ κουβέντες της οἱ λιγοστὲς ἤτανε πάντα καλὰ ζυγισμένες καὶ ὄχι παραπάνω ἀπ' ὅ,τι χρειαζότανε :

—Τὸ ξέρετε κοοίτσια τοῦτο ; πῶς τὸ λέμε ;

Στὴ γενικὴ σιωπὴ ἀποκρινόταν μονάχη ἡ Φρόσω.

—Συμάσι εἶναι. Ἐγὼ τὸ βάζω καὶ ἀνάβω τὰ κάρβουνά μας.

—Τὰ ἄχυρα τί τὰ κάνουμε; τὰ χρειαζόμαστε σὲ τίποτα ;

—Τὰ στρώματα γεμίζουμε καὶ τὰ μαξιλάρια.

* * *

Εἶχε μπῆ ἡ ἄνοιξη καὶ τὰ κατακάθαρα ἀνοιξιάτικα πρωϊνὰ εἶναι χαρὰ Θεοῦ νὰ βρίσκεται κανεὶς ἀπὸ νωρὶς στὸ πόδι. Ἕνα τέτοιο πρωϊνὸ εἶχα τοιμαστῇ γιὰ τὸ σκολειὸ πολὺ γρηγορώτερα ἀπ' ὅ,τι συνήθως. Μὴ μπορῶντας νὰ μείνω μέσα ξεκίνησα σιγὰ - σιγά. Ἔφτασα στὴν αὐλόπορτα τοῦ σκολειοῦ, ἀνέβηκα ἀπάνω: παντοῦ ἐρημιά: δὲν εἶχε φανῇ ψυχὴ ἄλλη ἀκόμη.

Κατέβηκα πάλι κάτω, ἡ ἡσυχία τοῦ σκολειοῦ τὸν τρομάζει κανένα. Δὲν εἶναι τόπος καμωμένος γιὰ βουβὸς καί, σὰν τύχῃ καὶ δὲν ἔχει μέσα παιδιά, λέει κανεὶς πὼς θἄχῃ φαντάσματα. Μόνο ἡ αὐλή μας ὅπως πάντα σὰν δὲν εἶχε παιδιά, ἤτανε γεμάτη σπουργίτες ποὺ ἀναπετάριζαν δῶθε κεῖθε στὸ χῶμα. Ἀπὸ τὰ κουλουράκια καὶ τὸ ψωμάκι τῶν παιδιῶν κάτι ἔπεφτε καὶ χάμω, σπειράκια σουσάμι καὶ ψίχουλα ψωμί, καὶ οἱ σπουργίτες τὴν εἶχαν πάρη ἀπὸ τόση ἀγάπη τὴν αὐλή μας, ποὺ δὲν ἔλειπαν ποτέ : μάλιστα σὰ νὰ εἶχαν κι' αὐτοὶ νὰ κάμουν. Μὲ τὸ κουδοῦνι «τῆς εἰσόδου» ποὺ μάζεβε τὰ παιδιὰ μέσα, οἱ σπουργίτες ξεπρόβαιναν βιαστικοὶ ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, ἀναπετάριζαν ἀπὸ τὰ κεραμίδια κι' ἀπὸ τὴ μάντρα, καὶ θὰ νομίζανε βέβαια πὼς τὸ κουδοῦνι εἶχε ντυπήσῃ ξεπίτηδες γι' αὐτούς, πὼς τοὺς ἔλεγε τρέξετε - τρέξετε, τὰ παιδάκια σᾶς ρίξανε πάλι σουσαμάκι κι' ἐλάτε νὰ τὸ βρῆτε.

Ἡ Φρόσω κρατοῦσε ἕνα μωρὸ στὴν ἀγκαλιά της...

Γιὰ νὰ μὴν τοὺς τρομάξω πῆρα μιὰ καρέκλα καὶ κάθισα παράμερα, πλάϊ στὴν ἀνοιχτὴ πόρτα, κυττάζοντας ἀδιάφορα τὸν ἔρημο πρωϊνὸ δρόμο. Κάπου - κάπου διάβαινε κανένας βιαστικὸς ἐργατικός. Μιὰ στιγμή, ἐκεῖ ποὺ εἶχα ἀποξεχαστῆ, ἄκουσα κλαούρισμα καὶ σκουξίματα ἀπὸ τὸ πάνω μέρος τοῦ δρόμου καὶ πετάχτηκα ἔξω νὰ ἰδῶ τί κάνανε. Μιὰ γρηὰ ποὺ ἔκλαιγε καὶ χτυπιότανε, κατέβαινε ἴσα κάτω τὸ δρόμο, μ' ἕνα μικρὸ στὴν ἀγκαλιά της καὶ μὲ δυὸ ἄλλα κοριτσάκια νὰ κρέμουνται ἀπ' τὸ φουστάνι της, παραπίσω ἄλλο ἕνα κοριτσάκι, κι' αὐτὸ ἤτανε ἡ μαθήτριά μου ἡ Φρόσω. Ὅλα κλαούριζαν.

— Τί εἶναι γιὰ τὸ Θεό ; τί τρέχει; ρώτησα σιμώνοντας γρήγορα.

Κάτι στάθη καὶ μοῦ 'λεγε ἡ Φρόσω, μὰ ὅπως ἔκλαιγε μ' ἀναφυλλητό δὲν τὴν καταλάβαινα.

—Τί νὰ τρένη, κόρη μου! ἀποκρίθη ἡ γρηὰ μοιρολογῶντας, δίνως νὰ σταθῆ...τὰ πηγαίνω μιὰ στιγμὴ στῆς κυρίας μου, εἶμαι γιαγιά τους : ἡ μάνα τους ψυχομαχάει, θὰ τρομάξουν ἂν τύχουνε στὸ θάνατο... εἶμαι ὑπερέτρια ἐδῶ στοῦ κ. Δούμα... ἐκεῖ τὰ πάω.

—Καὶ τί ἔχει ἡ μητέρα τους ; ξαναρώτησα πηγαίνοντας κοντά.

—Ἕνας χρόνος εἶναι ποὺ ἀρρωστήσανε, παιδάκι μου, μάνα καὶ κόρη. Ὀχτὼ μέρες εἶναι ποὺ τὴ θάψαμε τὴ Γεωργία μας τὴ χρυσοχέρα, τὴν κεντήστρα, θὰ τὴν ἔχῃς ἀκουστά... Χτικιὸ λένε πὼς ἤτανε, μὰ ἐκεῖνο δὲν ἤτανε χτικιό. Ἡ κακὴ διατήρηση τὶς ἔχασε. Σήμερα πάει κι' ἡ μάνα τους. Ἡ κακὴ διατήρηση. Μήγαρις εἴχανε νὰ φέρουνε γιατρό, μήγαρις τὴν καλὴ θροφή... Τί νὰ κάμω ἡ ἔρημη ;

—Ἔ, ὑπομονή, κυρούλα μου, τί νὰ κάμῃς...

—Ἄχ ! ἄχ ! ἀδικοπήγανε, κόρη μου, ἀδικοπήγανε...

—Ὁ γιός σου τί δουλειὰ κάνει ;

—Δουλιά !...Ἐργατικὸς εἶναι ὁ κακομοίρης ! Καὶ νὰ μὴν τοὺς σιμώνῃ ἄνθρωπος, μόνο νά 'χουνε κρεμαστῆ σὲ τοῦτο...

Ἡ γρηὰ ἔδειχνε τὴ Φρόσω.

Καθὼς γύρισα νὰ καθίσω στὴν καρέκλα, ἐκεῖ στὴν αὐλὴ τοῦ σκολειοῦ, εἶχα βαλθῆ νὰ συλλογιοῦμαι πόσο γελασμένη ἤμουν τὶς στιγμὲς ποὺ πίστευα πὼς τώρα πιὰ ποὺ τέλειωνε ὁ χρόνος ἤξερα τὰ παιδιά μου ἀπόξω κι' ἀνακατωτά. Τὸ δρᾶμα ποὺ γινότανε στὸ σπίτι τῆς Φρόσως οὔτε τὸ εἶχα πάρη εἴδηση τόσον καιρό...Ὁ Θεὸς ἤξερε πόσα ἀνιστόρητα τέτοια δράματα θἄκλεινε καθένα ἀπὸ τὰ ὀγδόντα σπίτια ποὺ σκεπάζανε τὰ ὀγδόντα παιδιὰ ποὺ ἤξερα ἐγώ. Ἤξερα βέβαια ποιὸ ἀπ' ὅλα καλλιγράφει, ποιὸ διαβάζει καλλίτερα, ποιὸ κεντάει. Μὰ τίποτ' ἄλλο. Θυμήθηκα μὲ τί ἀλαφριὰ συνείδηση εἶχα διώξῃ τὴν πρώτη μέρα τὴ Φρόσω, ποὺ εἶχε ρθῆ στὸ σκολειὸ κουβαλῶντας τὸ μωρό τους. Καὶ θυμήθηκα ἀκόμη τὰ γέλοια ποὺ κάμαμε μιὰ μέρα μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες δασκάλες παρακολουθῶντας ἀπὸ τὴν ταράτσα μιὰ κωμικὴ σκηνή : εἶχε χυθῆ μελάνι στὴν ποδιὰ τῆς Σοφίτσας καὶ ἡ Φρόσω, σὰν καμμιὰ μεγάλη, τῆς τὴν ἔβγαλε κι' ἔτρεξε νὰ τῆς τὴν πλύνῃ στὴ βρύση. Καὶ τὴν παρηγοροῦσε στὸ ἀναμεταξύ.

—Σώπα Σοφίτσα ! ἐγὼ σὰ σοῦ τὴν πλύνω καὶ σὰ κασαρίσῃ...

Καὶ λέγαμε τί κωμικὴ σκηνή ! τί κωμικὴ σκηνή !....

Κάποτε πάλι ποὺ μάλωνα τὰ παιδιὰ πὼς ἔρχονταν ἀχτένιστα, ἡ Φρόσω μοὖχε πῆ :

—Ἐγώ, κυρία, δὲν ἔρχομαι ἀχτένιστη, ἔμασα καὶ χτενίζομαι μόνη μου.

Ναί. Προχτὲς ἀκόμη, καθὼς πήγαινα νὰ ἰδῶ τὰ γραφτὰ τῆς Φρόσως, εἶδα τὰ χεράκια της σουρωμένα σὰ νὰ εἶχε βγῆ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὴ μπουγάδα καὶ τὴ ρώτησα γιατὶ ἦταν ἔτσι.

—Ἔπλυνα τὰ ροῦχα μας, εἶχε ἀποκριθῆ ἡ Φρόσω.

Τὸ μυαλό μου ὅμως ἐμένα τῆς δασκάλας δὲν πῆγε οὔτε στιγμὴ πὼς μποροῦσε νάχῃ πλύνῃ στ' ἀλήθεια ἡ Φρόσω, φαντάστηκα πὼς καθὼς σὲ πολλὰ παιδιὰ ἀρέσει νὰ βουτακοῦν στὰ νερά, θά 'χε κι' αὐτὴ πολλὴν ὥρα τὰ χέρια της στὸ νερὸ καὶ εἶχαν μουσκέψη...

Ἡ Φρόσω μόνο ἐκεῖνο τὸ πρωΐ ἀπουσίασε. Τὸ ἀπόγευμα μᾶς ἦρθε ὅπως πάντα της, ὠμορφοπλυμένη, μὲ τὸ καλογραμμένο της μάθημα, ταχτικὴ σὲ ὅλα. Ἐγὼ ὅμως ἀπὸ κεῖνο τὸ πρωϊνὸ κι' ἔπειτα σὰν ἤτανε νὰ τὴ βαθμολογίσω τὴ Φρόσω ἢ νὰ τὴ σηκώσω νὰ πῇ μάθημα, κοντοστεκόμουν, δείλιαζα λιγάκι. Μιὰ ἀνεκδιήγητη ἀνθρώπινη ἱστορία περνοῦσε μεμιᾶς μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια μου. Τὸ γραφτὸ ποὺ ἔφερνε ἡ Φρόσω, καὶ τὸ χτενισμένο κεφάλι, καὶ τὸ μελετημένο μάθημα δὲν ἤτανε σὰν ὅλονῶν. Ἤτανε ἆθλοι. Ἤτανε κι' ἄλλα παιδιὰ στὴν τάξη μας ταχτικά, μὰ πλάϊ τους αὐτὰ εἴχανε μανάδες, εἴχανε ἀγάπη καὶ καλοπέραση, μπορεῖ νὰ εἴχανε καὶ καμμιὰ γκουβερνάντα ποὺ κρατοῦσε τὸ χεράκι τους σὰν ἔγραφαν, γιὰ νὰ μὴν κουραστοῦν.

Ὅμως ἡ Φρόσω στὰ ἕξη της κιόλας χρόνια ἤτανε γερασμένος πιὰ ἄνθρωπος, δργασμένος στὴν κακοτυχία καὶ στὰ βάσανα. Καὶ ἡ ζωή της ὅλο εὐθῦνες: αὐτὴ ἔντυνε καὶ χτένιζε τρία παιδιὰ προτοῦ ντυθῇ καὶ χτενιστῇ ἡ ἴδια, καὶ τὸ βράδυ κοίμιζε τρία παιδιὰ προτοῦ κοιμηθῇ ἡ ἴδια, καὶ εἶχε μάθη νὰ μαγερέβῃ καὶ νὰ πλένῃ, προτοῦ ἀκόμη μάθη νὰ λέῃ τὸ θῆτα.

ΕΛΛΗ Β. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ λοχίας

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Ἰωσὴφ ὁ Β΄, ντυμένος κάποτε ἐντελῶς ἁπλᾶ ἰδιωτικὰ ροῦχα, βγῆκε περίπατο στὰ περίχωρα τῆς Βιέννης, μ' ἕνα ἁμαξάκι, τὸ ὁποῖο εἶχε μονάχα δύο θέσεις. Ἔξαφνα ἔπιασε ραγδαιοτάτη βροχὴ καὶ ὁ αὐτοκράτωρ εὑρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ γυρίσῃ στὴν πόλι. Ἦταν μακρυὰ ἀκόμη, ὅταν κάποιος λοχίας ποὺ πήγαινε πεζὸς καὶ βρεγμένος, τοῦ ἔκαμε νόημα νὰ σταματήσῃ. Ὁ αὐτοκράτωρ διέταξε τὸν ἁμαξᾶ καὶ ἀνεχαίτισε τὸ ἄλογο.

—Κύριε, εἶπε ὁ λοχίας, φτάνοντας λαχανιασμένος, μήπως θὰ τὸ θεωρούσατε ἀδιακρισία μου νὰ σᾶς ζητήσω μιὰ θέσι στὸ ἁμάξι σας, γιὰ νὰ σώσω τὴν στολή μου, τὴν ὁποία μόλις σήμερα ἐφόρεσα ;

—Ἂς σώσουμε λοιπὸν τὴν στολή σας, γενναῖε μου ! εἶπε ὁ Ἰωσήφ. Ὁρίστε, κάθησε. Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι ;

—Ἀπὸ τοῦ ἐπιστάτου τῶν δασῶν τοῦ αὐτοκράτορος, κύριε, ἀπήντησεν ὁ λοχίας, ὅπου μοῦ προσέφεραν ἕνα θαυμασιώτατο γεῦμα !

—Καὶ τί καλὰ φάγατε ; ρώτησε ὁ Ἰωσήφ.

—Ἐδῶ σᾶς θέλω...Γιὰ βρέστε το...

—Ποῦ νὰ ξέρω. Μήπως φάγατε λάχανο τουρσί;

—Κάτι πολὺ καλλίτερο, κύριε.

—Μήπως φάγατε γλῶσσα μοσχαριοῦ ;

—Καλέ, τί λέτε... Κάτι πολὺ ἀνώτερο ἀπ' αὐτά !

—Ὤ, μὰ τὴν πίστι μου, μοῦ εἶναι ἀδύνατο πιὰ νὰ μαντέψω! εἶπε ὁ Ἰωσήφ.

—Λοιπὸν ἐφάγαμε ἕνα φασιανό, τὸν ὁποῖο ἐσκότωσα ἐγὼ στὸ δάσος τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ! φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ λοχίας.

Ὅταν πλησίαζαν πιὰ στὴ Βιέννη, ὁ λοχίας ἠθέλησε νὰ μάθῃ ποιὸς ἦταν ὁ κύριος ποὺ τοῦ ἔκανε τὴν καλωσύνη νὰ τὸν πάρῃ στὸ ἁμάξι του.

—Τώρα λοιπόν, τοῦ εἶπε ὁ αὐτοκράτωρ, νὰ βρῇς καὶ σὺ ποιὸς εἶμαι ἐγώ.

—Φαίνεσθε στρατιωτικός, κύριε. Μήπως εἶσθε ὑπολοχαγός ;

—Ἆ ! κάτι παραπάνω, πολὺ παραπάνω !...

—Λοχαγός ;.... Ταγματάρχης ;

—Εἶσαι μακρυὰ ἀκόμα !

—Πῶς !...Μήπως εἶσθε στρατάρχης ;

—Πολὺ περισσότερο !...εἶπε ὁ Ἰωσήφ.

—Ἆ !... Θεέ μου !... μουρμούρισε ὁ φτωχὸς λοχίας. Εἶσθε ὁ αὐτοκράτωρ ;

—Ὁ ἴδιος !...ἀπήντησε ὁ Ἰωσήφ.

Ὁ λοχίας τρέμοντας καὶ ψελλίζοντας χίλιες συγγνῶμες, ζήτησε νὰ κατεβῇ ἀπὸ τὸ ἁμάξι, ἀλλὰ ὁ αὐτοκράτωρ τὸν διέταξε νὰ καθήσῃ.

—Ἀφοῦ σοῦ προσέφερα, τοῦ εἶπε, γεῦμα μὲ φασιανό, πρέπει νὰ σὲ πάω καὶ μὲ τὸ ἁμάξι μου στὸ σπίτι σου !...

Καὶ τὸν πῆγε !...

Η ΩΡΑΙΟΤΗΣ

ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

Ἡ καλαισθησία εἶνε πρᾶγμα ἐντελῶς σχετικό. Εἶνε συνεπῶς διαφορετικὴ στοὺς διαφόρους λαούς.

Στὴν Κίνα ἔξαφνα οἱ γυναῖκες παραμορφώνουν τὰ πόδια τους γιὰ νὰ τὰ κάμουν μικροσκοπικά, ἐπειδὴ νομίζουν ὅτι τὰ μικρὰ πόδια εἶναι ὡραῖα.

Στὴν Περουβία πάλι, ἡ φυλὴ τῶν Οὐμαγκούα συμπιέζει καὶ μικραίνει τὸ κρανίο τῶν παιδιῶν, μόλις αὐτὰ γεννηθοῦν.

Μερικὲς ἰθαγενεῖς τῶν Ἰνδιῶν σχίζουν τὴ μύτη τους καὶ περνοῦν σ' αὐτὲς ἕνα στρογγυλὸ κρίκο ἢ ἕνα ξύλινο πηροῦνι, γιατὶ νομίζουν πὼς αὐτὸ τὶς κάνει ὡραῖες.

Ἄλλες φυλὲς πάλι τρυπᾶνε τὰ χείλη τους.

Οἱ Γροιλανδοὶ κολοβώνουν τὰ αὐτιά τους, ἐνῷ οἱ Εὐρωπαῖοι τὰ τρυποῦν καὶ τοὺς περνοῦν χρυσᾶ σκουλαρήκια.

Ἐπίσης στὸ Ἀννὰμ καὶ σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἀσίας γιὰ νὰ θεωρηθῇ ὡραία μιὰ γυναῖκα πρέπει νὰ ζυγίζῃ τοὐλάχιστον 80 ὀκάδας !.....

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ —
ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΟΥΛΗΘΗΚΕ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ
ΚΛΕΑΡΕΤΗΣ ΜΑΛΑΜΟΥ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ]

ΜΕ ΜΙΑΝ ἐλπίδα μέσα της, πῆγε καὶ τὸν ἀντάμωσε μιὰ βραδυά. Αὐτὸ κι' αὐτό, εἶπε ἡ γυναῖκα. Τί θὰ γίνη τώρα, Ἀλέξη;

— Οὔτε λόγος παιδί μου, ἔκανε ἐκεῖνος. Πρέπει νὰ τὸ χαλάσεις. Μπορῶ νἄχω ἄλλοῦ παιδί, ἀφοῦ παντρεύουμαι;

Τἆπε τὰ λόγια αὐτὰ ψυχρά, ἀδιάφορα. Πῶς ξένεψε ἔτσι ὁ ἄντρας αὐτός!

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες ἔμαθε τὸ καινούργιο χαμπέρι : Ὁ Ἀλέξης στεφανώθηκε βιαστικά.

* * *

Μιὰ μέρα, πῆγε μὲ τὴ σπιτονοικοκυρά της στὴ μαμή. Μὰ ἐκείνη σὰν τὴν ξέτασε εἶπε :

— Δὲν ἀνακατεύουμαι. Πέρασε πολὺς καιρός. Εἶσαι πρωτάρα. Κοίταξε μοναχὰ μὴν κάνεις τίποτε καὶ φᾶς τὸ κεφάλι σου.

— Τώρα; Τί νὰ κάνω τώρα; σάστισε ἡ Ἑλένη.

— Ἔ! ἄς το! εἶπε ἡ μαμή, κι' ἄς πάει στὴν ὥρα του. Βάνε κορσὲ καὶ σφίγγε τον νὰ μὴ φαίνεσαι, ἀφοῦ δὲ θέλεις.

— Ἔγνοια σου, πετάχτηκε κι' ἡ κυρὰ Λελούδω. Σὰν ἔρθει ἡ ὥρα σου, ἐγὼ θὰ σὲ πάω στὸ μαιευτήριο. Θὰ ρίξουμε καὶ τὸ παιδὶ στὸ βρεφοκομεῖο.

Ἡ Ἑλένη ἄκουγε σὰ χαμένη. Ἔτσι ὠνειρεύτηκε τὸν ἐρχομὸ ἑνὸς παιδιοῦ, ἔτσι; Ὤ, ὄχι! Ἀφοῦ θὰ παρουσιαστεῖ στὸν κόσμο στὸν καιρό του, τὸ παιδί, θὰ τὸ κρατήσει. Θὰ λέει πὼς εἶνε ἕνα ἔκθετο ποὺ τὸ λυπήθηκε καὶ τὸ μάζεψε. Εἶπε στὴν κυρὰ Λελούδω τὰ σχέδιά της καὶ κείνη πικρογέλασε.

— Τί λές, Ἑλένη μου; Τρελλάθηκες ; Εἶδες καμμιὰ κοπέλλα μὲ παιδί; Τί θέλεις, νὰ σὲ πάρουν μὲ τὰ σάπια; Κι' ὕστερα πῶς θὰ τὸ θρέψεις;

— Μὰ μπορεῖ ὁ Ἀλέξης...

— Ἄ! ἂν ἐκεῖνος μετανοιώσει καὶ πονέσει... ἄλλος λόγος.

Γελασμένη ἀπὸ τὴ νέα ἐλπίδα ἡ Ἑλένη βάλθηκε νὰ ράβει μωρουδίστικα. Ἀπάνω στὰ πιτήδεια δάχτυλά της, ἀνθίζανε σὰ λουλούδια τὰ κουκλίστικα ρουχαλάκια. Τότε ἔφτιασε καὶ τὸ μικρὸ σκουφί, ἕνα σωστὸ κουφετάκι καὶ τὸ κρέμασε ἐκεῖ, ἀπάνω ἀπὸ τὸ τραπέζι, ἀπὸ τὰ ρὸζ κορδελάκια του. Ἂν καμμιὰ ὥρα ἔρθει ὁ Ἀλέξης, θὰ τὸ ἰδεῖ, θὰ τὸ ἰδεῖ. Δὲ θὰ τοῦ κάνει ἐντύπωση; Δὲ θὰ σπλαχνισθεῖ τὸ ἴδιο του τὸ σπλάχνο; Τότε θὰ τὴ βοηθήσει νὰ τὸ κρατήσει τὸ παιδί. Μπορεῖ καὶ νὰ μὴν κάνει μὲ τὴ γυναῖκα του παιδιά. Ποῦ τὰ ξαίρει κανένας;

Σωρὸς γύρω της τὰ ξένα ραψίματα, οἱ πελάτισσες ἀπαιτητικές, ἡ ἐγκυμοσύνη της κακιὰ καὶ ξαπλωμένη κάθε λίγο στὸ κρεββάτι. Ἔτσι οἱ δουλειὲς ἀργοπορούσανε καὶ οἱ κυρίες νευριάζανε. Ἔχουν δίκιο, ἔλεγε. Τὸ στομάχι της τὴν πείραζε. Γι' αὐτὸ χασομεράνε τὰ ραψίματα. Δὲν εἶνε πολὺ στὰ καλά της.

Μὰ οἱ κυρίες δὲν τ' ἀκούγανε. Ἐκεῖνες θέλανε νὰ τρέχει ἡ δουλειά.

Ὅταν τὴν πιάσανε οἱ πόνοι τῆς γέννας, παράτησε στὴ μέση τὰ πάντα. Ἡ κυρὰ Λελούδω ἔτρεξε καὶ γνοιάστηκε γι' αὐτὴν ὅ,τι ἔπρεπε. Ἔπειτα, τὴν ἔβαλε σ' ἕνα αὐτοκίνητο καὶ τὴν πῆγε στὸ δημόσιο μαιευτήριο. Ἐκεῖ, ἀπάνω στὴ δύσκολη γέννα, ἡ Ἑλένη κόντεψε νὰ πεθάνει. Πεθαμένο τῆς τὸ πήρανε τὸ παιδί.

Ὅταν συνῆρθε, τὰ μάτια της τὸ γύρεψαν.

— Εἶσαι κοπέλλα νέα, εἶπε μιὰ νοσοκόμα. Θὰ κάνεις ἄλλα παιδιά.

Τὴν Ἑλένη τὴν πῆρε τὸ παράπονο. Ἔτσι σὰν ἕνας ξεθεμελιωμὸς τὴν τράνταξε. Τί ἔκλαιγε, τί; Τὸ παιδὶ ποὺ δὲν γνώρισε, ἢ ἔκλαιγε ὅλες μαζὶ τὶς πίκρες καὶ τὰ χαμένα ὄνειρά της;

Ὕστερα ἀπὸ εἴκοσι μέρες βγῆκε ἀπὸ τὸ μαιευτήριο.

* * *

Ἡ Ἑλένη εἴτανε ἀκόμα κλεισμένη στὸ δωμάτιο, ὅταν ἡ κυρὰ Λελούδω πῆγε κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα της δίχως ρώτημα. Τὴν εἶδε κλαμμένη καὶ τῆς εἶπε αὐστηρά.

— Νὰ μὴ συλλογιέσαι τίποτε! Τ' ἀκοῦς; Αὐτὰ ἔχει ὁ ἄνθρωπος.

Τῆς πῆγε ἔπειτα κι' ἕνα πιάτο φαΐ ἀπὸ τὸ δικό της.

Ὅταν ἡσύχασε λίγο, ἡ Ἑλένη, βάλθηκε νὰ συγυρίζει τὴν κάμαρα. Τὴν ἄλλη μέρα ξαναστρώθηκε στὸ ράψιμο. Ὅλα γύρω της τὰ πράματα τραβοῦσαν τὸ δρόμο τους, σὰν τίποτε στὸ μεταξὺ νὰ μὴ συνέβηκε. Ἡ κυρὰ Λελούδω πηγαινοέρχονταν εὐχαριστημένη γιατὶ εἶχε καταφέρει ν' αὐξήσει τὰ νοίκια της. Τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς χαλοῦσαν τὸν κόσμο μὲ τὰ παιχνίδια τους. Ἡ Μέλπω ἀντικρυνά, τραγουδοῦσε καρτερῶντας μεσημέρι - βράδυ τὸ φίλο της. Αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ Ἑλένη δὲ σήκωνε κεφάλι ἀπὸ τὶς παραγγελίες ποὺ καιρὸ τώρα περίμεναν νὰ τελειώσουν. Αὐτὲς κάποια φορὰ ἑτοιμαστήκανε, μὰ καινούργιες δὲν ἔρχονταν. Οἱ κυρίες χάσανε ὁλότελα τὴν ὑπομονή τους. Ἡ Ἑλένη κυνηγοῦσε μὲ τὸ ντουφέκι τὶς δουλειές. Στὸ μεταξύ, οἱ μικρὲς οἰκονομίες της σώνονταν, κι' αὐτὸ τὴν ἔκανε ὅλο καὶ πιὸ ἀνήσυχη.

Μὲ τὸν καιρό, ἡ ἀνάγκη τὴν ἔκανε νὰ λησμονεῖ συχνὰ τὶς αἰσθηματικὲς συφορές της. Γι' αὐτὴν μεγάλη καὶ πρώτη ἔγνοια εἴτανε τώρα τὸ ψωμί. Πέρασαν νύχτες ποὺ δὲν ἄναψε φῶς, γιατὶ δὲν εἶχε πετρόλαδο τὸ στραγγισμένο φιτίλι τῆς λάμπας. Πέρασαν βραδειὲς ποὺ κοιμήθηκε νηστικιά.

Ἡ κυρὰ Λελούδω ἔβλεπε τὸν κατήφορο τῆς κακομοιριᾶς ποὺ ἔπαιρνε καὶ στενοχωριόνταν. Συλλογιζόνταν τὴν κατάσταση τῆς Ἑλένης, μὰ δὲν ξεχνοῦσε καὶ τὰ τρία νοίκια ποὺ τῆς χρώσταγε. Τί νἄκανε κι' αὐτή; Ἀπὸ τὰ καμαράκια της πολέμαγε νὰ ζήσει.

— Ἀπὸ νὰ πεθάνεις τῆς πείνας, παιδάκι μου, δὲν πιάνεις καλλίτερα ἕναν ἀγαπητικό; Μὰ ἀγαπητικὸ ποὺ νὰ σὲ γνοιάζεται, ἄρχισε νὰ τὴν ὁρμηνεύει.

Τῆς Ἑλένης τῆς ἦρθε τὸ αἷμα στὸ κεφάλι. Ὥστε λοιπόν, οὔτε ἡ σπιτονοικοκυρά της ποὺ τὴ γνώριζε καλά, ποὺ ἤξαιρε πὼς δὲν ἔζησε σὰ γυναίκα τοῦ δρόμου, οὔτε κι' αὐτὴ δὲν τῆς εἶχε πιὰ καμμιὰ ὑπόληψη; Πῶς κατάντησε!

Σὲ λίγο ἡ γρηὰ ἔπαψε καὶ νὰ τὴν γνοιάζεται. Ὡς πότε πιὰ θὰ σκοτίζεται ὁ ξένος; Ὁ καθένας στὸ σπίτι του.

Ἡ Ἑλένη, ἔβγαινε κάθε μέρα ἀπελπισμένη καὶ πήγαινε στὶς πελάτισσές της τὶς παλιές. Σ' αὐτὲς τώρα προσφέρονταν γιὰ ὅποια - ὅποια δουλειά. Ἄς τὴν κρατήσουν, ἔλεγε, γιὰ ράφτρα, γιὰ σιδερώτρα, γιὰ καμαριέρα. Τίποτε! Κατάντησε νὰ προσφέρει τὴ δουλειά της σὰ νὰ γύρευε ζητιανιά. Οἱ ὑπηρέτριες ποὺ τὴ βλέπανε νὰ ξανάρχεται, τῆς κλείνανε τὴν πόρτα: Λείπει ἡ κυρία : Μονάχα μιὰ γειτόνισσά της τὴ γνοιάστηκε καὶ τὴ σύστησε σ' ἕνα γνωστό της ἔμπορα.

— Πήγαινε, εἶπε τῆς Ἑλένης. Ἐγὼ τοῦ μίλησα νὰ σὲ πάρει γιὰ πωλήτρια. Πήγαινε νὰ σὲ ἰδεῖ.

Μὰ ἡ Ἑλένη μὲ δειλία ποὺ τὴν εἶχε ἀπὸ φυσικό της, παρουσιάστηκε στὸν ἔμπορα. Ἐκεῖνος δὲν τὴ βρῆκε κατάλληλη καὶ τὴν ξεφορτώθηκε εὔκολα.

Ἔτσι διωγμένη τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ γυναῖκα, βγῆκε ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ καὶ στάθηκε στὴ μέση τοῦ δρόμου δίχως σκέψη καμμιά. Ἕνας διαβάτης βιαστικός, τὴν πῆρε σβάρνα μὲ τὸν ἀγκῶνα του. Ἡ Ἑλένη τραντάχτηκε πέρα-δῶθε σὰν ἕνα κουρέλι καὶ ξαναστάθηκε. Ἕνα παιδὶ τὴν πλησίασε.

— Ὡραῖα τριαντάφυλλα ! Πᾶρτε τριαντάφυλλα, μαντάμ.

Ἡ Ἑλένη συλλογίσθηκε τώρα καθαρά: «Τί θ' ἀπογίνω ;».

Ἕνας μονάχα τῆς ἔμεινε γλυτωμός. Νὰ πάει νὰ πέσει στὴ θάλασσα νὰ πνιγεῖ. Ὡστόσο τὰ πόδια της τὴν ἔφερναν ξανὰ πρὸς τὸ σπίτι της.

Στὸ γύρισμα ἑνὸς δρόμου ἔπεσε πάνω σ' ἕναν ἄνθρωπο. Τὸν κύτταξε καλὰ καὶ σάστισε.

— Ἀλέξη !

Τὸ εἶπε ; Ὄχι, δὲν τὸ εἶπε, γιατὶ τὄνομά του σβύστηκε στὰ χείλη της.

Ἐκεῖνος στάθηκε.

— Ἄ ! ἐσύ ;

Τῆς ἔσφιξε τὸ χέρι κι' αὐτὴ ζωντάνεψε. Εἶχε παχύνει ὁ Ἀλέξης καὶ φαίνονταν χαρούμενος. Τὴν ξαναρώτησε γιὰ τὴν ὑγεία της ἐπαναλαμβάνοντας τὰ ἴδια ἀδιάφορα ρωτήματα, ὡς ποὺ νὰ βρεῖ καὶ κάτι ἄλλο νὰ πεῖ.

— Τί κάνεις ; Τί γίνεσαι, εἶσαι καλά ; Ὥστε λοιπὸν καλά ;

Ἔδειξε ἔπειτα πὼς ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὶς δουλειές της, γιὰ τὶς γειτόνισσες. Ἔκανε πὼς θυμήθηκε τελευταῖο τὸ παιδί.

— Κι' ἐκεῖνο ;... Τί τὄκανες ἀλήθεια ; ρώτησε χαμηλόφωνα.

—Γεννήθηκε πεθαμένο, εἶπε ἡ Ἑλένη.

Ὁ ἄντρας ἀναστέναξε μὲ ξαλάφρωση.

— Ναί, κάτι μοῦ εἴπανε, μὰ ὄχι σίγουρο.

Ἔχωσε τὸ χέρι στὴν τσέπη τοῦ γιλέκου του, πῆρε ἕνα πενηντόδραχμο καὶ τῆς τὄδωσε.

—Νά! Νὰ πάρεις τίποτα.

Ἡ Ἑλένη κοκκίνησε προσβαλμένη. Ἡ ψυχή της δὲν καταδέχονταν νὰ πάρει τὰ λεφτὰ ἐκεῖνα, μὰ ἡ φτώχεια της τῆς μίλησε μὲ φρόνηση : Χρωστᾶς στὸ μπακάλη, χρωστᾶς στὸ φούρναρη, εἶσαι θεονήστικη, κακομοίρα !

— Νὰ πάρεις κανένα γλυκό... ξανάκανε ὁ Ἀλέξης, καθὼς τὴν εἶδε ποὺ δίσταζε.

Καὶ τὸ χέρι τῆς γυναίκας, σηκώθηκε σὰν ἀπὸ μοναχό του καὶ πῆρε τὸ χαρτί. Ὕστερα χωριστήκανε.

Τὴν ἄλλη μέρα εἴτανε πεσμένη πάλι στὴν ἴδια ἀνέχεια. Ἔτσι τὴν παράλλη, ἔτσι καὶ τὴν ἀποκοντά. Πῶς νὰ κάνει νὰ κερδίσει χρήματα, πῶς ; Τὴν εἶχε φάει πειὰ ἡ ἀναδουλειά.

Κάθονταν σταυροχέρι ἕνα δειλινὸ στὸ κατῶφλι της.

Ἀντικρυνά, πίσω ἀπὸ τὴ μάντρα, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ δρόμου, σήκωνε τὸ μπόϊ του τὸ ἀρχοντικὸ τὸ τρίπατο, τὸ καινούργιο. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ χτίστηκε, ἔκλεβε τὴ χαρὰ τῶν χαμηλῶν σπιτιῶν, τὸν ἥλιο τους. Τώρα τοὺς πετοῦσε ὅλη μέρα κατάμουτρα τὶς σκανδαλιάρικες μοσκοβολιὲς τῆς κουζίνας του.

Ἡ Ἑλένη ρουφοῦσε τὸν ἀέρα μπουχτισμένον ἀπὸ τὶς ὀρεχτικὲς ὀσμές, κι' ὀνειρεύονταν. Ὀνειρεύονταν τὴν κουζίνα, τὸ γιομάτο τραπέζι τῶν ἀφεντικῶν....

Ὕστερα, ὅπως ὁ ἥλιος ἔγυρε πίσω ἀπὸ τὸ λιγοθυμισμένο βουνό, μιὰ θλίψη σταχτοπὴ ἁπλώθηκε στὴν καρδιὰ τοῦ κόσμου. Οἱ ἀπανωτοὶ καημοὶ τῆς Ἑλένης λύθηκαν σὰν ἕνας κόμπος καὶ χύθηκαν μέσα στὴν καρδιὰ αὐτὴ σὰ μέσα σ' ἀδελφικὴ ἀγκαλιά. Τὰ μάτια της νοτίστηκαν.

Κάθισε πολλὴν ὥρα στὸ κατῶφλι της ἡ Ἑλένη, καὶ τὰ μάτια της τρέχανε, τρέχανε, σὰ δυὸ ἥσυχες βρυσοῦλες ποὺ κανένας δὲ γνοιάζεται νὰ τὶς κλείσει....

Ἔπειτα γίνηκε νταραβέρι στὴν αὐλή. Δυὸ τρεῖς νοικοκυραῖοι γύρισαν στὰ σπίτια τους, κουβέντες ἀκούστηκαν στὰ καμαράκια, μιὰ γυναῖκα ἔβγαλε ὄξω τὴ φουφοῦ της νὰ ξανάψει.

Ἡ Ἑλένη στήριξε τὶς παλάμες στὰ γόνατά της καὶ σηκώθηκε μὲ κόπο. Πῶς τρέμανε τὰ πόδια της! Πῆγε μέσα, φόρεσε τὸ καπέλλο της, καὶ πρὶν ξεκινήσει ἄνοιξε τὸ σκοτεινὸ ντουλάπι τοῦ τοίχου ποὺ φύλαγε τὸ ψωμί. Τὸ ἄνοιξε ἔτσι, μηχανικά, γιατὶ τὄξερε πὼς εἴταν ἀπὸ μέρες ἀδειανό.

Τὴν ὥρα ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὴν αὐλή, ἡ σπιτονοικοκυρὰ τὴν πλεύρισε χολιασμένη καὶ τῆς εἶπε σιγά :

— Σὲ λυπᾶμαι, μὰ τὸ θεό, σὲ λυπᾶμαι. Εἶσαι ὅμως καὶ κακοκέφαλη. Τί καρτερᾶς κι' ἀπὸ ποιόν; Καλὰ ἂν δὲν πεινοῦσες, μὰ ἔτσι ; Νἄξαιρες πόσες καὶ πόσες ποὺ δὲ φαίνονται.

Ἡ Ἑλένη γύρισε καὶ τὴν κοίταξε περίλυπη. Ἡ ψυχή της εἴτανε τόσο μαύρη, ποὺ δὲν εἶχε ὄρεξη ν' ἀνοίξει τὸ στόμα της. Ὕστερα ἐκείνη ἡ ἀδυναμία ὅλο καὶ τὴ χαντάκωνε περισσότερο. Μιὰ ἀδυναμία μαζεμένη ἀπὸ καιρό, ἀπὸ κακὸ θρέψιμο μηνῶν κι' ἀπὸ νηστεία ποὺ βαστοῦσε δυὸ ὁλάκερες μέρες τώρα. Καὶ περπατοῦσε μὲ κόπο. Πῶς θὰ τὴ βαστάξουν τὰ πόδια της νὰ πάει ὡς ἐκεῖ πάνω στὸ Παγκράτι, Θὰ πήγαινε πάλι σὲ μιὰ κυρία γιὰ δουλειὰ χωρὶς καὶ πολλὲς ἐλπίδες.

Εἶδε σὲ λίγο πὼς εἴταν ἀδύνατο νὰ κάνει ὅλον τὸ δρόμο αὐτὸν μονομιᾶς, γιατὶ τὰ γόνατά της λύγιζαν σὰ νὰ σηκώθηκε ἀπὸ μεγάλη ἀρρώστεια. Ὕστερα τὴ ζάλιζε ἡ βουὴ τοῦ κόσμου ποὺ διάβαινε, ποὺ κουβέντιαζε, ποὺ γελοῦσε. Οἱ πεζοί, τ' αὐτοκίνητα, τὰ κίτρινα τρὰμ γύριζαν μέσα στὸ κεφάλι της. Ἡ μυρουδιὰ τῆς μπενζίνας τῆς ἀνακάτωνε τὸ ἄδειο στομάχι.

Νὰ κάτσει! Νὰ κάτσει! Ἄς βρεθεῖ, θέ μου, ἕνα μέρος ν' ἀκουμπήσει μιὰ σταλιά.

Γι' αὐτό, καθὼς ἔφτασε στὸ Ζάππειο κι' ἀντίκρυσε τοὺς πάγκους, τράβηξε στὴ ροτόντα ποὺ εἴτανε στὸ δρόμο κοντά. Πλάϊ της πέρασε ἕνας κουλουρᾶς καὶ τὰ σουσαμάτα κουλούρια του μοσκοβόλησαν ὁλόζεστα τὸν ἀέρα. Ἡ Ἑλένη, καθὼς ἀνάσανε τὴ λαχταριστὴ μυρωδιά τους, ἔνοιωσε ἕνα κρύο σάλιο στὸ στόμα της. Ἔπειτα, στὰ μάτια της πέρασε μιὰ θολὴ πρασινίλα. Μόλις πρόφτασε κι' ἔκατσε στὸ μπάγκο γιατὶ θὰ σωριάζονταν. Ἔβγαλε τὸ καπέλλο, καὶ τὰ ὡραῖα μαλλιά της φούντωσαν γύρω ἀπὸ τὴ βασανισμένη ὄψη της. Ὁ φρέσκος ἀέρας τῆς χτύπησε τὸ πρόσωπο, τὸ κάθισμα ἀνακούφισε τὰ πόδια της.

Οἱ ἄλλοι ποὺ κάθονταν στοὺς πάγκους ὁλόγυρα, τὴν κοίταζαν ἐξεταστικά, ὅπως κάθε νιοφερμένο πρόσωπο. Λογιῶν-λογιῶν ἄνθρωποι βρίσκονταν ἐκεῖ μαζεμένοι.

Νταντάδες μὲ τὰ μωρά, γέροι, γρηὲς μὲ τὰ παμπάλαια καπελλίνα τους, γυναικοῦλες λαϊκές, μοντέρνα κοριτσόπουλα, φαντάροι.

Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς ἀδέκαροι, δὲν εἶχαν ἄλλη διασκέδαση ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀνέξοδο κι' ἀναπαυτικὸ χάζεμα. Μιὰ φουντωτὴ πρασινάδα γύρω ἀπὸ τὴ ροτόντα, ἔφερνε μιὰ δροσιὰ μέσα στὸ καλοκαῖρι μὲ τ' ἄνθη καὶ μὲ τὰ φύλλα της. Κάπουκάπου, ὁ μεσιανὸς ὁ πλάτανος πετοῦσε περήφανα, σὰν ἄχρηστο, ἀπὸ τὴ λαμπρὴ στολή του κανένα φύλλο νεκρὸ ἀπάνω στὴ συμμάζωξη.

Σὲ λίγο, ἕνας παχὺς σαραντάρης κρατῶντας μιὰν ἐφημερίδα, ἦρθε καὶ κάθισε κι' αὐτός. Ἔμοιαζε ἐπαρχιώτης. Εἶχε ροῦχα κατάμαυρα μέσα στὸ καλοκαῖρι, μουστάκια μεγάλα, γιακὰ κολλαριστό. Τὰ μάτια του σκοῦρα καὶ λαμπερά, κοίταζαν τὶς γυναῖκες σὰν πεινασμένα. Καθὼς πέσανε ἀπάνω στὴν Ἑλένη, στάθηκαν καὶ δὲν ξεκόλλησαν. Ὕστερα, αὐτὴ θυμήθηκε τὴ δουλειά της. Ἔκανε νὰ σηκωθεῖ, μὰ τὰ πόδια της τὴν ξανάρριξαν στὸ κάθισμα. Σὰν ντροπιασμένη ξανασηκώθηκε κοκκινίζοντας, καὶ προσέχοντας νὰ περπατεῖ σταθερά.

Ὁ ξένος τὴν πῆρε τὸ κατόπι καὶ κάτι μουρμούρισε. Ὅπως τὸν ἔνοιωθε πίσω της ἡ Ἑλένη, θυμοῦνταν τὰ λόγια τῆς σπιτονοικοκυρᾶς της «Νἄξαιρες πόσες καὶ πόσες !...». Κι' ἐνῷ μέσα της φούντωνε μιὰ ἀποστροφὴ γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό της, ἄφινε μὲ συγκατάβαση τὸν ἄγνωστο αὐτὸν ἄνθρωπο νὰ τὴν ἀκολουθεῖ. Ἐκεῖνος, τὴν πλεύρισε κάποια στιγμὴ καὶ περπάτησε δυό-τρία βήματα κοντά της σὰ νἄτανε παρέα. Ἔπειτα κουδουνίζοντας μ' ἐπίδειξη στὴν τσέπη τοῦ παντελονιοῦ του λεφτά, τῆς εἶπε ὀρθὰ-κοφτά :

— Θὰ θέλατε, δεσποινίς, νὰ πᾶμε νὰ φᾶμε μαζύ ;

«Νὰ φᾶμε », ξανάπε ἀπὸ μέσα της ἡ Ἑλένη.

Ξεθαρρεμένος ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴ σιωπή της, τὴ ρώτησε χαϊδεύοντας τὸ μουστάκι του :

— Ποῦ θέλετε νὰ πᾶμε, δεσποινίς ;

Κι' ἐκείνη, σὰ νἄκανε ἀπελπισμένη βουτιὰ μέσα στὸ πέλαγο ποὺ θὰ τὴν κατάπινε, ἀπάντησε ξέπνοα :

— Ὅπου θέλετε....

Σὲ λίγο, βρέθηκαν καθισμένοι κι' οἱ δυό, μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι στὸ πεζοδρόμιο, ὄξω ἀπόνα ἑστιατόριο. Ἡ Ἑλένη δὲ θυμήθηκε νὰ φοβηθεῖ μὴν τύχει καὶ τὴ δεῖ κανένας γνώριμός της. Μονάχα τὸ σύντροφό της ντρέπονταν. Στὴν ἀρχὴ μάλιστα, κάθονταν ξέμακρα ἀπ' τὸ τραπέζι σὰν ἕτοιμη νὰ φύγει. Ἔπειτα πῆρε καὶ σεργιάνιζε τὰ περίλυπα μάτια ἀπάνω στὰ πρόσωπα. Στοὺς ἀνθρώπους ποὺ τρώγανε, σ' αὐτοὺς ποὺ περνούσανε, σὲ μιὰ γερόντισσα ποὺ πουλοῦσε λουλούδια, σ' ἕναν κίτρινο νέο ποὺ γιὰ λίγες δεκάρες ἔκανε τοῦμπες στὸ πεζοδρόμιο.....

Ὁ σύντροφός της φαίνονταν εὐχαριστημένος τώρα, καὶ φλυαροῦσε τρώγοντας. Εἴτανε Πατρινός. Ἦρθε, ἔλεγε, γιὰ δουλειές του στὴν Ἀθήνα. Πούλησε φέτος τὴ σταφίδα του σὲ πολὺ καλὴ τιμή. Ἔλεγε ἀκόμα πὼς ἔκανε πολλὴ ζέστη ἐδῶ πέρα, πὼς τ' αὐτοκίνητα εἴτανε πολλά, πὼς οἱ γυναῖκες μπογιατίζονταν σὰ μασκαράδες. Κι' ὁ πλούσιος σταφιδέμπορας ἔρριχνε πότε-πότε μιὰ χαμογελαστὴ ματιὰ πάνω στὴν Ἑλένη, σὰν ἀπάνω στὸ τελευταῖο πιάτο τῆς πανδαισίας του.

Μὰ ἡ πουλημένη γυναίκα ποὺ εἴτανε ξένη ἀπόλα αὐτά, σκυμμένη τώρα στὸ πιάτο της, κατέβαζε τὶς μεγάλες μπουκές, βιαστικές, ἀπανωτές, ἀμάσητες, μέσα στὸ λιμασμένο στομάχι.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ—ΔΙΠΛΑ—ΜΑΛΑΜΟΥ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΠΩΣ ΓΙΑΤΡΕΥΘΗΚΕ Ο ΚΛΑΚΕΡ

Τὸ ἐπαγγελματικὸ ἔνστικτο μπορεῖ νὰ κάμῃ κάποτε ἀληθινὰ θαύματα. Ἀπὸ μιὰ ἐφημερίδα τοῦ Βερολίνου μαθαίνουμε τὴν κατωτέρω περίεργη εἴδησι, γιὰ τὴν αὐθεντικότητα τῆς ὁποίας μᾶς ἐγγυᾶται ὁ Γερμανὸς χιουμορίστας ποὺ τὴν διηγεῖται :

Μέσα σ' ἕνα μεγάλο θέατρο τῆς Γερμανικῆς πρωτευούσης ἦσαν ἕτοιμοι νὰ σηκώσουν τὴν αὐλαία, ὅταν εἰδοποίησαν ἐπειγόντως τὸν διευθυντὴν ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς κλάκας, τῶν σκοπίμως δηλαδὴ χειροκροτούντων, ποὺ καθόταν στὴν συνηθισμένη του θέσι, εἶχε λιποθυμήσει.

Ἐπειδὴ ἀπουσίαζε ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὁ γιατρὸς τοῦ θεάτρου, προσεκάλεσαν τοὺς γιατροὺς ποὺ παρευρίσκοντο μεταξὺ τῶν θεατῶν, ἀλλὰ οἱ περιποιήσεις καὶ φροντίδες τους ἀπέβησαν μάταιες, γιατὶ ὁ λιποθυμισμένος δὲν ἐννοοῦσε νὰ συνέλθῃ. Ἐπρόκειτο μ' ὅλα ταῦτα ν' ἀνεβάσουν αὐτὴ τὴν βραδειὰ ἕνα ἔργο, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτυχία ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα τῆς κλάκας. Τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον ὁ ἀρχηγὸς ἦταν λιπόθυμος ; Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα, ὅταν ἔφθασε ἐπὶ τέλους κι' ὁ εἰδικὸς γιατρὸς τοῦ θεάτρου. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν αὐτός, ἔσκυψε ἀπάνω στὸν λιπόθυμο κλακὲρ κι' ἄρχισε νὰ χειροκροτῇ παταγωδῶς. Ἀμέσως ὁ λιποθυμισμένος συνῆλθε, σηκώθηκε μὲ μιᾶς ὀρθὸς κι' ἄρχισε νὰ μπιζάρῃ !

Τὸ ἐπαγγελματικὸ ἔνστικτο τὸν εἶχε φέρει ἀμέσως στὰ σύγκαλά του.

Η ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Η ΝΤΑΝΙΕΛ ΝΤΑΡΡΙΕ ΕΞΟΜΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΜΙΑ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ

ΠΩΣ ΛΙΓΟ ΕΛΕΙΨΕ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΗ Η ΚΑΡΡΙΕΡΑ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΙΑΣ ΟΛΕΘΡΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΑΥΤΟ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑ
ΣΕ ΚΑΘΕ ΝΕΑ ΚΑΙ ΑΠΕΙΡΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

(Ἕνα ξένο περιοδικὸ δημοσιεύει «ἐξομολογήσεις» μεγάλων προσωπικοτήτων. Εἰς ἕνα τελευταῖο φύλλο τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ ἡ περίφημος ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου Ντανιὲλ Νταρριέ, ἐξομολογεῖται τὴν ἀκόλουθη περιπέτειά της...).

ΜΟΥ ΖΗΤΑΤΕ νὰ σᾶς κάνω μίαν ἐξομολόγησιν. Ἀλλὰ θὰ ἦτο λοιπὸν τόσο δύσκολο νὰ περιμένετε... πέντε-δέκα ἔτη ἀκόμη ; Διότι τί τὸ δραματικὸν καὶ τί τὸ σκανδαλῶδες μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἡ ζωὴ μιᾶς νέας γυναίκας τοῦ κινηματογράφου, ἡ ὁποία μόλις καὶ μετὰ βίας ἀριθμεῖ εἴκοσι καὶ μίαν ἀνοίξεις;

Εἰς ἡλικίαν δέκα πέντε ἐτῶν ἐσπούδαζα ἀκόμη εἰς τὸ Ὠδεῖον, εἰς τὴν τάξιν τοῦ βιολοντσέλλου — αὐτὸ ὅμως τὸ ἔχω ἤδη διηγηθῆ. Τότε ἔπαιξα γιὰ πρώτη φορὰ τὸν ρόλο ἑνὸς πολὺ νέου κοριτσιοῦ στὸν «Χορὸν» — ἕνα ἔργο βγαλμένο ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα τῆς Εἰρήνης Νεμιρόφσκυ. Ἤμουν τέτοια, ὅπως μὲ ξέρετε, μὲ τὰ μεγάλα γεμάτα περιέργεια μάτια καὶ μὲ τὸ λίγο σκυθρωπὸ ὕφος. Περιμένοντας τὴν σειρά μου ἔβλεπα τὰ ἄλλα κορίτσια νὰ κάνουν τὶς δοκιμές των μακιγιαρισμένα ἕως τὸ ἀσπράδι τῶν ματιῶν των. Ἐγὼ εἶχα τὸ πρόσωπο ποὺ μοῦ ἐχάρισε ἡ Φύσις καὶ δὲν ἐννοοῦσα νὰ τὸ ἀλλάξω μὲ κανένα τρόπο. Ἔκαμα τὴν πρόβα μου κι' ἔτρεξα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν τάξι μου, ὅταν εἶδα νὰ κατευθύνεται πρὸς τὸ μέρος μου ὁ βοηθὸς τοῦ σκηνοθέτου, ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπε:

— Κατεργαροῦλα, βλέπω ὅτι θέλετε μονομιᾶς νὰ κατακτήσετε τὴ δόξα...

— Σᾶς παρακαλῶ...

— Δὲν ἀστειεύομαι. Σᾶς ἐπρόσεξα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς ἐμφανίσεώς σας. Αὐτοσχεδιάζετε λοιπὸν περίφημα.

— Καὶ ὅμως, κύριε...

Παρὰ τὰς διαμαρτυρίας μου, σχεδὸν μὲ σπρωξιές, μὲ παρουσίασε εἰς τὸν σκηνοθέτη. Ἔγινα ἀμέσως δεκτή.

Βλέπετε λοιπόν, τί μικρό, τί ἀσήμαντο πρᾶγμα εἶναι κάποτε-κάποτε μιὰ καρριέρα; Κάποιο πρόσωπο, μιὰ εὔνοια τῆς Τύχης καὶ ὅλα ἐτελείωσαν. Χωρὶς ὅμως αὐτὰ — ἀντίο γιὰ πάντα ὄνειρα!...

Κατόπιν;... Κατόπιν ἔγινα ἕνα... τέταρτο βεντέττας κι' ὕστερα... δύο τέταρτα βεντέττας, τελευταίως ὁλόκληρη βεντέττα καὶ μετὰ... καὶ μετά... — ποιὸς μπορεῖ νὰ ξεύρῃ;

Ἐννοεῖται ὅτι μέσα σ' ὅλα αὐτὰ ὑπάρχει πολλὴ ἐργασία, πάρα πολλὴ ἐργασία, εἰς τρόπον ὥστε μοναδικὰ ἐπεισόδια καὶ περιπέτειες τῆς ζωῆς μου νὰ εἶναι ἐκεῖνες ποὺ ἔχω μὲ τὸν Σὰρλ Μπουαγιὲ στὴν ταινία «Μάγκερλιγκ», μὲ τὸν Ραϋμόνδον Γκὰλ εἰς τὴν «Λέσχην τῶν Γυναικῶν» καὶ μὲ τὸν Φὸλ-μπρουκ εἰς τὸ φὶλμ «Πὸρτ—Ἀρθοὺρ».

Ὡς τόσο, συνέβη καὶ σὲ μένα λίγο καιρὸ μετὰ τὸ ντεμποῦτο μου μιὰ πολὺ παράξενη ἱστορία, ὅπου διέτρεξα ἕναν κίνδυνο τόσο μεγάλο, ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ διακοπῆ, κατὰ τρόπον ὁριστικὸν καὶ ἀνεπανόρθωτον, ἡ μόλις τότε ἀρχινημένη καλλιτεχνική μου σταδιοδρομία. Ἄς τὴν διηγηθῶ.

ΜΙΑ ΥΠΟΠΤΗ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

Ἤμουν τότε — κατὰ τὸ 1931 —δέκα ἕξη χρόνων, ὅταν ἡ Οὔφα, ἡ μεγάλη αὐτὴ γερμανικὴ κινηματογραφικὴ ἑταιρεία, ποὺ εὑρίσκετο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς πλήρη ἀκμήν, μὲ ἀγκαζάρισε γιὰ νὰ ὑποδυθῶ ἕνα ρόλο εἰς τὴν γαλλικὴν ἔκδοσιν τῆς ταινίας «Ἡ καρδιά μου σὲ καλεῖ». Εἶναι ἕνα θαυμάσιο φὶλμ ποὺ εἰς τὴν γερμανικὴν ἔκδοσιν ἔχει ὡς πρωταγωνιστὰς τὸν Ζὰν Κιεποῦρα καὶ τὴν Μάρθα Ἔγκερθ.

Ἡ μητέρα μου μὲ συνώδευσε συγκεκινημένη ἕως τὸν σταθμό, γιατὶ ἦταν, βλέπετε, τὸ πρῶτο μεγάλο ταξεῖδι ποὺ ἔκανα ἐντελῶς μόνη. Αἱ δύο μαγικαὶ λέξεις «Οὔφα» καὶ «Βερολῖνον» δὲν ἔφευγαν ἀπὸ τὸν νοῦν μου. Ἤμουν, ταυτοχρόνως ζαλισμένη ἀπὸ τὸν ἴλιγγον τῆς ζωῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ ριφθῶ, ἀλλὰ καὶ κάπως φοβισμένη. Μπαίνοντας εἰς τὸ μικρὸ διαμέρισμα τοῦ βαγκὸν-λὶ, εἶδα ὅτι δὲν θὰ ἤμουν μόνη εἰς τὸ ταξεῖδι ἐκεῖνο καὶ ὅτι θὰ συνεταξείδευα μὲ μιὰ ὡραιοτάτη κυρία, πολὺ νέα ἀκόμη καὶ πλουσία, καθὼς ἐφαίνετο, ὑπέροχα ντυμένη μὲ ἕνα θαυμάσιο κολλιὲ ἀπὸ μικρὰ μαργαριτάρια εἰς τὸ λαιμό. Τὸ τραῖνο ἐσφύριξε, ὥρμησε πρὸς τὸν φρενήρη του δρόμο καὶ νὰ ὕστερα ἀπὸ λίγες στιγμὲς ἐγὼ καὶ ἡ ἄγνωστή μου κυρία καθισμένες μόνες εἰς τὸ ἴδιο μικρὸ σιδηροδρομικὸ διαμέρισμα, ἄγνωστες μεταξύ μας καὶ ἐπιφυλακτικὲς ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην.

— Βλέπω, τὴν ἤκουσα νὰ μοῦ λέῃ σὲ μιὰ στιγμή, ὅτι δὲν ἔχετε τίποτε γιὰ νὰ διαβάσετε. Θέλετε τὴ «Φεμινὰ», τὸ «Vu» ἢ ὅ,τι ἄλλο; Ἔχω ἀρκετὰ περιοδικά.

Μιλοῦσε πολὺ σταθερά, ἀλλὰ μὲ μιὰ φωνὴ κάπως τραγουδιστή, σὰν νἄθελε νὰ τὴν κάνῃ πιὸ γοητευτική.

Ἀπήντησα ὄχι, ἀλλὰ ἐκείνη πρόσθεσε:

— Εἶμαι βεβαία ὅτι ταξειδεύετε μόνη γιὰ πρώτη φορά.

— Ναί, κυρία.

— Ἄχ, χαριτωμένο παιδί, τὴν ἤκουσα νὰ ψιθυρίζῃ γερμανικά.

Ἐξήτασα μὲ ἐπιμέλειαν τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου της καὶ βρῆκα ὅτι ὅλα ἦσαν ἁρμονικῆς τελειότητος. Μὲ δυὸ λόγια ἦταν μιὰ πολὺ ὡραία, πολὺ κομψὴ καὶ πολὺ καθὼς πρέπει νέα γυναῖκα, ποὺ ἔκαμνε μιὰ πολὺ καλὴ ἐντύπωσι.

Καὶ καθὼς εἶχε ἀρχίσει νὰ μὲ ἐγκαταλείπῃ ἡ πρώτη μου δειλία, δὲν ἄργησα νὰ τῆς διηγηθῶ τὸν σκοπὸ τοῦ ταξειδίου μου, τὶς ἐλπίδες μου, τὰ ὄνειρά μου.

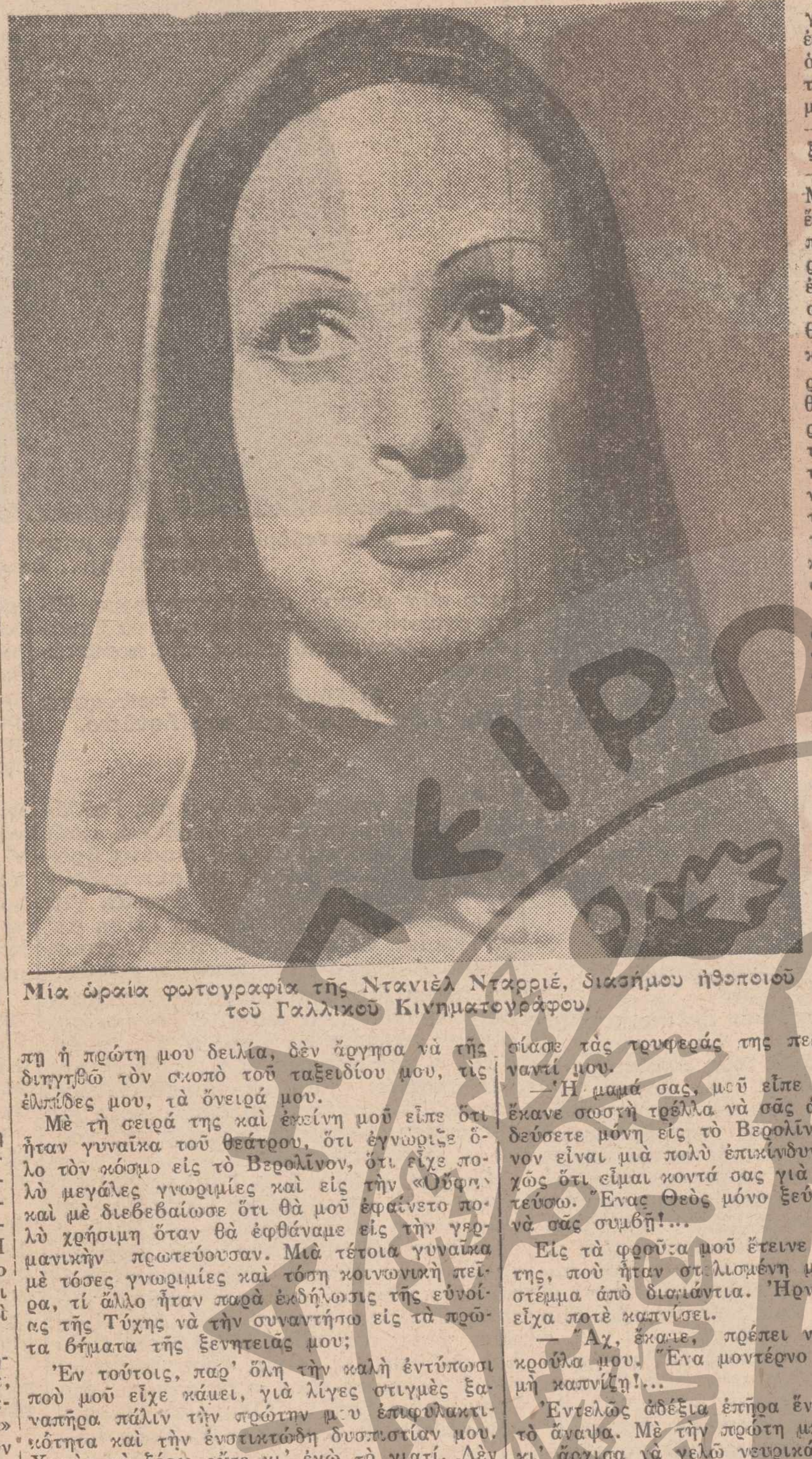

Μιὰ ὡραία φωτογραφία τῆς Ντανιὲλ Νταρριέ, διασήμου ἠθοποιοῦ τοῦ Γαλλικοῦ Κινηματογράφου.

Μὲ τὴ σειρά της καὶ ἐκείνη μοῦ εἶπε ὅτι ἦταν γυναῖκα τοῦ θεάτρου, ὅτι ἐγνώριζε ὅλο τὸν κόσμο εἰς τὸ Βερολῖνον, ὅτι εἶχε πολὺ μεγάλες γνωριμίες καὶ εἰς τὴν «Οὔφα» καὶ μὲ διεβεβαίωσε ὅτι θὰ μοῦ ἐφαίνετο πολὺ χρήσιμη ὅταν θὰ ἐφθάναμε εἰς τὴν γερμανικὴν πρωτεύουσαν. Μιὰ τέτοια γυναῖκα μὲ τόσες γνωριμίες καὶ τόση κοινωνικὴ πεῖρα, τί ἄλλο ἦταν παρὰ ἐκδήλωσις τῆς εὐνοίας τῆς Τύχης νὰ τὴν συναντήσω εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῆς ξενητειᾶς μου;

Ἐν τούτοις, παρ' ὅλη τὴν καλὴ ἐντύπωσι ποὺ μοῦ εἶχε κάμει, γιὰ λίγες στιγμὲς ξαναπῆρα πάλιν τὴν πρώτην μου ἐπιφυλακτικότητα καὶ τὴν ἐνστικτώδη δυσπιστίαν μου. Χωρὶς νὰ ξέρω οὔτε κι' ἐγὼ τὸ γιατί. Δὲν θὰ εἶχε καλὰ-καλὰ περάσει μιὰ ὥρα, ὅταν κτύπησε ἡ μικρὴ πορτοῦλα τοῦ διαμερίσματός μας καὶ ἕνας ἄνδρας μὲ μονὸκλ ἄνοιξε μὲ ὁρμή.

— Μάρθα! εἶπε καὶ ἀπηύθυνε εἰς τὴν συνεπιβάτιδά μου μερικὲς γερμανικὲς φράσεις.

Ἐκείνη τοῦ ἀπήντησε μὲ λίγα καὶ σύντομα λόγια καὶ μὲ χαμηλὴ φωνή, σὰν νὰ ἤθελε νὰ δείξῃ ὅτι δὲν ᾐσθάνετο καὶ μεγάλη εὐχαρίστησι ἀπ' αὐτὴ τὴν συνδιάλεξι, καὶ ὅταν ὁ μονυελοφορῶν κύριος ἔφυγε, στραφεῖσα πρὸς τὸ μέρος μου, μοῦ εἶπε χαμογελῶντας:

— Εἶναι μιὰ παληὰ γνωριμία, χωρὶς ἐνδιαφέρον.

Ἡ δυσθυμία μου ἀπὸ τὸ μικροεπεισόδιον αὐτὸ ηὔξησε ἀκόμη περισσότερο. Δὲν γνωρίζω γερμανικά, ἀλλ' ἤμην βεβαία ὅτι εἶχαν μιλήσει γιὰ μένα καὶ αὐτὸ μοῦ ἔδινε πολὺ εἰς τὰ νεῦρα. Εἶχα μάλιστα ἀρχίσει νὰ αἰσθάνωμαι γιὰ ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα μιὰν ἰδιαιτέραν ἀπέχθειαν.

Ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα τοῦ γεύματος, ἡ Μάρθα μὲ παρέσυρε πρὸς τὸ βαγκὸν-ρεστωράν. Ἐκαθήσαμε σ' ἕνα μικρὸ τραπεζάκι γιὰ δυὸ ἄτομα.

— Νὰ φέρετε καὶ σαμπάνια, ἀπὸ τὴ δική μου σαμπάνια, διέταξε ἡ Μάρθα.

Ἐπειδὴ δὲν ἤμουν ἀκόμη παρὰ ἕνα μικρὸ κοριτσάκι, μεγαλωμένο σ' ἕνα αὐστηρότατα οἰκογενειακὸν περιβάλλον, εἶχα μείνει κατάπληκτη ἀπὸ τὴν τόσο ἐλευθεριάζουσαν συμπεριφορὰ τῆς συντροφίσσης μου.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἐπέρασε ἐμπρός μας καὶ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ μονὸκλ καὶ μὲ τὰ βαμμένα — τὸ ἐπρόσεξα καλὰ αὐτὰ — μουστάκια. Μᾶς ἀπηύθυνε ἕνα μεγαλοπρεπέστατον χαιρετισμὸν καὶ ἐπῆγε νὰ καθήσῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ βαγκὸν - ρεστωράν. Ἡ Μάρθα εἰς τὸν χαιρετισμὸν αὐτὸν μόλις κατεδέχθη νὰ κινήσῃ ἐλαφρὰ τὸ ὡραῖο καὶ τόσο ἄψογα κτενισμένο κεφαλάκι της.

Ἐσερβιρίσθησαν τὰ φαγητά, ἀλλὰ ἐγὼ εἰς τὴν ἀρχὴ ἠρνήθην νὰ πιῶ σαμπάνια. Ἐπειδὴ ἡ Μάρθα ἐπέμενε, τὴν ἐδοκίμασα. Ἦταν θεσπεσία. Σιγὰ - σιγὰ ἕνα εὐχάριστο συναίσθημα ἄρχισε νὰ πλημμυρίζῃ ὅλο τὸ εἶναι μου, ἐνῷ συγχρόνως ἡ Μάρθα ἐπολλαπλασίασε τὰς τρυφερὰς της περιποιήσεις ἀπέναντί μου.

— Ἡ μαμά σας, μοῦ εἶπε σὲ μιὰ στιγμή, ἔκανε σωστὴ τρέλλα νὰ σᾶς ἀφήσῃ νὰ ταξειδεύσετε μόνη εἰς τὸ Βερολῖνον. Τὸ Βερολῖνον εἶναι μιὰ πολὺ ἐπικίνδυνη πόλις. Εὐτυχῶς ὅτι εἶμαι κοντά σας γιὰ νὰ σᾶς προστατεύσω. Ἕνας Θεὸς μόνο ξεύρει τί μποροῦσε νὰ σᾶς συμβῇ!...

Εἰς τὰ φρούτα μοῦ ἔτεινε τὴν σιγαροθήκη της, ποὺ ἦταν στολισμένη μ' ἕνα θαυμάσιο στέμμα ἀπὸ διαμάντια. Ἠρνήθην, ἀφοῦ δὲν εἶχα ποτὲ καπνίσει.

— Ἄχ, ἔκαμε, πρέπει νὰ καπνίσῃς, μικροῦλα μου. Ἕνα μοντέρνο κορίτσι καὶ νὰ μὴ καπνίζῃ!...

Ἐντελῶς ἀδέξια ἐπῆρα ἕνα σιγαρέττο καὶ τὸ ἄναψα. Μὲ τὴν πρώτη μπούκα ζαλίσθηκα κι' ἄρχισα νὰ γελῶ νευρικά.

— Τί γλυκὸ κι' ἀξιαγάπητο παιδὶ ποὺ εἶσαι! μουρμούρισε γερμανικὰ ἡ Μάρθα, καθὼς ἐγέμιζε τὸ ποτῆρι μου μὲ σαμπάνια.

Καὶ κυττάζοντάς με τρυφερὰ μέσα στὰ μάτια:

— Ξεύρετε; μοῦ εἶπε. Σᾶς βρίσκω χαριτωμένη, πολὺ χαριτωμένη, πάρα πολὺ χαριτωμένη...

Καὶ τὸ χέρι της ἐγλύστρησε ἐπάνω εἰς τὸ δικό μου.

Πετάχθηκα ἐπάνω μὲ τὴ ζωηρότητα αἰφνιδιασθέντος θηρίου.

— Ἄχ, παρντόν, μιλ παρντόν, μοῦ ἐψιθύρισε, σὰν νὰ ἤθελε νὰ μοῦ δείξῃ ὅτι αὐτὴ ἡ χειρονομία ἦταν ἐντελῶς ἀκουσία.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ λίγο ξαναγυρίσαμε εἰς τὸ μικρό μας διαμέρισμα, ᾐσθανόμην πολὺ εὐδιάθετη. Κατεκλίθημεν καὶ ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς σαμπάνιας ἀπεκοιμήθην σὰν ἕνα μικρὸ παιδάκι. Ὅταν ἐφθάσαμε εἰς τὸ Βερολῖνον ἔσπευσα νὰ τὴν ἀποχαιρετήσω.

— Ὄχι, ὄχι, μοῦ εἶπε μ' ἕνα τόνο φωνῆς μὴ ἐπιδεχόμενον ἄρνησιν. Δὲν θὰ σᾶς ἐγκαταλείψω καθόλου. Ὅσο καιρὸ θὰ βρίσκεσθε ἐδῶ (στὸ Βερολῖνον), θὰ εἶμαι σὰν μητέρα σας, σὰν μιὰ μεγαλύτερη ἀδελφή σας. Καὶ μὲ ἀγκάλιασε.

— Μὰ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐνοχληθῆτε σὲ τίποτα. Θὰ μείνω εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἐξέλσιορ».

— Μὴν σᾶς ἀπασχολεῖ τίποτε ἀπὸ αὐτά, μικροῦλα μου.

Εἰς τὸν σταθμὸν μιὰ ἅμαξα τὴν ἐπερίμενε. Τὴν ἐπήραμε καὶ μᾶς ἔφερε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Ἀλάμπρα».

— Ἕως τὰς ἑπτά, ἀγαπητή μου φίλη, μοῦ εἶπε, εἶσθε ἐλευθέρα. Κατόπιν θὰ ἔλθω νὰ σᾶς πάρω γιὰ τὸ γεῦμα.

Ἐπειδὴ ἤμουν ἀρκετὰ κουρασμένη, ξάπλωσα στὸ κρεββάτι μου. Μετὰ μισὴ ὥρα μοῦ ἔφεραν ἐκ μέρους τῆς Μάρθας ἕνα θαυμάσιο μπουκέττο ἀπὸ ὑακίνθους καὶ τόσο μεγάλο, ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ στολίσω μὲ τὰ λουλούδια αὐτὰ ὁλόκληρο τὸ δωμάτιό μου.

Καὶ τότε ἀπὸ μιὰ ἐσωτερικὴ ἀντίδρασι ξαναβρῆκα τὸν παληὸ ἑαυτό μου, τῆς ἐπιφυλακτικῆς καὶ προσεκτικῆς μικρῆς Γαλλίδος. Ἔφθασα μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νὰ σκεφθῶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ φάγω μαζί της τὸ βράδυ ἐκεῖνο. Καὶ ὅμως... εἶχε ἤδη μιὰ τέτοια ἀκατανίκητη δύναμι ἐπάνω μου, ὥστε ὅταν ἦλθε εἰς τὰς ἑπτὰ καὶ μὲ ἐζήτησε, τὴν ἠκολούθησα ἀμέσως.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τὸ Βερολῖνο ἦταν ἡ πιὸ τρελλὴ καὶ ἡ πιὸ ἀκόλαστη πόλις τῆς Εὐρώπης. Οἱ κάτοικοί της, ξένοι καὶ γηγενεῖς, διεσκέδαζαν, γλεντοῦσαν καὶ ξενυχτοῦσαν μέσα σὲ διάφορα κέντρα τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς κραιπάλης — ὡσὰν μοναδικὸς σκοπὸς τῆς ζωῆς των νὰ ἦταν τὸ γλέντι καὶ ἡ ἀπόλαυσις. Τὸ Βερολῖνον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦταν μιὰ ἀπέραντη σχολὴ Ἐπικουρείων, ὅπου πᾶς μὴ δεχόμενος αὐτὸν τὸν τρόπο τῆς ζωῆς δὲν εἶχε θέσιν.

Ὤ! πόσον ἐνθυμοῦμαι καλὰ τὴν βραδυὰ ἐκείνη!... Ἐγευματίσαμε εἰς ἕνα πελώριον ἑστιατόριον — τοῦ Φάτερλαντ — τοῦ ὁποίου κάθε αἴθουσα ἦταν διακεκοσμημένη μ' ἕνα στὺλ ἀντιπροσωπευτικὸν μιᾶς περιόδου τῆς γερμανικῆς ἱστορίας καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἔπαιζε καὶ ὀρχήστρα. Κατόπιν ἐπεσκέφθημεν διάφορα καμπαρὲ ὀνειρώδους πολυτελείας, ὅπου γυμνὲς χορεύτριες ποὺ εἶχαν γιὰ μόνο σταλίδι τὰ πέδιλα εἰς τὰ πόδια των σὰν Βαλκυρίες συνηγωνίζοντο μὲ ἐκτεθηλυμένους νέους ποὺ ντυμένοι γυναικεῖα φορέματα καὶ μὲ φερσίματα θηλυπρεπῆ προσπαθοῦσαν κι' αὐτοὶ νὰ συγκινήσουν τοὺς θεατάς των.

Τὸ κεφάλι μου γύριζε ἀπὸ τὸ κρασὶ καὶ τὸν ἴλιγγο, ποὺ μοῦ εἶχαν προξενήσει ὅλα αὐτά, ὅταν βρεθήκαμε στὸ Ἐλντοράντο. Σὲ μιὰ ἀναλαμπὴ τῆς μνήμης φώναξα:

— Καὶ τὸ στούντιό μου!... Τί θὰ γίνῃ μὲ τὸ στούντιό μου αὔριο τὸ πρωΐ;

— Ἀγαπητή μου γι' αὐτὸ ἀνησυχεῖς; Θὰ βρίσκεσαι ἐκεῖ εἰς τὴν ὥρα σου.

Τὸ πρωῒ μὲ τὴν κοῦρσα τῆς Μάρθας βρέθηκα μαζί της στὸ στούντιο. Τὰ μηνίγγια μου κτυποῦσαν ἀπὸ τὴν ζάλη, ἀπὸ τὴν κραιπάλη καὶ τὴν ἀϋπνία. Ἄρχισα τὶς πρόβες. Μιά, δυό, τρεῖς, πέντε, εἴκοσι φορές. Ἀποτυχία. Τρομερὴ ἀποτυχία. Τὸ καταλαβαίνω καὶ πάω νὰ τρελλαθῶ ἀπὸ τὸν φόβο μου. Ὁ σκηνοθέτης μαντεύει τὴν κατάστασί μου καὶ μὲ εὐγένεια μοῦ λέγει:

— Εἶσθε ἀκόμη κουρασμένη ἀπὸ τὸ ταξεῖδι σας, δεσποινίς. Πηγαίνετε ν' ἀναπαυθῆτε καὶ νὰ εἶσθε ἐδῶ αὔριο τὸ πρωῒ ἐντελῶς φρέσκη...

Καθὼς ξαναγυρίζω εἰς τὴν λόζα μου γιὰ νὰ ντυθῶ νὰ φύγω, μὲ πλησιάζει μιὰ χαριτωμένη Γαλλίδα: Ἡ ἀλησμόνητη Ἔδιθ Μέρα, ποὺ πέθανε τόσο νέα. Πετῶ ἀπὸ τὴν χαρά μου καὶ τὰ μάτια μου δακρύζουν ὅταν ἀκούω νὰ μοῦ μιλᾷ γαλλικά, χωρὶς ἐκείνη τὴν ἀπαισία προφορὰ τῶν Γερμανῶν:

— Τί σᾶς συμβαίνει; μοῦ εἶπε. Στοιχηματίζω ὅτι δὲν ἔχετε κοιμηθῆ ὅλη τὴν νύκτα. Μά, πρῶτα ἀπ' ὅλα, πέστε μου ποῦ συνηντήσατε αὐτὴ τὴν γυναῖκα ποὺ σᾶς συνοδεύει;

— Εἰς τὸ τραῖνο, ποὺ ἐρχόμουν ἀπὸ τὸ Παρίσι.

— Ἀπομακρύνετέ την ὅσο μπορεῖτε τὸ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 31ην ΣΕΛΙΔΑ]

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ...

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΤΕΝΤ ΠΕΚΜΑΝ

ΟΙ ΣΥΝΟΔΟΙ...«ΕΠΙ ΕΝΟΙΚΙΩ»!

ΑΝΔΡΕΣ «ΜΕ ΤΗ ΒΡΑΔΥΑ".- Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΕΝΟΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ

(Ὁ Τὲντ Πέκμαν εἶναι ὁ ἱδρυτὴς τῆς Λέσχης τῶν «ἀνδρῶν ἐπὶ ἐνοικίῳ», γιὰ τὴν ὁποίαν ὡμίλησε ἀρκετὰ ὁ παγκόσμιος Τύπος. Ἡ ἐπιχείρησις φαίνεται ὅτι «ἔπιασε» στὴν Ἀμερικὴ καὶ στὸ Λονδῖνο. Στὸ Παρίσι ὅμως φαίνεται πὼς ὁ κ. Πέκμαν συνήντησε κάποιες δυσκολίες. Οἱ Γάλλοι — γράφει ὁ ἴδιος—δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐννοήσουν τὴν ἁγνότητα τῶν προθέσεών του. Γιὰ τὸν λόγον αὐτόν, ἐδημοσίευσε εἰς γαλλικὴν ἐφημερίδα τὸ κατωτέρω πνευματῶδες ἄρθρον, ὅπου ἐξηγεῖ ἀρκετὰ τὸν σκοπόν του καὶ τὴν δρᾶσιν του) :

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ μου δὲν εἶνε καθόλου συνηθισμένο. Μίλησαν πολὺ γιὰ μένα στὴν Ἀμερικὴ καὶ ὅλο τὸ Λονδῖνο μὲ γνωρίζει. Στὸ Παρίσι δὲν μὲ γνωρίζουν, ἀλλὰ ἐλπίζω πὼς σὲ λίγο θ' ἀποκτήσω πολλοὺς φίλους. Στὴν ἀγγλικὴ πρωτεύουσα θὰ μεταβῶ γιὰ τὶς ἑορτὲς τῆς Στέψεως. Θὰ ἔ στὴν Πόλι τοῦ Φωτὸς γιὰ τὴν Ἔκθεσι τοῦ 1937.

Τὸ ὄνομά μου ; Τὲντ Πέκμαν, ἐκ Νέας Ὑόρκης.

Τὸ ἐπάγγελμά μου ; Ἐνοικιάζω κυρίους στὶς κυρίες.

Δὲν πρόκειται καθόλου γι' αὐτὸ ποὺ νομίζετε. Ὅταν λέω «κύριος» ἐννοῶ ἀληθινὰ ἕνα κύριο, ἕνα ἄνδρα δηλαδή, μὲ καλὸ ἐξωτερικὸ καὶ τέλειο «τζέντλεμαν». Ἐγγυῶμαι γιὰ τὴν ἠθικότητά του, γιὰ τὴν κομψότητα τῆς ἐνδυμασίας του γιὰ τοὺς τρόπους του, γιὰ τὴν εὐχάριστο συνομιλία του. Δυστυχῶς δὲν μπορεῖτε νὰ τὸν διαλέξετε κατὰ τὰ γοῦστα σας ἢ κατὰ τὴν ψυχικήν σας διάθεσι, ἔξυπνο, εἰρωνικὸ, ἐλαφρὸ, ποιητικὸ ἢ βαθύ. Τυχαίως ὁ συνοδός σας θὰ βρεθῆ ξανθὸς ἢ μελαχροινὸς, μὲ κατσαρὰ μαλλιὰ ἢ γυαλισμένα μὲ μπριγιαντίνη, φαλακρὸς ἢ κοκκινομάλλης, μ' ἕνα μικρὸ μουστάκι σὰν τὸν ΚλὰρκΓκέϊμπλ, ξυρισμένος σὰν τὸν Γκάρυ Κοῦπερ, ἢ μὲ γένεια σὰν παπᾶς. Ἔχω παρακαταθήκη ἀπὸ ψηλούς, χοντρούς, κοντούς, ἀδύνατους. Τύπους «σπόρτσμαν» ἢ φιλοσόφου. Ἀλλά, σᾶς τὸ ξαναλέω, κυρίες μου, μὴ μὲ παρεξηγήσετε. Ὅλοι οἱ «ἄνδρες» μου εἶναι τζέντλεμαν, τζέντλεμαν ποὺπρὸς στιγμὴνἴσως βρίσκονται σὲ οἰκονομικὲς στενοχώριες, ἀλλὰ πάντως τζέντλεμαν. Πρὶν τοὺς προσλάβω, ἀπαιτῶ συστατικά. Οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος χορευταὶ δὲν γίνονται δεκτοί.

Πιστέψτε με, μιὰ γυναῖκα ποὺ βγαίνει μ' ἕνα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες μου μπορεῖ νὰ φορέσῃ χωρὶς φόβο, ὅλα της τὰ κοσμήματα. Τὰ «ἀληθινά» της κοσμήματα.

Εἶπα «ἀληθινὰ» κι' ἔχω τὸν λόγο μου.

Ἡ Ἀμερικανὶς δὲν τὰ φορεῖ σχεδὸν ποτέ. Τὰ ἀληθινά της κοσμήματα εἶναι κλειδωμένα στὸ χρηματοκιβώτιο, καὶ αὐτὰ ποὺ φορεῖ, περιδέραιο ἀπὸ μαργαριτάρια, βραχιόλια, δαχτυλίδια καὶ λοιπά, δὲν εἶναι παρὰ ἀπομιμήσεις.

Αὐτὸ εἶναι τόσο καθιερωμένο πιά, ποὺ ὅταν ἕνας ἄνδρας προσφέρει ἕνα κόσμημα σὲ μιὰ γυναῖκα, τῆς τὸ δίνει εἰς διπλοῦν.

Τὸ ψεύτικο καὶ τὸ ἀληθινό, τὸ ἀληθινὸ καὶ τὸ ψεύτικο. Αὐτὴ ἡ παράδοξη συνήθεια μ' ἔκανε ν' ἀνοίξω τὴ λέσχη μου.

Γιατὶ ἡ Ἀμερικανὶς ποὺ ἀφήνει τὰ διαμάντια της στὸ χρηματοκιβώτιό της, ἀφήνει συνήθως ἐπίσης καὶ τὸν σύζυγό της στὸ σπίτι. Σκέφθηκα λοιπὸν νὰ τῆς προμηθεύσω ἕνα ἀντικαταστάτη.

Ἦταν μιὰ ἀληθινὴ ἀνάγκη. Κι' ἡ ἀνάγκη αὐτὴ δημιούργησε τὸ σύστημα τοῦ «ἀνδρὸς μὲ τὴ βραδειά».

Ὁ Ἀμερικανὸς ὅπως καὶ ὁ Βρεττανός, εἶναι πρὸ παντὸς ἄνθρωπος τοῦ σπὸρ ἢ τῶν ὑποθέσεων, δηλαδὴ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ βγαίνει λίγο τὸ βράδυ, ἀποκοιμιέται στὸ θέατρο, ξυπνάει νωρὶς καὶ δὲν σκέπτεται νὰ περιποιηθῇ καθόλου τὶς γυναῖκες. Αὐτὲς βαρέθηκαν νὰ ὑποκύπτουν στοὺς νόμους των. Καὶ ὅπως δὲν ἐπιθυμοῦσαν νὰ βροῦν οὔτε φλέρτ, οὔτε ἔρωτα, σκέφθηκαν πὼς τὸ καλύτερο θὰ ἦταν νὰ νοικιάζουν ἕνα συνοδό.

Ἡ ἰδέα ἦταν πρωτότυπη. Χάρις σ' ἐμένα ἐπέτυχε. Λίγο-λίγο, συγκέντρωσα ἄνδρες ποὺ ξέρουν νὰ φοροῦν ὡραῖα τὸ φράκο, ποὺ ἀντέχουν στὴ σαμπάνια, ποὺ φέσονται καθὼς πρέπει μὲ τὶς κυρίες. Δὲν ἔλειπε πιὰ παρὰ ἡ πελατεία.

Ἔπρεπε νὰ κάνω τοὺς κανονισμούς. Ἡ τιμὴ ἐν πρώτοις. Τὴν ὥρισα περὶ τὰ 300 φράγκα. Φυσικὰ δὲν συμπεριελάμβανε τὰ ἔξοδα τῆς βραδειᾶς. Προσθέτω ὅτι οἱ κύριοι αὐτοὶ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ πίνουν στὰ νυκτερινὰ κέντρα παρὰ μόνον σαμπάνια, δὲν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ προσφέρουν ἄνθη, τοὺς ἀπαγορεύεται ν' ἀνεβοῦν στὸ σπίτι τῆς κυρίας ποὺ συνώδευσαν κι' αὐτὴ πάλι δὲν μπορεῖ ν' ἀπαιτήσῃ τὸν ἴδιο καβαλλιέρο δυὸ φορὲς κατὰ συνέχεια.

Μιὰ τέτοια ὀργάνωσις δὲν μποροῦσε νὰ μὴν πετύχῃ στὴ Νέα Ὑόρκη. Στὴ Γαλλία δὲν ξέρουν καλὰ τὴν Ἀμερικανίδα. Εἶναι ἀκριβῶς ὅμοια μ' αὐτὴν ποὺ μᾶς παρουσιάζει ὁ κινηματογράφος. Γενικῶς ὡραία, κομψή, συγχέοντας θεληματικὰ τὸν σνομπισμὸ καὶ τὴν εὐγένεια, πρακτικὴ καὶ αἰσθηματική. Εἶναι ἕνα παράξενο μῖγμα ἀντιθέσεων. Κατὰ βάθος ὅμως μένει ἕνα ἁπλὸ πλάσμα, θάλεγα μάλιστα λίγο ἄγριο, μὲ τὸ ὁποῖον μπορεῖ κανεὶς νὰ συνεννοηθῇ καλύτερα μεταχειριζόμενος εἰλικρίνεια καὶ εὐθύτητα.

Δὲν δίνει ὑπερβολικὴ σπουδαιότητα στὸν ἔρωτα κι' οὔτε τὸν θεωρεῖ ἀπαραίτητο στὸ γάμο. Μπορεῖ περίφημα νὰ ζήσῃ εὐτυχισμένη μὲ τὴν στοργὴ ἑνὸς συζύγου, ἀκόμα κι' ἄν αὐτὸς δὲν ἀσχολεῖται πολὺ μαζί της. Αὐτὸ ποὺ ζητᾷ εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ ζωή, τὸ θέατρο, ὁ κινηματογράφος, ἡ νυκτερινὴ λέσχη, τὰ «σουπὲ ντανσάν».

Οἱ «ἄνδρες» μου τῆς ἄρεσαν καὶ μοῦ τοὺς πῆρε.

Προσθέτω ὅτι τὰ πράγματα διεξήχθησαν πάντοτε κανονικῶς.

Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ στὸ Λονδῖνο.

Ἡ Ἀγγλίς, ἄν δὲν ἔχῃ μὲ τὴν Ἀμερικανίδα παρὰ μακρυνὲς σχέσεις, ἔχει ἕνα ἀδιαφιλονείκητο προτέρημα:

Δὲν ζητάει ποτὲ περισσότερο ἀπ' ὅ,τι τῆς δίδουν. Ἐδέχθηκε λοιπὸν τοὺς «καβαλιέρους μου» ὅπως θὰ δεχόταν μιὰ καινούρια μόδα ποὺ θὰ ταίριαζε μὲ τὰ γοῦστα της.

Ἡ Ἀγγλία μένει ὁ τόπος τῆς φιλίας μεταξὺ τῶν νέων καὶ τῶν κοριτσιῶν. Ἡ Ἀγγλίδα πῆρε τοὺς ἄνδρες μου σὰν φίλους, σὰν συντρόφους. Εἶχε ἀρκετὴ γενναιοψυχία γιὰ νὰ ξεχάσῃ τὸ οἰκονομικὸ μέρος τῆς περιστάσεως.

Ἔτσι διεξήχθησαν τὰ πράγματα στὴν Νέα Ὑόρκη καὶ στὸ Λονδῖνο.

* * *

Ἄς μιλήσωμε τώρα γιὰ τὶς Γαλλίδες. Θὰ συμφωνήσετε, ὑποθέτω, μαζί μου, πὼς μερικὲς μπορεῖ κανένα βράδυ νὰ βρεθοῦν μόνες, νὰ αἰσθανθοῦν μόνες. Μπορεῖ αὐτὸς ποὺ ἀγαπᾷ, γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο νὰ λείπῃ ἀπ' τὸ Παρίσι. Οἱ φίλοι των τὶς πλήττουν. Τί μποροῦσαν νὰ ὀνειρευθοῦν καλύτερο παρὰ ἕνα συνοδὸ καλοαναθρεμμένο, ἱκανὸ νὰ τὶς κάνῃ νὰ ζήσουν μερικὲς εὐχάριστες ὧρες σ' ἕνα περιβάλλον τῆς ἀρεσκείας των; Μαζί του δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ὀπισθόβουλος σκέψις. Ἐκτὸς τούτου, κάθε γυναῖκα τῆς ἀρέσει νὰ παρουσιάζεται στὸ κοινὸ μ' ἕναν ὡραῖο νέο.

Θὰ μοῦ ποῦν πὼς ὁ Γάλλος δὲν ξεχνάει ποτὲ τὸν ἀνδρικό του ρόλο καὶ πὼς καὶ ἡ παραμικρή του εὐγένεια δὲν ἀποτελεῖ γι' αὐτὸν παρὰ τὸ πρῶτο βῆμα σὲ κάποιο καθωρισμένο σκοπό. Ἐγὼ ὅμως εἶμαι σίγουρος γιὰ τοὺς «ἄνδρες» μου κι' ἐδῶ. Δὲν εἶναι οὔτε χορευτές, οὔτε «ζιγκολό». Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶναι παντρεμμένοι καὶ ἡ γυναῖκα τους τοὺς ὤθησε νἄρθουν νὰ μὲ βροῦν. Ὅλοι μοῦ ἔδωσαν τὸν λόγο τους πὼς θὰ σεβασθοῦν τοὺς κανονισμούς. Καὶ πιστεύω πὼς μπορεῖ κανεὶς νὰ βασισθῇ στὴν τιμὴ ἑνὸς Γάλλου.

Σὲ πολλὲς περιπτώσεις, ἐπὶ πλέον, δὲν εἶναι τὸ κέρδος ποὺ τοὺς ἑλκύει. Μερικοὶ ἄνδρες μοῦ προσέφεραν νὰ τεθοῦν δωρεὰν στὴν διάθεσί μου. Ἄλλοι ἰσχυρίζονται πὼς θὰ προσφέρουν τὸ «κασσέ» τους σ' ἕνα κοινωνικὸ ἔργο. Αὐτοὶ ἐπιμένουν νὰ κάνουν καὶ τὰ ἔξοδα τῆς βραδειᾶς. Σὲ ὅλους λέω : Ὄχι. Δὲν πρόκειται νὰ προσφέρωμε ὑπηρεσία. Πρόκειται νὰ ἐκπληρώσωμε ἕνα λεπτὸ καθῆκον, νὰ πραγματοποιήσωμε μιὰ ὡρισμένη ἐργασία ποὺ δὲν μποροῦν νὰ κάνουν ὅλοι.

Πρέπει νὰ εἶναι εὔθυμοι, εὐγενεῖς, πνευματώδεις, περιποιητικοί. Πρέπει νὰ ἔχουν μιὰ ἄμεμπτη γκαρνταρόμπα, ν' ἀποφεύγουν τὶς κτυπητὲς γραβάτες καὶ τὰ κτυπητὰ κουστούμια, τὰ φθηνὰ ἀρώματα, τὶς εὔκολες ἀστειότητες, νὰ μὴ ἐρωτοτροποῦν μὲ τὴν πελάτιδα, ἀκόμη κι' ἄν εἶναι ἡ πιὸ ὡραία γυναῖκα τοῦ κόσμου.

Δὲν πρέπει νὰ ζητήσουν νὰ τὴν ξαναϊδοῦν ἀκόμη κι' ἄν ἐπέμενε ἐκείνη. Τὸ μόνο ποὺ πρέπει ν' ἀπομείνῃ ἀπὸ μιὰ βραδειὰ μ'ἕνα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες μου, πρέπει νὰ εἶναι μιὰ εὐχάριστη ἀνάμνησις.

Τὰ «πουρμπουάρ» ἀπαγορεύονται, εἰς χρῆμα τοὐλάχιστον. Μικρὰ δῶρα εἶναι ἀνεκτά.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς «ἄνδρες» μου, στὴ Νέα Ὑόρκη, γύρισε ἕνα βράδυ μ' ἕνα θαυμάσιο δακτυλίδι, ποὺ τοῦ προσέφεραν μιὰ μητέρα μὲ τὴν κόρη της, ὡς δεῖγμα τῆς φιλίας των. Ἕνας ἄλλος ἔλαβε ἕνα μικρὸ ἀρνάκι κάτασπρο καὶ κατσαρό, σὰν ψεύτικο.

Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἡ ρωμαντικὴ πλευρὰ καὶ ἐγὼ ἐννοῶ νὰ περιορίσω τὸν ρωμαντισμὸ στὸ ἐλάχιστο.

TED PECMAN

Μπορεῖτε νὰ ἐνοικιάσετε ἕνα τέτοιον κύριο...

Ὁ «συνοδὸς» ἐπὶ ἐνοικίῳ μπορεῖ νὰ εἶναι ποιητής, φιλόσοφος, ἢ πνευματώδης... ὅπως τὸν θέλετε...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

—Δὲν ἀγαπᾶ κανεὶς παρὰ ὅ,τι τὸν κάνει νὰ ὑποφέρῃ.

— Ὁ ἔρως δὲν βλέπει καθόλου τὰ ἐλαττώματα, ἡ φιλία κι' ἂν τὰ βλέπει τὰ συγχωρεῖ.

— Ἄλλοτε ἡ καλλονὴ ἀσφαλίζει τὴ δύναμι κι' ἄλλοτε ἡ δύναμις τὴν καλλονή. Ἔτσι διεξάγεται ὁ ἀγὼνας μεταξὺ τῶν φύλων.

— Ἡ γυναῖκα ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς ἀγαπᾶ κι' ὅταν ἀκόμα περάσουν τὰ χρόνια μας, ἀγαπᾶ σὲ μᾶς πρὸ πάντων τὸ ἐρωτικὸ παρελθόν.

—Ἡ πλούσια ἀμφίεσις, ἐπισκιάζει συνήθως τὴ φυσικὴ ὀμορφιὰ τῆς γυναίκας.

— Δὲν εἶνε ἰδιοτροπία τῆς γυναίκας ἡ προσπάθεια νὰ φαίνεται πιὸ ὡραία. Εἶνε καθῆκον.

—Ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν γυναῖκες θὰ ὑπάρχῃ καὶ ρωμαντικὴ τέχνη.

— Ἡ ζηλοτυπία τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ εἶνε ἔρως. Τοῦ συζύγου εἶνε ὕβρις.

— Οἱ σύζυγοι πρέπει πάντοτε νὰ ἐρωτοτροποῦν λιγάκι.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΙΣ ΝΤΕ ΚΡΟΥΑΣΣΕ

Ἕνα συναρπαστικὸ μυθιστόρημα, γεμᾶτο ἀπ' τὴν ζωὴ καὶ τὴν δρᾶσι μιᾶς γυναίκας, ποὺ ἀγάπησε, ποὺ ἤξερε νὰ βλέπῃ μὲ τὰ μάτια τοῦ νοῦ καὶ νὰ αἰσθάνεται μὲ τὶς χορδὲς τῆς καρδιᾶς, τέτοιο εἶναι τὸ νέο μας ἀνάγνωσμα.

Μέσα στὸ ἐνδιαφέρον πλαίσιο τῆς Εὐρώπης καὶ κατόπιν στὸ περιβάλλον τῶν Ἰνδιῶν, σὲ ξωτικὰ τοπία, ἕνας κόσμος πάλλεται ἀπὸ ἀντιμαχόμενα αἰσθήματα, ἕνα πλῆθος τύπων κινοῦνται, ἄλλοι μεγάλοι καὶ δυνατοί, κι' ἄλλοι ψυχροὶ ἄνθρωποι τοῦ συμφέροντος.

Τὸ διάβασμα τοῦ νέου ἀναγνώσματος θὰ τέρψῃ ὅσο τίποτε ἄλλο τὸ ἀγαπητό μας ἀναγνωστικὸ κοινό. Θὰ τοῦ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ δῇ μέσα ἀπὸ τὴν δρᾶσι καὶ τὶς σκέψεις τῶν ἡρωΐδων καὶ τῶν ἡρώων τοῦ μυθιστορήματός μας, τὸν ἑαυτό του, τὰ ὄνειρά του, τὶς πίκρες καὶ τὶς χαρές του, τὶς νοσταλγίες, τὴν ζωή του, τοὺς ἀγῶνες του, ὅπως καὶ τοὺς φίλους καὶ τὴν κοινωνία ποὺ ζῇ ἢ ποὺ θἄθελε νὰ ζήσῃ. Καὶ μέσα ἀπ' ὅλα αὐτὰ καὶ πάνω ἀπ' ὅλα, ἕνας μεγάλος, ἀπροσδόκητος, βαθὺς ἔρωτας μιᾶς γυναίκας, ποὺ ἄρχισε τὸ στάδιό της σὰν δασκάλα καὶ κατέληξε βασίλισσα στὰ μυθικὰ παλάτια τῶν Ἰνδιῶν.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ποὺ ἡ Ὀντρέϊ Γκρίνγουντ, ἔχασε τὸν πατέρα της βρισκότανε μόνη στὴν ζωή, χωρὶς χρήματα, χωρὶς ὑποστήριξι, μὲ μόνο προστάτη τὸ μυαλό της ποὺ ἦτανε βαθειὰ καλλιεργημένο καὶ τὴν ὀμορφιά της ποὺ δὲν ἄφηνε κανέναν ἀσυγκίνητο, ὅταν ἀργὰ καὶ μελαγχολικὰ διέσχιζε τοὺς δρόμους τοῦ Καλαί...

Σ' ἐκείνη τὴν στιγμὴ τῆς ζωῆς της σὰν μόνο καλὸν ἄγγελο, εἶχε τὴν κυρία Τυρπὲν, μιὰ συμπαθητικὴ ἡλικιωμένη γυναῖκα ποὺ τὸ μεγάλο ἔργο τῆς ζωῆς της, μιὰ «Γραμματικὴ γιὰ ὅλους» τὸ εἶχε παινέψῃ καὶ ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία.

Ἡ κυρία Τυρπὲν κατώρθωσε νὰ βρῇ μιὰ θέσι καθηγητρίας τῆς Ἀγγλικῆς στὴν νέα Ὀντρέϊ τὴν ὁποίαν ὑπεραγαποῦσε γιατὶ ἤξερε, ὅπως ἔλεγε, «μέσα στὸν πόνο καὶ στὴν δυστυχία νὰ διαφυλάττῃ ἀπόλυτα τὴν ἀξιοπρέπειά της».

Γι' αὐτὸ καὶ σήμερα ποὺ εἶχε ἀποσπάσει ὁριστικὰ τὴν συγκατάθεσι τῶν δεσποινίδων Τραμὸν, ποὺ διηύθυναν τὸ σχολεῖο, γρηγόρευε τὸ βῆμα της ἕως ὅτου φθάσει κοντὰ στὴν Ὀντρέϊ.

Ἀνέβαινε μὲ κόπο καὶ μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα τὶς ὑψηλὲς σκάλες τοῦ ξενοδοχείου ὅπου ἡ Ὀντρέϊ εἶχε καταλύσει ἀπὸ τότε ποὺ γύρισε ἀπὸ τὴν Ἀγγλία.

«Λὲς νὰ τὴν βρῶ μὲ κλάμματα ; Ὤ, ὥς πότε θὰ βαστάξῃ τὸ κουράγιο της».

Χτύπησε τὴν πόρτα ἔντονα. Δὲν εἶχε πιὰ ὑπομονὴ νὰ κρατᾷ γι' αὐτὴν τὸ μεγάλο γεγονός : τῆς βρῆκε δουλειά, γιὰ σκεφθῆτε ;

—Ὅλα ἐν τάξει, αὔριο σὲ περιμένουν Ὀντρέϊ μου, τῆς εἶπε μόλις μπῆκε.

Δὲν πρόφθασε ὅμως νὰ προσθέσῃ τίποτα περισσότερο, γιατὶ τὴν ξάφνισε ἡ παρουσία κάποιου νέου ποὺ κρατοῦσε τὸ χέρι τῆς Ὀντρέϊ καὶ μένανε κι' οἱ δυὸ καθισμένοι μὲ οἰκειότητα ἐπάνω στὸ κρεββάτι. Δυὸ ποτήρια τοῦ κοκτέϊλ πλάϊ - πλάϊ στὸ τραπεζάκι καὶ πάρα κεῖ ἕνα τασάκι γεμᾶτο ἀποτσίγαρα.

Ὁ καπνὸς ἔκανε κάπως βαρειὰ τὴν ἀτμόσφαιρα.

Ἡ Ὀντρέϊ χωρὶς κἄν νὰ μοιάζῃ ἐνοχλημένη σηκώθηκε νὰ τὴν ὑποδεχθῇ.

—Ὤ, κυρία Τυρπέν, τί καλὴ ποὺ εἶσθε ποὺ μὲ θυμηθήκατε. Τί γίνεσθε ;

Τὴν φίλησε καὶ στὰ δυὸ μάγουλα, ἐνῷ, αὐτὴ σὰν χαμένη κύτταζε πότε τὸν ἐπισκέπτη καὶ πότε τὰ ποτήρια τοῦ κοκτέϊλ.

—Νὰ σᾶς συστήσω τὸν κύριο Ἔρμπερτ Κάρτερ. Πῆρε τὸ ἀεροπλάνο μόνο καὶ μόνο γιὰ νἄρθῃ νὰ μὲ δῇ καὶ τώρα ξαναφεύγει ἀμέσως.

Ὁ Κάρτερ ὑπεκλίθη. Ἦτανε ἕνας ψηλὸς ἄνδρας, τριάντα πέντε περίπου ἐτῶν, ἀδύνατος, λίγο φαλακρός, μὲ μικρὸ ξανθὸ μουστάκι καὶ μὲ ἀραιοὺς λεκέδες στὸ πρόσωπο.

—Ὁ κύριος θὰ εἶναι βέβαια συγγενής σας, ἐρώτησε μ' ἕνα τόνο κάπως ἀλλαγμένον ἡ κυρία Τυρπέν ;

—Ὄχι, ὄχι, φίλος, ἕνας παληὸς, καλὸς φίλος. Καὶ αὐτὴ τὴν στιγμὴ ἀκριβῶς τοῦ ἔλεγα πόσο καλὴ εἶσθε γιὰ μένα. Καὶ νὰ δῆτε ποὺ δὲν τὸ ἐγκρίνει, πρόσθεσε μ' ἕνα κουρασμένο χαμόγελο.

—Δὲν νομίζω πὼς τὴν ἐξυπηρετεῖτε, εἶπε ὁ Κάρτερ κάπως ἀπότομα καὶ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε. Ἡ Ὀντρέϊ πρέπει νὰ γυρίσῃ μαζύ μου στὴν Ἀγγλία. Τί θὰ κάνῃ μόνη της στὸ Καλαί ; Δὲν νομίζετε πὼς ἡ καλλίτερη λύσις εἶναι νὰ μὲ παντρευθῇ ;

Ἡ κυρία Τυρπὲν ἀνέπνευσε βαθειὰ καὶ ξαναβρῆκε τὸ χρῶμα της.

—Ἅ, εἶπε, δὲν μοῦ λέγατε λοιπὸν τόση ὥρα πὼς εἶσθε ἀρραβωνιαστικός της ;

—Δυστυχῶς δὲν εἶμαι τίποτα, ἄν καὶ τῆς τὸ προτείνω γιὰ δεύτερη φορά.

—Τί κακὸ κορίτσι, ποτὲ δὲν μοῦ εἶπε τίποτα ἐπάνω σ' αὐτό, εἶπε χαϊδευτικὰ ἡ κυρία Τυρπέν.

—Τί θὰ κάνῃ ἄν δὲν μὲ παντρευθῇ ; ἐξηκολούθησε ὁ Κάρτερ. Στὸ κάτω - κάτω εἶναι πιὰ καὶ ἡ ἡλικία της : εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν....

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔλεγε μιλῶντας δύσκολα τὰ Γαλλικὰ, θυμωμένος καὶ δυστυχὴς μαζύ. Ἀνοιγόκλεινε τὶς χοῦφτες του μὲ ἀμηχανία καθὼς μιλοῦσε, λὲς καὶ φοβότανε πὼς θὰ τὸν διακόψουν.

Φαινότανε τρομερὰ ἀδέξιος. Καὶ ἡ Ὀντρέϊ τὸν ἄκουε σιωπηλὰ καθισμένη ἐπάνω σ' ἕνα μπαοῦλο.

—Ἀκοῦστε, λέει ἡ κυρία Τυρπέν, μοῦ φαίνεται πὼς θἄχετε πολλὰ νὰ πῆτε γι' αὐτὸ σᾶς ἀφήνω, γιὰ λίγο καὶ πάλι θὰ ἐπιστρέψω. Ὤ τὰ νειάτα, τὰ νειάτα, τὰ καταλαβαίνω τόσο καλά.

—Καθῆστε, μὴν φεύγετε, εἶπε ἡ Ὀντρέϊ. Ἐμεῖς εἴπαμε ὅ,τι εἴχαμε νὰ ποῦμε. Ἄλλως τε ὁ Ἔρμπέρ θὰ φύγῃ τώρα.

Σηκώθηκε πῆρε τὸ χέρι τοῦ Κάρτερ καὶ μὲ μιὰ φωνὴ σχεδὸν τρυφερὴ τοῦ εἶπε :

—Μὴν μοῦ κρατᾶς κακία Ἔρμπέρ. Καὶ σ' εὐχαριστῶ ποὺ ἦρθες νὰ μὲ δῇς. Ἀντίο, ἀγαπητέ μου καὶ καλὴ τύχη.

Ὁ Ἔρμπέρ τὴν κύτταξε ἐπίμονα καὶ μελαγχολικὰ στὰ μάτια καὶ προσπάθησε νὰ χαμογελάσῃ. Ἔπειτα ἅρπαξε ἀπότομα τὸ καπέλλο του καὶ χάθηκε.

Ἡ Ὀντρέϊ ἔμεινε λίγες στιγμὲς ὀρθὴ μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὴν πόρτα. Ὕστερα ἄνοιξε τὸ παράθυρο λέγοντας :

—Οὔφ, γέμισε καπνοὺς τὸ δωμάτιο. Πῆγε καὶ κάθησε κοντὰ στὴν κυρία Τυρπέν.

—Μὰ δὲν τὸν ἀγαπᾶς, λοιπόν ;

—Ὄχι.

—Καὶ ὅμως ἐκεῖνος μοιάζει ξετρελλαμένος καὶ φαίνεται τόσο λαμπρὸ παλληκάρι.

—Ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γίνωμε οἱ δυό μας εὐτυχισμένοι.

—Ἡ ἡλικία μου μοῦ ἐπιτρέπει παιδί μου, νὰ σοῦ μιλήσω σὰν μητέρα σου. Δὲν θέλω βέβαια νὰ εἶμαι ἀδιάκριτη, ἀλλὰ νομίζω πὼς πρέπει νὰ σκεφθῇς καλὰ αὐτὸ ποὺ σοῦ προτείνει. Ἡ θέσις ποὺ βρῆκες εἶναι ἔντιμη, μὰ ἀλλοίμονο τόσο λίγο ἱκανοποιητική. Σκέψου τὸ μέλλον, σκέψου πὼς ἡ γυναῖκα ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἕναν σύντροφο στὴν ζωή της. Αὐτὸς ὁ νέος δὲν ἔχει τὴν σειρά του ;

—Πῶς, ἀπήντησε ξερὰ ἡ Ὀντρέϊ, εἶναι στρατιωτικὸς γιατρός.

—Βλέπεις λοιπὸν, εἶπε ἐνθουσιασμένη ἡ κυρία Τυρπέν. Στὰ σημερινὰ ἀβέβαια χρόνια μιὰ τέτοια θέσι εἶναι περιζήτητη. Θἄχῃς τὶς καλές σου σχέσεις, τὰ γεύματα. Θ' ἀποκτήσῃς...παιδιά, ἕνα σπιτάκι ὄμορφο.

Τὸ βλέμμα τῆς Ὀντρέϊ τὴν ἀνάγκασε νὰ σωπάσῃ. Ἀμέσως ὅμως ἡ νέα τῆς πῆρε τὸ χέρι μὲ καλωσύνη :

—Ἀγαπητή μου κυρία Τυρπὲν, τῆς εἶπε, ἀκριβῶς γι' αὐτὰ ὅλα ποὺ μοῦ λέτε δὲν δέχομαι.

Τὰ μάτια τῆς κυρίας Τυρπὲν βγῆκαν ἀπὸ τὶς κόγχες.

—Βλέπετε, συνέχισε. Ὁ Ἔρμπὲρ ἔχει μιὰ τόσο στενὴ ἀντίληψι περὶ ζωῆς. Εἶναι τόσο κολλημένος στοὺς τύπους καὶ στὶς παραδόσεις. Εἶναι ἕνας φοβερὸς Ἄγγλος μικροαστὸς κι' ἐγὼ μισῶ αὐτοὺς τοὺς τύπους.

Ἡ κυρία Τυρπὲν ἐψυχράνθη κι' ἀποτράβηξε τὸ χέρι της. Ἡ Ὀντρέϊ ὅμως τῆς τὸ ξαναπῆρε :

—Ἐννοῶ μ' αὐτὸ, τῆς ἐξήγησε, πὼς μισῶ ὅ,τι εἶναι μέτριο. Καὶ ὁ Ἔρμπὲρ εἶναι μέτριος, δυστυχῶς. Ὅλα μαζύ του δὲν θὰ εἶναι πλούσια. Ἀκόμα καὶ τὰ παιδιά ποὺ λέτε...μ' ἕναν μισθὸ στρατιωτικοῦ γιατροῦ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ξανοιχτῇ. Ἀντὶ γιὰ ὅλα αὐτὰ προτιμῶ τὴν φτώχεια καὶ τὴν μοναξιά μου. Μόνος του κανεὶς μπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ τὶς μιζέριες καὶ τὶς ἔγνοιες τῆς ζωῆς, γιατὶ μόνος μπορεῖ καὶ νὰ τὰ περιφρονήσῃ ὅλα αὐτὰ ὑψωνόμενος ὑπεράνω τους. Ἐνῷ δυό...Ἄ ὄχι, ἄλλως τε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοῦ φέρνει ἀνία. Καὶ προτιμῶ τὴν θλίψη μου ἀπὸ τὴν φοβερὴ ἀνία.

—Πολὺ ὡραῖα, πολὺ καλὰ, μουρμούρισε ἡ κυρία Τυρπὲν ποὺ σὰν νὰ αἰσθανότανε τὸν ἑαυτό της προσβεβλημένο. Καὶ τί θὰ περιμένῃς τότε παιδί μου ;

—Δὲν ξέρω, εἶπε φευγαλέα ἡ Ὀντρέϊ ἢ τίποτα ἢ ὅλα. Εἶμαι Ἰρλανδέζα καὶ νοιώθω τὴν ράτσα μου. Θἄθελα νὰ φύγω, νὰ μετακινηθῶ, νὰ ταξειδέψω, νὰ ζήσω...Κάνω μερικὲς φορὲς τόσο παράδοξα καὶ ὡραῖα ὄνειρα !

Ἡ κυρία Τυρπὲν τὴν κύτταζε σὰν χαμένη. Τί διαφορετικὴ ποὺ τῆς φαινότανε, ἀπὸ τὴν Ὀντρέϊ Γκρίνγουντ ποὺ εἶνε παρουσιάσει στὶς δεσποινίδες Τραμὸν τῆς σχολῆς.

—Ἄς τ' ἀφήσωμε τώρα αὐτὰ, ἀπεφάσισε ἡ Ὀντρέϊ κι' ἐνῷ ἄναψε τὸ τσιγάρο της πρόσφερε καὶ στὴν φίλη της.

—Εὐχαριστῶ, δὲν καπνίζω. Καὶ μάλιστα παιδί μου, ἐπίτρεψέ μου νὰ σοῦ συστήσω, νὰ μὴν καπνίζῃς ἐμπρὸς στὶς δεσποινίδες Τραμόν.

—Στὸ σχολεῖο ἐννοεῖτε ;

—Ποτὲ ἐμπρὸς στὸν κόσμο. Ἡ δεσποινὶς Λερουὰ, ἡ καθηγήτρια τῆς λογοτεχνίας ἔχασε τὴν θέσι της, μόνο καὶ μόνο γιατὶ τὴν εἶδαν νὰ καπνίζῃ στὸν κινηματογράφο.

—Ἄ, μπᾶ ; Φαίνεται πὼς οἱ δεσποινίδες θὰ ἔχουνε στενὲς ἀντιλήψεις.

—Βλέπετε τὸ Καλαὶ εἶναι μιὰ μικρὴ πόλις. Καὶ οἱ οἰκογένειες τῶν παιδιῶν τὰ παρακολουθοῦν ὅλα...

Σταμάτησε ἀμήχανα.

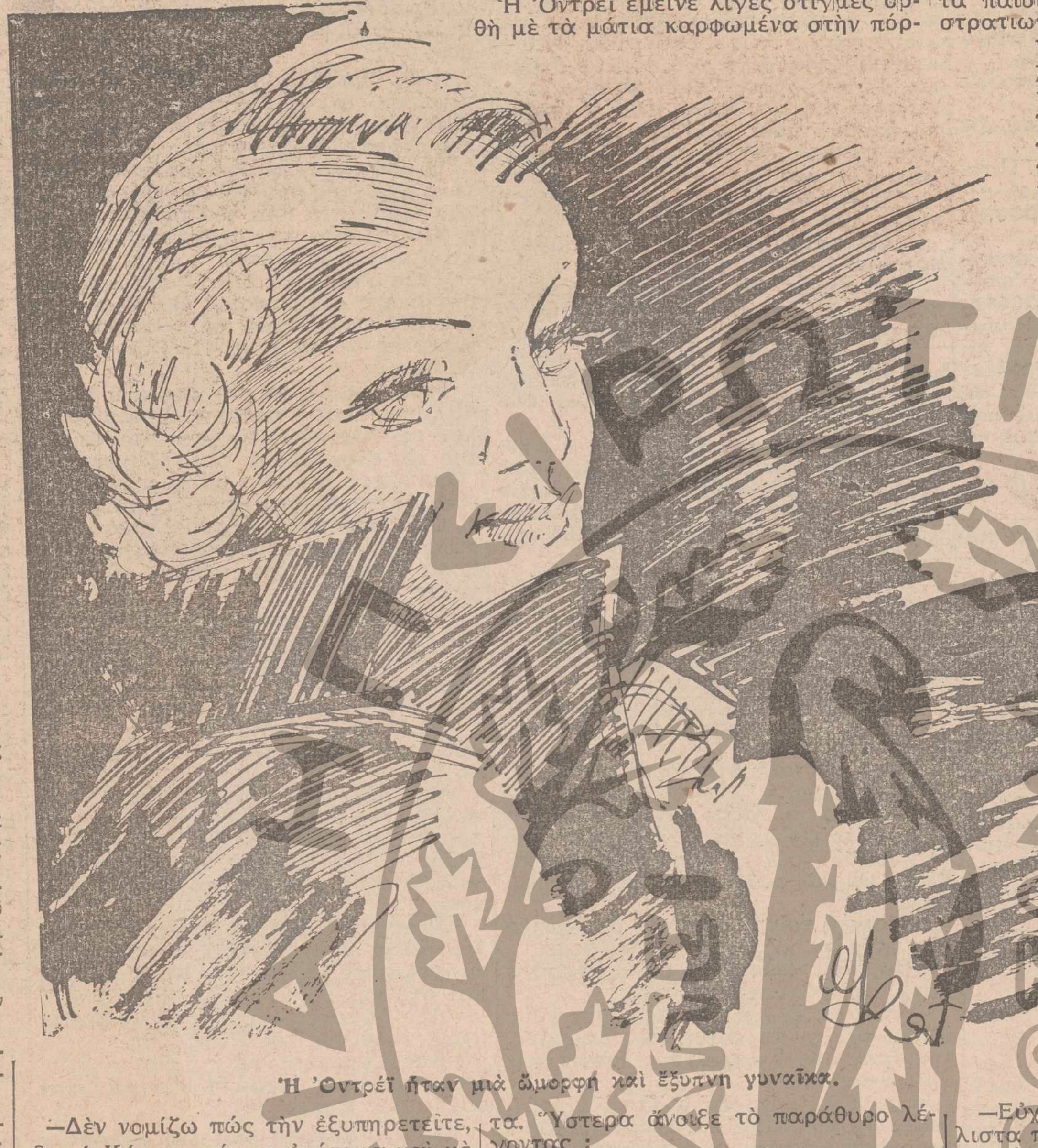

Ἡ Ὀντρέϊ ἦταν μιὰ ὄμορφη καὶ ἔξυπνη γυναῖκα.

—Πέστε, πέστε, πρέπει νὰ τὰ ξέρω ὅλα.

—Δὲν εἴμαστε παιδί μου ὅπως στὴν Ἀγγλία. Ἐδῶ ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ἐλεύθερη. Βέβαια ἐσὺ εἶσαι ἀπὸ τὸ νησὶ ποὺ δὲν ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ τί λέει ὁ κόσμος... Ἐδῶ ὅμως δὲν θὰ μποροῦσες νὰ βγῆς μόνη μὲ φίλους, οὔτε καὶ νὰ τοὺς δέχεσαι στὸ δωμάτιό σου...

—Μὰ δὲν ξέρω καὶ κανέναν.

—Ἄ, αὐτὸ δὲν σημαίνει, γρήγορα θὰ γνωρισθῆς.

—Δὲν τὸ πιστεύω. Τὰ μάτια τῆς Ὀντρέϊ ἔγιναν πάλι σοβαρά.— Δὲν ξέρετε ἀκόμα πολλὰ πράγματα ἀπὸ μένα. Συχαίνομαι τὰ φλέρτ. Ἔχω πολλὰ σφάλματα, ἀλλὰ ὄχι μικροσφάλματα. Δὲν εἶμαι λογικὴ ὅπως λέτε ἐσεῖς στὴν Γαλλία. Ἐὰν ἤμουνα, θὰ παντρευόμουνα τὸν Ἑρμπέρ. Εἶμαι ὅμως πολὺ ὑπερήφανη, πολὺ ἀπόλυτη γιὰ νὰ εἶμαι λογική. Δὲν ξέρω ἂν μὲ νοιώθετε ;

—Ἄ, ναί, ναί, ἀπολύτως εἶπε ἡ κυρία Τυρπὲν ἂν καὶ δὲν πολυκαταλάβαινε.

—Γι' αὐτό, ἐξηκολούθησε ἡ Ὀντρέϊ, τὰ μικρὰ σφάλματα δὲν τὰ καταλαβαίνω, ἐνῷ καταλαβαίνω μιὰ τρέλλα, ἕνα ἔγκλημα. Μὴν ἀνησυχῆτε, πρόσθεσε μ' ἕνα χαμόγελο, εἶναι τόσο σπάνιες οἱ περιπτώσεις ποὺ σᾶς ἀναφέρω !

Ἡ κυρία Τυρπὲν δὲν σκανδαλίσθηκε αὐτὴ τὴν φορά. Ὅ,τι ρωμαντικὸ καὶ ποιητικὸ κοιμότανε μέσα της, τὰ λόγια τῆς Ὀντρέϊ τῆς τὸ ξυπνοῦσαν. Ἔβλεπε μὲ θαυμασμὸ καὶ στοργὴ τὸ κλασσικὸ προφὶλ τῆς νέας καὶ χαιρότανε τὰ μάτια της, τὴν δροσιὰ τῶν νειάτων.

«Ναί, σκεπτότανε ἡ συγγραφεὺς τῆς Γραμματικῆς γιὰ ὅλους, καταλαβαίνω πὼς ἡ Ὀντρέϊ εἶναι κάτι σπάνιο. Σὰν τὶς ἡρωΐδες τοῦ Ρακίνα...».

* * *

Τὴν ἐπομένη ἡ Ὀντρέϊ στριφογύριζε μέσα στὸ δωμάτιό της μὲ βαρειὲς σκέψεις στὸ νοῦ. Ἡ νέα της θέσις δὲν τῆς χαμογελοῦσε καὶ τόσο. Διαισθανότανε πὼς θάμπαινε σ' ἕνα ἀποπνικτικό, στενὸ περιβάλλον.

Κάποιος χτύπησε τὴν πόρτα της. Στὶς ἀρχὲς δὲν κουνήθηκε. Θὰ προτιμοῦσε νὰ μὴν δεχθῆ ἔστω καὶ τὴν κυρία Τυρπέν. Ἡ πόρτα ξαναχτύπησε καὶ μιὰ φωνὴ ἀνδρικὴ ἀντήχησε :

—Ἕνα γράμμα γιὰ σᾶς, παρακαλῶ.

Ἡ Ὀντρέϊ ἄνοιξε.

—Θὰ περιμένω τὴν ἀπάντησι γιὰ τὸν κύριο Κάρτερ, εἶπε ὁ νέος.

Ἡ Ὀντρέϊ ἔκλεισε τὴν πόρτα. Ὥστε ὁ Κάρτερ εἶναι ἀκόμα στὸ Καλαί ;

Ἔσχισε τὸ φάκελλο καὶ διάβασε :

«Ἀγαπητὴ Ὀντρέϊ,

Ἔχω κάτι εὐχάριστο νὰ σοῦ ἀναγγείλω. Διωρίσθηκα ἀρχίατρος στὴν Ἄπω Ἀνατολή, στὴν πόλι Ραχαζάνη. Ἀντὶ νὰ φύγω μέσῳ Λίβερπουλ,θὰ πάρω τὸ βαπόρι ἀπὸ τὴν Μασσαλία, κι' ἔτσι θὰ ἔχω ἕξη μέρες στὴν διάθεσί μου.Δὲν θέλησα ν' ἀφήσω τὴν Εὐρώπη χωρὶς νὰ σὲ ἀποχαιρετήσω γιὰ μιὰ τελευταία φορά, ξαναδοκιμάζοντας νὰ σὲ μεταπείσω.

Ἡ Ραχαζάνη εἶναι μιὰ πόλις μὲ εὐχάριστο κλῖμα.

Ἐκεῖ μπορεῖ κανεὶς νὰ ζήση μιὰ πιὸ ἀνοιχτὴ ζωὴ καὶ ἡ γυναῖκα ἑνὸς ἀρχιάτρου δὲν εἶναι ὅ,τι, ὅ,τι. Θέλεις νάρθης μαζύ μου ; Ξέρω πὼς δὲν μ' ἀγαπᾶς, ἀλλὰ θὰ κάνω τὸ πᾶν στὸν κόσμο γιὰ νὰ σὲ κάνω εὐτυχισμένη.

Ἐὰν μοῦ ἀπαντήσης ὄχι, δὲν θάχω τὸ κουράγιο νὰ σὲ ξαναδῶ. Ἐὰν ὅμως κάτι θὰ μποροῦσε νὰ γίνη, τότε μιά σου λέξις στὸν φέροντα καὶ ἔφθασα.

Ἑρμπέρ»

Ἡ Ὀντρέϊ ἔμεινε λίγες στιγμὲς σὰν ἀπολιθωμένη. Τὸ δωμάτιο κρύο χωρὶς θέρμανσι τὴν ἔκανε νὰ αἰσθάνεται πιὸ δύσκολη τὴν ζωή. Ξαναπῆρε καὶ ξαναδιάβασε τὸ γράμμα. Κατόπιν σηκώθηκε ἀπότομα καὶ σὰν ὑπνωτισμένη πλησίασε τὴν πόρτα καὶ εἶπε στὸν νέο.

—Πέστε στὸν κύριο Κάρτερ νάρθη, νάρθη ἀμέσως ἢ καλλίτερα, πηγαίνω ἐγώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Τὴν μεθεπομένην ὁ ἀρχίατρος Ἑρμπὲρ Κάρτερ παντρεμμένος τὸ πρωΐ στὶς ἕνδεκα ἐμπρὸς σ' ἕναν πάστορα καὶ στὸν πρόξενο, προγευμάτιζε στὴν μικρὴ σάλλα τῆς κυρίας Τυρπέν, ἡ ὁποία εἶχε ἀνοίξει καὶ τὰ δυὸ μπουκάλια μὲ σαμπάνια ποὺ ὁ μακαρίτης ὁ ἄνδρας της τῆς εἶχε προσφέρει ὅταν πῆρε τὸν ἔπαινο ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία.

Σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ πέρασαν στὸ σαλόνι, ὅπου ὁ Ἑρμπὲρ ζήτησε τὴν ἄδεια ν' ἀνάψη ἕνα τσιγάρο. Δὲν ἔπαυε νὰ κυττάζη τὴν γυναῖκα του. Εἶχε ἕνα ὕφος εὐτυχισμένο καὶ ἔκπληκτο μαζύ, σὰν νὰ μὴν πίστευε στὴν εὐτυχία του.

—Μὴν ἐνοχλῆσθε,ἀφῆστε με νὰ σερβίρω ἐγὼ τὸν καφέ, εἶπε ἡ Ὀντρέϊ. Θὰ εἶσθε κατάκοπη ποὺ σᾶς γύριζα στὰ ψώνια τόσες ὧρες.

—Ἐσὺ θὰ κουράστηκες μᾶλλον παιδί μου.

—Ἐγώ ; Καὶ γιατί ; ρώτησε ἡ Ὀντρέϊ.

«Λὲς καὶ εἶναι χρόνια παντρεμμένη, σκέφθηκε ἡ κυρία Τυρπέν. Πόσο εἶναι ψυχρὲς αὐτὲς οἱ «Ἀγγλίδες».

—Δὲν ξέρω Ἑρμπὲρ ἂν παίρνεις γλυκὸ τὸν καφέ σου, εἶπε ἡ Ὀντρέϊ. Πάντως δὲν θὰ πρέπει νὰ χασομερήσης καὶ πολὺ ἐδῶ. Ἔχεις νὰ δῆς τὸν πρόξενο, κι' ἐγὼ πρέπει νὰ γυρίσω νὰ ἀποτελειώσω τὶς βαλίτζες.

Ἡ κυρία Τυρπὲν τὴν κύτταξε ἔκπληκτη. Γιατὶ τοὔλεγε ψέμματα ; Ἤξερε πὼς ὅλες οἱ βαλίτζες ἦτανε ἕτοιμες.

—Ἤθελα νὰ μείνωμε οἱ δυό μας μόνες, τῆς ἐξήγησε ἡ Ὀντρέϊ, μόλις ἔφυγε ὁ ἄντρας της. Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ζητήσω κάτι καὶ ἐξ ἄλλου εἶναι ἡ τελευταία μέρα ποὺ βλεπόμαστε.

Πῆγε κοντὰ στὴν κυρία Τυρπὲν καὶ κάθησε μ' ἕνα μαξιλάρι πρὸς τὰ πόδια της. Ὕστερα σήκωσε τὰ φωτερὰ γαλάζια μάτια της ποὺ ἡ κυρία Τυρπὲν τἄλεγε «σαπφείρινα ἀστέρια».

—Ρίξτε μου τὰ χαρτιά.

—Τὶ λὲς Ὀντρέϊ μου, τὶ ἰδέα. Πίστεψες λοιπὸν πὼς μ' ἀρέσει νὰ ρίχνω τὰ χαρτιά ;

—Σᾶς παρακαλῶ κυρία Τυρπέν, ἔχω ἕνα κέφι γιὰ μαντεῖες.

—Τὶ θὰ σ' ἐνδιέφερε νὰ μάθης, τῆς εἶπε ψάχνοντας γιὰ τὰ χαρτιά.

—Ὄχι πολλὰ πράγματα. Κάτι συγκεκριμένο. Τηλεγράφησα πρὸ τριῶν ἡμερῶν στὸ Λονδῖνο καὶ περιμένω μιὰ ἀπάντησι, μιὰ ζωτικὴ γιὰ μένα ἀπάντησι. Καὶ τὴν περιμένω ἐδῶ γιὰ νὰ μὴν τὸ μάθη ὁ Ἑρμπέρ.

Ἡ κυρία Τυρπὲν τὴν κύτταξε κάπως ἀνήσυχη, ἀλλὰ καὶ περίεργη.

—Δὲν θὰ σᾶς μάθω τίποτα τὸ νέο λέγοντάς σας πὼς δὲν ἔχομε ἀρκετὰ λεπτά. Θὰ ζήσωμε μὲ τὸν μισθὸ τοῦ Ἑρμπέρ. Καὶ ὁ Ἑρμπὲρ ἔχει πολλὲς χάρες, δὲν τὸ κρύβω, ἔχει ὅμως καὶ τὰ ἐλαττώματά του. Εἶναι ζηλιάρης, αὐταρχικὸς καὶ τσιγκούνης. Γι'αὐτὸ σκέφθηκα καλά. Θὰ ταξειδέψωμε πολὺ καὶ σὲ μακρυνοὺς τόπους. Ξέρετε πὼς ἔχω καλὴ πέννα καὶ πὼς δὲν φωτογραφίζω ἄσχημα. Ὁ κύριος Φριλίγκουέϊ, ὁ φίλος τοῦ πατέρα, εἶναι ἀρχισυντάκτης τῶν «Ἑσπερινῶν Νέων» καὶ τοῦ ζήτησα νὰ τοῦ στέλνω ἄρθρα καὶ φωτογραφίες. Ἔτσι θὰ βγάζω τὸ ντύσιμό μου καὶ θάχω μιὰν οἰκονομικὴ ἀνεξαρτησία ποὺ γιὰ μένα εἶναι κάτι τὸ ἱερό. Μὰ γιατὶ μὲ βλέπετε ἔτσι ; Σᾶς σοκάρω ;

—Ὄχι, ὄχι, πρόφερε μὲ δυσκολία ἡ κυρία Τυρπέν, ἐνῷ σκεπτόταν :

«Ἄχ, αὐτὴ ἡ νέα γενεά. Τί θλιβερὸ πρᾶγμα !»

—Ὁ κύριος Φριλίγκουέϊ ξέρει μὲ ποιὸ βαπόρι φεύγω καὶ θάχω τὴν ἀπάντησι ἴσως ἐκεῖ ἢ μὲ τὸ ραδιόφωνο.

Ἐκείνη τὴν ὥρα κατέφθασε καὶ τὸ τηλεγράφημα καὶ ἡ Ὀντρέϊ πηδῶντας ἀπὸ χαρὰ σὰν μικρὴ παιδούλα φώναζε :

—Θαῦμα, θαῦμα. Ἀκοῦστε : «Ἔχομεν ἐμπιστοσύνη. Ζητοῦμε τριακόσιες σειρὲς τὴν ἑβδομάδα. Ἐπίσης φωτογραφίες. Τέσσαρες λίρες γιὰ κάθε ἄρθρο καὶ ἕξη σελλίνια γιὰ κάθε φωτογραφία».

* * *

Τὸ πλοῖο εἶχε ρίξει τὴν ἄγκυρα ἀπὸ τὸ μεσημέρι στὸ Λίβερπουλ. Οἱ ταξειδιῶτες μόλις ἔμπαιναν φρόντιζαν νὰ πάρουν θέσι στὸ κατάστρωμα.

Ὁ Ἑρμπὲρ καὶ ἡ Ὀντρέϊ κάπως ἀγοπορημένοι ἀνέβαιναν βιαστικοὶ τὴν σκάλα.

—Ἐσὺ κύτταξε γιὰ τὰ μπαγκάζ, εἶπε ὁ Ἑρμπέρ, κι' ἐγὼ θὰ πάω νὰ βρῶ τὸν καπετάνιο. Κατὰ κανόνα ἐμεῖς θὰ πρέπει νὰ τρῶμε μὲ τὸν γιατρὸ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ ἔχω μιὰ σύστασι καὶ πιθανὸν νὰ μᾶς καλῆ αὐτὸς στὸ τραπέζι του.

Ἦτανε ἡ τρίτη φορὰ ποὺ ὁ Ἑρμπὲρ τῆς μιλοῦσε γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι.

—Νομίζεις πὼς ἔχει τόση σημασία αὐτό, τὸν ρώτησε εἰρωνικά.

—Ἄ, ὅλα ἔχουν τὴν σημασία τους ὅταν κανεὶς πηγαίνει στὶς ἀποικίες, τῆς ἀπήντησε ὁ ἀρχίατρος κάπως πεισμωμένος.

Ἔφυγε ἐκεῖνος καὶ ἡ Ὀντρέϊ, ἀφοῦ τελείωσε ὅ,τι εἶχε ἀναλάβει, ἔμεινε στὸ κατάστρωμα κυττάζοντας τὴν θάλασσα.

«Δὲν θἄπρεπε, νὰ τὸν παντρευτῶ, σκέφθηκε, φέρθηκα μὲ ἀδυναμία. Γιατί νὰ μὴν εἶναι ὁ Ἔρικ στὴν θέσι του...

Πρέπει νὰ μὴν ἔχωμε ἕνα ἴδιο δωμάτιο...

Ἄ, τοὐλάχιστον θέλω νἄχω τὴν ἡσυχία μου, τὴν μοναξιά μου».

Ξαφνικὰ ἔννοιωσε πὼς αὐτὸ δὲν ἦτανε ἀκατόρθωτο καὶ μιὰ γαλήνη σωτήρια τῆς γέμισε τὴν ψυχή.

* * *

Ἡ ζωὴ τοῦ βαποριοῦ ἔχει τὰ δικά της χαρακτηριστικά. Ὁ ὁρίζοντας μοιάζει νὰ σᾶς κυκλώνη καὶ νὰ σᾶς ἀπομονώνη ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο. Σύμπαν γίνεται τὸ βαπόρι. Ἡ πλῆξις, ἡ περιέργεια, ὁ φόβος τῆς μοναξιᾶς ἑνώνουν ὅλους τοὺς ξένους μέσα ἐκεῖ. Ἡ ἔλλειψις φαντασίας καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ μιλήση καθεὶς γιὰ τὸν ἑαυτό του διώχνουν τὴν ἀνωνυμία καὶ προκαλοῦν ἐξομολογήσεις. Γεννιοῦνται φλέρτ, βράζει τὸ κουτσομπολιό,ὁ σνομπισμός, τὰ μίση, οἱ ζήλειες. Τὰ πρόσωπα ὡστόσο εἶναι πιὸ ἀληθινὰ ἀπὸ ὅπου δήποτε ἀλλοῦ : Λίγες μάσκες ἀντέχουν στὸν ἀέρα τοῦ πελάγους.

Ὁ χρόνος ποὺ μέσα στὸ βαπόρι χάνει τὴν ἔννοιά του, γίνεται αἰσθητὸς ἀπὸ τὰ γεύματα: στὶς ἐννέα, στὴ μία, στὶς πέντε, τὸ βράδυ.

Ὁ Ἑρμπὲρ ἀληθινὰ ἀπολάμβανε τὸ ταξεῖδι. Περήφανος γιὰ τὴν γυναῖκα του, δὲν ἔλεγε πιὰ πὼς παντρεύτηκε τὴν πιὸ ὤμορφη Ἀγγλίδα, ἀλλὰ τὴν πιὸ ὤμορφη τοῦ βαποριοῦ.

Δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ φούσκωνε ἀπὸ περηφάνεια: ἔτρωγε στὸ τραπέζι τοῦ διοικητοῦ τῶν ἀποικιῶν.

Ἡ Ὀντρέϊ τοῦ εἶπε πὼς χάρις στὸ νέο δημοσιογραφικό της στάδιο θὰ ἐξασφάλιζε τὰ προσωπικά της ἔξοδα. Τὸ νέο αὐτὸ τὸν χαροποίησε καὶ τοῦ κακοφάνηκε συγχρόνως. Μὴ ὄντας πολὺ βέβαιος γιὰ τὸν ἑαυτό του δὲν ἤθελε νὰ αἰσθάνεται τὴν γυναῖκα του, οἰκονομικὰ ἀνεξάρτητη. Ἀλλὰ ἡ οἰκονομία ποὺ αὐτὸ θὰ ἔφερνε στὸν προϋπολογισμό, τὸν ἀνακούφιζε.

Πιὸ ἀφωσιωμένος σ'αὐτὴν ἀπὸ κάθε παρὰ ἀπὸ τὴν καρδιά, ἡ ὁποία τοὔλειπε κάπως, δὲν τὴν εἶχε ποτὲ ἀγαπήσει τόσο, ὅσο τὸ πρωῒ ἐκεῖνο ποὺ χάρις σ' αὐτὴν τὸν προσκάλεσε ὁ διοικητὴς στὸ τραπέζι του.

Κάθε ἡμέρα ἔβρισκε καὶ νέα χαρίσματά της ποὺ τὸν ἔπειθαν πὼς ἡ ἐκλογή του ὑπῆρξε θαυμασία καὶ κυρίως τοῦ ἔδινε γόητρον. Ἕως τότε δὲν εἶχε ποτὲ ἐπιτυχίες μὲ τὶς γυναῖκες ὄντας ἀδέξιος, ντροπαλὸς καὶ καχύποπτος. Τὸ μόνο ποὺ τὸν ἐνδιέφερε πραγματικὰ ἦτανε ἡ καρριέρα του. Ἐνόμιζε τὸν ἑαυτό του φιλόδοξο, ἀλλὰ δὲν ἦτο παρὰ ἀπὸ μιὰ ἀπέραντη ματαιοδοξία. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ νέες γνωριμίες τοῦ βαποριοῦ τὸν ἐνθουσίαζαν.

Κάθε βράδυ γυρίζοντας στὴν καμπίνα του ἔλεγε : «Καὶ ὅμως νὰ ποὺ συντρώγω μὲ τὴν Λαίδη Λίντσετον καὶ τὸν στρατηγὸ Χάμπστετ».

Ἡ ματαιοδοξία ποὺ ἀντλοῦσε ἀπὸ τοὺς γείτονές του τὸν κολάκευε καὶ τὸν ὕψωνε στὰ ἴδια του τὰ μάτια, ἐνῷ ἡ Ὀντρέϊ ὅλο καὶ ἔχανε τὴν λίγη ἐκτίμησί της γι' αὐτόν.

«Πῶς μπορεῖ νὰ εἶναι τόσο λίγο περήφανος ; σκεπτότανε. Ὁ σνομπισμός του δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ ἕνας ταπεινὸς ἀρριβισμός. Ποῦ τάχα ζητᾶ νὰ φθάση ;»

Ἡ καλωσύνη μὲ τὴν ὁποία ἡ λαίδη Λίντσετον καὶ ὁ στρατηγὸς περιέβαλλον τὴν Ὀντρέϊ, μεθοῦσαν τὸν ἄνδρα της καὶ ἐνοχλοῦσαν τὴν νέα γυναῖκα. Ὅ,τι ἔλεγε ἡ λαίδη καὶ ὁ στρατηγὸς ἐθεωροῦντο σωστὰ μόνο καὶ μόνο γιατὶ ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ στόμα τους καὶ ἡ παρουσία τους στὶς ἀποικίες ἀναμφίβολα συνέτεινε στὴν δύναμι τῆς Ἀγγλίας.

—Κατέκτησες τὴν λαίδη Λίντσετον, τῆς ἔλεγε ὁ Ἕρμπερ. Μετὰ τὴν λαίδη Μπάντμωρ εἶναι ἡ πρώτη κυρία τοῦ Ραχαζάνη. Ὅλα θὰ ἐξαρτηθοῦν ἀπὸ τὸν κύκλο καὶ τὸ περιβάλλον αὐτό.

—Ποιὰ ὅλα, ρώτησε ἡ Ὀντρέϊ ; Ἀφοῦ ἔγινες ἀρχίατρος τί ἐλπίζεις ἄλλο ;....

—Ἄ, δὲν πρόκειται γιὰ κάτι συγκεκριμένο, ἀλλὰ γιὰ χίλια μικροπράγματα. Ξέρεις τί θὰ πῆ νὰ ταξειδεύης μὲ τὴν ἀδελφὴ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ; Τύχη, τύχη ἀπροσδόκητη.

Ὁ στρατηγὸς μὲ τὰ ἄσπρα του μαλλιὰ ἄρεσε στὴν Ὀντρέϊ. Διψοῦσε γιὰ πληροφορίες ἐπάνω στὴν Κινέζικη ζωὴ καὶ στὸ περιβάλλον τοῦ Ραχαζάνη.

—Δὲν ὑπάρχει κύκλος ἐνδιαφέρων στοὺς Κινέζους τοῦ Ραχαζάνη.

—Καὶ ἡ πρωτεύουσα τοῦ Οὐνταγκὸρ, λένε πὼς εἶναι γεμάτη θέατρα καὶ ὀρχῆστρες περίεργες.

Ὅλος ὁ κόσμος ἐκεῖ ἐνδιαφερόταν γιὰ τὸ μπρίτζ. Μόνο ὁ νεαρὸς Λίντσετον ἐνδιαφερόταν γιὰ ἄλλα ἐντελῶς ζητήματα.

—Ἡ μητέρα μου δὲν ἐγκρίνει τὰ γοῦστα μου, ἔλεγε στὴν Ὀντρέϊ, ἐγὼ ὅμως εἶμαι πιὰ ἀποφασισμένος νὰ ἀγοράσω ἕνα περίπτερο γιὰ κυνῆγι κάτω κεῖ πρὸς τὸ Οὐνταγκόρ.

—Ἀγαπᾶτε πολὺ τὸ κυνῆγι ;

—Μπὰ ὄχι, τὸ βρίσκω σὰν πρόφασι γιὰ τὸ μπρίτζ. Μόνο ὁ νεαρὸς Λίντσετον μὲ Κινέζους. Δὲν ξέρετε πόσο τοὺς ἀγαπῶ. Στὸ Λονδῖνον ὁ καλλίτερος φίλος μου στὸ Ὄξφορντ ἦτανε ὁ Λοῦ-Σοῦ ἕνας νεαρὸς μεγαλοφυΐης ποιητής, ὁ ὁποῖος ζῆ στὸ Οὐνταγκόρ.

—Μὰ ἐγὼ νόμιζα πὼς στὸ Οὐταγκὸρ κατοικοῦν Μαλαίσιοι.

—Ναί, τετρακόσιες χιλιάδες Μαλαίσιοι καὶ τρακόσιες Κινέζοι.

Ἡ Ὀντρέϊ ἄκουε μὲ μεγάλη ἱκανοποίησι ὅ,τι κι' ἂν λεγόντανε γιὰ τὰ ἐξωτικὰ ἄγνωστα αὐτὰ μέρη. Ἰδίως ἡ παρουσία ἑνὸς νέου σουλτάνου στὸ βαπόρι τῆς κινοῦσε φοβερὰ τὴν περιέργεια. Ὅλοι ἐκεῖ μέσα ἀπέδιδαν τὶς ὑποχρεωτικὲς τιμὲς στὸν νέο σουλτᾶνο ὁ ὁποῖος ἦτανε κύριος τῶν Νοτίων Ἰνδιῶν καὶ συνέτρωγε μὲ τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα στὰ ἀνάκτορα τοῦ Βουκιγχαμ.

Ἀλλὰ πίσω του ἔδειχναν μιὰ περιφρόνησι σὰν νὰ μὴν ἔφτανε ὁ βαθμός του νὰ σβύση τὴν διαφορὰ τῆς ράτσας ποὺ ὑπῆρχε μεταξύ των.

Τέσσαρες γυναῖκες συνώδευαν τὸν σουλτᾶνο : Δύο πριγκήπισσες ποὺ ἡ μεγαλείτερη ἦτανε μόλις δέκα ἐννέα ἐτῶν, καὶ οἱ δύο ἦτανε γυναῖκες του, μιὰ γηραιὰ κυρία τῶν τιμῶν καὶ μιὰ νέα Ἰνδὴ παντρεμμένη μὲ τὸν βοηθὸ τοῦ σουλτάνου. Ἡ σουλτάνα, μητέρα τοῦ νέου πρίγκηπος διαδόχου ἔμενε πάντα στὸ Οὐνταγκὸρ γιατὶ δὲν ἐνέκρινε οὔτε τὴν Εὐρώπη, οὔτε καὶ τὰ ταξείδια.

Ὁ σουλτᾶνος ἔμενε ἀθέατος τὸν περισσότερο καιρὸ γιατὶ κρατοῦσε δικά του διαμερίσματα καὶ εἶχε δικούς του μαγείρους.

Ἦτανε ντυμένος ἐντελῶς εὐρωπαϊκά, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ καπέλλο καὶ τὰ σκουλαρίκια ποὺ φοροῦσε στ' αὐτιά του.

—Τί εἴδους ἄνθρωπος εἶναι;ρωτοῦσε ἡ Ὀντρέϊ τὸν ἄνδρα της.

—Μυστηριώδης. Δὲν νομίζω πὼς μᾶς συμπαθεῖ καὶ τόσο, ἂν καὶ ἔκανε τὶς σπουδές του στὴν Ὀξφόρδη.

—Μὰ τὸ πρόσωπό του εἶναι σχεδὸν ἄσπρο. Θὰ πρέπει νἄχη εὐρωπαϊκὸ αἷμα στὶς φλέβες του.

—Πιθανόν, εἶπε ἀδιάφορα ὁ Ἑρμπέρ. Τὸ μόνο ποὺ ξέρω εἶναι πὼς μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του, ἐπέτρεψε παρ' ὅλες τὶς διαμαρτυρίες τῆς Ἀγγλίας, τὰ χαρτιὰ στὴν χώρα του, ἡ ὁποία δὲν εἶναι μεγάλη. ἀλλὰ εἶναι εὔφορος καὶ ἔχει ἕνα λιμάνι ἐμπορικό. Ἐξασκεῖ μιὰν ἐπιρροὴ ἀπέραντη...γι' αὐτὸ καὶ δὲν τὸν καλοβλέπομε.

Ὁ κυβερνήτης πλησίασε καὶ πῆρε κι' αὐτὸς μέρος στὴν ὁμιλία.

—Ξέρετε, πρόσθεσε, ὁ σουλτᾶνος αὐτὸς εἶναι μουσουλμᾶνος καὶ πιστεύουν πολλοὶ πὼς κατάγεται ἀπὸ αἷμα προφήτου, γι' αὐτὸ καὶ θεωρεῖται ἅγιος. Εἶναι δὲ καὶ ἀπόγονος τῶν κατακτητῶν τῆς Σουμάτρας οἱ ὁποῖοι λένε ὅτι κατάγονται ἀπὸ τὸν Μεγάλο Ἀλέξανδρο τὸν Μακεδόνα. Γι' αὐτὸ καὶ ὅλοι οἱ πρίγκηπες τοῦ Οὐνταγκὸρ προσθέτουν στὸ ὄνομά τους : Ἀλέξανδρος.

—Μὰ εἶναι ἀλήθεια, ρώτησε ἡ Ὀντρέϊ ἢ ἔτσι θέλει ὁ θρύλος ;

—Ἄ, ἀγαπητή μου, στὴν Ἄπω Ἀνατολὴ ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ θρύλος συγχαίονται. Πάντως ἔχει στὰ προαιώνια παλάτια του στὴν Οὐνταγκὸρ ἕνα σπαθὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Πάντως ἐγὼ τὸν ἀγαπῶ τὸν Σελίμ. Δὲν τὸ ὁμολογῶ βέβαια οὔτε στὴν γυναῖκα μου καὶ ἀκόμα λιγώτερο στὴν λαίδη Λίνσετον....

—Γιατί ;

—Γιατὶ γι' αὐτὲς ὁ σουλτᾶνος σημαίνει διάβολος. Ἔχει δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσες γυναῖκες καὶ μιὰ φήμη φοβερή. Βέβαια λέγονται καὶ ψευτιὲς εἰς βάρος του, εἶν' ἡ ἀλήθεια.

—Δὲν μὲ ἐκπλήττουν ὅλα αὐτά, εἶπε ἡ Ὀντρέϊ. Εἶναι πολὺ ὡραῖος μὰ ἔχει κάτι τὸ σκληρὸ στὰ μάτια καὶ στὸ προφίλ του. Θὰ εἶναι ἴσως τριάντα ἓξ ἐτῶν ;

—Ἄ ὄχι, μόλις τριάντα δύο. Παντρεύτηκε στὰ δέκα ἐννέα του χρόνια. Νὰ ὁρίστε τον... Ὅταν μιλᾷ....κανεὶς γιὰ τὸν διάβολο....

Ὁ πρίγκηπας πλησίαζε ἀργά. Ἕνα πράσινο σαρίκι τοῦ τύλιγε τὸ κεφάλι. Τὸ μέτωπό του, τὸ στόμα του, ἡ μύτη του εἶχε κάτι τὸ δυνατό, τὸ ρωμαΐκό. Τὰ μάτια του, δυὸ μεγάλα ἀνατολίτικα μάτια, φώτιζαν ὅλο του τὸ πρόσωπο.

Ὁ στρατηγὸς τὸν χαιρέτησε μεγαλοφώνως :

—Γκοὺντ ἀφτερνοὺν, Σίρ.

Ὁ στρατηγὸς χαιρέτισε στρατιωτικά, ὁ Ἑρμπὲρ ὑπεκλίθη. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος - Μωάμεθ - Σελὶμ τοὺς ἔριξε μιὰ ματιὰ διαπεραστικὴ καὶ ἐμειδίασε. Τὴν Ὀντρέϊ, δὲν ἔμοιαζε κἂν νὰ τὴν πρόσεξε.

—Εἶμαι τῆς ἴδιας γνώμης μὲ τὶς κυρίες, εἶπε ἡ Ὀντρέϊ, ἔχει κάτι τὸ ἀντιπαθητικὸ ἐπάνω του.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΩΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

Ἕνας γύρος στὰ διάφορα Ὑπουργεῖα

Πῶς ἄλλαξεν ἡ ὄψις τῶν δημοσίων γραφείων.— Στὸ ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν.— Σχέσεις ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὑπαλλήλων.— Ἡ πρόοδος τῶν γυναικῶν στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες.— Οἱ ἄνδρες ἐψήφιζαν...— Τὸ ζήτημα τῆς ἀποδόσεως ἐργασίας ἀπὸ τὸ γυναικεῖον φῦλον.— Ἡ γυναικεία κοκεταρία στὰ ὑπουργεῖα, τὸ ξεκάλτσωμα καὶ ὁ κ. Ζαβιτζιᾶνος.— Τί λένε οἱ ἀνώτεροι ἄνδρες ὑπάλληλοι γιὰ τὰς ὑφισταμένας των.— Πῶς μπῆκαν οἱ γυναῖκες στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες.— Ἐμπόδιο στὴν προαγωγή τους γιατὶ δὲν εἶχαν... ἀπολυτήριο στρατοῦ!— Ποιὲς εἶναι οἱ πρῶτες γυναῖκες ποὺ ἐπροχώρησαν σὲ μεγάλους βαθμούς.— Προσπάθειες νὰ φύγουν οἱ γυναῖκες ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα.— Ἡ πάλη γιὰ τὴ νίκη τῆς γυναίκας.

ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ τέτοια μεταβολὴ ἐδῶ μέσα ; Τὸ παληὸ γνώριμό μας δημόσιο γραφεῖο δὲν ὑπάρχει πιά. Μπαίνουμε στὰ γραφεῖα τῶν ὑπουργείων καὶ τρίβουμε τὰ μάτια μας. Δὲν πιστεύουμε τὴ μύτη μας. Δυσπιστοῦμε στὶς αἰσθήσεις μας....

Ἡ βαρειὰ μυρωδιὰ τῶν παληῶν σκονισμένων χαρτιῶν καὶ τῆς ξυνισμένης μελάνης δὲν κυριαρχεῖ τώρα ἐδῶ. Ἡ σκόνη καὶ ἡ ἀκαταστασία ἐπῆραν δρόμο ἀπὸ δῶ μέσα. Οἱ ἀξύριστοι ὑπάλληλοι μὲ τὰ λερωμένα κολλάρα καὶ μὲ τὰ τσαλακωμένα ροῦχα ἐχάθηκαν κι' αὐτοί. Ἀτημελησία καὶ ἀπροσεξία δὲν ὑπάρχει σὲ τίποτε πιά. Ὅλη ἡ ὄψι τοῦ προπολεμικοῦ δημοσίου γραφείου χάθηκε, ἔσβυσε, ἐξαφανίστηκε. Κ' ἦρθε στὴ θέσι του τὸ γραφεῖο μὲ τὴ φρέσκια καὶ τὴν κομψὴν ὄψι.

Βέβαια βρισκόμαστε σὲ ὑπουργικὸ γραφεῖο. Κι' ὅμως ὅλα ἀποπνέουν ἄρωμα σαλονιοῦ. Ἡ ὀσμὴ τῆς μελάνης ἐχάθηκε. Μήπως τῆς βάζουν μέσα κανένα παρφύμ; Ἡ ἀτημελησία καὶ ἡ ἀξυρισιὰ τῶν προπολεμικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἔχει ἐκλείψει. Κομψοὶ νέοι καὶ μεσόκοποι κάθονται στὰ γραφεῖα. Εἶναι ὅλοι φρεσκοξυρισμένοι. Τὰ κολλάρα των τῆς ὥρας. Τὰ κοστούμια των καθαρά, σιδερωμένα, κομψά...

Περίεργο! Μήπως οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἔχουν τώρα μεγαλείτερη οἰκονομικὴν ἄνεσι; Κάθε ἄλλο. Ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψει τὸν τιμάριθμο, οἱ μισθοὶ εἶναι πολὺ κάτω σχετικὰ μὲ τὴν προπολεμικὴ ἐποχή. Μὰ τότε πῶς ἕνας τέτοιος ἄνεμος κομψότητος καὶ καλαισθησίας ἔπνευσεν ἐδῶ μέσα ;

Ὅλ' αὐτὰ τἄκαμε τὸ «αἰώνιον θῆλυ»!

Θὰ λέγαμε πάλι τὸ «σερσὲ λὰ φάμ», ἂν δὲν ἦταν τόσο σαχλὸ ἀπὸ τὴν πολλὴ χρῆσι.

Ναί. Ἀπὸ τότε ποὺ μπῆκε ἡ γυναῖκα, τὸ κορίτσι, ἡ θηλυκὴ δημοσία ὑπάλληλος στὰ γραφεῖα, ὅλα ἄλλαξαν. Ἐπῆραν ἕνα νέο ρυθμὸ τάξεως καὶ κομψότητος.

Δὲν πιστεύουμε πὼς ὅλοι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἐρωτεύθηκαν τὶς θηλυκὲς συναδέλφους των, οὔτε ὅτι εἶναι πιὸ περιποιημένοι καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ γραφεῖα τους μὲ σκοπὸ τὸ φλέρτ. Κάθε ἄλλο! Πιστεύουμε ὅμως πὼς ἡ παρουσία τοῦ θηλυκοῦ ἔκαμε πιὸ καλαίσθητο τὸ περιβάλλον. Ἔδωσε κάποιον τόνο πιὸ εὔθυμο καὶ πιὸ ἤρεμο τόνο στὰ τόσο πένθιμα ἄλλοτε δημόσια γραφεῖα...

□□□

Μὰ ἂς ἰδοῦμε τί λένε κ' οἱ ὑπάλληλοι γυναῖκες καὶ τί πιστεύουν γι' αὐτὲς οἱ ἄνδρες συνάδελφοί των.

Βρισκόμαστε στὸ ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν. Ὑπουργεῖο ποὺ γυναικοκρατεῖται πολύ. Πλῆθος ἀπὸ κομψὲς σιλουέττες, ἀπὸ δροσερὰ κορίτσια καὶ ἀπὸ περιποιημένες κυρίες κάθονται στὰ γραφεῖα ἢ γυρίζουν στοὺς μακροὺς διαδρόμους μὲ ἕνα ἔγγραφο στὸ χέρι. Μέσα στὸ παλαιὸ αὐτὸ κτίριο ἡ παρουσία τῆς γυναίκας δίνει μιὰ φρεσκάδα, μιὰ κομψότητα... Δὲν μυρίζει τὸ φρουριακὸ αὐτὸ οἰκοδόμημα ἀπὸ μοῦχλα. Τώρα ἔχει παρφουμαρισθῆ ὁλόκληρο...

Ἐδῶ ὑπάρχουν πολλὲς ὑπάλληλοι γυναῖκες. Δακτυλογράφοι, μὰ καὶ γραφεῖς καὶ γραμματεῖς. Εἶναι σκορπισμένες σ' ὅλα τὰ γραφεῖα. Εἶναι ἡ ὥρα ποὺ τὸ ὑπουργεῖο δέχεται τὸ κοινόν. Μεσημεριανὲς ὧρες. Καὶ τὰ κορίτσια μὲ προθυμία παρέχουν πληροφορίες, βοηθοῦν τοὺς πολίτες στὶς ὑποθέσεις τους καὶ κάπου-κάπου φωτίζουν καὶ τὰ γραφεῖα μὲ γλυκὰ χαμόγελα...

Γυναικεῖες μορφὲς γνώριμες ἀπὸ ἄλλες ἐπισκέψεις μας μᾶς ὑποδέχονται μ' ἐρωτηματικὰ βλέμματα. Ἡ γυναικεία περιέργεια κορυφώνεται. Τί νὰ θέλουμε τάχα; Τὸν προϊστάμενο; Τὸν ἰδιαίτερο; Τὸν ὑπουργό;

Ὄχι. Τίποτ' ἀπ' αὐτά. Θέλουμε νὰ μάθουμε πὼς περνοῦν αἱ γυναῖκες δημόσιοι ὑπάλληλοι στὴν ὑπηρεσία τους.

Μία ἀπὸ τὶς παλαιότερες μᾶς εἶπε :

— Δὲν ἔχουμε κανένα παράπονο ἀπὸ τοὺς ἄνδρες συναδέλφους μας. Εἶν' ὅλοι εὐγενικοὶ καὶ ἔχουν πάντα φιλικὲς διαθέσεις μαζί μας. Ἐργαζόμαστε, καθὼς βλέπετε, μαζὶ στὰ ἴδια δωμάτια τῶν γραφείων. Χαρέμι δὲν ὑπάρχει πιὰ στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες. Μόνον μερικοὶ προϊστάμενοι χωρίζουν τὶς δακτυλογράφους σὲ χωριστὰ γραφεῖα. Αὐτὸ γίνεται γιὰ νὰ δουλεύουν καλλίτερα...

— Ἡ συχνὴ ἐπικοινωνία τους μὲ τοὺς ἄνδρες τὶς κάνει νὰ μὴν ἐργάζωνται; ἐρωτοῦμε.

— Ὄχι ἀκριβῶς αὐτό. Μὰ πάντα μόνες τους συγκεντρώνονται καλλίτερα. Αὐτὸ ὅμως εἶναι πολὺ εἰδικὸ μέτρο. Ἐμεῖς ὅλες μας, καθὼς τὸ βλέπετε, ἐργαζόμαστε στὸ πλάϊ τῶν ἀνδρῶν.

— Καὶ οἱ ἄνδρες συνάδελφοί σας εἶναι σὲ σᾶς εὐγενεῖς πάντα ;

— Πάντα εὐγενέστατοι! Δὲν ἀλλάζουμε ποτὲ ἕνα βαρὺ λόγο...

— Μὰ ἦσαν πάντα ἔτσι εὐγενεῖς;

— Δηλαδή ;

— Δηλαδὴ καὶ πρὶν φανοῦν γυναῖκες στὰ ὑπουργεῖα, νὰ εἶχαν τόσο εὐγενικοὺς τρόπους; ρωτήσαμε.

— Δὲν ξέρω...

Καὶ ἡ συνομιλήτριά μας ἔσκυψε λίγο καὶ χαμογέλασε.

□□□

— Ἂς ἐξετάσουμε τώρα γενικὰ τὸ ζήτημα τῆς θέσεώς σας στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες.

— Καλὴ εἶναι... Ἐργαζόμαστε ὅπως οἱ ἄνδρες καὶ πληρωνόμαστε ὅπως ἐκεῖνοι...

Μιὰ ζωηρὴ νέα μὲ λαμπρὰ μάτια, ποὺ ἐκάθητο στὴν ἄκρη, ἐπενέβη :

— Ἀκριβῶς, κύριε, δὲν συμβαίνει αὐτό. Ἡ διαβάθμισίς μας εἶναι τέτοια, ποὺ δύσκολα ἡ γυναῖκα μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ σὲ ἀνώτερους βαθμούς.Βέβαια ὑπάρχουν κορίτσια, ποὺ μπῆκανε χωρὶς προσόντα, ἔκτακτες στὴν ὑπηρεσία κ' ἔπειτα ἔγιναν μόνιμες καὶ ἔφθασαν ὡς γραφεῖς πρώτης τάξεως. Μὰ ἔμειναν ἐκεῖ. Ἄλλες, μὲ διπλώματα αὐτές, ἐσταδιοδρόμησαν καὶ πιὸ ἀπάνω. Μερικὲς ἔφτασαν καὶ ὡς τμηματαρχῖνες. Μὰ γενικὰ οἱ περισσότερες γυναῖκες μένουν ἀδικημένες. Βέβαια προχωροῦν σύμφωνα μὲ τὶς τυπικὲς διατάξεις. Μὰ οἱ ἄνδρες καταφέρνουν κάτι ἰδιαιτέρους προβιβασμοὺς καὶ μᾶς ξεπερνοῦν. Αὐτὸ δηλαδὴ ἐγίνοταν στὶς προηγούμενες κυβερνήσεις...

— Ποῦ τὸ ἀποδίδετε αὐτό, δεσποινίς; Στὸ ὅτι ἡ γυναῖκα δὲν εἶναι πολὺ καταφερτζοῦ;

— Μᾶλλον ὄχι σ' αὐτό. Στὰ μικρορουσφετάκια ἡ γυναῖκα τὰ καταφέρνει...

— Τότε ;

— Ὑπάρχει ὁ λόγος ὅτι οἱ ἄνδρες ἐψήφιζαν καὶ ἐξυπηρετοῦσαν ἕνα κόμμα. Καὶ ὅταν ἤρχετο τὸ κόμμα, ἐτραβοῦσαν μπρός. Πότε οἱ μέν, πότε οἱ δέ... Μὰ ἐμεῖς οἱ γυναῖκες δὲν ἔχομε ψῆφο... Καί, φυσικά, εἴμαστε σὲ κάθε περίστασι οἱ ἀδικημένες... Ἐξ ἄλλου ὑπάρχει καὶ ἡ πρόληψι, πὼς τάχα ἐμεῖς δὲν παράγομε τόση ἐργασία ὅση οἱ ἄνδρες. Μὰ αὐτὸ εἶναι μιὰ ἰδέα, ποὺ δὲν τὴν ἔχουν ὅλοι οἱ ἄνδρες. Τὰ πράγματα τοὺς διαψεύδουν καὶ σιγὰ-σιγὰ παύουν νὰ πιστεύουν αὐτὴ τὴν ἀνισότητα.

□□□

Καὶ σ' ἄλλο γραφεῖο τοῦ ὑπουργείου, ὅπου ἐργάζονται γυναῖκες, ἐθέσαμε αὐτὸ τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ἀνισότητας στὴν ἀπόδοσι ἐργασίας.

— Ναί, μᾶς ἐτόνισε μιὰ ξανθὴ μὲ γαλανὰ μάτια, μὰ μὲ ζωηρὴ φυσιογνωμία. Ἔτσι νομίζουν μερικοί. Ὅτι δὲν βγάζουμε δουλειά. Μὰ μήπως οἱ περισσότεροι ἄνδρες δημόσιοι ὑπάλληλοι σκοτώνονται στὴ δουλειά; Ὅλο πίνουν καφέδες καὶ καπνίζουν... Κάπου-κάπου πιάνουν καὶ τὴν πέννα...

Καὶ χαμογέλασε.

Ἔπειτα ἐπρόσθεσε σὰν νευριασμένη :

— Φαντασθῆτε ποὺ κάνουν συνεχῶς παρατηρήσεις στὶς δακτυλογράφους ὅτι κάνουν λάθη. Ἕνα λαθάκι θεωρεῖται βουνό. Μὰ μπορεῖ νὰ μὴ γίνωνται λάθη; Ἐξ ἄλλου γιατὶ ὑπάρχει ἡ γομολάστιχα ;.. Μερικοὶ ἄνδρες, φαντασθῆτε, πὼς ἐπιμένουν, ὅτι στὴ γραφομηχανὴ γράφουν γρηγορώτερα καὶ καλλίτερα καὶ μὲ λιγώτερα λάθη οἱ ἄνδρες....

—Μήπως αὐτὸ εἶναι ἀληθινό;

Ἡ συνομιλήτριά μας ἐκύτταξε πονηρά :

— Σεῖς τὸ πιστεύετε αὐτό ; Ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω.

— Γιατί ;

— Στὴ μηχανὴ τὰ κορίτσια ἔχουν γίνει εἰδικότης.

□□□

Στὸ βάθος τοῦ διαδρόμου ἐθίχθη καὶ τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας κοκετταρίας...Μιὰ ὑπάλληλος ἐστάθη ἐκεῖ γιὰ νὰ σιάξη λίγο τὰ φρύδια της καὶ τὰ χειλάκια της... Ἔπειτα ἐμπῆκε στὸ γραφεῖο. Μὲ ἄλλες συναδέλφους της συνεζητήσαμε καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Δηλαδὴ τὸ ἐρώτημα :

— Ἡ δημοσία ὑπάλληλος ὀφείλει νὰ εἶναι κοκέττα ;

—Βεβαίως ! μᾶς εἶπε ἀπροκάλυπτα μιὰ ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου. Πρέπει ἡ ὑπάλληλος νὰ εἶναι κομψή, καθαρὴ καὶ περιποιημένη. Ἔτσι ἐμπνέει σεβασμὸ καὶ ἀξιοπρεπῆ συμπεριφορὰ ἀπέναντί της. Ὅταν μιὰ γυναῖκα παρουσιάζεται στὸ γραφεῖο παραμελημένη, λερωμένη, κακοφτιασμένη, ἀρχίζουν εἰς βάρος της εἰρωνικὰ σχόλια καὶ τὰ πειράγματα τῶν συναδέλφων της...

— Τῶν ἀνδρῶν ὑπαλλήλων;

— Ὄχι. Ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν μαζί. Στὰ πειράγματα κ' ἐμεῖς δὲν πᾶμε πίσω... Γι' αὐτὸ μιὰ γυναῖκα ὑπάλληλος πρέπει μέχρις ἑνὸς σημείου νὰ εἶναι κοκέτα. Ἀλλὰ χωρὶς ὑπερβολὲς βέβαια...

Ἐδῶ συλλογισθήκαμε καὶ κάποια σύστασι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐναντίον τοῦ ξεκαλτσώματος τῶν γυναικῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου του. Ἐρωτήσαμε σχετικά.

— Ναί, μᾶς εἶπεν ἡ ἴδια ὑπάλληλος. Ἔλαβε αὐτὸ τὸ μέτρον ἀκριβῶς γιὰ τὴν ἀξιοπρέπειά μας. Μερικὲς τὸ καλοκαῖρι δὲν φοροῦσαν κάλτσες. Καὶ συνέβη μ' αὐτὴ τὴν ἐμφάνισί τους νὰ μὴ μποροῦν νὰ κρατήσουν τὴν σοβαρότητά τους. Ἡ γυναῖκα ὑπάλληλος πρέπει νἆναι καλοντυμένη, μὰ ὄχι ξεγυμνωμένη καὶ ξετραχηλισμένη.... Ὅπως ἡ ἀτημέλητη καὶ ἄφτιαστη τελείως κάνει κακὴ ἐντύπωσι καὶ προκαλεῖ πειράγματα, ὅμοια ἐντύπωσι κάνει καὶ μιὰ δημοσία ὑπάλληλος πολὺ προκλητικὴ καὶ πολὺ ξεγυμνωμένη.

— Ὥστε ἦταν πολὺ σωστὴ ἡ παρατήρησι καὶ ἡ σύστασι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

— Πολὺ σωστὴ καὶ πολὺ σοφή !

□□□

Ἀλλὰ τί λένε καὶ οἱ ἀνώτεροι ἄνδρες ὑπάλληλοι γιὰ τὶς γυναῖκες;

Γλυστρήσαμε στὸ γραφεῖο ἑνὸς τμηματάρχου.

Ἔδειξε προθυμία νὰ μᾶς δώση πληροφορίες γιὰ τὶς ἐργαζόμενες γυναῖκες.

— Ἐργάζονται ὅλες καλά, ἰδίως σ' αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖο, μᾶς εἶπε. Μὰ ἔχουν οἱ ὑπάλληλοι, οἱ ἄνδρες ὑπάλληλοι θέλω νὰ πῶ, μερικὲς προλήψεις γι' αὐτές. Πιστεύουν πὼς ἡ παραγωγὴ τῆς ἐργασίας τους εἶναι ἀσήμαντη καὶ πὼς οἱ γυναῖκες δακτυλογράφοι κάνουν ὑπερβολικὰ λάθη. Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς αὐτὰ εἶναι ὑπερβολές. Ἐγὼ ξέρω πὼς ὑπάρχουν καλοὶ καὶ κακοὶ ἄνδρες ὑπάλληλοι καὶ ὅμοια καλὲς καὶ κακὲς γυναῖκες ὑπάλληλοι. Δηλαδὴ ἄλλοι καὶ ἄλλες παράγουν πολλὴν ἐργασία καὶ ἄλλοι καὶ ἄλλες δὲν μποροῦν νὰ εἰσφέρουν πολλὰ πράγματα. Δὲν φταίει ἡ γυναικεία φύσις. Φταίει ἡ ἰδιοσυγκρασία καθενὸς καὶ ἡ ἀνατροφή του, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ φῦλον του... Ὥστε ὅλα ὅσα λέγονται περὶ διαφορᾶς στὴν ἀπόδοσι ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τὰ θεωρῶ ὡς προλήψεις...

□□□

Μὲ ἄλλον προϊστάμενον ὑπηρεσίας, παλαιὸν προπολεμικὸν ὑπάλληλον, συνεζητήσαμε ὅλο τὸ ζήτημα τῆς εἰσόδου τῆς γυναίκας στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες.

— Ξέρετε δά, μοῦ εἶπε, ὅτι ἡ ἀθρόα εἴσοδος τῶν γυναικῶν στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα ἀγώνων ἢ προσπαθείας τῶν γυναικῶν μας. Ὄχι. Εἶναι ἀποτέλεσμα περιστάσεων. Καλῆς εὐκαιρίας. Οἱ πόλεμοι ἔμπασαν μοιραῖα ἄφθονες τὶς γυναῖκες στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες, ὅπως καὶ στὶς τράπεζες...

Ἔπειτα γοργὰ μᾶς ἐξήγησε ὅλη τὴν ἱστορία τῆς εἰσόδου τῆς γυναίκας στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες.

— Ἕως τὸ 1916, δηλαδὴ μέχρι πρὸ 21 χρονῶν, δὲν ὑπῆρχε καμμία γυναῖκα σὲ δημόσια ὑπηρεσία. Ὑπῆρχαν μόνον δασκάλες, μὰ αὐτὲς δὲν ἐθεωροῦντο τότε δημόσιοι ὑπάλληλοι. Ἐξηρτῶντο ἀπὸ τοὺς δήμους. Πρῶτος ὁ μακαρίτης Θεόδωρος Βελλιανίτης, τὸ 1916, ἔμπασε τὶς γυναῖκες στὴ δημοσία ὑπηρεσία ὡς τηλεφωνήτριες. Ἔπαιρναν τότε σαράντα δραχμὲς μισθὸ καθεμιά. Σὰν νὰ λέμε ἕνα σημερινὸ χιλιάρικο περίπου. Ἐννοεῖται ὅτι ἐτραβοῦσαν τὸ διάβολό τους τὰ κακόμοιρα ἐκεῖνα κορίτσια ἀπὸ τὰ πειράγματα καὶ ἀπὸ τὰ χονδρὰ ἀστεῖα τῶν τηλεφωνούντων. Ὡστόσο ἔμειναν στὴν ὑπηρεσία, ἐπάλαισαν καὶ ἐδημιούργησαν ἕνα κλάδο δημοσίας γυναικείας ἐργασίας...

»Ἀργότερα ἐμπῆκαν γυναῖκες στὰ ὑπουργεῖα ὡς δακτυλογράφοι καὶ λίγο κατόπιν καὶ ὡς γραφεῖς. Μὰ ξαφνικὰ ἦλθαν οἱ πόλεμοι. Πλῆθος ἀνδρῶν ὑπαλλήλων ἦταν στὰ σύνορα. Ἐτελείωσαν οἱ δύο πρῶτοι πόλεμοι, ἄρχισεν ὁ Εὐρωπαϊκός, τὸ μέτωπο τῆς Μακεδονίας, ἡ Μικρὰ Ἀσία... Οἱ ὑπάλληλοι διαρκῶς ἔλειπαν... Ἡ ὑπηρεσία ἐχώλαινε... Ἔτσι ἐδημιουργήθη ἡ μεγάλη εὐκαιρία. Ἀθρόαι αἱ γυναῖκες ἐμπῆκαν σ' ὅλες τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες: στὰ ὑπουργεῖα, στὴ Βουλή, στὶς Νομαρχίες, στὰ σχολεῖα, στὰ δικαστικὰ γραφεῖα, παντοῦ...

— Κ' ἐπροχώρησαν γρήγορα; ἐρωτήσαμε.

— Ὄχι καὶ πολὺ γρήγορα. Μερικὲς ἔδειξαν ἱκανότητα καὶ ἐπροχώρησαν. Ἄλλες δὲν ἔδειχναν καμμιὰ διάθεσι γιὰ ἐργασία... Στὸ μεταξὺ ἄρχισε ἡ ἀντίδρασι. Ἄναψεν ὁ πόλεμος κατὰ τῆς γυναικὸς δημοσίας ὑπαλλήλου. Ἄρχισαν μερικοὶ νὰ ἐπιστρατεύουν τὰ «ἁγνὰ ἑλληνικὰ ἤθη» καὶ κάποιες παλαιὲς προλήψεις... Μὰ οἱ γυναῖκες κρατοῦσαν καλὰ τὶς θέσεις των. Μερικὲς ἀνεδείχθησαν πρώτης τάξεως ὑπάλληλοι καὶ ἄρχισαν γοργὰ νὰ προάγωνται....

□□□

— Θυμᾶστε ποιὲς ἦσαν οἱ γυναῖκες ποὺ πρῶτες ἐπροχώρησαν στὴν ὑπαλληλικὴ ἱεραρχία ;

— Ναί. Πρὶν ἀκόμη γίνῃ ἡ ἀποστράτευσις τοῦ 1922, δηλαδὴ πρὶν ἀκόμη γυρίσουν ἀπὸ τὰ μέτωπα οἱ ἄνδρες ὑπάλληλοι, ἄρχισαν οἱ γυναῖκες νὰ προχωροῦν ἀπὸ τὶς θέσεις γραφέων πρὸς τοὺς βαθμοὺς τῶν γραμματέων. Μὰ αὐτὸ ἔγινε μὲ πολλὴ δυσκολία....

— Γιατί;

— Γιατὶ ὑπῆρχε νομικὸν κώλυμα. Οἱ τότε νόμοι ποὺ ὥριζαν τὰ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπουργείων, ἀπαιτοῦσαν γιὰ τὶς προαγωγὲς τῶν ὑπαλλήλων ἀπολυτήριον τοῦ στρατοῦ. Αὐτὸ ὡρίζετο ρητῶς, ἐνῷ δὲν ὡρίζετο γιὰ τὸν διορισμὸ γραφέων. Τὰ κορίτσια λοιπὸν ἐμπῆκαν στὶς ὑπηρεσίες ὡς γραφεῖς, ὡς δακτυλογράφοι καὶ ὡς τηλεφωνήτριες, γιατὶ δὲν εἶχαν... ἀπολυτήριο τοῦ στρατοῦ! Μὰ πῶς νἄχουν, ἀφοῦ ἀπεκλείοντο ἀπὸ κάθε στρατολογία ; Ἔπειτα ὅμως, κατὰ τὸ 1921 ἐψηφίσθη ὁ νόμος—νιὰ σταθῆτε....

Ὁ ὑπάλληλος ἅρπαξεν ἕνα τόμο μὲ νόμους, τὸν ξεφύλλισε γοργά, εὕρηκε μιὰ σελίδα καὶ μᾶς εἶπε :

— Νά. Ἰδού. Ὁ νόμος 2494, ἄρθρον 16, ἐπιτρέπει γιὰ πρώτη φορὰ τὴν προαγωγὴ καὶ τῶν κοριτσιῶν εἰς ἀνωτέρας θέσεις διὰ τὰ τμήματα εἰδικῶς τῆς Διεκπεραιώσεως, Πρωτοκόλλου καὶ Ἀρχείου, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαιτεῖται δίπλωμα Πανεπιστημίου. Ἔτσι, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου αὐτοῦ, τέσσαρες ὑπάλληλοι γυναῖκες προήχθησαν τότε εἰς γραμματεῖς στὸ ὑπουργεῖο τῆς Γεωργίας. Καὶ αὐτὲς ἦσαν ἡ Εὐφ. Πάγκα, ποὺ εἶχε τότε ἑπταετῆ δημοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ ἀνῆκεν εἰς τὸ

...Εἶνε κομψή, καθαρὴ καὶ περιποιημένη...

Κομψὲς σιλουέττες, ἀπὸ δροσερὰ κορίτσια κάθονται στὰ γραφεῖα...

τμῆμα τῆς φυτοπαθολογίας, ἡ Εἰρήνη Δάβαρη μὲ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν στὸ τμῆμα τῆς Γεωργικῆς Οἰκονομίας, ἡ Σεβ. Παπακυριακοῦ μὲ ἑξαετῆ προϋπηρεσίαν τοῦ τμήματος Προσωπικοῦ καὶ ἡ Ἰωάννα Καπίτσαλη μὲ πενταετῆ ὑπηρεσίαν τοῦ τμήματος Γεωργικῆς Οἰκονομίας. Παράλληλα στὸ ὑπουργεῖο τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἡ μακαρίτισσα τώρα Μαρία Τζινιέρη —Αἰγινήτου ἔγινε τότε ὑπουργικὴ γραμματεὺς α΄ τάξεως καὶ ἀργότερα τμηματάρχης στὴ Διεύθυνσι Ξένων καὶ Ἐκθέσεων.

»Αὐτὲς λοιπὸν εἶναι οἱ πέντε πρῶτες γυναῖκες ποὺ ἐπῆραν βαθμοὺς γραμματέων στὰ ὑπουργεῖα. Ἔπειτα ἐπροχώρησαν καὶ πολλὲς ἄλλες. Ἐπῆραν καὶ διπλώματα νομικῆς καὶ ἔλαβαν βαθμοὺς τμηματαρχῶν... Ἀλλὰ καὶ πολλὲς γυναῖκες ὑπάλληλοι ἔφυγαν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία. Ἄλλες παντρεύθηκαν καὶ ἄφησαν τὰ δημόσια γραφεῖα. Ἄλλες ἄργησαν νὰ προχωρήσουν καὶ ἔφυγαν ἀπογοητευμένες....

»Ὡστόσο καὶ σήμερα πλήθη γυναικῶν εἶναι στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες.

— Ποῦ εἶναι οἱ περισσότερες;

— Ὑπάρχουν σ' ὅλα τὰ ὑπουργεῖα γυναῖκες ὑπάλληλοι. Τὸ ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει πολλές. Ὁμοίως καὶ τὸ ὑπουργεῖον Προνοίας καὶ τὸ τῆς Ὑγιεινῆς. Ἀρκετὲς ἔχει καὶ τὸ ὑφυπουργεῖον Τύπου καὶ Τουρισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Βουλὴ ἔχει μερικές. Πολλὲς ὑπάρχουν στὰ ὑπουργεῖα Γεωργίας, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Παιδείας, Δικαιοσύνης.... Ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν ἔφυγαν ἀρκετές... Μὰ στὰ ἄλλα ὑπουργεῖα εἶναι παντοῦ πολυάριθμες... Καὶ οἱ περισσότερες εἶναι ἄριστοι ὑπάλληλοι...

□□□

Βρεθήκαμε ἀνάμεσα στὶς γυναῖκες ὑπαλλήλους πολλῶν ὑπουργείων. Ἀλλοῦ πρόθυμες μᾶς μιλοῦσαν γιὰ τὰ ζητήματά των. Ἀλλοῦ ἦσαν λιγομίλητες καὶ ἐπιφυλακτικές.

Στὸ ὑφυπουργεῖον Ὑγιεινῆς πάλι μᾶς ἔφεραν ἐμπρὸς στὸ ζήτημα τῶν προλήψεων τῶν ἀνδρῶν.

— Νομίζουν, μᾶς εἶπε μιὰ παλαιὰ ὑπάλληλος, ὅτι δὲν βγάζουμε ἀρκετὴ ἐργασία... Αὐτὴ τὴν πρόληψι τὴν ἔχουν πολλοί... Ἐξ ἄλλου ἰσχυρίζονται πῶς κάνουμε κατάχρησι ἀδειῶν... Αὐτὰ ὅμως εἶναι λόγια. Ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι, ὅταν ἔχουν ἀνάγκην ἀδείας, ἢ ὅταν ἀρρωστήσουν παίρνουν... Γιατί λοιπὸν νὰ κατηγοροῦν ἐμᾶς;

— Δὲν ξέρουμε. .

— Καὶ ὅμως ἐμεῖς αἱ δημόσιαι ὑπάλληλοι δὲν ἔχουμε ἀκόμα μερικὰ πλεονεκτήματα, ποὺ ἔχουν ἔξω αἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι. Λόγου χάριν κανονικὴ ἄδεια ὅταν πρόκειται νὰ γεννήση μιὰ ὑπάλληλος δὲν τῆς δίδεται ὑπηρεσιακά. Πρέπει νὰ γίνη εἰδικὴ ἐνέργεια, ἐνῷ ἀλλοῦ αὐτὰ εἶναι καθωρισμένα μὲ νόμο...

⁂

Μιλήσαμε μὲ ἄλλες δημοσίους ὑπαλλήλους γυναῖκες καὶ γιὰ τὸν πόλεμο ποὺ γίνεται ἀπὸ μερικοὺς ἄνδρες κατὰ τῶν ὑπαλλήλων γυναικῶν.

Μία παλαιοτέρα ὑπάλληλος μᾶς ἐξήγησε τὸ ζήτημα ἔτσι:

— Ὅταν ἐτελείωσαν οἱ πόλεμοι, μᾶς εἶπε, πλῆθος γυναῖκες εἶχαν καταλάβει πιὰ πολλὲς θέσεις τηλεφωνητριῶν, γραφέων καὶ δακτυλογράφων καὶ ἀκόμη καὶ ἀκολούθων καὶ γραμματέων. Σὰν ἔγινε λοιπὸν ἡ ἀποστράτευσις, ἄρχισεν ὁ κρυφὸς καὶ ὁ φανερὸς πόλεμος τῶν ἀνδρῶν ὑπαλλήλων κατὰ τῶν γυναικῶν. Στὸ μεταξὺ ὅμως ἐμπῆκαν καὶ ἄλλες γυναῖκες στὰ ὑπουργεῖα καὶ στὶς ἄλλες δημόσιες ὑπηρεσίες... Ἡ πάλη ὡστόσο ἐξακολουθοῦσε....

»Ἀργότερα οἱ παλαιοὶ πολεμισταὶ ἢ μᾶλλον ἕνα μέρος ἀπ' αὐτούς, ἔκαμαν φανερὸ πόλεμο κατὰ τῶν γυναικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων γιὰ νὰ πάρουν τὶς θέσεις των... Ὁ ἀγώνας ἔγινε δεινός. Μὰ κι' ἐμεῖς κρατήσαμε τὴν θέσι μας μὲ καλὴ καὶ προσεκτικὴ ἐργασία... Ἐζητήθη ἀκόμη καὶ ἐπισήμως ἀπὸ σωματεῖα παλαιῶν πολεμιστῶν νὰ φύγουν ὅλες οἱ γυναῖκες ἀπὸ τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες. Μὰ καὶ αὐτὸ ἀπέτυχε...

— Καὶ τώρα ποιὰ εἶνε ἡ κατάστασις;

— Φυσικά, ὑπάρχει κάποια ἀντίδρασις πάντα. οἱ ἀνώτεροι ἄνδρες ὑπάλληλοι ξέρουν ὅτι οἱ γυναῖκες ὑπάλληλοι ἐργάζονται καλά. Ξέρουν ὅτι προσφέρουμε πραγματικὴ ἐργασία. Καὶ ἔτσι δὲν φοβούμεθα....

Εἶναι εὐχάριστον ὅτι τὰ συμπεράσματα τῆς ἐρεύνης αὐτῆς βγαίνουν πολὺ εὐνοϊκὰ γιὰ τὶς γυναῖκες δημοσίους ὑπαλλήλους.

Οἱ γυναῖκες ποὺ προσφέρουν πραγματικὴ ἐργασία, δὲν ἔχουν φόβο κανένα. Ὅσες ἔχουν προσόντα προχωροῦν κανονικὰ στὶς προαγωγές των, παράλληλα μὲ τοὺς ἄνδρες. Καὶ οἱ ἄλλες, ὅσες ἐργάζονται μὲ ὄρεξι, ἔχουν ἐξασφαλίσει τὶς θέσεις των.

Δὲν μπορεῖ πιὰ ἡ γυναῖκα νὰ λείψη ἀπὸ τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες.

Φ. Γ.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ἕνας τεμπέλης καθόταν μιὰ μέρα στὴ γωνιὰ ἑνὸς δρόμου. Ἕνας διαβάτης τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ εἰπῆ ποιὸς δρόμος ἔβγαινε στὴν Ὁμόνοια. Ὁ τεμπέλης κούνησε τὸ κεφάλι του, δείχνοντας ἔτσι μιὰ πινακίδα λίγο πιὸ πέρα.

—Μωρὲ τεμπέλη! φώναξε ἀγανακτισμένος ὁ διαβάτης. Δεῖξε μου μιὰ μεγαλείτερη τεμπελιὰ νὰ σοῦ δώσω δέκα φράγκα...

— Ρίχτα στὴν τσέπη μου!... ἀπήντησε ὁ τεμπέλης.

⁂

Ἡ σύζυγος: Μὰ αὐτὴ ἡ ὑπηρέτριά μας κατήντησε ἀνυπόφορη, τὸ κατάλαβες; Ὁρίστε τώρα μοῦ λείπουν τὰ πουκάμισά μου. Φαίνεται πῶς τὰ φόρεσε, ἐνῷ ἐγὼ ἔλειπα στὴν ἐξοχή.

Ὁ σύζυγος: Ἀδύνατον, ἀγάπη μου. Θὰ τἄβλεπα ἐγώ!....

⁂

Ἕνας γκρινιάρης, περπατῶντας βρῆκε μιὰ μέρα πέντε πεντακοσάρικα. Τὰ ἔσπρωξε περιφρονητικὰ μὲ τὸ παποῦτσι του καὶ βλαστήμησε:

— Φτοῦ ποὺ νὰ πάρη ὁ διάβολος τὴν τύχη μου! Οὔτε ἕνα χιλιάρικο δὲν εἶναι! Ὅλα πεντακοσάρικα!....

⁂

Στὸ Μελόδραμα:

Δυὸ σύζυγοι νεόπλουτοι παρακολουθοῦν ἀπὸ τὸ θεωρεῖο τὴν παράστασι τῆς «Τόσκας». Σὲ μιὰ στιγμὴ γυρίζει ἡ σύζυγος καὶ λέει τοῦ ἀντρός της:

— Μὴ ξεχάσης ὅταν θὰ τραγουδήση ἡ πρωταγωνίστρια τὸν ἀέρα (ἄρια) τῆς Τόσκας νὰ μοῦ εἰπῆς νὰ τὴν χειροκροτήσω.... καὶ σὺ νὰ κάμης τὸ ἴδιο καὶ νὰ ζητήσης τὸν συγγραφέα στὴ σκηνή!....

⁂

Στὸ δικαστήριο:

Πρόεδρος: Κατηγορεῖσαι ὅτι ἔκλεψες δυὸ δαχτυλίδια μὲ διαμάντια καὶ σὺ ἰσχυρίζεσαι ὅτι εἶσαι ἀθῶος. Διώρισες δικηγόρο;

Κατηγορούμενος: Ὄχι!

Πρόεδρος: Γιατί;

Κατηγορούμενος: Γιατὶ μοῦ ζητάει τὸ ἕνα δαχτυλίδι!...

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

ΘΕΛΗΣΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΝΗ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΜΝΕΙ ΠΑΝΤΟΤΕ Ο,ΤΙ ΤΟΥ ΑΡΕΣΕΙ, Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΙ Η Ο,ΤΙ ΕΙΝΕ ΑΝΑΓΚΑΣΜΕΝΟΣ ΝΑ ΚΑΝΗ

ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ Β. ΠΩΣΣΕ

Η ΘΕΛΗΣΙΣ εἶναι ἡ δύναμις ποὺ πραγματοποιεῖ. Εἶναι ἡ ἱκανότης ἐκείνη ποὺ μᾶς βοηθεῖ νὰ περάσωμε ἀπὸ τὴν ἰδέα στὴν πρᾶξι. Ἡ θέλησις κατάγεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία. Ἐὰν ἡ ἐπιθυμία μας νὰ φτάσωμε σ' ἕνα ἀποτέλεσμα εἶναι μεγάλη, τότε ξεπερνᾶ μὲ μιὰν ἀπίστευτη εὐκολία ὅλα τὰ ἐμπόδια, ἡ δὲ θέλησις λὲς καὶ δὲν παίρνει τότε μέρος.

Γενικῶς ξεχωρίζομε τὴν ἐπιθυμία ἀπὸ τὴν θέλησι, γιατὶ ἡ πρώτη εἶναι πιὸ ἀδύνατη ἀπὸ τὴ δεύτερη, γιατὶ ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ ἐπιθυμῇ πράγματα ἀδύνατα, ἐνῷ δὲν μπορεῖ νὰ θέλῃ παρὰ ὅ,τι εἶναι δυνατὸν νὰ φτάση.

Ἡ ἐπιθυμία προέρχεται ἀπὸ μιὰ φυσικὴ ἢ κεκτημένη τάσι, συνδυασμένη μὲ μιὰ ὑποβολή. Ἡ θέλησις θεωρεῖται σὰν δύναμις πραγματοποιήσεως ἑνὸς πράγματος ποὺ ἐπιθυμοῦμε, ποὺ μελετήσαμε καὶ ἀποφασίσαμε, κάνοντας γι' αὐτὸ ὅλες τὶς ἀναγκαῖες σωματικὲς καὶ πνευματικὲς προσπάθειες.

Τί ρόλο πραγματικὸ παίζει ἡ ἐπιθυμία στὴν πρᾶξι αὐτή;

Μεγάλον λένε οἱ μέν. Ἁπλόν, ἀπαντοῦν οἱ δέ.

Λίγο μᾶς ἐνδιαφέρει τὴν στιγμὴ ποὺ πραγματοποιήθηκε τὸ ἀποτέλεσμα. Ὅταν ἡ ἐπιθυμία εἶναι ἰσχυρή, ἡ θέλησις δὲν μοιάζει νὰ παίζῃ ρόλο. Ὅταν ἡ ἐπιθυμία μας εἶναι ἀδύνατη, τότε πρέπει νὰ ἐπέμβῃ ἡ θέλησις, ὑπερνικῶντας ἐμπόδια καὶ δυσκολίες. Τί στιγμὴ ὅμως ποὺ τὸ ἀποτέλεσμα ἐπετεύχθη τί μᾶς νοιάζει τὸ μέσον;

Ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται εἶναι νὰ σφυρηλατοῦμε τὸν χαρακτῆρα μας, νὰ διατηροῦμε ἔντονες τὶς ἐπιθυμίες μας, μὲ τὸ ἐλατήριο τοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι χωρὶς ἐπιθυμίες. Αὐτοὶ εἶναι ἀνίκανοι γιὰ δρᾶσι. Καὶ ὅμως, θὰ μοῦ πῆτε, ὑπάρχουν ἄνθρωποι δραστήριοι ποὺ ὡστόσο δὲν ἔχουν κἂν ἐπιθυμίες.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ ἐπηρεάζωνται ἀπὸ ἄλλους πολὺ πιὸ ἰσχυρούς

Ἡ ἐπιθυμία ὀφείλεται σὲ μιὰ τάσι ποὺ μᾶς ξυπνᾶ ἀπὸ μιὰ ἀνάγκη, ἀπὸ μιὰ ἰδέα, ἀπὸ μιὰ πρότασι ἢ ἔμπνευσι. Γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ αὐτὴ ἡ ἐπιθυμία, πρέπει νὰ εἴμεθα μαχητικοί, νὰ ἔχωμε πίστι καὶ ἐκτίμησι στὸν ἑαυτό μας, νὰ ἔχωμε τὸ πνεῦμα τῆς συνεχείας. Ὅποιος δὲν ἔχει ἐπιθυμίες, στερεῖται προσωπικότητος. Πρέπει νὰ καλλιεργοῦμε τὶς καλὲς ἐπιθυμίες γιὰ νὰ μάθωμε νὰ τὶς πραγματοποιοῦμε χάρις στὴν θέλησι. Πρέπει νὰ τὶς καλλιεργοῦμε ὕστερα ἀπὸ σκέψι καὶ μὲ τὴν αὐθυποβολή. Ἐὰν οἱ λογικὲς ἐπιθυμίες μας εἶναι ἀδύνατες, πρέπει μὲ τὴν ἐπανάληψι τῆς αὐθυποβολῆς νὰ τὶς μεταβάλωμε σὲ ἀκατανίκητες.

Η ΘΕΛΗΣΙΣ ΕΚΔΗΛΩΝΕΤΑΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΥΝΕΙΔΗΤΕΣ ΜΑΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ἡ ἔντασις μιᾶς ἐπιθυμίας βοηθεῖ τὴν πραγματοποίησίν της. Μὴν νομίζετε ὅμως πῶς φθάνει νἄχετε μιὰ ἔντονη ἐπιθυμία γιὰ νὰ σταυρῶστε τὰ χέρια σας καὶ νὰ τὴν ἀφήσετε νὰ γίνη αὐτομάτως. Θέλετε ἢ δὲν θέλετε, μιὰ ἔντονος ἐπιθυμία ἐκφράζεται μὲ μιὰ πρᾶξι. Ἕνας ζωντανὸς πόθος νὰ φθάσετε σ' ἕνα ἀποτέλεσμα, ξυπνᾶ τὴν προσοχὴ καὶ κινητοποιεῖ τὶς προσπάθειες ποὺ τὸν πραγματοποιοῦν, πότε συνειδητά, καὶ πότε ἀσυνείδητα.

Ἡ ἐπιθυμία προπορεύεται πάντοτε τῆς θελήσεως. Βλέπετε ἐπάνω στὸ τραπέζι ἕνα μῆλο, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖτε νὰ ἔχετε. Αὐτὸ σημαίνει πῶς τὸ θέλετε; Ὄχι. Ἐφ' ὅσον τὸ χέρι σας δὲν ἄγγιξε τὸ μῆλο ποὺ ἐπιθυμεῖτε, θὰ πῇ πῶς δὲν τὸ θέλετε.

Περνᾶτε ἀπὸ μιὰ «οὐζερί». Τὸ μυαλό σας ἔξυπνο, σᾶς λέει νὰ μὴν μπῆτε. Ἀλλὰ ἐσεῖς μπαίνετε. Οἱ φίλοι σας θὰ σᾶς ποῦνε πῶς δὲν εἴχατε ἀρκετὴ θέλησι γιὰ νὰ ἀντισταθῆτε.

Στὴν πραγματικότητα ἔγινε κάποια πάλη μεταξὺ τοῦ φόβου νὰ γίνετε ἀλκοολικός, τῆς ἐπιθυμίας νὰ κρατῆστε σὲ διαύγεια τὸ μυαλό σας καὶ τῆς ἀπολαύσεως ποὺ δίνει τὸ ποτόν.

Δυστυχῶς ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ ἀλκοὸλ νίκησε. Εἶναι γιατὶ δὲν πείσατε ἀρκετὰ τὸ ὑποσυνείδητό σας γιὰ τὰ κακὰ ποὺ φέρνει ὁ ἀλκοολισμός. Θὰ πῆτε: «Λείπει ἡ θέλησις». Σφάλμα. Μεταξὺ τῶν δύο ἐπιθυμιῶν «φοβοῦ τὸ ἀλκοόλ, εἶναι δηλητήριον» καὶ τῆς ἄλλης «πιὲ ἀλκοόλ, εἶναι περίφημο» ἡ δεύτερη νίκησε. Δὲν ἐπαναλάβατε μέσα σας ἀρκετὰ τὴν πρώτη, δὲν ἐδημιουργήσατε χάρις στὴν αὐθυποβολή, τὴν πεποίθησι πῶς πρέπει νὰ μὴν πίνετε.

Βλέπετε τώρα τί κολοσσιαῖος ποὺ εἶναι ὁ ρόλος τῆς αὐθυποβολῆς. Μὰ ἡ «θέλησις» εἶναι, ἡ αὐθυποβολή, λίγη σημασία ἔχει, φθάνει νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ χρήσιμος ἐπιθυμία.

Η ΘΕΛΗΣΙΣ ΕΠΙΔΡΑ ΕΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΣΑΣ ΟΡΓΑΝΑ.

Ἐὰν πῆτε: «Ἀκολουθῶ μιὰ ὑγιεινὴ τροφή, τρώγω ἀργὰ γιὰ νὰ χωνεύῃ τὸ στομάχι μου» τότε τὸ στομάχι σας θὰ χωνεύῃ. Βέβαια φθάνει νὰ ἔχετε ἐξετασθῆ μήπως ἔχετε ἕλκος ἢ καρκῖνο. Θὰ ἦταν ἀστεῖο νὰ χάνετε καιρὸ στὴν περίπτωσιν αὐτὴν πρὶν τρέξετε νὰ ἐγχειρησθῆτε.

Ἡ αὐθυποβολὴ θὰ σᾶς ὑπενθυμίζῃ σὲ κάθε γεῦμα πῶς πρέπει νὰ τρῶτε ὑγιεινὰ καὶ τότε θὰ ὑπακούετε σ' αὐτὴ τὴν ὑπόδειξι. Ἀκόμα μπορεῖ τὸ συνειδητὸ ἐγώ σας νὰ περάσῃ μέσα στὸ ὑποσυνείδητό σας ἰδέες, οἱ ὁποῖες θὰ πραγματοποιηθοῦν μέσῳ τοῦ συμπαθητικοῦ νεύρου.

Ἄρα θὰ ἐπιδράσῃ στὰ ἐσωτερικά σας ὄργανα.

Ἔτσι ὅλη ἡ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ θὰ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὴν θέλησίν σας. Ὅταν ἐπαναλαμβάνετε: «Τρώγω ἀργά, πίνω μόνον νερό, κοιμοῦμαι ἀρκετά, ἀναπνέω βαθειά, κάμνω γυμναστικὴ τακτικά, διατηρῶ ὅλες τὶς προϋποθέσεις μιᾶς ὑγιοῦς ζωῆς», τότε νὰ ἔχετε πεποίθησι στὴν ὑγεία σας.

Ἔτσι σιγὰ-σιγά, ἀπὸ τὴν κατάστασι ἀδυναμίας ποὺ τυχὸν βρίσκεσθε περνᾶτε πρὸς τὴν ὑγεία. Χάρις στὴν θέλησι γίνεσθε κύριοι ὄχι μονάχα τῶν πράξεών σας καὶ τῶν ἰδεῶν σας, ἀλλὰ καὶ τῆς σωματικῆς σας λειτουργίας. Καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνω, ὅταν δὲν ἔχετε βαρειὲς ἀρρώστειες, ἡ ἀνάγκη χειρουργικῶν ἐπεμβάσεων.

Κάθε ἄνθρωπος εἶναι προικισμένος χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃ μὲ ἕνα ὑποσυνείδητον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἱκανότητες καὶ τάσεις, ἀπὸ ἐπιθυμίες, δυνατότητες, ποὺ ἀχρησιμοποίητες μένουν σὲ λανθάνουσαν κατάστασιν. Αὐτὲς χρησιμοποιούμενες ἀποδίδουν, ἀναπτύσσονται, μᾶς ἐξυπηρετοῦν. Τότε τὸ ἀληθινό μας ἐγὼ ἐκδηλώνεται πλέρια. Ὅταν φθάσωμε στὸ σημεῖο νὰ αἰσθανθοῦμε τὸ ἀληθινὸ ἐγώ μας, τότε ἔχομε ὑπερνικήσει τὶς δυσκολίες καὶ βρισκόμεθα στὸν ἴσιο δρόμο. Συνηθίσετε νὰ λέτε: «Εἶμαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου». Λέγετέ το μὲ πίστι, μὲ πεποίθησι πῶς θὰ τὸ ἐπιβάλλετε σὰν πραγματικότητα στὸν ἑαυτό σας τὴν ἰδέα αὐτὴν καὶ τότε θὰ γίνῃ. Μόνο μὲ τὸν τρόπο τῆς αὐθυποβολῆς καὶ τὴν ὑγιεινὴ ζωὴ θὰ ἀποκτήσετε δύναμι.

Τὴν θέλησίν σας αὐτὴν μπορεῖτε νὰ τὴν ἀσκήσετε καὶ ἐπάνω στοὺς ὁμοίους σας, παρασύροντάς τους πρὸς τὸν δικό σας δρόμο. Εἶναι μιὰ τέχνη μεγάλη ἡ δύναμις τῆς ἐπιρροῆς ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ὑπάρχουν οἱ ὑποστηρίζοντες πῶς ἡ ὑποβολὴ μπορεῖ νὰ ἐξασκηθῇ ὄχι μόνο σ' ἐκείνους ποὺ εἶναι κοντά μας, ἀλλὰ νὰ ἐπεκταθῇ καὶ σὲ ὅσους βρίσκονται μακρύτερα ἀπὸ μᾶς διὰ τῆς τηλεπαθείας. Ὁ καθηγητὴς Καζανόλι τοῦ Μιλάνου σὰν ἀποτέλεσμα τῶν πειραμάτων του ἔκανε τὶς ἑξῆς δηλώσεις: «Κύματα ἐκπέμπονται ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινο ἐγκέφαλο, ὅπως ἀπὸ ἕναν πομπὸ ραδιοφώνου καὶ μποροῦν νὰ μεταδοθοῦν στὶς ἀντέννες ἄλλων ἀνθρώπων καὶ νὰ συλληφθοῦν ἀπὸ τὸν «δέκτη» τοῦ ἐγκεφάλου των».

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ ὑγεία ἀποκτᾶται.

ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΕΡΩΜΕΝΟΣ ΜΙΑΣ ΣΕΙΡΗΝΑΣ

ΤΗΣ MARCELLE MAURETTE

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι ἦσαν προικισμένοι μὲ μεγάλη φαντασία, ἐξηγοῦσαν τὴν δημιουργία τοῦ κόσμου, τὰ ἄστρα, τὰ φυσικὰ φαινόμενα μὲ τὴν βοήθεια ὡρισμένων προσώπων: Θεῶν, Θεαινῶν, ἡμιθέων καὶ ἡρώων, στοὺς ὁποίους ἀπέδιδαν ἀνθρώπινα πάθη καὶ ἐκπληκτικὲς περιπέτειες. Ἡ Γαλλὶς συγγραφεὺς κ. Μαρσέλλ-Μωρέττ ἀνέστησε μερικὰ ἀπὸ τὰ θρυλικὰ αὐτὰ πρόσωπα μὲ μιὰ χάρι καὶ μὲ μιὰ φαντασία ποὺ τὴν ἀναδεικνύουν ὡς μίαν ἀπὸ τὶς γνησιώτερες ποιήτριες τῆς Γαλλίας. Ἡ συγγραφεὺς ἔγραψε μεταξὺ ἄλλων μιὰν ὡραία τραγωδία μὲ τὸν τίτλο: «Ὁ Βελλερεφόντης» ποὺ ἐσημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία στὸ θέατρο «Ὀντεόν». Ἐπίσης στὸ ἴδιο θέατρο ἐπαίχθηκε καὶ τὸ ἔργον της: «Ἡ Ἄνοιξι» ποὺ ἐκέρδισε τὸ βραβεῖο τῶν μονοπράκτων θεατρικῶν ἔργων.

Στὸ παρακάτω ἄρθρον της μᾶς ζωγραφίζει ἕνα ἀπὸ τὰ διασημότερα πρόσωπα τῆς Ἑλλάδος: τὸν Ὀδυσσέα.

Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ, λέγει ὁ θρύλος, ἦταν βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης. Ἐλάτρευε τὴν σύζυγόν του Πηνελόπη καὶ γεμᾶτος ὅλος μὲ θλῖψι ἀφῆκε τὴν Ἰθάκη γιὰ νὰ λάβῃ μέρος στὸν περίφημο Τρωϊκὸ πόλεμο. Ὁ πόλεμος ἐτελείωσε. Οἱ Ἕλληνες τὸν κέρδισαν ἐν μέρει χάρις στὴν πονηρία τοῦ Ὀδυσσέως. Τότε ὁ Ὀδυσσεὺς μιὰ μόνη σπουδὴ ἔδειξε: πῶς νὰ πλεύσῃ πρὸς τὴν νῆσο Ἰθάκη, ὅποι τὸν ἐπερίμενεν ἡ πιστὴ του Πηνελόπη. Ἡ σύζυγός του γιὰ νὰ προστατευθῇ ἐναντίον τῶν μνηστήρων της — διότι ἤλπιζε πάντα στὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Ὀδυσσέως — εἶχεν ἀρχίσει νὰ ὑφαίνῃ. Ἐδήλωσε ὅμως ὅτι δὲν θὰ ἐνυμφεύετο ἐκ νέου εἰμὴ μόνον ὅταν τὸ ὕφασμα θὰ ἐτελείωνε. Ἀλλὰ τελειωμὸς στὴ δουλειὰ αὐτὴ δὲν ὑπῆρχε, διότι κάθε νύχτα ἡ Πηνελόπη ἐχαλοῦσε ὅ,τι εἶχε κάμει τὴν προηγουμένη.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπλανᾶτο στὴ θάλασσα, θῦμα πολλῶν περιπετειῶν. Ἡ ἐξυπνάδα του τοῦ ἐπέτρεψε νὰ διαφύγῃ τὴν ἐνέδρα τῶν Κυκλώπων καὶ τὰ θέλγητρα τῆς μαγίσσης Κίρκης. Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι ἐνεφανίσθη μπροστά του ἕνας κίνδυνος πιὸ ὕπουλος: Οἱ σειρῆνες — οἱ γυναῖκες-ψάρι μὲ τὸ μελωδικὸ τραγοῦδι, ποὺ ἐμάγευαν τοὺς ναυτικούς, τοὺς παραπλανοῦσαν καὶ τοὺς ἐφόνευαν.

Ὁ Ὀδυσσευς δεμένος στὸ καταστρωμα βλεπει τὶς Σειρῆνες.

Η ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΗ ΒΑΡΚΑ ΕΠΛΕΕ ΕΠΑΝΩ ΣΤΑ ΗΡΕΜΑ ΚΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ

Ἡ μαυρειδερὴ τριήρης ἔκοβε τὸ νερὸ μὲ τὸ ἔμβολό της καὶ τὸ ἐχώριζε σὲ δυὸ λαμπεροὺς ὄγκους. Τὰ κουπιὰ ἐφύτρωναν στὰ πλευρά της σὰν δυὸ φτερά. Κάποτε σταματοῦσαν, ἐβάραιναν στὸν ἀέρα, κατόπιν ξαναέπεφταν μὲ θόρυβο μέσα στὴν κόκκινη ἀνταύγεια τῶν μεγάλων τετραγωνικῶν πανιῶν.

Κάτω στὴ γέφυρα οἱ κωπηλάται ἐτραγουδοῦσαν ἕνα λυπητερὸ τραγοῦδι. Ἐτραγουδοῦσαν τὶς μακρυὲς ὧρες, τὸν κόπο τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ἀνοιγοκλείσιμο τῆς θάλασσας ποὺ κουράζει στὸ τέλος τὸ μάτι. Ὅταν ἔκλιναν πρὸς τὰ ἐμπρός, τὸ τραγοῦδι τους λιγόστευε, ἐγίνονταν ἕνα θλιβερὸ βόϊσμα. Ὅταν ξανασηκώνονταν, ἐξέσπαγε σὰν μιὰ κραυγή.

Ὁ Ὀδυσσεὺς ὄρθιος σ' ἕνα κατάρτι ἔκλεινε τὰ μάτια του. Τὸ κοντινὸ ἱστίο τὸν ἔντυνε μὲ πορφύρα. Ἐξάπλωνε ἕνα μηρό του ὅπου οἱ φλέβες ἐφαίνονταν σὰν σχοινιά. Ὁ ἄσπρος μανδύας του ἐσερνόταν πίσω του.

Ὀνειρευόταν τὴν Ἰθάκη, τὸ ἀπότομο νησὶ μὲ τοὺς κηλιδωτοὺς βράχους του ποὺ σχίζουν τὸν ανεμο. Κοντά του ἕνα ὁλόϊσο κυπαρίσσι ἔδινε τὴ σκιά του, ὑπηρέτριες ἔπλεναν τὰ ροῦχα σὲ μαρμάρινες λεκάνες. Ἡ Πηνελόπη γυμνὴ τοῦ ἔδινε τὸν Τηλέμαχο, τὸ παιδί τους...

Ἤθελε νὰ ἔχῃ τὴ γῆ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, τὸν οὐρανὸ ποὺ γεμίζει τὰ δένδρα. Πότε θ' ἀναπαυόταν; Ἐλογάριαζε τὰ ἔτη τοῦ πολέμου, ξανάχτιζε τὴν κολοσσιαία Τροία, τὸν Δούρειο ἵππο, ποὺ ἐξεπερνοῦσε τὰ τείχη. Ἐθαύμασε πῶς μπόρεσε νὰ ζήσῃ ἀνάμεσα στὶς εἰκόνες αὐτές, πῶς εἶδε τὴν πόλι νὰ καταρρέῃ μέσα στὴ φωτιά, τοὺς ναοὺς νὰ καπνίζουν καὶ τὴν ὡραία Ἑλένη νὰ χαράζῃ μέσα στὶς στάχτες ἕνα δρόμο μὲ τὰ χρυσᾶ σανδάλια της. Ἐπὶ δέκα χρόνια ἀντιμετώπιζε λόγχες, ἄκουε νὰ ἠχοῦν οἱ πανοπλίες στὴν ἀτελείωτη παραλία, ἀγρυπνοῦσε τὴ νύχτα κοντὰ στοὺς ρόδινους ἀπὸ τὴ φωτιὰ σωροὺς τῶν ξύλων ὅπου ἐρρίχνοντο οἱ νεκροὶ καὶ οἱ ἄδειες περικεφαλαῖες των.

Ὁ συνετὸς Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τέλους ξεκίνησε γιὰ τὴν Ἰθάκη του. Ἀλλ' οἱ Τρωϊκοὶ θεοὶ ἐξεδικοῦντο. Γιὰ νὰ παραπλανήσουν τοὺς πιλότους του, ἐμάζευαν τ' ἄστρα σὰν νὰ ἦσαν λουλούδια καὶ τὰ ἐτοποθετοῦσαν ὅπως ἔτυχε, στὸν οὐρανό. Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ἐκείνη ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ σύντροφοί του περιεπλανῶντο ἀπὸ νησὶ σὲ νησὶ χωρὶς νὰ ξαναβρίσκουν τὸν ὑγρὸ δρόμο, τὸ ὑδάτινο μονοπάτι ποὺ ὁδηγεῖ στὸ γενέθλιο λιμάνι καὶ στὶς φωνὲς τῶν χαρούμενων γυναικῶν των. Ὅλοι ἁλμυρισμένοι ἀπὸ τὰ κύματα, καταφαγωμένοι ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἐξεχνοῦσαν τὴν τέχνη τῶν ὅπλων καὶ οἱ ἀσπίδες ἐπρασίνιζαν μέσα στὸ ὑγρὸ κύτος. Ὅταν ἔρριχναν κάπου ἄγκυραν, οἱ σταθμοί τους ἦσαν παράξενοι. Ἀγωνίζονταν ἐκεῖ μαλθακά, χορτασμένοι ἀπὸ φροῦτα καὶ θωπεῖες τῶν νυμφῶν. Ὅσο γιὰ τὸν Ὀδυσσέα ἄγγιζε μὲ τὰ τρομαγμένα χέρια του σώματα Θεαινῶν, ἔπαιρνε μαζί του τὴν συννεφώδη μυρουδιά τους. Ὅταν ξαναγύριζε στὸ πλοῖο, ἀναστέναζε στὸ κρεμαστὸ κρεββάτι του, ἐτέντωνε μὲ τὸ σεληνόφως τὸ πελώριο γαλαζωπὸ κορμί του ὅπου ἐφύτρωναν ἀσημένιες τρίχες καὶ δὲν ἐφώναζε τὴν Πηνελόπη. Τὴν ἡμέρα ἐντρεπόταν τὸν ἑαυτό του καὶ ἔπινε φρέσκο νερό. Κατόπιν ἐσυλλογιζόταν ὅτι ἡ γυναῖκα του ὡρίμαζε, ὅτι πιὰ δὲν ἦταν ἀσφαλῶς τὸ μικρὸ κορίτσι τοῦ γάμου, παγωμένο ἀπὸ τὸν φόβο, μὲ τὰ στήθια μυτερὰ κάτω ἀπὸ τὸν χιτῶνα. Καὶ τὸν ἔτυπτε ὀλιγώτερο ἡ συνείδησις.

Ἔτσι μέσα στὴ μαύρη τριήρη ὁ ὡραῖος Ὀδυσσεὺς ἐσυλλογιζόταν τὶς μεταπτώσεις του καὶ τὴν ἀνία ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν θάλασσα. Ἐπλανᾶτο ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν. Ἦταν κατακουρασμένος. Ἂν ξανάβλεπε τὴν Ἰθάκη, ὁ γυιός του θὰ τοῦ ἔδειχνε ἕνα γενᾶτο πρόσωπο καὶ ὁ σκύλος του Ἄργος θὰ εἶχε πιὰ ἀφήσει τὸν κόσμο αὐτό. Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ξαναβρῇ τὸν κῆπο του, τὸν ἐλαιῶνα του καὶ ἐπάνω στὸ ἔδαφος τὴν προβολὴ τῆς σκιᾶς του.

Ξανάνοιξε τὰ μάτια του γεμᾶτα δάκρυα.

— Ὦ, Πάλλας! εἶπε, ὦ, φρουρέ μου, βοήθησέ με!

Στὴν ἀρχὴ δὲν εἶδε τὴ θεά. Μόλα ταῦτα ἦταν ἐκεῖ μὲ τὴν ἀσπίδα της. Κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῆς περικεφαλαίας της οἱ πελώριες κόρες τῶν ματιῶν της ἐφαίνοντο σὰν πλανῆτες. Ἔβγαινε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ νερά, σιγὰ-σιγά.

Ὁ Ὀδυσσεὺς ἐσήκωσε ὑψηλὰ τὰ χέρια. Ἔσκυψε τὸ μέτωπο. Ἤλπιζε πάντα.

Ἔρριξαν ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν ἄγκυρα. Ἦταν νύχτα γεμάτη ἄστρα, κοντὰ σ' ἕνα βραχῶδες νησάκι ποὺ μόλις τὸ διέκριναν, ἐπειδὴ τὸ φεγγάρι ἔλειπε. Ὁ πιλότος ἀφῆκε τὴν χονδρὴ σκουριασμένη ἄγκυρα καὶ τὴν ἄκουσε νὰ κατεβαίνῃ πολὺν καιρὸ καὶ κατόπιν νὰ πιάνεται στὴν ἄμμο.

Οἱ πορθμεῖς ἐπλάγιασαν στὴν παραλία, κατάκοποι καὶ οἱ κωπηλάται, ἐξηντλημένοι, ἐπάνω στὰ ἀκίνητα κουπιά των. Μόνος ὁ Ὀδυσσεὺς ἔμεινε στὸ γεφύρι μέσα στὴν μισονυχτιὰ τῶν ἄστρων. Ἐβάδιζε, σφίγγοντας κατ' ἐπάνω του τὸν μάλλινο μανδύα του. Ἡ ἀόρατη θάλασσα ἀνεστέναζε σὰν μιὰ γυναῖκα, κοντὰ στοὺς βράχους. Τότε ἀντελήφθη τὸ τραγοῦδι τῶν Σειρήνων.

Η ΣΕΙΡΗΝΑ ΕΦΑΝΗΚΕ ΠΛΕΟΥΣΑ ΕΠΑΝΩ ΣΤΑ ΠΡΑΣΙΝΑ ΚΥΜΑΤΑ

Τὸ τραγοῦδι ἔμοιαζε μὲ τὴν αὔρα ποὺ μόλις λυγίζει τὰ χόρτα, μὲ ἕνα μουσικὸ ψίθυρο ἀπὸ στόμα σὲ αὐτί, μὲ τὴν μακρυὰ ἐσωτερικὴ φωνὴ ποὺ στενάζει στὴν καρδιὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ ποὺ τὴν καταλαβαίνουν αὐτοὶ χωρὶς λόγια.

Ὁ Ὀδυσσεὺς καταγοητευμένος, αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του βυθισμένο σὲ μιὰ γλύκα. Ἦταν ἕτοιμος νὰ ἀναστενάξῃ ὅπως κάθε εὐτυχισμένο πρωΐ, ὅταν οἱ σκλάβοι τοῦ ἔκαναν μασσάζ στὸ μπάνιο, μέσα στὸ χλιαρὸ νερὸ ἢ ὅπως τὴν ὥρα ἐκείνη, ποὺ ἐπακολουθεῖ τοὺς ἐναγκαλισμοὺς καὶ κάμνει ὅλα τὰ μέλη σὰν πουπουλένια. Ἔσκυψε στὸ χεῖλος τοῦ πλοίου καὶ ἀντίκρυσε τὴν νύχτα μὲ τὰ χάσκοντα μάτια της. Ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτε μολονότι τὸ τραγοῦδι ἀκουγόταν τόσον κοντὰ ὥστε νὰ νομίζῃ ὅτι μὲ τὰ τεντωμένα δάκτυλα θὰ μποροῦσε ν' ἀγγίξῃ ἀνοιχτὰ στόματα...

Τὸ πρωΐ, πρῶτος αὐτός, διέκρινε τὰ ζῶα-γυναῖκας.

Ἐκοιμόταν μέσα στὰ γαλάζια, πυκνὰ καὶ γυαλιστερὰ μαλλιά των, ἐνῷ ἡ ψαρένια οὐρά των ἔφθανε τὴ μύτη τους. Ὅταν ὁ ἥλιος ἐβγῆκε ἐπάνω ἀπὸ τὴν θάλασσα, ἐχασμούρισαν μαζί, ἐλείαναν τὶς βλεφαρίδες τους καὶ ἐξεσκόνισαν τὴν οὐρά τους. Ἐξαφνικὰ μία ἀντελήφθη τὸν Ὀδυσσέα, ἐφώναξε, καὶ ὅλες ἐγλύστρησαν στὸ νερὸ ἐπάνω στὶς ἀσημενιες κοιλιές των. Δὲν ἀπέμεινε ἀπὸ τὸ σῶμα τους ἐπάνω στὰ κύματα παρὰ φοῦσκες καὶ μιὰ ἁλμυρὴ καὶ δυνατὴ μυρουδιά.

Ὁ Ὀδυσσεὺς ὅλην τὴν ἡμέρα ὀνειρευόταν. Ἀφῆκε τοὺς συντρόφους του νὰ παίζουν ἐπάνω στοὺς βράχους γυρεύοντας κοχύλια καὶ μὲ τὸ βλέμμα του ἠρεύνησε τοὺς βυθοὺς ὅπου τὸ κῦμα δὲν ὑπάρχει πιά, τοποθετημένο ἐπάνω σ' ἕνα ἄγνωστο κόσμο. Μεγάλα ρόδινα πτερύγια ἔσυραν μίαν αὐγὴ καὶ δένδρα ἐφύτρωναν σὲ μορφὴ ὡραίων ὑδροχαρῶν λουλουδιῶν. Μακρυὰ οἱ ἄνθρωποί του ἐγελοῦσαν δυνατά. Ἔδειχνε ὁ ἕνας στὸν ἄλλον ὅ,τι ἔπιανε. Ὁ συνετὸς Ὀδυσσεὺς δὲν ἔφερε τίποτε στὸ πλοῖο, —παρὰ μονάχα ἕνα ἀσύλληπτο ὄνειρο σὲ σχῆμα Σειρῆνας.

Ἐπρόκειτο νὰ φύγουν. Ἔμειναν ὅμως. Οἱ κωπηλάται τῶν ὁποίων ὁ ὕπνος ἦταν βαρύς, ἐρωτοῦσε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, στηλώνοντας τὶς κόρες τῶν ματιῶν των πρὸς τὸν ἀρχηγό τους. Αὐτὸς ἀπηγόρευσε ἀπὸ βραδὺς τὴν εἴσοδο στὴ γέφυρα καὶ ἔτσι ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ ὑποφέρῃ ἀκούοντας κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του τὰ μεθύσια, τὰ παιχνίδια τῶν ἀστραγάλων καὶ τὶς πυγμαχίες τῶν συντρόφων του. Ἔσκυβε ἐπάνω στὸν καθρέφτη τῶν κυμάτων, ξανάβρισκε ἀνυπόμονα τὸ ἀγριωπὸ σκοτεινὸ πρόσωπό του καὶ τὴν σγουρὴ γενειάδα του. Ἔρριξε τὸ δίκτυ καὶ δὲν ἔπιασε παρὰ μύραινες καὶ ἐχίνους. Ὅταν ἦλθε ἡ νύχτα, οἱ Σειρῆνες ἐτραγουδοῦσαν. Τὸ καινούργιο φεγγάρι τὶς ἐχρωμάτιζε γαλάζια, ἄγγιζε τὴν αἰχμὴ τῶν στηθιῶν τους, τὶς κόρες τῶν ματιῶν τους, τὰ δόντια τους. Οἱ ξελεπισμένες οὐρές των ἔκαμναν ἕνα κτύπο σὰν νὰ ἦσαν νομίσματα. Ἡ μουσική των ἦταν τόσο γλυκειὰ ὥστε τὰ ψάρια ἔβγαιναν ἀπὸ τὸ νερό. Κάποτε ἐφανερώνονταν ἕνα δελφίνι ἢ ἕνας τρίτωνας.

Ὁ Ὀδυσσεὺς ἐμαραινόταν. Δὲν ἔφαγε πιὰ κυττάζοντας τὸ νησί, ἄδειο τὴν ἡμέρα, ἠχηρὸ τὴν νύχτα. Τὸ πελώριο σῶμα του ἐκοιτόταν κατέναντι στὰ πορφυρένια πανιὰ ποὺ τὰ ἐφούσκωναν ἀνωφελῶς οἱ ἄνεμοι. Ἡ σκιὰ ποὺ ἔβγαινε, ἐδρόσιζε τὶς φλέβες του. Ἐταλαντεύετο πηγαίνοντας στὸ χεῖλος, ἐστηριζόταν στὸ ξύλο καὶ ἦταν ὅλος προσδοκία καὶ πόθο. Στὸ πλοῖο οἱ κωπηλάται ἔκαμαν ὑποθέσεις ὁλόγυρα

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 27ην ΣΕΛΙΔΑ]

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ — ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Η ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΕΠΑΥΛΙΣ...

Η ΡΕΝΑ πήδησε στὴν ἀποβάθρα τοῦ σταθμοῦ μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴ χαρὰ ἑνὸς παιδιοῦ ποὺ ἔχει μείνει στερημένο ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ καὶ φτάνει ἐπὶ τέλους στὴν κατασκήνωσι τῶν διακοπῶν του. Τῆς φαινόταν ὅτι εἶχε ξαναγίνει μικρὸ κοριτσάκι, ποὺ ἐπὶ ἕντεκα μῆνες εἶχε χάσει τὰ ἄνθη, τὸν οὐρανὸ καὶ τὴν πρασινάδα, καὶ πού, ἐπὶ τέλους τὸ ἄφιναν νὰ τρέξῃ μέσα σ' ἕναν μεγάλον κῆπο..

Ἦταν ἡ εὐλογημένη ἐποχὴ —τόσο σπάνια καὶ τόσο φευγαλέα!— ποὺ ἄρχιζαν καὶ γι' αὐτὴν οἱ διακοπές. Ἐπὶ ἕνα μῆνα, —ἕνα μῆνα μὲ τριάντα μέρες καὶ τριάντα νύχτες!— θὰ ζοῦσε μαζὶ μὲ τὸν Ζὼρζ στὴν ἀπολαυστικὴ μοναξιὰ τῆς μικρῆς, χαμένης ἐκείνης βιλλίτσας, ὅπου κανείς, ἀπολύτως κανεὶς δὲν θὰ ρχότανε νὰ μπῇ ἀνάμεσά τους.

Τὴν περασμένη βδομάδα, καθὼς ἄκουγε κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά της, στὸ Παρίσι, νὰ τραγουδοῦν ἕνα πλῆθος ἀπὸ παιδιὰ ποὺ εἶχαν φύγει ἀπ' τὸ σχολειό τους καὶ νὰ φωνάζουν ὅσο μποροῦσαν δυνατώτερα «Ζήτω οἱ διακοπές! Κάτω τὰ μαθήματα!...», ἡ Ρένα εἶχε νοιώσει πὼς γινότανε κι' αὐτὴ τόσο νέα, τόσο ἐλαφρὰ καὶ εὔθυμη, ὥστε λίγο ἔλειψε νὰ κατεβῇ στὸ πεζοδρόμιο, νὰ μπῇ κι' αὐτὴ στὸ χορὸ τῶν παιδιῶν καὶ νὰ τραγουδήσῃ μαζί τους.

Ἄ, ναί! Ζήτω οἱ διακοπές —ἡ μόνη περίοδος τῆς ζωῆς της, ποὺ εἶχε πραγματικὰ τὴν ἐντύπωσι ὅτι ζοῦσε! Ἐπὶ ἕνα μῆνα ὁ κ. Ζὼρζ Μπερνιέ, ὁ βιομήχανος ποὺ στὸ Παρίσι ἦταν δεσμευμένος ἀπὸ τὶς ὑποχρεώσεις τοῦ σπιτιοῦ του, τοῦ ἐργοστασίου του, τῆς κοσμικῆς ζωῆς, δὲν ἦταν παρὰ ὁ «Ζὼρζ της», δηλαδὴ κάτι σὰν ἕνα μεγάλο παιδί, ξετρελλαμένο ἀπὸ τὴν ἐλευθερία ποὺ εὕρισκε καὶ ποὺ προσπαθοῦσε νὰ κερδίσῃ διότι εἶχε σκάσει στὴν σκλαβιὰ τῆς ὑπόλοιπης χρονιᾶς.

Ὁ Ζὼρζ δὲν ἦταν πιὰ ὁ σύζυγος τῆς κυρίας Μπερνιέ, μιᾶς ψηλῆς, στεγνῆς καὶ ἀπότομης γυναίκας ποὺ δὲν ἀντιπροσώπευε γι' αὐτὸν παρὰ μιὰ ἐπίφοβη φίρμα καὶ δύο ἑκατομμύρια παραπάνω στὸ κεφάλαιο τῶν Ἐργοστασίων Μπερνιέ, ποὺ ἔγιναν ἔτσι «Μπερνιὲ καὶ Συντροφία». Ἐννοεῖται ὅτι δὲν τὸν ἀγαποῦσε οὔτε αὐτή, ὅπως δὲν τὴν ἀγαποῦσε οὔτε αὐτός, καὶ ἀνεχότανε τὴν ὕπαρξι μιᾶς ἐρωμένης τοῦ ἀνδρός της, τῆς μικρῆς αὐτῆς Ρένας, ποὺ ἦταν ὥμορφη σὰν γνήσιο παιδὶ τοῦ Παρισιοῦ, ζωηρὴ σὰν σπουργίτι, ἀρκετὰ ἐχέμυθη καὶ ἀρκετὰ κουτή, ὥστε νὰ τῆς φτάνουν μερικὰ ψίχουλα....

Ἀληθινά, ἡ Ρένα θὰ μποροῦσε νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπ' τὴν περίστασι, νὰ ἀπαιτήσῃ στρογγυλὲς μηνιαῖες ἐπιχορηγήσεις καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰσοδήματα γι' ἀργότερα. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν τὸ συλλογιζότανε κἄν. Ὅταν εἶχε γνωρίσει τὸν Ζὼρζ Μπερνιέ, δὲν ἤξερε ὅτι ἦταν αὐτὸς ὁ μεγάλος βιομήχανος, καὶ ὅμως τὸν εἶχε ἀγαπήσει μὲ ὅλη τὴν εἰλικρίνεια κι' ὅλη τὴν ἁπλότητά της, ὅπως ἂν ἦταν ὁ πιὸ ταπεινὸς μηχανικὸς στὰ γιγάντια ἐργοστάσιά του.

Ἀργότερα, ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ ἐραστής της ἦταν ἕνας ἀπ' τοὺς πλουσιωτέρους ἀνθρώπους τοῦ Παρισιοῦ, δὲν τῆς ἦρθε στὸ μυαλὸ νὰ βγάλῃ ἀπ' αὐτὸ ἄλλο τίποτα, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ἀρκοῦσε γιὰ τὴν εὐτυχία της: τὸν ἔρωτα.

Ἔτσι ἐπέμεινε καὶ κράτησε τὴ θέσι της σὲ μιὰ μεγάλη Ἑταιρεία, καὶ τὸ μικρό της διαμέρισμα ὅπου ὁ Ζὼρζ πήγαινε καὶ τὴν εὕρισκε, μερικὰ βράδυα, ποὺ τῆς φαινόντανε πολὺ σπάνια.. Ἀλλὰ οἱ διακοπὲς τῆς ἀνῆκαν, καὶ αὐτὲς δὲν θὰ τὶς ἄφινε νὰ χαθοῦν γιὰ κανένα λόγο στὸν κόσμο!

Ἀφοῦ ἔστελνε τὴν κυρία Μπερνιὲ στὸ Μπιαρρίτς, ὁ Ζὼρζ ἔμενε στὸ Παρίσι τάχα γιὰ τὴ δουλειά του. Στὴν πραγματικότητα ὅμως, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὲς ἐπείγουσες περιπτώσεις, περνοῦσε τὶς μέρες καὶ τὶς νύχτες του κοντὰ στὴ Ρένα, στὴν μικρὴ ἐκείνη βιλλίτσα τοῦ Σηκουάνα, ποὺ τὴν ἐνοίκιαζε ἀπὸ τέσσερα χρόνια τώρα, καὶ ποὺ ἦταν ἀρκετὰ κοντὰ στὸ Παρίσι, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ τρέχῃ ἐκεῖ ἅμα ἦταν ἀνάγκη, καὶ ἀρκετὰ μακρυὰ ὥστε νὰ νοιώθουν οἱ δυό τους ὅτι ἔμεναν ἀπομονωμένοι ἀπ' τὸν ὑπόλοιπο κόσμο.

Ἡ Ρένα πήγαινε ἐκείνη τὴν ἡμέρα μόνη της ἐκεῖ, λίγο πιὸ πρὶν ἀπὸ τὸν Ζὼρζ γιὰ νὰ κάμῃ μιὰν ἀναγνώρισι στὰ τόσο γνώριμα ἐκεῖνα μέρη καὶ νὰ ἑτοιμαστῇ γιὰ τὴ χαρά. Ἦταν φορτωμένη μὲ ἕνα πλῆθος ἀπὸ δέματα, διάφορα ψώνια ποὺ εἶχε κάνει ξοδεύοντας ὁλόκληρο σχεδὸν τὸν μισθὸ ποὺ εἶχε εἰσπράξει : καινούργια φουστάνια, ὥμορφα ἐσώρρουχα...

Δὲν ἔπρεπε νἆνε ὡραία, γιὰ νὰ δεχτῇ τὴν θαυματουργὸ ἐπίσκεψι ; Ἀκόμα εἶχε πάρει καὶ μερικὰ μικροπραματάκια, ἕνα ὡραῖο βάζο, ἕνα κεντητὸ τραπεζομάντηλο, ποὺ ἀποβλέπανε νὰ κάνουν ἀκόμα πιὸ χαρωπὸ καὶ πιὸ προσωπικὸ τὸ πλαίσιο, μέσα στὸ ὁποῖο ἐπρόκειτο νὰ ζήσουν, ἄλλη μιὰ φορά, τὴν θαυμάσια περιπέτειά τους.

Ἀλήθεια, δὲν καταλάβαινε καθόλου ἡ μικρὴ Ρένα, μὲ τὴν ὑπέροχη ἀσυνειδησία τοῦ ἔρωτός της, πόσο συγκινητικὴ μὰ καὶ πόσο γελοία ἦταν ἡ χειρονομία αὐτὴ μιᾶς φτωχῆς κοπέλλας ποὺ ἔφερνε πράματα γιὰ νὰ ἐξωραΐσῃ τὴν κατοικία ἑνὸς ἑκατομμυριούχου...

Βιαζότανε, ἔτρεχε σχεδόν, μ' ὅλο τὸ βάρος τοῦ φορτίου της. Δὲν ἐπρόκειτο νἄρθῃ ἐκεῖ γιὰ νὰ ἐγκατασταθῇ μαζὶ μὲ τὸν Ζὼρζ, παρὰ μόνο ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες. Ἤθελε ὅμως νὰ τὰ κανονίσῃ ὅλα ἀπὸ πρίν, γιατὶ ἡ ἀγαθὴ γυναῖκα ποὺ νοίκιαζε τὴν βίλλα, ἡ κυρία Ντενέ, θὰ δεχότανε σίγουρα νὰ τῆς ἐμπιστευθῇ τὰ κλειδιά. Μολαταῦτα, τὸ νὰ πηγαίνῃ ἐκεῖ μονάχη της, τῆς ἔκανε μιὰ παράξενη ἐντύπωσι..

— Σὰν ἕνα προσκύνημα... συλλογίστηκε.

Ἄμεσως ὅμως διώρθωσε τὴν σκέψι της :

— Προσκύνημα ; Ὄχι δά! Τὸ προσκύνημα γίνεται ὅταν ὅλα τελειώνουν! Κι' ἐμεῖς ἀκόμα δὲν ἀρχίσαμε... Σήμερα ἔρχομαι γιὰ νὰ ἑτοιμάσω τὴν εὐτυχία. Ἔρχομαι σὰν ἀνιχνεύτρια... ναί, αὐτὸ εἶνε, σὰν ἀνιχνεύτρια!

Καὶ χαμογέλασε στὴν εὐτυχία ἐκείνη ποὺ ἐρχότανε νὰ τὴν προϋπαντήσῃ, ἀπάνω στὸν ὁλόασπρο δρομάκο, ἀνάμεσα στὶς κομψὲς βιλλίτσες μὲ τοὺς χρωματιστοὺς φράχτες, μὲ τὶς πέργκολες, μὲ τὶς καταπράσινες πελοῦζες. Τῆς φαινότανε διασκεδαστικὸ νὰ ψάχνῃ νὰ βρῇ, ἀνάλογα μὲ τὴν ὄψι τῶν σπιτιῶν, ἂν οἱ ἄνθρωποι ποὺ κατοικοῦσαν μέσα ἦταν τὸ ἴδιο ἐρωτευμένοι κι' εὐτυχισμένοι, ὅπως αὐτή, μὲ τὸν Ζὼρζ της.

Τὰ προβλήματα αὐτὰ εἶνε τόσο τολμηρά, ὅσο κι' ἐκεῖνο ποὺ ζητάει νὰ βρῇ κανεὶς τὴν ἡλικία τοῦ καπετάνιου ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ καταρτιοῦ, καὶ τὴν χωρητικότητα τοῦ καραβιοῦ του. Αὐτὰ ὅμως τὰ ἔλυνε μὲ τὴν διαίσθησί της, χωρὶς νὰ κάθεται νὰ ἐπαληθεύῃ τὴν ἀκρίβεια τῶν συμπερασμάτων της.

— Ὤ, αὐτὲς οἱ μεγάλες τοῦφες ἀπὸ ἄσπρα καὶ ρὸζ τριανταφυλλάκια, θὰ εἶνε σίγουρα νειόπαντροι.... Ἐκεῖ ὅμως τὰ πράγματα δὲν θὰ πήγαιναν καλά. Φαίνεται πὼς ὑπάρχουν πολλὲς σκοτοῦρες!...

Καὶ προχωροῦσε χωρὶς νὰ νοιώθῃ καμμιὰ κούρασι, μὲ μιὰ βαρειὰ βαλλίτσα στὸ ἕνα χέρι καὶ ἕνα ὁλόκληρο τσαμπὶ ἀπὸ πακέτα στὸ ἄλλο, μὲ τοὺς σπάγγους ποὺ τῆς κόβανε τὰ δάχτυλα ἀπάνω ἀπ' τὸ γάντι της...

Ἐπὶ τέλους, σὰν παράδεισος ποὺ ξαναβρίσκεται, ἡ μικρὴ βίλλα, ἡ βίλλα τους, παρουσιάστηκε μπροστά της, στὴ στροφὴ ἑνὸς ἥσυχου δρόμου, ὅπου παίζανε δυὸ παιδάκια.

Ἦταν ἕνα ταπεινὸ σπιτάκι, μὲ ἕνα πάτωμα, ἀλλὰ μὲ ἕναν πολὺ ὥμορφο κῆπο, ποὺ ἀπ' τὸ πίσω μέρος κατέβαινε ἁπαλὰ ὡς τὸ ποτάμι, καὶ ἦταν καταπράσινος κάτω ἀπ' τὰ μεγάλα δένδρα του.

Κάθε φορὰ ποὺ ξανάβρισκε τὸ σπίτι «της» ἡ Ρένα ἔνοιωθε μιὰ συγκίνησι, μιὰ ταραχὴ σὰν νὰ ἐπήγαινε σὲ μιὰν ἐρωτικὴ συνάντησι. Τὸ ὡραιότερο παλάτι τοῦ κόσμου, δίπλα στὸ σπιτάκι αὐτὸ δὲν θὰ τῆς ἔκανε καμμιὰν ἐντύπωσι. Ἀπὸ μακρυὰ τοῦ χαμογέλασε ἂν εἶχε ἐλεύθερα τὰ χέρια της, θὰ τοῦ ἔστελνε ἕνα φιλάκι.

Διέκρινε τὸ παράθυρο τῆς κρεββατοκάμαρας —τῆς κάμαράς τους— καὶ τὶς μαργαρίτες ποὺ ἐπλαισίωναν τὸ δρομάκι ποὺ ὡδηγοῦσε στὴν πόρτα...

Ἡ Ρένα περπάτησε γρηγορώτερα, ἂν καὶ ζεσταινότανε πάρα πολύ, γιατὶ ἦταν ἡ ὥρα τοῦ ἥλιου κι' ὁ οὐρανὸς ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι της εἶχε ἕνα ἀσάλευτο καὶ σκληρὸ γαλάζιο χρῶμα. Ξαφνικὰ στάθηκε, μὲ τὰ μάτια της καρφωμένα σ' ἕνα σημεῖο, ἐνῷ ἡ καρδιά της χτυποῦσε δυνατά, σὰν νἆχε δῇ κάτι τρομαχτικὸ καὶ θανάσιμο... Δὲν εἶχε δεῖ ὅμως παρὰ μίαν ἐπιγραφή, κρεμασμένη στὴν καγκελόπορτα τοῦ κήπου, ἀπάνω ἀπ' τὸ γραμματοκιβώτιο. «Ἐνοικιάζεται ἔπαυλις. Πληροφορίαι παραπλεύρως».

Ἔμεινε μερικὲς στιγμὲς σὰν κεραυνόπληκτη, νοιώθοντας ξαφνικὰ μιὰ κούρασι νὰ βαραίνῃ τὸ μουσκεμμένο κεφάλι της, νὰ τραβάῃ πρὸς τὰ κάτω τὰ παραφορτωμένα χέρια της, νὰ παραλύῃ τὰ πόδια της... Ἔπειτα, ἀνίκανη νὰ καταλάβῃ τὴν καταστροφή, πιστεύοντας πὼς εἶχε γίνει κάποιο λάθος, κάποια παρεξήγησις, ἔτρεξε βιαστικὰ στὸ γειτονικὸ σπίτι, καὶ φώναξε σὰν τρελλὴ ἔξω ἀπ' τὰ κάγκελα :

— Κυρία Ντενί! Κυρία Ντενί!

Μιὰ ἡλικιωμένη κυρία, ἀρκετὰ εὐκίνητη ἀκόμα, παρουσιάσθηκε στὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ, κύτταξε μὲ ὕφος παραξενεμένο, καὶ ἔπειτα, ἀναγνωρίζοντας τὴν Ρένα, ἔσπευσε νὰ τῆς ἀνοίξῃ.

— Ὤ, κυρία Ρένα! Τί ὡραία ἔκπληξις! Περᾶστε, λοιπόν, μέσα!

Ἀλλὰ ἡ Ρένα δὲν ἔμπαινε. Ἔμενε στὸ πεζοδρόμιο, ἀκίνητη, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ ξεκολλήσῃ τὰ μάτια της ἀπ' τὴν ἐπιγραφή. Καὶ εἶπε, προσπαθώντας νὰ χαμογελάσῃ :

— Καλημέρα, κυρία Ντενί. Εἶχα ἔρθει.... εἶχα ἔρθει γιὰ νὰ σιγυρίσω λίγο τὸ σπίτι μας... Μήπως ὅμως ὁ Ζὼρζ δὲν σᾶς ἔγραψε ἀκόμα γιὰ νὰ κρατηθῇ τὸ σπίτι ὅπως κάθε χρόνο ;

Ἡ ἡλικιωμένη γυναῖκα ἀγκάλιασε μὲ μιὰ ματιὰ γλυκοῦ οἴκτου, μὲ μιὰ ματιὰ μητρικὴ τὴ φτωχὴ Ρένα ποὺ στεκόταν ἀκουμπισμένη στὸ στύλο τῆς ἐξώπορτας, μὲ ὅλα της τὰ πακέτα, καὶ μὲ τὸ τρεμουλιαστὸ χαμόγελό της...

— Περᾶστε μέσα, τῆς ξαναεῖπε. Θὰ σᾶς ἐξηγήσω...

Καὶ θέλησε νὰ τὴν μπάσῃ στὸ σπίτι της. Ἀλλὰ ἡ Ρένα κούνησε τὸ κεφάλι της, ἐνῷ τὸ πρῶτο δάκρυ φαινότανε στὰ μάτια της.

— Ὄχι, κυρία Ντενί... Ἂν θέλετε, ἐλᾶτε σεῖς στὸ σπίτι μας....

Μ' ἕνα στεναγμό, ἡ κυρία Ντενὶ μπῆκε στὸ σπίτι της γιὰ νὰ πάρῃ τὰ κλειδιὰ τῆς βίλλας ποὺ νοικιαζότανε. Ἀκολουθῶντας την ἡ Ρένα προχώρησε μέσα στὸν κῆπο τῆς μελλοθάνατης εὐτυχίας της... Μέσα στὸ σαλονάκι ποὺ μύριζε ἀκόμα ναφθαλίνη, ἔπιασε ἀπ' τὸ χέρι τὴν γρηὰ γυναῖκα ποὺ πήγαινε νὰ ἀνοίξῃ τὰ παράθυρα :

— Ὄχι, μὴν ἀνοίξετε, κυρία Ντενί! Εἶνε καλλίτερα ἔτσι στὰ σκοτεινά, δὲν βρίσκετε καὶ σεῖς ; (Καὶ προσπαθοῦσε, ὅσο μποροῦσε, νὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπό της, ποὺ ἦταν μουσκεμμένο ἀπ' τὰ δάκρυα). Λοιπόν, εἴπατε ὅτι ὁ Ζὼρζ δὲν ἔγραψε ἀκόμα ;

Ἡ κυρία Ντενὶ τὴν ἔβαλε νὰ καθήσῃ σὲ μιὰ πολυθρόνα, τῆς ἔβγαλε τὸ καπέλλο της, τῆς σκούπισε τὸ μέτωπο καὶ τὰ μάτια.

—Ἀκοῦστε, μοῦ ἔγραψε κόρη μου...Ἀλλὰ πρέπει νὰ φανῆτε λογική.... Μοῦ ἔγραψε γιὰ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ πὼς δὲν μπορεῖ νἄρθῃ ἐφέτος καὶ ὅτι εἶμαι ἐλεύθερη νὰ νοικιάσω ἀλλοῦ τὴν ἔπαυλι...

— Ἄ, ναί!... ναί... ἐψιθύρισε ἡ Ρένα ἐπιτηδευμένα.

— Δὲν σᾶς εἰδοποίησε ἐσᾶς ;

— Ἦταν νὰ τὸν δῶ αὔριο. Θὰ μοῦ τὤλεγε. Δὲν ἤξερε πὼς θἄρχόμουν ἐγὼ σήμερα ἐδῶ... γιὰ νὰ... γιὰ νὰ συγυρίσω τὸ σπιτάκι μας...

Ἡ μεγάλη βαλίτσα καὶ ὅλα τὰ δέματα εἶχαν πέσει στὸ ταπέτο, σὰν λείψανα ναυαγίου.

— Ὥστε λοιπόν, κυρία Ντενί, θὰ τὸ νοικιάσετε σ' ἄλλους τὸ σπίτι μας;

Ἡ ἡλικιωμένη γυναῖκα χαμήλωσε τὸ κεφάλι της.

— Εἶνε ἀνάγκη, κόρη μου. Δὲν εἶμαι πλούσια, αὐτὸ τὸ ξέρετε, κι' ἀπὸ τὸ νοίκι τῆς βίλλας αὐτῆς ἐξασφαλίζω τὸν χειμῶνα μου...

Ἡ Ρένα εἶχε ἀνοίξει τὸ τσαντάκι της μὲ χέρια ποὺ τρέμανε ἀπ' τὸν πυρετό, καὶ ἔβγαλε ὅσα λεπτὰ τῆς ἔμεναν.

— Μὴν τὴν νοικιάσετε, κυρία Ντενί, σᾶς παρακαλῶ πολύ. Νά, πάρτε, δὲν φτάνουν αὐτὰ γιὰ τὸν Αὔγουστο; Θὰ λυπόμουνα πολὺ ἂν μάθαινα πὼς ἄλλοι μᾶς πῆραν τὸ μέρος μας... Μὰ ναί, ναί, πάρτε τὴν συμφωνημένη τιμή ! Μὴ μοῦ ἀρνηθῆτε αὐτὴ τὴ χαρά... Ὑποσχεθῆτε μου μόνο πὼς δὲν θὰ κατοικήσῃ κανεὶς ἐδῶ, ὅσο θὰ κρατάῃ ὁ μῆνας μας...

— Γιατὶ δὲν μένετε σεῖς, ρώτησε ἡ κυρία Ντενὶ κατασυγκινημένη. Ἀφοῦ ἔχετε διακοπές. Θἄσαστε ἐδῶ σὰν κόρη μου, καὶ θὰ σᾶς περιποιοῦμαι ὅσο μπορῶ. Ἐλᾶτε! Ἴσως ὁ κ. Ζὼρζ νἄρθῃ νὰ σᾶς βρῇ ἀργότερα...

— Ἂν τὸ ἤξερα αὐτό, κυρία Ντενί, ἐψιθύρισε ἡ νέα μὲ σπαραχτικὸ τόνο, θἄμενα ἐδῶ νὰ τὸν περιμένω... Ἀλλὰ δὲν θἄρθῃ, τὸ ξέρω. Αὐτὸς ὁ ἕνας μῆνας τῆς εὐτυχίας ἦταν τὸ μόνο ποὺ μοὔδινε αὐτὸς ὡς τώρα, κι' αὐτὸ μοῦ ἀρκοῦσε. Δὲν θὰ ζητοῦσα ποτέ μου, τίποτε παραπάνω. Γιὰ νὰ παραγγείλῃ ὅμως πὼς δὲν θἄρθῃ ἐφέτος στὶς διακοπές, χωρὶς νὰ μὲ προειδοποιήσῃ ἐμένα, θὰ πῇ πὼς εὕρισκε ὅτι

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 29ην ΣΕΛΙΔΑ]

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ — ΓΙΝΕΤΕ ΩΜΟΡΦΗ

ΜΑΚΙΓΙΑΡΕΣΘΕ ΦΥΣΙΚΑ

Διαβάστε τὶς συνταγὲς τῆς μὶς Ντόλλυ ἀπὸ τὸ Χόλλυγουντ

ΟΛΟΙ φαντάζονται τὴν Ἀμερικὴ σὰν τὴν χώρα ὅπου οἱ γυναῖκες βάφονται ὑπερβολικά. Στὴν πραγματικότητα ὅμως καμμιὰ ἄλλη γυναῖκα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Παριζιάνα δὲν ξέρει καλλίτερα νὰ μακιγιαρισθῇ μὲ τάκτ σὰν τὴν Ἀμερικάνα. Ἡ μόδα ποὺ βασιλεύει τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀπὸ τὴν Νέαν Ὑόρκην ἕως τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον, εἶναι ἡ μόδα τοῦ ἀπολύτως φυσικοῦ στὴν τέχνη τοῦ βαψίματος. Ὅλη ἡ προσπάθεια τῶν πλέον κομψῶν γυναικῶν συνίσταται στὸ νὰ μακιγιάρωνται χωρὶς νὰ φαίνωνται. Καὶ τὸ καταφέρνουν χάρις στὴν προσοχή τους καὶ σὲ μερικὲς ἄλλες συμβουλὲς ποὺ θὰ σᾶς δώσω σὲ τοῦτο τὸ ἄρθρο μου.

ΠΡΩΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ: ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΕ ΤΟ ΔΕΡΜΑ ΣΑΣ

Ἡ πρώτη κεφαλαιώδης ἀρχὴ γιὰ νὰ πετύχετε ἕνα φυσικὸ μακιγιὰζ εἶναι νὰ προετοιμάσετε τὴν ἐπιφάνεια τῆς ἐπιδερμίδος ποὺ πρόκειται νὰ βάψετε. Δηλαδὴ νὰ προετοιμάσετε ὄχι μονάχα τὸ πρόσωπο ἀλλὰ καὶ τὸ λαιμό, καὶ τὸ ντεκολτέ, τοὺς ὤμους κλπ. Γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ χαρακτηριστικὴ διαφορὰ μεταξὺ προσώπου καλὰ περιποιημένου καὶ λαιμοῦ π. χ. Πολλὲς γυναῖκες οὔτε κἂν σκέπτονται πὼς ὁ ἄσπρος τους λαιμὸς προδίδει πὼς τὸ χρῶμα «ὄκρ» ποὺ ἔχει τὸ πρόσωπό τους εἶναι τεχνητό.

Γιατὶ νομίζω πὼς σκοπὸς τοῦ μακιγιὰζ εἶναι νὰ δώσῃ μιὰ μικρὴ συμπαθητικὴ ἀλλαγὴ σὲ ὅλο τὸ δέρμα, νὰ τὸ βαθύνῃ κατὰ ἕνα βαθμὸ στὴν γκάμα τὴν χρυσωπή. Ὅσο γιὰ τὸ ἄσπρο βάψιμο, αὐτὸ δὲν εἶναι πιὰ τῆς μόδας καὶ εἶναι ἐξαιρετικὰ πιὸ δύσκολο νὰ ἐπιτύχῃ σὲ φυσικότητα καὶ φρεσκάδα. Ἐνῷ ἕνα μικρὸ ἐλαφρὸ βάψιμο πρὸς τὸ κεχριμπαρένιο δίνει τὴν ἐντύπωσι τοῦ φυσικοῦ νεανικοῦ τοῦ σπορτίφ, ποὺ τόσο σήμερα ἀρέσουν.

Ἂς σημειώσωμε ἐπίσης πὼς οἱ μικρὲς ἀτέλειες τοῦ δέρματος καὶ τὰ ἀκανόνιστα ἀκόμη χαρακτηριστικὰ χάνονται μὲ τὸ ζεστὸ μοντέρνο χρῶμα, ἐνῷ ἀναδείχνονται τρομερὰ ἀπὸ τὶς πούδρες καὶ τὰ λευκὰ [illegible] χρώματος ψιμμύθια.

Θὰ σᾶς συνιστοῦσα [illegible] περισσότερη εὐχαρίστησι τὸ ἐλαφρὸ αὐτὸ σκοῦρο χρῶμα ποὺ θὰ βάλετε στὸ πρόσωπό σας νὰ εἶναι σὲ ὑγρὴ κατάστασι, λοσιὸν κλπ. γιὰ νὰ μένῃ τὸ δέρμα πιὸ διαφανές.

Οἱ κρέμες εἶναι κάπως παχύτερες καὶ πιὸ κτυπητὲς γιὰ τὸ ἡμερήσιο μακιγιάζ. Μπορεῖτε ὅμως νὰ τὶς μεταχειρίζεσθε γιὰ βράδυ μὲ τὴν προϋπόθεσι πὼς δὲν ἔχετε δέρμα ποὺ ἐρεθίζεται εὔκολα καὶ ποὺ ἔχει κάτι γιὰ μαῦρα μπιμπίκια καὶ γιὰ μεγάλους πόρους.

ΤΑ ΡΟΥΖ ΣΕ ΣΚΟΝΗ ΚΑΙ ΣΕ ΠΑΣΤΑ

Ἡ διαμάχη μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ροὺζ δὲν ἔπαψε ἀκόμη. Κάθε εἰδικὸς ὑποστηρίζει μὲ χίλια δυὸ λογικὰ ἐπιχειρήματα τὴν ὑπεροχὴ τοῦ δικοῦ του προϊόντος. Ὑπάρχουν σήμερα μεγάλοι εἰδικοὶ ποὺ μακιγιάρουν τὶς βεντέττες τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ κινηματογράφου καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἀναγνωρίζουν ἄλλο κόκκινο γιὰ τὰ μάγουλα παρὰ τὸ ροὺζ σὲ ἀλοιφή, βαλμένο πρὶν ἀπὸ τὴν πούδρα.

Ἀντιθέτως ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἐπίσης σπουδαῖοι εἰδικοὶ οἱ ὁποῖοι γιὰ κάθε μέρα, γιὰ τὴν πόλι παραδέχονται τὸ ξερό, τὸ σὲ σκόνη ἐλαφρυὰ σὰν σύννεφο ρούζ.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ εἰδικὲς περιπτώσεις θὰ λέγαμε: εἶναι πρόσωπα ποὺ δέχονται καλλίτερα τὴ μιὰ καὶ πρόσωπα ποὺ δέχονται τὴν ἄλλη μέθοδο.

Ἐκείνη ποὺ θέλει νὰ βάφεται ὅσο τὸ δυνατὸν φυσικώτερα, τὸ καλλίτερο ποὺ ἔχει νὰ κάνῃ εἶναι νὰ τὰ δοκιμάσῃ καὶ τὰ δύο. Νὰ βάψῃ τὸ ἕνα ἐπὶ λίγες ὧρες καὶ κατόπιν τὸ ἄλλο καὶ νὰ κρίνῃ ἀμεροληπτως. Σὲ πολλὲς ἡ ἀπόφασίς των θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν ἀντίδρασι ποὺ θὰ φέρῃ τὸ δέρμα: ἄλλες ἔχουν λιπαρὸ δέρμα καὶ ἄλλες ξηρό. Ἄλλων τὸ δέρμα εἶναι πολὺ ἴσιο καὶ τὸ βάψιμο γλυστρᾶ καὶ δὲν κρατᾶ. Μόνο στὸ τέλος τῆς ἡμέρας μπορεῖ κανεὶς νὰ ἰδῇ τί εἴδους ἀντιδράσεις ἔκανε τὸ δέρμα.

Ἐπίσης τὸ εἶδος τοῦ ροὺζ ποὺ θὰ βάλωμε ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τὴν χρῆσι ποὺ τὸ θέλομε. Ἂν θέλομε νὰ μακιγιαρισθοῦμε γιὰ τὰ σπόρ, γιὰ τὸ ὕπαιθρο, γιὰ ταξείδια, ἀνάγκη εἶναι μᾶλλον τὸ λιπαρὸ ροὺζ νὰ μεταχειρισθοῦμε γιὰ νὰ ἀντέχῃ στὸν ἀέρα καὶ στὶς κακοκαιρίες. Ἐὰν ἀντιθέτως ἑτοιμαζόμεθα γιὰ ἐπισκέψεις, τὸ σὲ σκόνη ροὺζ θὰ εἶναι πιὸ λεπτό, πιὸ «βελουτέ». Γι' αὐτό, κατὰ τὴν γνώμην μου, καὶ τὰ δυὸ βαψίματα εἶναι ἀπαραίτητα καὶ ἀναγκαῖα στὴν κομψὴ γυναῖκα.

ΕΚΛΟΓΗ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Μιὰ ἐρώτησις ἀρκετὰ σπουδαία τίθεται τώρα ἀφ' ἑαυτῆς: τί χρῶμα νὰ διαλέξωμε;

Τὸ ροὺζ γιὰ τὰ μάγουλα ποὺ θὰ διαλέξωμε, θὰ κρίνῃ τὴν τύχη ὅλου τοῦ ἄλλου μας βαψίματος. Γιὰ νὰ εἶναι ἁρμονικὸ ἕνα βάψιμο, πρέπει νὰ ἀποφύγῃ κάθε μιά μας τὸ βάψιμο σὲ τόπους-τόπους. Δὲν πρέπει τὸ ροὺζ μας νὰ εἶναι μῖγμα διαφόρων χρωμάτων οὔτε καὶ ἡ πούδρα μας νὰ μένῃ τόπους-τόπους. Σύμφωνα με τὸ ροὺζ ποὺ θὰ δεχθοῦμε γιὰ τὰ μάγουλα σὰν βάσι, θὰ εἶναι καὶ τὸ κραγιὸν τῶν ματιῶν καὶ τῶν φρυδιῶν καὶ τὸ βάψιμο τῶν βλεφαρίδων.

Θέλετε νὰ σᾶς δώσω ἕνα παράδειγμα κακοῦ γούστου στὸ βάψιμο;

Φαντασθῆτε ἐπάνω σ' ἕνα ἐλαφρο ροὺζ δέρμα (πολὺ νεανικό, πολὺ φρέσκο) νὰ βάλῃ κανεὶς στὰ μάγουλα ἕνα κόκκινο τῆς φωτιᾶς, στὰ χείλη ἕνα κόκκινο χάλκινο, στὰ μάτια κάτι ποὺ νὰ πλησιάζῃ τὸ πράσινο... Θὰ εἶναι νὰ φωνάζῃς ἀπὸ φρίκη ἐμπρὸς σ' ἕνα τέτοιο πρόσωπο. Καὶ ὅμως καθένα ἀπ' αὐτὰ τὰ χρώματα ἠμπορεῖ νὰ τὸ μεταχειρισθῇ κανεὶς μὲ ἔμπνευσι καὶ «ἀ προπὸ» ὄχι ὅμως καὶ ὅλα μαζύ. Ἐνῷ ἂν πάρωμε μιὰ ξανθὴ μὲ χρῶμα σπορτὶφ (ὅπως ὑπάρχουν σὲ ἀφθονία σήμερα) μποροῦμε ἐπάνω στὸ κεχριμπαρένιο δέρμα της νὰ βάλωμε ἕνα ροὺζ πορτοκαλὶ γιὰ τὰ μάγουλα, ἕνα χάλκινο ροὺζ γιὰ τὰ χείλη κι' ἕνα χρυσοκάστανο γιὰ τὰ ματόκλαδα. Τὸ σύνολο θὰ εἶναι ἀπολύτως φυσικὸ γιατὶ θὰ ἐναρμονίζεται τὸ μακιγιὰζ πρὸς τὰ ἀληθινά, τὰ φυσικὰ χρώματα.

Μπορεῖ ἡ ξανθή, γιὰ τὴν ὁποία μιλοῦμε, νὰ εἶναι καὶ ἄσπρη, ἐὰν ὅμως ἐπιτύχῃ νὰ δώσῃ ἕνα σιταρένιο μελαχροινὸ χρῶμα στὸ πρόσωπό της, τὸ λοιπὸ βάψιμο θὰ ἀκολουθήσῃ τὴν γκάμα τῆς μελαχροινῆς, ἀκριβῶς ὅπως τὰ διάφορα ὄργανα τῆς μουσικῆς ἀποτελοῦν τὴν ὀρχήστρα.

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΟΥΔΡΑΡΙΖΩΜΕΘΑ

Καὶ ἡ κακοβαλμένη πούδρα εἶναι κάτι ποὺ δείχνει τὸ ψεύτικο τοῦ βαψίματος. Ἡ πούδρα μένει τόπους-τόπους, ὅταν μπαίνει ἐπάνω σὲ πρόσωπο ὑγρὸ ἀκόμα ἀπὸ κρέμα ἢ λοσιόν. Περιμένετε λοιπὸν πάντα ἕνα τέταρτο καὶ περισσότερο μετὰ ἀπὸ τὸ ἄλειμμα τῆς κρέμας ἢ τῆς λοσιόν. Ὅταν ξεραθῇ τὸ δέρμα τότε παίρνετε ἕνα φτερένιο πομπὸν ἢ ἕνα ταμπὸν ἀπὸ μπαμπάκι καὶ ἀρχίσετε νὰ πουδράρεσθε, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ κάτω πρὸς τὰ ἐπάνω, πρῶτα τὸν λαιμό, τὸ σαγόνι, ἔπειτα τὰ μάγουλα, τὴν μύτη, τὸ μέτωπο. Μπορεῖτε νὰ βάλετε στὶς ἀρχὲς ἀρκετὴ πούδρα, ἀφοῦ ἀμέσως κατόπιν θὰ τὴν στρώσετε μὲ μιὰ λεπτή, λεπτοτάτη βούρτσα. Ἡ πούδρα ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ μαζεύεται στὶς κοιλότητες τοῦ προσώπου καὶ νὰ γλυστρᾶ ἀπὸ τὶς στρογγυλάδες.

Μὲ τὴν βούρτσα ἀποφεύγετε αὐτὸ τὸ δυσάρεστο.

Πολλοὶ εἰδικοί, ἰδίως στὸ Παρίσι, συμβουλεύουν δύο διαφόρων χρωμάτων πούδρες γιὰ τὸ ἴδιο πρόσωπο. Τὴν πρώτη πιὸ ἀνοιχτή, νὰ τὴν περνοῦμε πρῶτα στὸ πρόσωπο καὶ κατόπιν νὰ τὴν βουρτσίζωμε. Τὴν δεύτερη, πιὸ σκούρα, νὰ τὴν περνοῦμε πιὸ γρήγορα χωρὶς νὰ τὴν βουρτσίζωμε. Ἡ μέθοδος αὐτὴ ἰδίως γιὰ τὸ βράδυ, δὲν εἶναι κακή. Τὴν ἡμέρα προτιμοῦμε ἕνα πουδράρισμα πιὸ ἁπλό. Ἡ λίγη πούδρα ἀφίνει νὰ φαίνεται πιὸ δροσερὸ τὸ δέρμα. Ἀπ' αὐτὸ ὅμως ἐξαρτᾶται τὸ πᾶν. Ἐὰν εἶναι λαδερὸ βέβαια θέλει συχνότερο καὶ ἐντονώτερο πουδράρισμα. Δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει καμμιὰ νὰ ὑποφέρῃ γυαλιστὴ μύτη. Τὸ φυσικὸ καὶ τὸ παραμελημένο δὲν εἶναι συνώνυμα.

Πουδράρετε καλὰ τὸ πρόσωπο ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ κάτω πρὸς τὰ ἐπάνω

Μιὰ ἱερὴ στιγμὴ τῆς τουαλέττας...

ΟΙ ΑΜΑΖΟΝΕΣ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ

Ἡ συμμετοχὴ τῶν γυναικῶν στὴν κατάκτησι τοῦ Λευκοῦ Ὄρους

Η ΑΝΑΒΑΣΙΣ στὴν κορυφὴ τοῦ Λευκοῦ Ὄρους ἔχει γίνει πιὰ σχεδὸν ἕνας περίπατος. Ἔχουν ἐφαρμοσθῆ ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ διευκολυνθῆ ἡ προσπάθεια τῶν ἀλπινιστῶν. Ὑπῆρξε ὅμως ἐποχὴ ποὺ μιὰ τέτοια ἀνάβασις ἀποτελοῦσε ἕνα ἀξιόλογο κατόρθωμα. Ἀλλὰ δὲν ἔλειψαν καὶ οἱ γυναῖκες ποὺ ἔλαβαν μέρος στὴν γενναία προσπάθεια τῆς κατακτήσεως τοῦ γίγαντος αὐτοῦ τῶν Ἄλπεων.

Μόλα ταῦτα, ἡ πρώτη ποὺ ἐπραγματοποίησε τὸ κατόρθωμα αὐτὸ δὲν σπρώχνεται σ' αὐτὸ οὔτε ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ διαπιστώση πόσο ἡ γυναῖκα εἶναι μικρὴ μπροστὰ στὴ θάλασσα ἐκείνη τοῦ πάγου, οὔτε ἀπὸ ὑπερβολικὴν ἀγάπην πρὸς τὸ σπόρ. Ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσε ἦταν νὰ κάμη μιὰ καλὴ ἐπιχείρησι... καὶ τί ἐπιχείρησι!

ΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΟΡΕΙΒΑΤΙΣΣΑ

Στὶς 14 Ἰουλίου 1808, ἡ Μαρία Παραντὶ ἀπὸ τὸ Σαμονὶ, συνάντησε τὸν νικητὴ τοῦ Λευκοῦ Ὄρους Ζὰκ Μπαλμά, συνοδευόμενον ἀπὸ τὸ γυιό του Φερδινάνδο, 14 ἐτῶν, ἀπὸ τοὺς Βίκτωρα καὶ Μισσὲλ Ταιρὰζ καὶ ἀπὸ τὸν Ρενὲ Φρασσεράν. Ὁ Ζὰκ Μπαλμὰ ποὺ εἶχε πάρει τὸν τίτλο τοῦ «διευθυντοῦ τοῦ Λευκοῦ Ὄρους» ἀπὸ τότε ποὺ τὸ εἶχε κατακτήσει στὶς 6 ἕως 8 Αὐγούστου τοῦ 1786, μαζὺ μὲ τὸν δόκτορα Πακκάρ, ἑτοιμαζότανε νὰ ἐπιχειρήση τὴν ὀγδόην ἀπὸ τὶς εἴκοσι ἀναβάσεις του στὰ 4.810 μέτρα.

— Ἤμουν μιὰ πτωχὴ ὑπηρέτρια, διηγήθηκε ἀργότερα ἡ Μαρία Παραντὶ στὴν δεσποινίδα Ντ' Ἀνζβίλ. Οἱ ὁδηγοί μοῦ εἶπαν: «Πηγαίνομε ἐκεῖ ψηλά, ἔλα μαζύ μας. Οἱ ξένοι θὰ ζητοῦν νὰ σὲ βλέπουν καὶ θὰ σοῦ δίνουν πολλὰ χρήματα». Αὐτὸ μὲ ἔκαμε νὰ ἀποφασίσω νὰ πάω μαζύ τους. Στὸ Μεγάλο Ὀροπέδιο δὲν μποροῦσα πιὰ νὰ προχωρήσω, ἤμουν τόσο ἄρρωστη ὥστε ξάπλωσα στὸ χιόνι. Μὲ πιάσανε ἀπὸ τὰ χέρια καὶ μὲ τραβοῦσαν. Ἀλλὰ στοὺς Κόκκινους Βράχους δὲν ἦταν πιὰ δυνατὸν νὰ προχωρήσω καὶ τοὺς εἶπα: «Ἀφῆστε με ἐμένα σὲ μιὰ σπηλιὰ καὶ πηγαίνετε ὅπου θέλετε». Ἀλλὰ οἱ συνοδοί μου ἐπέμειναν: «Πρέπει νἄρθης ὥς τὸ τέλος!» Μὲ πιάνουν, μὲ σηκώνουν, μὲ τραβοῦν, μὲ σπρώχνουν καὶ τέλος ἐφθάσαμε... Ὅταν πιὰ βρεθήκαμε στὴν κορυφὴ δὲν ἔβλεπα πιὰ καθαρά, δὲν μποροῦσα οὔτε νὰ ἀνασάνω, οὔτε νὰ μιλήσω. Ὅπως μοῦ εἶπαν, ἤμουν ἀληθινὰ ἀξιοθρήνητη.

Ἔτσι ἡ Μαρία Παραντὶ ἔγινε ἡρωῒς μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐκέρδιζε πολλὰ πουρμπουάρ! Τὸ μόνο ποὺ τὴν ἐνδιέφερε ἦταν τὸ χρηματικὸ αὐτὸ ζήτημα, γιατὶ γιὰ τὸ ἄλλο, ἤρκεῖτο νὰ περιγράφη τὶς ἐντυπώσεις της μὲ τὶς ἀκόλουθες παιδικὲς λέξεις :

— Θυμοῦμαι ὅτι ἦταν ὁλόλευκα παντοῦ κοντά μου, καὶ κάτω μαῦρα. Αὐτὸ μόνο θυμοῦμαι!

Γιὰ νὰ δοῦν τὴν νικήτρια αὐτὴν τοῦ Λευκοῦ Ὄρους, οἱ περιηγηταὶ ἤρχοντο ἀπὸ μακρυά. Ἀπεγοητεύοντο ἀπὸ τὴν κουβέντα της, ἀλλὰ ἦσαν γεμάτοι θαυμασμὸ γιὰ τὸ κατόρθωμά της. Ἡ Μαρία ἐπωφελεῖτο τοῦ γεγονότος. Εἶχεν ἀνοίξει ἕνα εἶδος ὑπαιθρίου πανδοχείου στὸ δάσος τῶν Προσκυνητῶν, ἐπάνω στὸν δρόμον τοῦ Λευκοῦ Ὄρους. Πουλοῦσε στοὺς πελάτες της μαῦρο ψωμί, αὐγά, φροῦτα καὶ γάλα καὶ ὅλοι πήγαιναν νὰ ἰδοῦν τὴν «Μαρίαν τοῦ Λευκοῦ Ὄρους», ποὺ εἶχε κάμει τὸν ἀξιόλογο ἆθλο της σὲ ἡλικίαν εἴκοσι ὀκτὼ ἐτῶν. Ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά της αὐτὰ ἔζησε περίφημα ἕως τὸ θάνατό της.

Η ΜΝΗΣΤΗ ΤΟΥ ΛΕΥΚΟΥ ΟΡΟΥΣ

Μετὰ τὴν πρώτην αὐτὴν νικήτριαν τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τῆς Εὐρώπης, ἐπέτυχε τὸ ἴδιο κατόρθωμα ἡ Γαλλὶς δεσποινὶς Ἐρριέτα Ντ' Ἀνζβίλ. Τὸ ἐπραγματοποίησε στὴν 22αν ἀπόπειράν της στὶς 2—4 Σεπτεμβρίου 1838 μαζὺ μὲ τοὺς βοηθοὺς Ἰωσὴφ Κουττὲ, ποὺ εἶχε ἤδη ἀνεβῆ στὴν κορυφὴ ἐννέα φορές, καὶ τὸν Ντεπλάν.

Γεννηθεῖσα τὸν Μάρτιον τοῦ 1794 στὸ Σεμὺρ-ἀν-Μπριεννουὰ καὶ ἀνήκουσα σὲ μιὰ ἀρκετὰ παλαιὰν οἰκογένειαν, ἦτο ἤδη 44 ἐτῶν, ὅταν ἐπεχείρησε τὸ τόλμημα, ποὺ ὅλοι ἐχαρακτήριζαν τότε ὡς ἐκκεντρικότητα. Οἱ γονεῖς της ἀπὸ χρόνια προσπαθοῦσαν νὰ τὴν ἀποτρέψουν ἀπὸ τὴν ἰδέαν της, ἀλλὰ ἡ δεσποινὶς Ντ' Ἀνζβὶλ ἐπέμεινε στὸ σχέδιό της.

Ἤξευρε ὅτι στὶς 7 Αὐγούστου τοῦ 1822 μία Ἀγγλίς, ἡ κυρία Κάμπελλ εἶχε περάσει τὸν αὐχένα τοῦ γίγαντος. Αὐτὴ ἤθελε νὰ κάμῃ κάτι καλλίτερο, καὶ δὲν ἔπαυε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ὅτι ἀγαποῦσε τὸ Λευκὸ Ὄρος, ὅπως θὰ ἀγαποῦσε καὶ ἕναν ἀρραβωνιαστικόν της.

Ὅταν τὸ ἀντίκρυζε ἔλεγε: «Ἡ καρδιά μου κτυπᾶ δυνατά, ἡ ἀνάσα μου κόβεται, στεναγμοὶ βγαίνουν ἀπὸ τὸ στῆθος μου, καὶ νοιώθω τόσο ζωηρὴ ἐπιθυμία ν' ἀνεβῶ, ὥστε τὰ πόδια μου ἀρχίζουν ἄθελά μου νὰ κινοῦνται».

Στὸ τέλος πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ δοκιμάσῃ, χωρὶς νὰ φανερώσῃ τὰ σχέδιά της. Στὸ Σαμονὶ τὴν πῆραν γιὰ τρελλή. Ὅταν ἐξεκινοῦσε αὐτὴ ἑτοιμαζόντανε καὶ ἄλλα δύο καραβάνια — ἕνα τοῦ κόμητος Καρόλου φὸν Στόππεν καὶ ἕνα τοῦ κ. Ἀϊζενκράμερ. Οἱ ἀλπινισταὶ αὐτοὶ προσέφεραν εἰς τὴν δεσποινίδα Ντ' Ἀνζβὶλ νὰ τὴν πάρουν μαζύ τους. Ἀλλὰ αὐτὴ ἠρνήθη, ἀπαντῶσα μὲ ὑπερηφάνειαν:

— Ὁ καθένας γιὰ λογαριασμό του.

Οἱ ὁδηγοὶ τοὺς ὁποίους εἶχε διαλέξει, δὲν εἶχαν πολὺ μεγάλην ἐμπιστοσύνην στὴν ἱκανότητά της καὶ ἐπίστευαν ὅτι ἡ «κυρία» πολὺ γρήγορα θὰ παρητεῖτο. Ἡ πρώτη ὅμως ἡμέρα ἔφθασε γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ ὅτι εἶχαν γελασθῆ καὶ ὅτι ἡ «ἀδύνατη» ἐκείνη γυναῖκα εἶχε μοναδικὴ ἐνεργητικότητα καὶ ἀξιόλογη ἀντοχή.

Ἡ ὁμὰς διενυκτέρευσε στὸ Γκρὰν-Μυλέ. Τὸ πολὺ δυνατὸ κρύο δὲν ἄφησε τὴν δεσποινίδα Ντ' Ἀνζβὶλ νὰ κοιμηθῇ. Τὴν δεύτερη ἡμέρα, στὸ Μεγάλο Ὀροπέδιο δὲν μπόρεσε οὔτε νὰ φάῃ. Στὸ Κορριντὸρ ἐπέθανε ἀπὸ τὴν δίψα, τὴν κούρασι, τὴν νύστα. Ἀναπαύθηκε ἐκεῖ λίγο καὶ ξεκίνησε πάλι.

Στὴ ρίζα τῆς Κὸτ ἔνοιωσε τὴν καρδιά της νὰ κτυπάῃ δυνατὰ καὶ μιὰ παράξενη νάρκη νὰ κυριεύῃ ὅλο τὸ σῶμα της. Οἱ σύντροφοί της τὴν ἔδεσαν, ἀλλὰ ἡ ταχυπαλμία της γινόταν ὁλοένα πιὸ δυνατή. Μόνον ἡ θέλησις τὴν ἔκανε νὰ προχωρῇ σὰν αὐτόματο, μὲ τὰ μάτια κλειστά. Ἄκουγε τοὺς ὁδηγούς της νὰ μιλοῦν.

— Θαρρεῖ κανεὶς πὼς κοιμᾶται ὄρθια! Θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν πάρωμε στὰ χέρια. Δὲν μπορεῖ πιά!

Ὁ Κουτὲ δὲν ἔκρυβε καθόλου τὶς σκέψεις του:

— Ἄς ξανάρθῃ καὶ ἄλλη μιὰ φορὰ μιὰ γυναῖκα γιὰ νὰ τὴν ὁδηγήσω στὸ Λευκὸ Ὄρος!

Οἱ λέξεις αὐτὲς τῆς ἐξανάδωσαν δύναμι, ἀλλὰ φοβόταν ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προχωρήσῃ ὥς τὸ τέλος. Ἱκέτευσε λοιπὸν τοὺς ὁδηγούς:

— Ἄν πεθάνω προτοῦ φθάσω στὴν κορυφή, τραβῆξτε ἕως ἐκεῖ ἀπάνω τὸ σῶμα μου καὶ ἀφῆστε το ἐκεῖ. Ἡ οἰκογένειά μου θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ ποὺ ἐκτελέσατε τὴν τελευταία μου θέλησι.

Κατάπληκτοι ἀπὸ τὴν τόσην ἀποφασιστικότητα, οἱ ὁδηγοὶ τῆς ἔδωσαν τὴν ὑπόσχεσι ποὺ ζητοῦσε :

— Ἡσυχᾶστε, δεσποινίς, θὰ φθάσετε ἐκεῖ ἀπάνω, ζωντανὴ ἢ πεθαμένη.

Ὅσο περισσότερο ἐπλησίαζε στὸ τέρμα, τόσο καλλίτερα ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό της. Μπόρεσε νὰ τελειώσῃ τὸν ἆθλο της χωρὶς νὰ τὴν βοηθήσουν καὶ ὅταν πιὰ ἔφθασε στὴν κορυφή, τόση ἦταν ἡ χαρά της, ὥστε ὅλη ἡ ἀδιαθεσία της ἐξηφανίσθη διὰ μιᾶς:

— Ἔνοιωσα σὰν νὰ εἶχα ἀναστηθῆ ἀληθινά. Δὲν εἶχα πιὰ οὔτε νύστα, οὔτε πυρετό, οὔτε ταχυπαλμία.

Ἤπιε στὴν ὑγεία τοῦ κόμητος τῶν Παρισίων, καὶ ἔπειτα ὁ Κουτέ, γιὰ νὰ δείξῃ τὸν θαυμασμό του τῆς ἐπρότεινε:

— Καὶ τώρα, δεσποινίς, πρέπει νὰ ἀνεβῆτε ἀκόμη πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸ Λευκὸ Ὄρος!

Ἕνωσε τὰ χέρια του μὲ τὰ χέρια τοῦ Ντεπλὰν, ἔβαλε τὴν δεσποινίδα Ντ' Ἀνζβὶλ νὰ καθήσῃ ἐπάνω στὸ «σκαμνάκι» ποὺ ἐσχημάτισαν, καὶ ἔτσι οἱ δύο ὁδηγοὶ τὴν ἐσήκωσαν ἐπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους.

Μετὰ μιὰ ὥρα ἄρχισαν τὴν κατάβασι, λίγο προτοῦ ξεσπάσῃ μιὰ χιονοθύελλα. Ἡ θύελλα δὲν τοὺς ἄφησε νὰ στήσουν τὴν σκηνή τους στὸ Γκρὰν-Μυλὲ καὶ ἔτσι ἡ δεύτερη νύκτα πέρασε χωρὶς ὕπνο, ὅπως ἡ πρώτη.

Σ' ἕνα βιβλίο ποὺ ἐξέδωκε, ἡ δεσποινὶς Ντ' Ἀνζβὶλ περιγράφει τὶς ἐντυπώσεις της:

«Καιρὸς περίφημος. Τὰ τρία τέταρτα τῆς διαδρομῆς ἔγιναν χωρὶς κούρασι καὶ χωρὶς βάσανα. Μόνο στὴ βάσι πιὰ τοῦ παγωμένου τείχους τοῦ Γκρὰντ Κότ, χρειάσθηκε νὰ παλαίψω ἐναντίον δύο ἐπικινδύνων ἐχθρῶν: τῆς ταχυπαλμίας ποὺ μὲ ἔπνιγε ὅταν περπατοῦσα, καὶ μιᾶς ληθαργικῆς νύστας, ὅταν σταματοῦσα. Δὲν μπορῶ νὰ περιγράψω πόση δύναμις τῆς θελήσεως χρειαζότανε γιὰ νὰ μεταπηδήσω ἀπὸ τὴν κατάστασιν αὐτὴν τῆς νάρκης στὴν κίνησι. Ἤμουν ὑποχρεωμένη νὰ βάζω ὅλα τὰ δυνατὰ τῆς θελήσεώς μου καὶ τότε ἔφθανα σ' ἕναν παροξυσμὸ μερικῶν λεπτῶν ποὺ μοὔδινε τὴν δύναμι νὰ κάμω σπασμωδικὰ ὀκτώ-δέκα βήματα. Καὶ ἔπειτα μ' ἔπιανε ἡ ταχυπαλμία. Ἔπεφτα τότε χάμω σὰν πεθαμένη ἀπὸ τὴν νύστα, γιὰ τὴν ὁποίαν σᾶς μίλησα παραπάνω.

»Μέσα στὴν κατάστασιν αὐτὴν τῆς ἀγωνίας ἐπέρασα τέσσαρες ὧρες, χωρὶς ὅμως οὔτε μιὰ στιγμὴ νὰ σκεφθῶ νὰ ἐγκαταλείψω τὴν προσπάθειά μου. Γιὰ μιὰ στιγμὴ μοῦ φάνηκε πὼς κόντευα νὰ τρελλαθῶ. Μὲ τὴν βοήθεια ὅμως τοῦ Θεοῦ κατώρθωσα νὰ συρθῶ μόνη μου ἕως τὸ τέρμα, καὶ τὴν στιγμὴ ποὺ τὸ πόδι μου πάτησε τὴν κορυφή, ἀναστήθηκα ὡς ἐκ θαύματος».

Ὁ γυρισμὸς στὸ Σαμονὶ ὑπῆρξε μιὰ ἀποθέωσις. Τὴν ἑπομένη ἔγινε ἕνα συμπόσιο, στὸ ὁποῖον παρέστησαν ὁ δήμαρχος, ἡ δεσποινὶς Ντ' Ἀνζβίλ, οἱ ὁδηγοί της, οἱ ἀχθοφόροι της, φυσικὰ δὲ καὶ ἡ Μαρία Παραντὶ, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ μὴ φουρκίζεται λίγο γιατὶ δὲν ἦταν πιὰ ἡ μόνη γυναῖκα ποὺ εἶχε σκαρφαλώσει ἐκεῖ ψηλά. Δὲν εἶχε ὅμως νὰ φοβηθῇ μήπως ἡ νέα νικήτρια τοῦ Λευκοῦ Ὄρους τῆς ἔκανε συναγωνισμό.

Ἀπὸ τὸ Σαμονὶ, στὰς 6 Σεπτεμβρίου, ἡ δεσποινὶς Ντ' Ἀνζβὶλ ἔγραφε στὸν γνωστό της δόκτορα Κουαντέ.

«Ξεκίνησα τὴν Δευτέρα τὸ πρωῒ γιὰ τὴν κατασκήνωσι τοῦ Γκρὰν-Μυλὲ καὶ τὴν Τρίτη, στὶς 2 τὸ πρωῒ ξεκίνησα ἀπ' ἐκεῖ πάλι καὶ ἔφθασα στὴν κορυφὴ στὶς 1 καὶ 25' τὸ ἀπόγευμα. Ἔμεινα ἐκεῖ ἐπάνω μιὰ ὥρα, ἐνῷ ἑκατοντάδες κυάλια ἦσαν γυρισμένα ἐπάνω μας ἀπὸ τὸ Μπρεβὰν, τὸ Φλεζὲρ καὶ τὸ Σαμονί.

»Ὁ γυρισμός μας ὑπῆρξε παρόμοια ἐπιτυχὴς ὅπως καὶ ἡ ἀνάβασις. Δὲν αἰσθάνθηκα καμμιὰ κούρασι καὶ ἡ χαρὰ τῆς νίκης μοῦ ἔδωσε μιὰ παρακαταθήκη ὑγείας γιὰ πολὺν καιρό. Τὸ μόνο κακὸ εἶναι ὅτι τὸ πρόσωπό μου ψήθηκε ἀπὸ τὴν ἀντηλιὰ καὶ τὰ μάτια μου καῖνε...».

Ἡ δεσποινὶς Ντ' Ἀνζβὶλ δὲν ἀφωπλίσθηκε μετὰ τὴν πρώτη αὐτὴν ἐπιτυχία. Ἐξακολούθησε νὰ κάνῃ πολλὲς ἀναβάσεις σὲ ἄλλα βουνά, καὶ στὰ 1854, σὲ ἡλικία ἑβδομῆντα χρονῶν ἀνερριχήθη στὴν κορυφὴ τοῦ Ὄλδενχορν.

Τέλος πέθανε στὴ Λωζάννη, στὰ 1871 σὲ ἡλικία ἑβδομῆντα ἑπτὰ ἐτῶν.

Μία ἀπὸ τὰς Ἀμαζόνας των Ἄλπεων, ἡ Μαρία Παραντὶ (Σκίτσο τοῦ 1811)

Μία ἀπὸ τὰς ἱστοριογράφους τῆς δεσποινίδος Ντ' Ἀνζβίλ, ἡ δεσποινὶς Μαρὶ Παγιόν, ἀξιόλογη ἀλπινίστρια καὶ ἡ ἴδια μᾶς δίνει μερικὲς ἐνδιαφέρουσες πληροφορίες γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον ντυνόντανε οἱ «φίλαθλες» γυναῖκες γιὰ νὰ κάνουν τὶς ὀρειβασίες τους, κατὰ τὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνος.

Συνιστοῦσε λοιπὸν ἐν πρώτοις τὸ φανελλένιο πουκάμισο γιὰ τὰ μεγάλα ὕψη. Τὸ μεσοφόρι ἀντικαθίστατο ἀπὸ ἕνα παντελόνι ἀπὸ τσόχα, ποὺ ἐκούμπωνε κάτω ἀπὸ τὸ γόνατο. Ἡ φούστα, ἐπίσης ἀπὸ τσόχα, ἔπρεπε νὰ εἶναι «κοντὴ καὶ νὰ σταματάῃ σὲ ἀπόστασι 10 ἕως 15 ἑκατοστῶν ἀπὸ τὸ ἔδαφος». Μὲ κουμπιὰ καὶ λουριὰ καταλλήλως βαλμένα ἔπρεπε νὰ μπορῇ νὰ σηκώνεται ἀκόμα περισσότερο, κατὰ τὴν ἀνάβασι. Ἕνα σακκάκι ἢ μπλούζα ἀπὸ τσόχα μὲ φόδρα φανελλένια, καὶ μὲ ἕνα φαρδὺ γιακᾶ ποὺ μποροῦσε νὰ σηκώνεται, καὶ τέλος ἕνα κοντὸ ἐπανωφόρι, γιὰ τὸ ἐνδεχόμενο τῆς πτώσεως τῆς θερμοκρασίας, συνεπλήρωναν τὸ ντύσιμο τῆς ἀλπινιστρίας.

Ἕνα καστόρινο καπέλλο ἐθεωρεῖτο τὸ πρακτικώτερο. Γιὰ τὴν περίπτωσι δυνατοῦ ἀνέμου ἢ κρύου συνιστοῦσαν ἕνα μάλλινο «πὰς-μοντάνι». Καὶ ἡ δεσποινὶς Παγιὸν συνεπλήρωνε τὶς ὁδηγίες της ὡς ἑξῆς: «Ἕνα εἶδος ρουχισμοῦ πολὺ ἐπικίνδυνο ποὺ πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἀπὸ κάθε ἀλπινίστρια, εἶναι ὁ κορσές. Ἄλλως τε εἶναι εὔκολο νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ μιὰ γυναῖκα μὲ ἄλλα ροῦχα ποὺ συγκρατοῦν, ἀλλὰ εἶναι ἐλαστικὰ καὶ ἐλαφρά».

Τάχα θὰ συγκατετίθεντο οἱ ἀλπινίστριες τῆς ἐποχῆς μας νὰ ἀκολουθήσουν τὶς συμβουλές της;

⁂

Ἀρκετὰ συχνὰ τὸ Λευκὸν Ὄρος ἔγινε τὸ τέρμα ἑνὸς διασκεδαστικοῦ περιπάτου. Πρέπει ἀσφαλῶς, νὰ θαυμάσωμε τὸ θάρρος, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε τὴν ἀσυνειδησία, ἐκείνων ποὺ ἔκαμαν τὴν ἀνάβασιν αὐτὴν σὰν νὰ ἦταν μιὰ διασκέδασις. Ἡ μὶς Μ. Μπρέβορτ καὶ ἡ κυρία Ντενὺζ Συλβαὶν-Κουττὲ, μαζὺ μὲ τοὺς ὁδηγούς των ὠργάνωσαν ἐπάνω στὴν κορυφὴ τοῦ ὑψηλοτέρου ὄρους τῆς Εὐρώπης μιὰ χορευτικὴ «ματινέ». Οἱ ἀχθοφόροι τους τραγουδοῦσαν, ἐνῷ οἱ ἀλπινισταὶ ἐχόρευαν κανδρίλλιες ἀφοῦ ἄνοιξαν μερικὲς μπουκάλες σαμπάνιας εἰς ὑγείαν τοῦ γίγαντος, κατὰ τὴν παράδοσιν.

Ἡ συνήθεια αὐτὴ ἔχει ἐννοεῖται μίαν αἰτίαν: ὅσοι φθάνουν στὴν κορυφή, ἀδειάζουν τὴν μπουκάλα τῆς σαμπάνιας, βάζουν μέσα τὶς κάρτες τους καὶ τὴν θάβουν μέσα στὸ χιόνι. Τὸ ἑπόμενο καραβάνι παίρνει τὶς κάρτες αὐτές, τὶς παραδίδει στὸν ἀρχιοδηγὸ καὶ ἔτσι γίνεται αὐστηρὸς ἔλεγχος.

Στὶς 22 Σεπτεμβρίου 1865 ἔγινε μιὰ ἄλλη ἀναρρίχησις, ποὺ εἶχε τοὐλάχιστον κάποιον πρακτικὸ λόγο. Τέσσαρες κοπέλλες μὲ τοὺς ἀρραβωνιαστικούς των, εἶχαν βαρεθῆ πιὰ νὰ καταδιώκωνται ἀπὸ τὶς συμβουλὲς καὶ τὶς συστάσεις τῶν οἰκογενειῶν των, καὶ γι' αὐτὸ ἀπεφάσισαν νὰ πᾶνε νὰ κρύψουν τοὺς ἔρωτές των στὴν κορυφὴ τοῦ Λευκοῦ Ὄρους! Ἐκεῖ τοὐλάχιστον ἦταν βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ τοὺς ἐνοχλοῦσε κανείς...

Ξεκίνησαν, γεμάτοι θέρμη, χωρὶς νὰ πολυπιστεύουν οὔτε οἱ ἴδιοι ὅτι θὰ προχωροῦσαν πάρα πολύ. Ὁ ἔρως ὅμως τοὺς ἔκαμε νὰ μὴν προσέξουν τὶς ὧρες ποὺ κυλοῦσαν. Ἔτσι τοὺς βρῆκε ἡ νύχτα ὅταν εἶχαν φθάσει ἤδη στὸ πέρασμα τοῦ Δεσμοῦ.

Ἔπρεπε τώρα νὰ προχωρήσουν ἢ νὰ γυρίσουν πίσω; Ὁ κίνδυνος ἦταν ἴδιος. Τί κάμουν λοιπόν; Δὲν τοὺς ἔμενε παρὰ νὰ περάσουν τὴν νύχτα ἐκεῖ ἐπάνω. Οἱ δυστυχισμένοι χώθηκαν μέσα σὲ μιὰ ρωγμὴ τῶν βράχων, ποὺ ἦταν κατὰ τὰ τρία τέταρτα γεμάτη χιόνι. Τάχα ὁ ἔρως μπόρεσε νὰ τοὺς θερμάνῃ ἢ μήπως ἀντιθέτως, ὅταν τὴν ἑπομένην τὰ ζευγάρια ἐγύρισαν στὸ σημεῖον τῆς ἀφετηρίας τους, τὰ ἀσυλλόγιστα αὐτὰ ζευγάρια ἐπροτίμησαν νὰ διαλύσουν ἐντελῶς τοὺς δεσμοὺς τῆς μνηστείας τους, ποὺ εἶχαν συνδεθῆ μὲ μιὰ τόσον δυσάρεστη περιπέτεια;

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΘΥΜΑ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ

Τὸ 1870 ὑπῆρξεν ἕνα ἔτος τρομερὸ ὄχι μόνον γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ γιὰ ἐκείνους ποὺ ἐπεχείρησαν τὴν ἀνάβασι τῆς ψηλότερης κορυφῆς.

Στὶς 2 Ἀπριλίου τοῦ 1870, ὁ Ἄγγλος Μὰρκ, μαζὺ μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ τὴν κουνιάδα του μὶς Οὐΐλκινσων ἀποφασίζουν νὰ ξεκινήσουν μὲ δύο ὁδηγοὺς ἀπὸ τὴν περιφέρεια τοῦ Βαλαί.

— Δὲν κάνετε καλά, τοὺς ἔλεγαν ὅσοι ξέρανε τὶς προδοσίες τοῦ βουνοῦ. Ἔπρεπε νὰ πάρετε ὁδηγοὺς ἀπὸ τὸ Σαμονί.

— Δὲν βαρυέστε! ἀπαντοῦσεν ὁ Μάρκ. Καὶ τὸ Λευκὸ Ὄρος εἶναι ἕνα βουνὸ σὰν τ' ἄλλα. Μόνο ποὺ εἶναι λίγο ψηλότερο.

— Ἐμεῖς σᾶς προειδοποιοῦμε γιὰ τὸν κίνδυνο. Αὐτὸ ἦταν τὸ καθῆκον μας. Σεῖς εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ κάμετε ὅ,τι θέλετε.

Καὶ τὸ καραβάνι ξεκίνησε. Μόλα ταῦτα ὁ Μὰρκ, γιὰ νὰ εἶναι πιὸ ἀσφαλής, ἐπῆρε ἕναν βοηθὸ ἀπὸ τὸ Σαμονὶ, τὸν Ὀλιβιὲ Γκαί, 22 ἐτῶν, ὑπηρέτη τοῦ ὁδηγοῦ Συλβαὶν Κουττέ. Ὁ Γκαὶ ἦταν ἐπιτήδειος καὶ θαρραλέος, ἀλλὰ δὲν εἶχε οὔτε τὴν ἀπαιτούμενη πεῖρα, οὔτε τὸ κῦρος ποὺ θὰ χρειαζότανε γιὰ νὰ ἐπιβληθῇ στοὺς ἄλλους ὁδηγούς.

Δὲν παρέλειψε, ἐν τούτοις, νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἡ ἀποστολὴ εἶχε ξεκινήσει μὲ πολὺ λίγο σχοινί. Τὸ καραβάνι ἐπέρασε τὸ Μεγάλο Ὀροπέδιον καὶ ἐπροχώρησε κατὰ μῆκος τοῦ Κορριντὸρ, φτάνοντας μπροστὰ στὸ Τεῖχος τῆς Κότ. Ἡ κυρία Μὰρκ ἐξηντλημένη ἀπὸ τὴν προσπάθεια σταματᾶ διαρκῶς καὶ δηλώνει ὅτι δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ προχωρήσῃ, κυριευμένη ἀπὸ τὴν περίφημη «ἀσθένεια τῶν ὀρέων».

Ὁ ἄνδρας της ὅμως ἀποφασισμένος μὲ κάθε τρόπο νὰ φθάσῃ στὴν κορυφή, εὑρῆκε μιὰν ἀληθινὰ ἐγωϊστικὴ λύσι καὶ εἶπε στὴ γυναῖκα του:

— Ἐσὺ θὰ μείνῃς ἐδῶ μὲ τὴν ἀδελφή σου. Σᾶς ἀφίνω καὶ τὸν ἀχθοφόρο. Ἐγὼ θὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἀνάβασι μὲ τοὺς ὁδηγούς μου. Θὰ ἐπισπεύσωμε τὴν πορεία μας καὶ θὰ ξαναβρεθοῦμε σὲ λίγες ὧρες.

«Θὰ βρεθοῦμε ἐκεῖ!» Καὶ τῆς ἔδειξε τὸν στενὸ διάδρομο ποὺ σχηματίζεται μεταξὺ τοῦ Κατηραμένου Ὄρους καὶ τοῦ Λευκοῦ Ὄρους, ὅπου φυσοῦν ὅλοι οἱ ἄνεμοι μὲ τὴν παγερὴ μανία τους. Ἀσφαλῶς οἱ ὁδηγοὶ ἀπὸ τὸ Βαλαὶ δὲν εἶχαν καμμιὰ γνῶσι τῶν κινδύνων ποὺ ἔκρυβε τὸ βουνὸ ἐκεῖνο

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 23ην ΣΕΛΙΔΑ]

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΗ...

Μιὰ συνέντευξι μὲ τὴν Κυρίαν Χατζημιχάλη

ΟΧΙ, ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ...

Η ΚΥΡΙΑ Χατζημιχάλη εἶναι γνωστὴ καὶ ἀγαπητὴ στὸ ἑλληνικὸ κοινὸ τόσο σὰν συγγραφεὺς καὶ ζωγράφος, ὅσο καὶ γιατὶ εἶναι ἡ μοναδικὴ σχεδὸν καλλιτέχνις μας ποὺ ἐμελέτησε βαθειὰ τὴν λαϊκὴ τέχνη καὶ ἀγωνίστηκε νὰ τὴν ἐπιβάλῃ καὶ νὰ τῆς δώσῃ τὴν θέσι ποὺ πρέπει στὴ σημερινὴ ἑλληνικὴ ζωή.

Διασχίζοντας τὸ περίεργο σπίτι της, γεμᾶτο ἀπὸ ἀντικείμενα νεοελληνικῆς τέχνης, σκεπτόμουνα: Ἡ κυρία Χατζημιχάλη, σίγουρα θὰ μοῦ πῇ πὼς θέλει τὴν γυναῖκα ντυμένη σὲ ἑλληνικὸ στύλ, σὰν τὶς ἀγαπημένες της Σκυριανές, παραδείγματος χάριν.

Δὲν πρόφθασα ὅμως νὰ τῆς κάνω τὴν ἐρώτησι καὶ μοῦ διέλυσε μὲ τὴν ἀπάντησί της, τὶς φανταστικὲς σκέψεις μου.

— Ἑλληνικὴ Τέχνη μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ, ὄχι ὅμως καὶ ἑλληνικὴ μόδα.

Καὶ δὲν νομίζω πὼς κανεὶς ποτὲ θὰ διανοηθῇ νὰ ἐπιχειρήσῃ κάτι τέτοιο. Ἡ μόδα τοῦ Παρισιοῦ ἐπεβλήθηκε πιὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο κι' ἂν παραλλάζῃ ἐδῶ-ἐκεῖ σὲ ὡρισμένο σημεῖον τῆς Γῆς, μένει πάντα στὶς ἴδιες βασικὲς γραμμές.

Βέβαια οἱ αἰτίες ποὺ ἐπέβαλαν αὐτὴ καὶ ὄχι ἄλλη μόδα εἶναι πολλές, σχετίζονται ὅμως φοβερὰ μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς σημερινῆς μας ζωῆς. Δὲν θὰ μᾶς βόλευε ποτὲ νὰ ντυθοῦμε σήμερα στὴν καθημερινή μας ζωὴ ὅπως οἱ ἀρχαῖες.

Μποροῦμε νὰ ἔχωμε ἀπὸ ἰδιοτροπία μιὰ φορεσιὰ γιὰ μιὰ δεξίωσι. γιὰ μιὰ γιορτή, ὄχι ὅμως καὶ νὰ τὴν φοροῦμε στὴν καθημερινή μας ζωή.

Πάρετε ὅμως τὸν Ἕλληνα τσοπάνο: αὐτὸς θὰ τὴν φοράῃ τὴν προαιώνια κάπα του ἐπάνω στὰ ἄγρια βουνά. Γιατὶ τὸ νερὸ καὶ τὸ κρύο ὅσο δυνατὰ κι' ἂν εἶναι, δὲν θὰ τὸν διαπεράσουν ποτὲ μ' αὐτήν, θὰ φορᾶ ἀκόμα καὶ τὸ τσοπανίσιο παντελόνι ποὺ φαρδὺ ἐπάνω τοῦ ἐπιτρέπει νὰ σκύβῃ καὶ στενὸ κάτω τὸν ἀφίνει ἐλεύθερο στὸ βάδισμα. Τώρα τὴν Κυριακὴ μπορεῖ νὰ βάζῃ τὰ... «φράγκικα» γιὰ καλά, δὲν ἀποκλείεται, ἢ μᾶλλον συνηθίζεται.

Ἐκεῖνο ποὺ ἐμεῖς φτιάχνομε καὶ πετυχαίνομε εἶναι τὰ ἑλληνικὰ ὑφαντὰ στὸν ἀργαλειό. Μήπως δὲν βλέπομε τὸν τελευταῖο καιρὸ τὶς Ἀθηναῖες μας καὶ ὅλη σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ντυμένους τὸ καλοκαῖρι μὲ κουκουλάρικα;

Τὰ ὑφαντὰ ὅμως αὐτὰ δὲν θὰ τολμούσαμε καὶ δικαίως νὰ τὰ ράψωμε σὲ ἑλληνικὸ στύλ. Τὶς ἴδιες τὶς πουκαμίσες ποὺ ράβαμε πρίν, πάψαμε σήμερα νὰ τὶς ράβωμε, γιατὶ δὲν ἔχομε κατανάλωση. Τὰ κεντοῦν σὰν ὑφάσματα καὶ κατόπιν οἱ πελάτες τοὺς δίνουν τὸ σχῆμα καὶ τὴν μόδα ποὺ θέλουν.

Ἀλλὰ στὸ σημεῖο αὐτό, στὰ ὑφαντὰ δηλαδή, μπορῶ νὰ σᾶς βεβαιώσω πὼς δὲν θἄρθῃ ποτὲ μιὰ γυναῖκα νὰ τὰ πάρῃ ἀπὸ τὰ καταστήματα ἑλληνικῆς τέχνης, θὰ τὰ πάρῃ ἀπὸ τὸν ἔμπορο, ὁ ὁποῖος μπορεῖ κάλλιστα νὰ τῆς τὰ δώσῃ γιὰ εὐρωπαϊκά. Ἡ γυναῖκα σήμερα ζητᾶ ὁπωσδήποτε αὐτὴ τὴν μία, τὴν διεθνιστική, τὴν παραδεγμένη μόδα!

Κάποτε, μοῦ λέει πάντα μὲ τὸ γλυκό της ὕφος ἡ κυρία Χατζημιχάλη, μιὰ νέα ἦρθε νὰ μ' ἐρωτήσῃ πῶς μπορεῖ νὰ προμηθευθῇ μιὰ ψιλὴ τρίχα γίδας ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, γιατὶ κάποια φίλη της εἶχε ἀπὸ τέτοιο μαλλὶ ἕνα περίφημο παλτό.

— Τρίχα γίδας ἀπὸ τὴν Ἀγγλία! τῆς λέω ἔκπληκτη. Ἐμεῖς δὲν φέρνομε τέτοιο εἶδος καὶ ἀμφιβάλλω ἂν κανεὶς φέρνῃ σήμερα στὴν Ἑλλάδα.

Τὴν παρακαλῶ νὰ μοῦ περιγράψῃ πῶς εἶναι τὸ ὕφασμα.

— Περᾶστε ἀπὸ τὸ πρατήριο νὰ σᾶς δείξω κάτι ὑφάσματα, ποὺ δὲν εἶναι ἀπὸ γίδα ἐγγλέζικη, εἶναι ὅμως αὐτὰ ποὺ μοῦ περιγράφετε καὶ ποὺ τὰ λέει ὁ λαὸς σαμαροσκούτια.

Ὅταν ἦρθε κι' εἶδε πὼς τὸ πολυθρύλητο παλτὸ τῆς φίλης της δὲν ἦτανε ἄλλο παρὰ σαμαροσκοῦτι, ἔμεινε ἔκθαμβος.

Γιατί τάχα ἡ φίλη της τὸ ἑλληνικὸ ὕφασμα τὄκανε ἐγγλέζικο; Γιὰ νὰ μὴν ξεπέσῃ στὰ μάτια τοῦ κόσμου; Γιὰ νὰ μὴν κάνουν καὶ οἱ ἄλλοι τὸ ἴδιο; Συνηθισμένες ἱστορίες, ποὺ δείχνουν πόση ἀνάγκη διαπαιδαγωγήσεως ἔχομε.

— Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες δηλαδή;

— Καθόλου, οἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἄνδρες καὶ ἴσως αὐτοὶ περισσότερο. Πολλὲς φορές, ὅταν δοῦνε ἕνα ροῦχο ὡραῖο καὶ μάθουν πὼς ἡ τιμή του εἶναι 25 ἢ 40 δραχμὲς καὶ ὄχι τετρακόσιες μὲ πεντακόσιες, λένε στὴ γυναῖκα τους:

— Μ' αὐτὸ τὸ χονδρὸ ροῦχο θὰ ντυθῇς;

Μοῦ συνέβη νὰ ἰδῶ ἕναν κύριο νὰ στέκεται μὲ θαυμασμὸ ἐμπρὸς σ' ἕνα ἑλληνικὸ ὑφαντό.

— Τί κοστίζει; ἐρωτᾷ.

— Δεκαοκτὼ δραχμές.

— Μπᾶ! (ἔκπληξις) καλὸ θὰ εἶναι γιὰ νὰ τὸ βάζῃ ἡ μικρὴ στὸ γραφεῖο...

Σήμερα οἱ ὑφάντρες μας, ἐξακολουθεῖ ἡ κυρία Χατζημιχάλη, ξεσηκώνουν πολλὲς φορὲς εὐρωπαϊκὰ ὑφάσματα.

Σκεφθῆτε ὅμως ποιὰ ἦταν ἡ ἔκπληξίς μου ὅταν τὴν ἐποχὴ ἀκριβῶς ποὺ εἶχα ἐκδώσει τὸ βιβλίο μου γιὰ τὴν Σκυριανὴ τέχνη, εἶδα ἕνα ὕφασμα τοῦ Ροντιὲ μὲ σκυριανὸ σχέδιο! Αὐτὸ τὸ ὕφασμα τὸ ξεσήκωσαν βέβαια οἱ ὑφάντρες μας καὶ σᾶς βεβαιῶ πὼς ἦταν ἑλληνικό. ἐντελῶς ἑλληνικό.

Τί τὰ θέλετε, ἔξω εἶναι κολοσσιαῖες ἐπιχειρήσεις μὲ τεράστια κεφάλαια, μὲ μεγάλους καλλιτέχνας καὶ μελετητὰς τῆς Τέχνης.

— Ὥστε καὶ σεῖς, τῆς λέγω, βρίσκετε ἀκλόνητη τὴν τυραννία τοῦ Παρισιοῦ στὴ μόδα;

— Βεβαίως, ἐκτὸς ἂν καταστραφῇ τὸ Παρίσι, ὁπόταν καὶ θὰ δοῦμε ποῦ θὰ στήσῃ τότε ἡ Μόδα τὸ στρατηγεῖο της.

Δ. Σ.

Δύο περίφημες βραδυνὲς τουαλέττες τῆς Λουῒζ Μπουλανζέ. Ἀριστερά, φόρεμα ἀπὸ σατὲν «νακρὲ» μπλὲ πὰλ μὲ ζώνη καὶ μπλαστρὸν ἀπὸ νερβύρ. Πλάτη γυμνή. Δεξιά, τουαλέττα ἀπὸ βολλὰν τούλινα λευκά. Στὸ λαιμὸ καὶ στὴ μέση μπάντα ἀπὸ μεταξωτὸ τριανταφυλλί.

...ΜΟΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Τὶ λέγει καὶ ὁ μεγάλος μας ράφτης Τσοπανέλλης

ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΗ ΜΟΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΜΕ ΠΟΛΥ κόπο μπόρεσα νὰ κλέψω λίγες στιγμὲς ἀπὸ τὸν πολυάσχολο κύριο Τσοπανέλλη. Μέσα στὶς κομψὲς αἴθουσες τοῦ Οἴκου του, ἕνα πλῆθος γυναικείου κόσμου, ποὺ ἀναζητεῖ καὶ ξέρει ποῦ βρίσκεται ἡ κομψότης, τὸν ἀπορροφᾷ κάθε ὥρα καὶ κάθε στιγμὴ τῆς ἡμέρας. Πότε στὰ σαλόνια, πότε στὰ δοκιμαστήρια, πότε στὸ ἐργοστάσιο καὶ πότε στὴν μεγάλη σχολὴ τῆς Κοπτικῆς, τρέχει ἀκούραστα νὰ δώσῃ κατευθύνσεις, γνῶμες, πρακτικὲς συμβουλές.

Πραγματικὰ θαυμάζει κανεὶς στὸν ἄνθρωπο αὐτὸν τὴν ἐνεργητικότητα, τὸ καλλιτεχνικὸ πνεῦμα, τὸν ἄριστο καὶ ἔξυπνο τεχνίτη.

— Κύριε Τσοπανέλλη, ἡ «Γυναῖκα» θὰ ἦτανε εὐτυχὴς ἂν ἄκουε τὴν γνώμη σας ἐπάνω στὸ γνωστὸ θέμα ποὺ κάθε φορὰ ποὺ πρόκειται νὰ βγῇ συνάλλαγμα ἀπὸ τὸν τόπο, παίρνει ἐνημερότητα: Μπορεῖ νὰ γίνῃ ἑλληνικὴ μόδα;

Τὸ ζήτημα αὐτὸ φαίνεται πὼς ἔχει ἀπασχολήσει ἀρκετὰ τὸν συμπαθῆ ράφτη μας.

— Ἄ, κυρία μου, τὸ Παρίσι καὶ μόνο αὐτὸ ἐπιβάλλει παντοῦ καὶ πάντα τὴν κυριαρχία του. Νὰ ἡ Ἀμερικὴ πρὶν χρόνια θέλησε νὰ δημιουργήσῃ δική της μόδα. Καὶ τί δὲν ἔκανε γιὰ νὰ πετύχῃ! Τί ρεκλάμα! Κάλεσε Παριζιάνους μοντελλίστες, ὥρισε τιμὲς φιγουρινιῶν πολὺ μικρότερες καὶ τὰ ἀπέστειλε στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, γιὰ νὰ ἐπιβληθῇ τὸ δικό τους γοῦστο. Θέλησε νὰ λανσάρῃ τὰ μακρυὰ φουστάνια σὲ ἐποχὴ ποὺ τὸ Παρίσι εἶχε βγάλει κοντά. Δημιούργησε τὴ μόδα τῶν παπουτσιῶν μὲ μυτερὲς μύτες. Τίποτα, τίποτα. Τὸ μόνο ποὺ κατάφερε ἦτανε, ἔπειτα ἀπὸ δέκα χρόνων ἀγῶνες, νὰ ἐπιβάλῃ τὰ μυτερὰ παπούτσια.

»Ἕνα ἀπὸ τὰ τότε ἀμερικάνικα φιγουρίνια, τὸ «Ρουαγιάλ», εἶχε ἔρθει καὶ κυκλοφόρησε πλατειὰ καὶ στὴν Ἑλλάδα.

»Ἄλλη χώρα ποὺ ζήτησε κατόπιν νὰ πάρῃ τὰ σκῆπτρα τῆς μόδας ἀπὸ τὸ Παρίσι, εἶναι τὸ Βερολῖνο. Τί προσπάθειες δὲν ἔγιναν. Καὶ ὅμως καμμιὰ δὲν εἶχε ξεφύγει ἀπὸ τὴν παριζιάνικη ἐπιρροή. Ὅλοι οἱ Γερμανοὶ καλλιτέχνες ἀντλοῦσαν ἀπὸ τὸ Παρίσι τὶς πρῶτες τους ἐμπνεύσεις.

»Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ποὺ καὶ ὁ Μουσσολίνι φιλοδόξησε νὰ κάνῃ τὴν Ρώμη Παρίσι. Ἔκανε μεγάλη προπαγάνδα καὶ κάλεσε ὅλους τοὺς ραφτάδες νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὴ Ρώμη, κάνοντάς μας μεγάλες εὐκολίες.

»Ἐφέτος τὸ φθινόπωρο συνάντησα ἕναν Ἰταλὸ ράφτη στὸ Παρίσι καὶ τὸν ρώτησα ἔκπληκτος πῶς βρίσκεται γιὰ ψώνια ἐκεῖ καὶ τί ἀπόγινε ἡ ἰταλικὴ μόδα.

— Φίλε μου, οἱ Ἰταλοὶ εἶναι ξενομανεῖς, φοβερὰ ξενομανεῖς, μοῦ ἀπάντησε.

»Τί θὰ λέγαμε τότε ἐμεῖς γιὰ τὴν Ἑλλάδα; Ὁ Γάλλος, ὅπου κι' ἂν πάῃ, στὴν Ἀφρική, στὴν Ἀσία ἢ στὴν Ἀμερική, στὸ Βερολῖνο, στὴν Πράγα ἢ στὸ Πεκῖνο, ἂν δῇ κάτι ὡραῖο, θὰ πῇ: C' est tout à fait parisien (Θάλεγε κανεὶς πὼς εἶναι παριζιάνικο).

»Ὁ Γερμανὸς σ' ὅλους τοὺς μεγάλους ἀναζητεῖ γερμανικὴ φλέβα.

»Ὁ Ἕλληνας φτάνει νὰ εἶναι κάτι καλὸ κι' ἀμέσως θὰ σᾶς πῇ: «Αὐτὸ θὰ εἶναι ξένο» ἢ «θὰ τὸ πήρατε ἀπ' ἔξω βέβαια».

»Καὶ ὅμως οἱ Ἕλληνες εἶναι καλοί, ἔκτακτοι τεχνῖτες. Καὶ θὰ τοὺς βρῆτε παντοῦ σὲ ὅλα τὰ καταστήματα καὶ τοὺς μεγάλους Οἴκους μόδας τοῦ Παρισιοῦ. Ὅταν παρουσιαστῇ ἕνας Ἕλληνας στοὺς οἴκους ραπτικῆς δὲν τοῦ ζητοῦνε οὔτε πιστοποιητικό. Τὸν προσλαμβάνουν ἀμέσως. Θἄχετε ἀκούσει γιὰ τὰ μοντέλλα τοῦ Ζὰν Νταισσά, στὴν Ἑλλάδα ἔχουν ἐξαιρετικὴ πέρασι. Αὐτὸν λοιπὸν τὸν Ζάν, ὅταν πᾶμε ἐμεῖς ἐκεῖ, τὸν λέμε Γιαννάκη. «Γειά σου, ἀδελφὲ Γιαννάκη». Εἶναι βέρος Ἕλληνας. Μὰ καὶ πόσοι Ἐτιὲν καὶ πόσοι Ζὼρζ δὲν ὑπάρχουν....

»Ὅταν κάποτε Ἕλλην Πρωθυπουργὸς πῆγε στὴ Χάγη, ὁ ἀντιβασιλεὺς (ἂν δὲν κάνω λάθος) τὸν ἐδέχθη ἐγκάρδια, μιλῶντας του ἑλληνικά.

— Πῶς ξέρετε ἑλληνικά; εἶπε ἐκεῖνος ἔκπληκτος.

— Ναί, βεβαίως τὰ γνωρίζω ἀπὸ τὸν ράφτη μου, ὁ ὁποῖος εἶναι Ἕλληνας.

»Κι' ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα ἔγινε κάπου προσπάθεια, γιὰ ν' ἀποκτήσωμε ἑλληνικὴ μόδα. Θὰ θυμᾶστε τὴν ἐπιτροπὴ ποὺ εἶχε σχηματισθῇ γι' αὐτὸ μὲ τὸν ζωγράφο Θαμώρα καὶ ἄλλους. Ὅλα ἀπέτυχαν.

»Ἐγὼ ὁ ἴδιος στὸ 1916, στὸν ἀποκλεισμό, ἔκανα μερικὰ μοντέλλα χωρὶς νὰ προστρέξω στὸ Παρίσι. Ἀλλὰ γιὰ νὰ κολακευθῇ ἡ ξενομανία, εἶπα πὼς μοὖρθανε ἀεροπορικῶς τὰ μοντέλλα, τὰ ὁποῖα καὶ ὑπερεθαυμάσθησαν. Ἀποτέλεσμα ἦτανε νὰ μὲ καλέσῃ ὁ εἰσαγγελεὺς γιὰ νὰ τοῦ ἐξηγήσω μὲ τί εἴδους ἀεροπλάνα εἶχα σχέσεις.

»Καὶ σήμερα ἀκόμα φτιάχνω πολλὲς δικές μου δημιουργίες καὶ στὴν ἔκθεσί μου προτιμήθηκαν καὶ θαυμάστηκαν. Ἀλλὰ πάντα ξεκινοῦμε ὅλοι ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ τὶς ντιρεκτίβες του.

»Δὲν μοῦ φαίνεται, γιὰ νὰ συμπεράνω, πὼς μπορεῖ νὰ γίνῃ ἑλληνικὴ μόδα, ἀφοῦ δὲν μπόρεσε νὰ γίνῃ οὔτε γερμανική, οὔτε ἀμερικάνικη, οὔτε ἰταλική.

»Οἱ ἀρχαῖες ἐνδυμασίες, ἐνέπνευσαν καὶ ἐμπνέουν ὅπως καὶ ἄλλες ἱστορικὲς φορεσιές, ποὺ ἔχουνε τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν χάρι ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ποὺ φορέθηκαν σὲ μιὰ λαμπρὴ καὶ ἔνδοξη ἐποχή. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἄλλη ὑπόθεσις...»

Ἐνῷ μιλοῦσε ὁ κ. Τσοπανέλλης, ἔγιναν συχνὲς ἀπόπειρες γιὰ νὰ τὸν ἁρπάξουν καὶ στὸ τέλος πέτυχαν.

— Θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς πῶ πολλὰ ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα. Δυστυχῶς, βλέπετε, ὁ χρόνος μας δὲν μᾶς ἀνήκει.....—εἶπε καὶ χάθηκε.

Καὶ ὅμως ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ μόδα ἐμπνέει ἀκόμη καὶ σήμερα τοὺς μοντελλίστες τῶν Παρισίων. Ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἀριστουργηματικὰ μοντέλλα τοῦ Οἴκου Λανβέν.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΥΠΟ ΓΑΒΡΙΗΛ ΝΤ' ΑΝΟΥΝΤΣΙΟ

ΤΙ ΕΙΝΕ ΤΟ ΦΙΛΙ;

Ποιὸς μπορεῖ νὰ δώσῃ τὸν ὁρισμὸ τοῦ φιλήματος;

Μᾶς φιλοῦν ὅταν γεννώμεθα καὶ ὅλη ἡ ζωή μας περνάει μέσα στοὺς φλοίσβους τῶν φιλιῶν.

Ὁ Πὼλ Βερλαὶν, καθορίζει τὸ φίλημα ὡς: «Πύρινο ἀκομπανιαμέντο τῶν πλήκτρων τῶν ὀδόντων, στὰ ἄσματα ποὺ τραγουδάει ὁ ἔρωτας, στὶς καρδιὲς ποὺ ἀγαπᾶνε».

Ὁ ὁρισμὸς αὐτὸς, ποὺ εἶναι λίγο περίεργος, ἂν καὶ εἶναι ὡραῖος, μπορεῖ ν' ἀποδοθῇ μονάχα στὰ ἐρωτικὰ φιλιά. Ἀλλὰ ὅλα τὰ φιλήματα δὲν εἶναι ἐρωτικά. Ἐκφράζει τὸ φιλὶ καὶ ἄλλα αἰσθήματα, ἐκτὸς τοῦ ἔρωτος.

⁂

Ἡ μεγάλη Δανικὴ ἐγκυκλοπαιδεία, καθορίζει ὡς ἑξῆς τὸ φίλημα:

«Ὁ ἀσπασμὸς εἶναι πίεσις τῶν χειλέων ἐπὶ πράγματος τινός».

Ὁ δὲ Δανὸς φιλόσοφος Σόρεν Κίρκεγαρδ εἶπεν ὅτι τὰ μόνα τέλεια φιλήματα «εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ἀνταλλάσσονται μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός».

* * *

Ὅταν ὁ γηραιὸς Βάρδος, ὁ βασιλεὺς Βενισλάους τῆς Βοημίας, φίλησε τὴν ἀγαπημένη του τραγούδησε:

«Καθὼς τὸ ρόδο ἀνοίγει τὰ πέταλά του, ὅταν δίνει τὴ γλυκειὰ δροσιά, ἔτσι κι' αὐτὴ ἐπρότεινε σ' ἐμὲ τὰ κατακόκκινα χείλη της».

⁂

Ἕνα δημοτικὸ Ρουμανικὸ τραγοῦδι λέει:

«Τὰ φιλιὰ εἶναι γλυκά, ὅπως ἡ πνοὴ τῆς γυναίκας, ποὺ εἶναι γεμάτη ἀπὸ εὐωδιές».

Κι' ἕνα ἄλλο:

«Τὰ φιλιὰ μυρίζουν σὰν χίλια τριαντάφυλλα».

⁂

Οἱ Γάλλοι λένε:

«Δοσμένο φιλὶ ποτὲ δὲν χάνεται».

Οἱ Σουηδοί:

«Φιλὶ δοσμένο, συμβόλαιο ὑπογραμμένο».

Οἱ Ρῶσσοι:

«Φιλὶ στὸ στόμα, σφραγίδα στὴν καρδιά».

Οἱ Πολωνοί:

«Φιλὶ γυμνὸ—φιλὶ χρυσὸ, φιλὶ ζεστὸ—καρδιὰ καυτή».

ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ
ΕΙΣ ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΩΝ ΤΟΥΑΛΕΤΤΑΣ ΚΑΙ ΣΠΟΡ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
"ΑΚΡΟΠΟΛ"
ΕΡΜΟΥ 18 Α' ΤΗΛΕΦ. 22 043

ΑΙ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

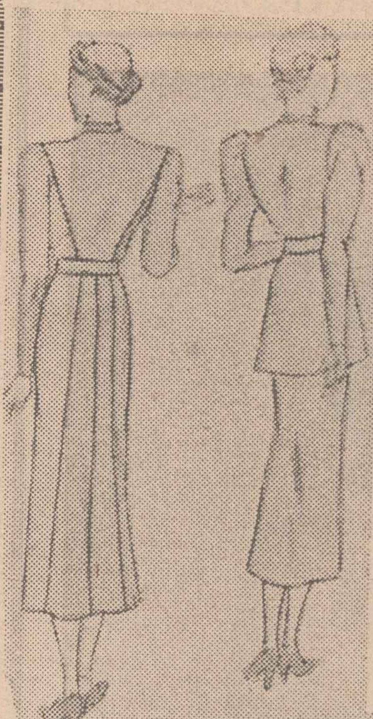

ΓΑ ΠΙΟ ΚΟΜΨΑ

ΦΟΥΣΤΑΝΑΚΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ἂν καὶ ἡ μόδα ἔρχεται ἀπὸ κλίματα ὅπου ὁ ἥλιος δὲν γελᾶ τόσο συχνὰ καὶ τόσο χαρωπὰ ὅσο σ' ἐμᾶς, βλέπομε ὡστόσο τὰ προμηνύματα τῆς ἄνοιξης νὰ καταφθάνουνε καθημερινά.

Μιλοῦν γιὰ χρώματα ἀνοιχτά, γιὰ ντεμί-σαιζὸν καπέλλα, γιὰ ψάθες καὶ γιὰ λουλούδια, γιὰ ἐλαφρὰ παλτὰ κλπ.

Τὸ περιοδικό μας ποὺ θέλει τὴν γυναῖκα ἔξυπνη μὰ καὶ κομψή, παρακολουθεῖ μέσῳ τῶν εἰδικῶν συνεργατριῶν του ὅλην αὐτὴν τὴν κίνησιν καὶ καθιστᾶ ἐνήμερον τὸ ἀναγνωστικό του κοινόν. Σήμερα σᾶς δίνομε μιὰ σειρὰ ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα μοντελλάκια γιὰ φουστάνια τῆς ἐποχῆς. Ἡ ἁπλότητα ἁμιλλᾶται μὲ τὴν κομψότητα καὶ τὴν χάριν

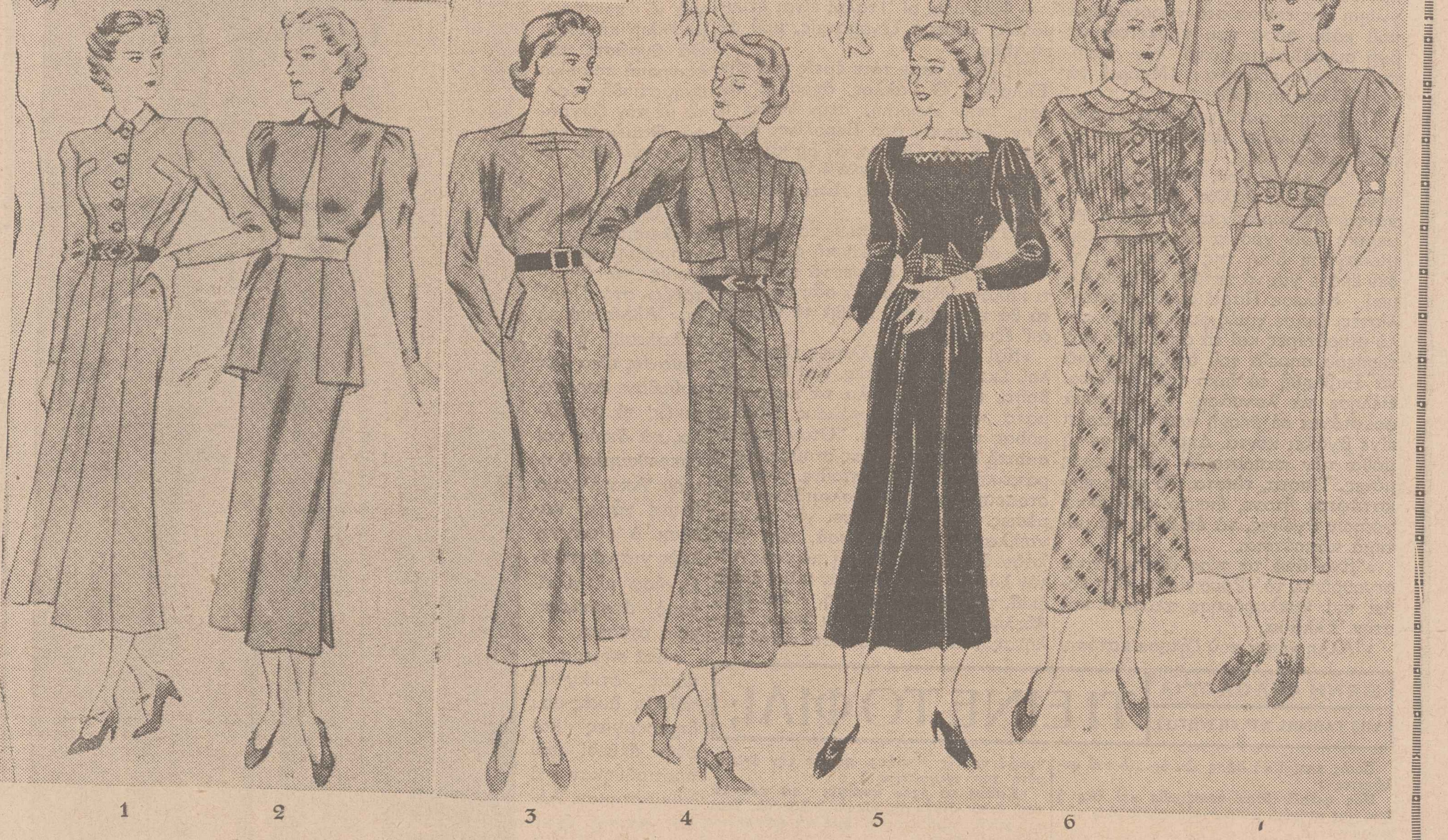

1). Φουστανάκι ἀπὸ ζέρσεϊ πράσινο. Ἡ κοὺπ του εἶναι ὡραιότατη. Ἐμπρὸς ἡ γραμμὴ τῶν κουμπιῶν ἐξακολουθεῖ ἕως κάτω. Ἡ ζώνη ἀπὸ δέρμα καστανό. Χρειάζεται ὕφασμα 3 μέτρα καὶ 25 σὲ πλάτος 1 μέτρο.

2). Φουστάνι μὲ τουνίκ, μάλλινο. Ἡ τουνὶκ ἀνοίγει ἐμπρὸς καὶ ἀφίνει νὰ φαίνεται ἕνας ζιλὲς ἀπὸ δέρμα «σαμουὰ» ἁπαλὸ καὶ λεπτό. Ἡ ζώνη καὶ τὰ γιακαδάκια γαρνίρονται ἐπίσης ἀπὸ δέρμα. Μέτρα 3 καὶ 50 σὲ φάρδος 1 καὶ 20.

3). Τὸ φουστανάκι αὐτὸ ἀπὸ μαλλὶ σινὲ γκρὶ—μπλὲ σᾶς τὸ συστήνομε ἰδιαιτέρως. Γαρνίρεται μὲ τσέπες καὶ ζώνη ἀπὸ δέρμα. Τὰ μανίκια στὺλ κιμονὸ κόβονται μαζὶ μὲ τὸ ἀμπιεσμὰν τῆς πλάτης. Μέτρα : 3 καὶ 25 σὲ φάρδος 1 μ. καὶ 20.

4). Ἕνα εἶδος μπολερὸ κόβει αὐτὸ τὸ φουστάνι τὸ ὁποῖον γίνεται ἀπο μάλλινο ὕφασμα σινέ. Ἡ φοῦστα φαρδαίνει ἀπὸ ἕνα κομμάτι ποὺ μακραίνει τὰ ἐμπρὸς κοψίματα. Ἡ ζώνη εἶναι ἀπὸ λουστρίνι. Μέτρα 3 καὶ 25 μὲ 1 καὶ 20.

5). Φουστάνι βελούδινο, φοῦστα κομμένη ἐμπρὸς ποὺ ἀπολήγει σὲ νερβύρ. Ἴδιες νερβὺρ βρίσκει κανεὶς καὶ στὰ μανίκια. Μέτρα 4 καὶ 50 σὲ φάρδος 0 μ. 80.

6). Φουστανάκι ἐκοσαὶ μὲ πλισσὲ ἐπάνω καὶ ἐμπρὸς στὴν φοῦστα. Ἐπάνω στὸ κορσὰζ διακρίνεται ἕνα διπλὸ ἀμπιεσμάν. Ὁ γιακᾶς εἶναι λευκός.

7). Μάλλινο φουστανάκι κίτρινο. Τὸ πλαϊνὸ φάρδος πραγματοποιεῖται χάρις σὲ πένσες ποὺ ἀπολήγουν στὰ πλαϊνὰ κοψίματα. Ὁ γιακᾶς εἶναι ἀπὸ πικέ. Μέτρα 3 καὶ 25 καὶ φάρδος 1 καὶ 20.

ΖΙΝΕΤ

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ
ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ

ΤΟ ΑΘΑΝΑΤΟΝ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ

Η ΠΟΝΕΜΕΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΩΡΑΙΑΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΙΤΣΑΣ ΠΟΥ ΕΚΑΨΕ ΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ἡ «Μανὼν Λεσκὼ» εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα ἔργα, τὰ ὁποῖα ἔγραψεν ὁ Γάλλος συγγραφεὺς Ἀντώνιος Φραγκῖσκος Πρεβώ, γνωστὸς ὡς ἀββᾶς Πρεβώ. Ὁ συγγραφεὺς οὗτος ὁ ὁποῖος ἐγεννήθη τὸ 1697 καὶ ἀπέθανε τὰ 1763, διετέλεσεν ἀλληλοδιαδόχως στρατιωτικός, μαθητευόμενος Ἰησουῖτης καὶ στρατιωτικὸς ἱερεὺς τῶν Βενεδικτίνων, ἀφοῦ δὲ διῆλθε τὰ πρῶτα του ἔτη ἐν κραιπάλῃ καὶ ἀκολασίᾳ, ἐπεδόθη τέλος εἰς τὴν φιλολογίαν. Τὸ πρῶτον μυθιστόρημά του ὑπῆρξεν αἱ «Ἀναμνήσεις ἀξιολόγου ἀνδρός», τὸ ὁποῖον ἐξετιμήθη μεγάλως. Μεταβὰς ἀκολούθως εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐδημοσίευσε τὰ μυθιστορήματα «Κλέβελαντ» καὶ τὴν «Ἱστορίαν τῆς Μανὼν Λεσκὼ» (1735), τὰ ὁποῖα κατέστησαν αὐτὸν ἔνδοξον. Τὸ τελευταῖον ἰδίως γραμμένον εἰς ὕφος ἁπλοῦν, ἐπροξένησε καὶ θὰ προξενῇ πάντοτε ζωηρότατον ἐνδιαφέρον διὰ τοὺς αἰωνίας ὡραιότητος τύπους, τοὺς ὁποίους διέπλασσε. Ἰδοὺ τώρα μία θαυμασία περίληψις τούτου — δευτέρου κατὰ σειράν, ἐξ ὅσων θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὴν «Γυναῖκα» — ὀφειλομένη εἰς δοκιμώτατον λογογράφον καὶ τακτικὸν συνεργάτην τοῦ περιοδικοῦ μας :

ΣΤΗ μεγάλη ἀγορὰ τῆς Ἀμιέννης, τὴν κατάμεστη ἀπὸ γραφικὸ καὶ θορυβῶδες πλῆθος, ἔχει καταφθάσει τὸ πρωῒ μιᾶς Κυριακῆς τὸ μεγάλο λεωφορεῖο ποὺ φέρνει ἀνθρώπους ἀπ' ὅλες τὶς γύρω πολιτεῖες κι' ἰδίως ἀπὸ τὸ Ἀρράς. Ἀνάμεσα στὸ πλῆθος τῶν ταξειδιωτῶν καὶ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ξεχωρίζει ἕνας ψηλὸς ὑπαξιωματικὸς ποὺ περιμένει τὴν ἄφιξι τῆς νεαρᾶς ἐξαδέλφης του. Εἶναι ἕνας ἄνδρας καλοφτιαγμένος, καμμιὰ τριανταριὰ χρόνων, ποὺ ἀκολούθησε ἀπὸ νέος τὸ στάδιο τῶν ὅπλων καὶ ποὺ ἔχει περάσει τὴ ζωή του κορδονώμενος γιὰ τὴ φανταχτερή του στολή, φλερτάροντας ὤμορφες χωριατοποῦλες καὶ κορίτσια τοῦ λαοῦ καὶ πίνοντας στὶς ταβέρνες. Τὸ ὄνομά του εἶναι Λεσκώ.

Ἔχοντας χρόνια καὶ χρόνια νὰ ἰδῇ τὴν ἐξαδέλφη του ποὺ περιμένει καὶ μὴ ξέροντας ἂν θὰ μπορέσῃ ἢ ὄχι νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ, περιφέρει διαρκῶς τὸ βλέμμα του, ἀμήχανο κι' ἐρευνητικό, ἀνάμεσα στὸ πλῆθος ποὺ τὸν περιτριγυρίζει. Ποῦ νἆναι καὶ ποιὰ νἆναι ἡ ἐξαδέλφη του; Μήπως δὲν ἦλθε;

Καθὼς ἐξακολουθεῖ νὰ ψάχνῃ, τὸ μάτι του παίρνει σὲ μιὰν ἄκρη τῆς αὐλῆς ἕνα ὡραιότατο νέο κορίτσι, ποὺ τραβηγμένο ἀπόμερα ἀπὸ τὸ πλῆθος, κατάμονο, περιφέρει κι' ἐκεῖνο τὸ βλέμμα του ἀμήχανα κι' ἐρευνητικά. Ὁ Λεσκὼ πλησιάζει καὶ ρωτᾶ μ' εὐγένεια;

— Μήπως εἶσθε ἡ Μανόν;

— Ξάδελφέ μου, σὺ εἶσαι;

Καὶ οἱ δύο νέοι σφίγγουν μὲ χαρὰ τὰ χέρια τους. Ἐπὶ τέλους! Βρέθηκε ἕνα συγγενικὸ πρόσωπο ἀνάμεσα στοὺς τόσους ξένους γιὰ νὰ πάρῃ τὴν ὡραία χωριατοπούλα, ποὺ ἔρχεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν πόλι καὶ τἄχει σὰν χαμένα.

Πραγματικά, πόσα καὶ πόσα πράγματα δὲν εἶδε σ' αὐτὸ τὸ σύντομο ταξεῖδι ἡ Μανόν! Οἱ πύργοι, οἱ μεγάλες ἐκκλησίες τῆς Ἀμιέννης κι' ὅλο αὐτὸ τὸ πλῆθος τὸ ντυμένο μὲ κομψότητα τὴν ἔχουν ζαλίσει.

— Τί ὤμορφη εἶναι ἡ ζωὴ καὶ τί γλυκειά!... διαλογίζεται καθὼς κυττάζει μὲ θαυμασμὸ γύρω της.

— Πάω νὰ πάρω τὰ μπαγκάζια σου, ἀκούεται σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ δυνατὴ φωνὴ τοῦ Λεσκώ. Μεῖνε σὺ ἐδῶ κι' ἔφθασα.

Κι' ἐνῷ ὁ Λεσκὼ χάνεται ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, περισσότερο γιὰ νὰ τρέξῃ στὴν πιὸ κοντινὴ ταβέρνα καὶ νὰ σβύσῃ τὴ δίψα του μὲ κανένα ποτῆρι κρασί, μαζὺ μὲ τοὺς φίλους του ποὺ τὸν περιμένουν καὶ λιγώτερο γιὰ νὰ πάρῃ τὶς ἀποσκευὲς τῆς πανεύμορφης ἐξαδέλφης του, ἕνα γεροντοπαλλήκαρο, ὁ Γκυγιώ, ποὺ πέρασε ἐν ἁμαρτίαις ὅλη του τὴ ζωή, καὶ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ αἰσθάνεται μέσα του νεανικοὺς ὀργασμούς, πλησιάζει τὴ νέα χωριατοποῦλα καὶ τῆς κάνει ἐρωτικὲς προτάσεις.

Ἡ Μανὸν στὴν ἀρχὴ γελάει. Τῆς φαίνεται τόσο κωμικὸ ν' ἀκούῃ ἕνα γερόντιο νὰ τῆς μιλάῃ γιὰ ἔρωτα καὶ γιὰ τρελλὴ ζωή...

Μὰ ὁ Γκυγιώ, ποὺ ἡ ζωὴ τὸν ἔχει πολλὰ διδάξει γιὰ τὴ γυναικεία καρδιά, δὲν μιλάει μόνο γιὰ ἔρωτα. Οἱ προτάσεις του εἶναι σοβαρώτερες καὶ σκανδαλιστικώτερες: Μιλάει γιὰ μιὰ ξένοιαστη μεγάλη ζωὴ βυθισμένη στὴ χλιδὴ καὶ στὴν πολυτέλεια, γεμάτη λοῦσα, μὲ ταξεῖδια σὲ ξένους τόπους, μὲ χαρὲς καὶ ξεφαντώματα.

— Δὲν ἔχεις, μικροῦλα μου, τῆς ψιθυρίζει, παρὰ ἕνα «ναὶ» νὰ πῇς, κι' ἕνα ὡραῖο ἀμάξι μὲ δυὸ ἄλογα θἄρθῃ νὰ σὲ πάρῃ γιὰ νὰ σὲ φέρῃ σ' ἕναν ἄγνωστο, παραμυθένιο κόσμο...

Μιὰ ζωὴ γεμάτη λοῦσα καὶ πλοῦτο!... Μὲ χρυσᾶ βραχιόλια καὶ μαργαριταρένια κολλιέ, μὲ μεταξωτὲς τουαλέττες καὶ πανάκριβες γοῦνες!... Μιὰ ζωὴ χαρᾶς καὶ διασκεδάσεων!... Ὅ,τι ἀκριβῶς εἶχε ὀνειρευθῆ ἡ Μανὸν στὶς ἀτέλειωτες ὧρες τῆς ἀπέραντης μοναξιᾶς της στὸ χωριό. Κι' ὅλα αὐτά, φθάνει νὰ πῇ ἕνα «ναί».

Αὐτὴ τὴν τόσο σύντομη μαγικὴ λεξοῦλα εἶναι ἕτοιμη νὰ τὴν πῇ, ὅταν ξαναγυρίζει κοντά της ὁ Λεσκὼ ποὺ ἀκούει τὴν ψιλοκουβέντα τους. Ὁ ὁρμητικὸς ὑπαξιωματικὸς θυμώνει, διώχνει μὲ βρισιὲς τὸν Γκυγιὼ καὶ νουθετεῖ τὴν Μανόν.

— Μὴν ἀκοῦς τὰ βρωμόλογα τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου, τῆς λέει. Σὲ βλέπουν χωριατοποῦλα καὶ θέλουν νὰ σὲ παρασύρουν στὰ δίκτυα τους γιὰ νὰ σὲ διώξουν τὴν ἄλλη μέρα...

Καὶ ξαναφίνει τὴ Μανὸν γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν ταβέρνα.

Ο ΚΟΜΗΣ ΝΤΕ ΓΚΡΙΕ

Ὅταν ἔμεινε μόνη ἡ Μανόν, μὲ τὸ βλέμμα ἔκθαμβο ἀκόμη ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς πολιτείας, ἄρχισε νὰ φέρνῃ στὸ νοῦ της ὅλα ὅσα εἶδε κι' ἄκουσε ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς ἀφίξεώς της. Οἱ προτάσεις τοῦ Γκυγιὼ τὴν εἶχαν ἀναστατώσει. Μέσα στὴ φαντασία της περνοῦν οἱ εἰκόνες μιᾶς λαμπρῆς καὶ εὔθυμης ζωῆς. Καὶ νὰ σκέπτεται ὅτι πρόκειται νὰ κλεισθῇ σὲ μοναστῆρι!...

Στὴν ψυχολογικὴ ἐκείνη στιγμὴ ἡ μοῖρα ἐμφανίζει ἐμπρός της ἕνα ὡραῖον νέον, τὸν ἱππότην ντὲ Γκριέ, ὁ ὁποῖος μόλις γυρίζει ἀπὸ τὸ Παρίσι γιὰ νὰ ἰδῇ τὸν πατέρα του. Ὁ ντὲ Γκριὲ βλέπει τὴ Μανὸν καὶ μένει ἔκθαμβος μὲ τὴν ὠμορφιά της. Μέσα σ' ἕνα ὁλόκληρο Παρίσι δὲν εἶχε συναντήσει τὴν ὅμοιά της. Τὴν πλησιάζει καὶ τῆς ἐκφράζει μὲ τὰ πλέον φλογερὰ λόγια τὴν ἐντύπωσι ποὺ τοῦ ἔκανε. Τὰ λόγια ἐκεῖνα ποὺ τὰ προέφεραν δυὸ ὡραῖα νεανικὰ ἀνδρικὰ χείλη, ἐπλημμύρισαν μὲ μιὰ ἄγνωστη ἕως ἐκείνη τὴ στιγμὴ χαρὰ τὴν ψυχὴ τῆς Μανόν. Θὰ γλύκαιναν τὶς πικρὲς ἡμέρες ποὺ τὴν ἐπερίμεναν μέσα στὴν τεφρὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ μοναστηριοῦ ὅπου ἔμελλε νὰ κλεισθῇ.

Στὸ ἄκουσμα τῆς μελαγχολικῆς αὐτῆς εἰδήσεως (ὅτι ἡ Μανὸν θὰ ἐγίνετο μοναχὴ) ὁ ντὲ Γκριὲ ἐχλώμιασε. Πῶς! Εἶχε συναντήσει στὴ ζωή του ἐκείνην ποὺ μίλησε τόσο δυνατὰ στὴν ψυχή του, γιὰ νὰ τὴν χάσῃ, πρὶν ἀκόμη καλὰ-καλὰ τὴν γνωρίσει; Ὄχι, αὐτὸ δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Μιὰ καὶ γνωρίσθηκαν, δὲν ἔπρεπε ποτὲ πλέον νὰ χωρισθοῦν. Ἕνα εὐτυχισμένο μέλλον τοὺς περίμενε. Θὰ ἦταν ἔγκλημα ν' ἀφήσουν μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τους τὴν εὐτυχία. Ὁ νέος ἱππότης τῆς περιγράφει τὴν ὡραία ζωὴ ποὺ τοὺς περιμένει στὸ Παρίσι, τὴν πόλι τῶν ὀνείρων κάθε νέου καὶ κάθε νέας.

Ἡ Μανὸν κλείνει τὰ μάτια καὶ ὀνειροπολεῖ:

— Τὸ Παρίσι!... Τὸ Παρίσι!...

Ὁ μαγνήτης, τὸ μεγάλο φῶς ποὺ προσελκύει ὅλους τοὺς πόθους σὰν πεταλοῦδες...

Ἡ Μανὸν ἔχει σχεδὸν κλονισθῇ, εἶναι ἕτοιμη νὰ τ' ἀφήσῃ ὅλα σύξυλα καὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὸν νέον, ὅταν φθάνῃ τ' ἀμάξι ποὺ ἔχει στείλει ὁ γέρω Γκυγιὼ γιὰ τὴ συμφωνημένη ἀπαγωγή της. Ἡ νέα δὲν διστάζει οὔτε στιγμή:

— Ἄς τὸ πάρουμε κι' ἄς φύγουμε γρήγορα-γρήγορα γιὰ τὸ Παρίσι, λέει στὸν ἱππότη.

Καὶ οἱ δύο νέοι μὲ τὸ ἴδιο ἀμάξι ποὺ εἶχαν στείλει τὰ ἀκόλαστα γηρατειά, ξεκίνησαν γιὰ τὴ μεγάλη περιπέτεια τῆς ζωῆς των — μιᾶς ζωῆς ἀγάπης, πόνου καὶ ψυχικοῦ μαρτυρίου...

Στὸ Παρίσι ὁ ἱππότης κι' ἡ Μανὸν ζοῦν σ' ἕνα κομψὸ διαμέρισμα. Ὁ ντὲ Γκριὲ τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν ὡραία του φίλη, εἶναι πρόθυμος νὰ τὴν κάνῃ νόμιμο σύζυγό του. Ὁ πατέρας του, ὁ αὐστηρὸς καὶ συντηρητικὸς κόμης ντὲ Γκριέ, θ' ἀντιταχθῇ βέβαια, ἀλλὰ ὁ νέος εἶναι πεπεισμένος ὅτι θὰ κατορθώσῃ νὰ μαλάξῃ τὴν πατρικὴ καρδιά. Ἔπειτα κι' ἂν ἀρνηθῇ, τί μ' αὐτό; Εἶναι νέοι, ἀγαποῦνται... Θὰ ἐργασθοῦν καὶ θὰ ζήσουν...

Ἡ Μανὸν συγκατανεύει, ἀλλὰ μέσα της σκέπτεται μὲ φρίκη τὴν περίπτωσι μιᾶς ζωῆς πτωχικῆς. Τὸν εἶχε ἀκολουθήσει στὸ Παρίσι, γιατὶ τὴν εἶχε τραβήξει — ὅπως τὴν πεταλοῦδα τὸ φῶς — ἡ μεγάλη ζωή. Τὰ ὡραῖα φορέματα, τὰ ἀρώματα, οἱ περίπατοι μὲ τὸ ἀμάξι στὸ δάσος τῆς Βουλώνης, τὰ πολυτελῆ κέντρα ὅπου συχνάζει ὁ κομψὸς κόσμος. Ἂν αὐτὰ ἐπρόκειτο νὰ τὰ στερηθῇ, τί θέλγητρο θὰ εἶχε γι' αὐτὴν ἡ ζωή;

Καὶ τότε ὁ νοῦς της ἐπῆγε ἄθελα στὸ νέο καὶ πλούσιο ἀριστοκράτη Μπρετινύ, τὸν ὁποῖον εἶχε γνωρίσει καὶ ὁ ὁποῖος τῆς εἶχε προτείνει ν' ἀφήσῃ τὸν ντὲ Γκριὲ καὶ νὰ πάῃ μαζύ του. Θὰ εἶχε δικό της μέγαρο, δικό της ἀμάξι, βαρύτιμες τουαλέττες, κι' ὅσα κοσμήματα ἤθελε...

Μιὰ μέρα ἐνῷ ὁ ντὲ Γκριὲ ἔγραφε ἕνα παθητικώτατο γράμμα στὸν πατέρα του, μέσα στὸ ὁποῖον ἐξεθείαζε τὶς ἀρετὲς τῆς πολυαγαπημένης του, ζήτησαν νὰ τὸν ἰδοῦν δύο ἐπισκέπται: Ἦσαν ὁ Λεσκὼ κι' ὁ διεφθαρμένος ἀριστοκράτης Μπρεντινὺ ποὺ εἶχαν συμμαχήσει γιὰ ν' ἀποσπάσουν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἐρωτευμένου ἱππότου τὴν περικαλλῆ Μανόν.

— Εἶμαι ἐξάδελφος τῆς Μανόν, εἶπε ὁ Λεσκώ, ὅταν βρέθηκαν στὸ σαλονάκι μὲ τὸν ντὲ Γκριέ, καὶ ἡ τιμή μου δὲν ἀνέχεται νὰ συζῇ ἡ ἐξαδέλφη μου παράνομα μ' ἕνα νέο!... Ζητῶ νὰ μοῦ ξεκαθαρίσετε ἀμέσως τὶς προθέσεις σας...

Μολονότι τὸ ὕφος τοῦ ὑπαξιωματικοῦ ἦταν προκλητικώτατο καὶ γεμάτο ἀναίδεια, ὁ ἱππότης δὲν ταράχθηκε.

— Νὰ ποιὲς εἶναι οἱ προθέσεις μου, εἶπε ἁπλῶς, κι' ἔδωσε στὸν Λεσκὼ νὰ διαβάσῃ τὸ γράμμα ποὺ μόλις εἶχε ἀποτελειώσει πρὸς τὸν πατέρα του.

Σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ ὁ Μπρετινὺ εἶχε ἀρχίσει ψιλὴ κουβέντα μὲ τὴ Μανὸν — αὐτὴ τὴν πεταλουδίτσα τοῦ ἔρωτος — τὴν ὁποίαν καὶ δὲν ἄργησε νὰ πείσῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ντὲ Γκριέ, ἀφοῦ καμμιὰ ἐλπίδα δὲν ὑπῆρχε νὰ συμφιλιωθῇ μὲ τὸν πατέρα του καὶ ἀφοῦ τοὺς ἐπερίμενε πλέον μιὰ ζωὴ γεμάτη μιζέρια καὶ στενοχώριες, καὶ νὰ συζήσῃ μ' αὐτόν.

— Θὰ σὲ κάνω, τῆς ψιθύρισε, βασίλισσα τοῦ Παρισιοῦ!... Θὰ λάμψῃς στὶς κομψότερες συγκεντρώσεις καὶ στὴ διάβα σου, θὰ σκύβουν τὸ κεφάλι, ταπεινωμένες ἀπὸ τὴν ὑπέροχη ὠμορφιά σου, ποὺ θὰ τὴν ἀναδεικνύουν ἀκόμη περισσότερο οἱ ἀκριβώτερες τουαλέττες καὶ τὰ ὡραιότερα μπιζού, ὅλες οἱ ἀριστοκράτισσες τοῦ Παρισιοῦ!... Ἔλα μαζύ μου...

Τὸ ἴδιο βράδυ ἡ Μανὸν ἀφίνοντας τὸν ντὲ Γκριέ, μπῆκε κρυφὰ σ' ἕνα ὡραῖο ἀμάξι, ἐπάνω στὸ ὁποῖον περίμεναν ἕνας ἀμαξᾶς κι' ἕνας λακὲς ντυμένος μὲ στολή, καὶ ἐπῆγε στὸ κομψὸ μέγαρο τοῦ Μπρετινύ. Ἡ Μανὸν τὴ νύκτα ἐκείνη ἄλλαξε ἐραστή...

ΟΠΟΥ ΞΑΝΑΜΙΛΕΙ
Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ...

Ἔχουν περάσει ἀρκετοὶ μῆνες κι' ἡ Μανὸν εὐτυχισμένη γιατὶ ἔχει ὅ,τι ὠνειρεύθηκε, περνᾶ μιὰ ζωὴ ἐκθαμβωτικῆς πολυτελείας. Δὲν ὑπάρχει ἰδιοτροπία της ποὺ νὰ μὴ τὴν ἱκανοποιῇ μὲ τὴ μεγαλείτερη γενναιοδωρία ὁ πλούσιος ἐραστής της. Ὁ Λεσκὼ ποὺ περνᾶ καὶ τὴ βλέπει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, αἰσθάνεται τώρα τὴν τιμή του λιγώτερο προσβεβλημένη, ἰδίως ὅταν ὁ Μπρετινὺ ἀναλαμβάνει νὰ ἐξοφλῇ ὅλα τὰ χρέη του καὶ νὰ δίνῃ μιὰ γενναία προκαταβολὴ γιὰ τὶς καινούργιες τρέλλες καὶ κρασοκατανύξεις τοῦ ὑπαξιωματικοῦ τῆς φρουρᾶς μὲ τὴ φανταχτερὴ στολή. Ὅταν ἡ Μανὸν βγαίνῃ μὲ τ' ἀμάξι της περίπατο, ἕνα κῦμα θαυμασμοῦ διαχύνεται γύρω της. Ὅλοι στέκονται γιὰ νὰ θαυμάσουν τὴν ἀριστοκρατικὴ αὐτὴ ὠμορφιὰ ποὺ προχωρεῖ μέσα στὰ βαρύτιμα μετάξια, ἀπαστράπτοντας ἀπὸ διαμαντικὰ καὶ σκορπῶντας ἀρώματα. Ὁ Μπρετινὺ εἶχε κρατήσει τὸ λόγο του: Τῆς εἶχε πῇ ὅτι θὰ τὴν ἔκανε βασίλισσα — καὶ τὴν ἔκανε! Τί περισσότερο εἶχε νὰ ἐπιθυμήσῃ ἡ σύζυγος ἑνὸς ἐστεμμένου;

Μιὰ μέρα σ' ἕνα λαϊκὸ πανηγῦρι συνέβη κάτι ἐντελῶς ἀπρόοπτον: Περπατοῦσαν ἀνάμεσα στὰ πλήθη ποὺ ἔσπευδαν ν' ἀνοίξουν δρόμο ὁ Μπρετινύ, ἔχοντας στὸ μπράτσο του τὴ Μανόν, ὁ Λεσκώ, πάντοτε φουσκωμένος μέσα στὴ στολή του, κι' ὁ γέρω-Γκυγιὼ ποὺ δὲν εἶχε παύσει ποτὲ νὰ ὀρέγεται νὰ... ροκανίσῃ μέσα στὰ γερασμένα του δοντάκια τὴ ροδαλὴ ἐρωτικὴ σάρκα τῆς Μανόν. Ἔξαφνα ἕνας γηραιὸς εὐγενὴς σταμάτησε τὸν Μπρετινύ, σὰν παλαιὸς γνώριμος καὶ τὸν ἐχαιρέτησε. Ἦταν ὁ κόμης ντὲ Γκριέ, ὁ πατέρας τοῦ νεαροῦ ἱππότου, τὸν ὁποῖον ὁ Μπρετινὺ ἀπέσπασε ἀπὸ τὸ πλευρὸ τῆς Μανόν. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Μπρετινὺ ρώτησε:

— Καὶ ὁ γυιός σας ὁ ἱππότης ντὲ Γκριέ;

— Ἑτοιμάζεται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν κόσμο καὶ νὰ κλεισθῇ στὸ σεμινάριο τοῦ Ἁγίου Σουλπικίου!... ἀπήντησε ὁ κόμης, ὁ ὁποῖος ἀγνοοῦσε τὸν ἄτιμο ρόλο ποὺ ἔπαιξε στὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ του ὁ Μπρετινύ.

Ἡ Μανὸν ἄκουσε αὐτὴ τὴ φράσι. Μὲ μιᾶς ἐτρικύμισαν μέσα στὴ μνήμη της ὅλες οἱ παληὲς ἀξέχαστες ἡμέρες... Ἡ μορφὴ τοῦ πρώτου ἐραστοῦ της, τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε τόσο πολὺ ἀγαπήσει καὶ ὁ ὁποῖος ἄφινε τὸν κόσμο, ἐνεφανίσθηκε τόσο ζωηρὴ μπροστά της, γεμάτη μορφὴ καὶ πόνο, ὥστε ἡ Μανὸν λίγο ἔλειψε νὰ πέσῃ λιπόθυμη ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Ὁ ἐραστὴς ἐκεῖνος δὲν εἶχε σβυσθῇ ἀπὸ τὴν ψυχή της. Τὴν εἶχε λοιπὸν τόσο ἀγαπήσει, ὥστε, ἀπὸ τὴν ἔλλειψί της, ἔφθασε στὸ σημεῖο ν' ἀπαρνηθῇ τὸν κόσμο; Καὶ τί ἄλλο θὰ ἦταν αὐτή, παρὰ ἕνα τέρας ἀσπλαχνίας, ἂν δὲν ἔτρεχε κοντὰ στὸν πονεμένο ἐκεῖνο ἄνδρα γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ;

Καὶ ἡ Μανὸν τὴν ἴδια ἐκείνη μέρα ἀφίνοντας ὑπὸ ἕνα πρόσχημα τὸν Μπρετινύ, ἔτρεξε στὸ σεμινάριο...

Ὅταν ἡ ὡραία νέα μπῆκε στὴν ἐκκλησία ἕνα βαθύτατο θρησκευτικὸ μυστήριο — ἕνα μυστήριο ποὺ τὸ συνέθεταν ἡ ἐπιβλητικὴ σιωπὴ τῶν γοτθικῶν κιόνων καὶ τὸ λίγο φῶς ποὺ εἰσέδυε διὰ μέσου τῶν μεγάλων, πολυχρώμων παραθύρων — ἐγέμισε τὴν ψυχή της. Ἡ παιδική της ἀγάπη καὶ κλίσις πρὸς τὴν θρησκεία ξαναπλημμύρισαν ὅλο της τὸ εἶναι κι' ἡ Μανὸν πέφτοντας στὰ γόνατα, προσευχήθηκε στὸ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 31ην ΣΕΛΙΔΑ]

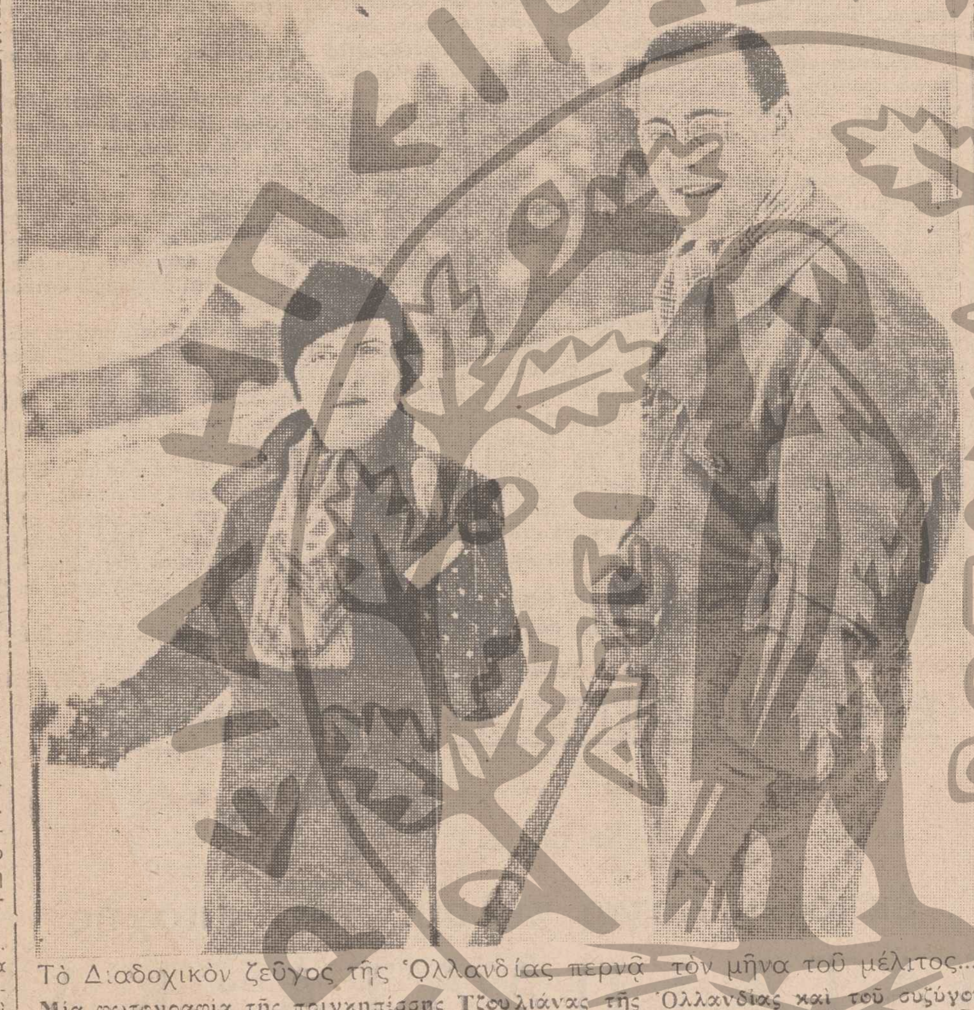

Τὸ Διαδοχικὸν ζεῦγος τῆς Ὁλλανδίας περνᾷ τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος....

Μία φωτογραφία τῆς πριγκηπίσσης Τζουλιάνας τῆς Ὁλλανδίας καὶ τοῦ συζύγου της πρίγκηπος Λίππε ἐπάνω εἰς τὰ βουνά τῆς Τσεχοσλοβακίας, ὅπου περνοῦν τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος.

Δεσποινὶς ΕΛΣΑ

Ἀρθούρου Σνίτσλερ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ἡ δεσποινὶς Ἔλσα, ἕνα κορίτσι δεκαέξ ἐτῶν, κόρη ἑνὸς διασήμου δικηγόρου τῆς Βιέννης, φιλοξενεῖται στὸ Σὰν—Μαρτῖνο τῶν Αὐστριακῶν Ἄλπεων ἀπὸ τὴν πλουσία θεία της Ἔμμα. Ἐκεῖ βρίσκεται καὶ ὁ ἡλικιωμένος ἔμπορος ἔργων τέχνης κ. Ντόρσδαιη ποὺ ἀπὸ καιρὸ γλυκοκυττάζει τὴν Ἔλσα, ἐνῷ αὐτὴ τὸν ἀντιπαθεῖ φοβερά. Ἕνα βράδυ φθάνει ἀπὸ τὴν Βιέννη μία ἐπείγουσα ἐπιστολὴ ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς Ἔλσας. Αὐτὴ τὴν ἀνοίγει μὲ ἕνα κακὸ προαίσθημα. Τῆς γράφει ὅτι ὁ πατέρας της ἔχει ἀπόλυτη ἀνάγκη γιὰ τριάντα χιλιάδες φιορίνια καὶ τῆς συνιστᾶ νὰ τὰ ζητήση ἀπὸ τὸν κ. Ντόρσδαιη. Ἡ Ἔλσα ἀποφασίζει χωρὶς δισταγμοὺς καὶ κάνει τὴν σχετικὴ πρότασι στὸν κ. Ντόρσδαιη, ὁ ὁποῖος συγκατατίθεται νὰ τῆς δώση τὸ ποσὸν αὐτὸ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ τοῦ ἐπιτρέψη νὰ θαυμάση τὴν γυμνὴν καλλονήν της ἐπὶ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, πηγαίνοντας στὸ δωμάτιό του. Ἡ Ἔλσα πρὸ τῆς ἀνηθίκου αὐτῆς προτάσεως τοῦ Ντόρσδαιη εὑρίσκεται πρὸ διλήμματος. Μιὰ φοβερὴ πάλη σκέψεων βασανίζει τὸ μυαλό της. Δὲν ξέρει τί ν' ἀποφασίση. Νὰ ὑποκύψη στὴν πρότασι τοῦ Ντόρσδαιη ἢ ν' ἀφήση τὸν πατέρα της νὰ φυλακισθῆ γιὰ τριάντα χιλιάδες φιορίνια; Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἔλσα λαμβάνει ἕνα τηλεγράφημα διὰ τοῦ ὁποίου τῆς συνιστᾶται ὅτι ὀφείλει νὰ ζητήση ἀπὸ τὸν κ. Ντόρσδαιη πενήντα χιλιάδες φιορίνια. Ἔτσι ἡ Ἔλσα βρίσκεται πρὸ μεγαλειτέρου διλήμματος.

Ἡ Βέρθα φοράει μαύρη μεταξωτὴ κομπιναιζόν. Εἶναι πολὺ τεχνίτρα. Ἐγὼ ὅμως θὰ γίνω ἀκόμα πειὸ τεχνίτρα. Τί ὑπέροχη ζωή ! Ὄχι, ὄχι κάλτσες. Θὰ ἦταν ἀταίριαστο. Γυμνή, ὁλόγυμνη! Ἡ Σίσσυ θὰ μὲ ζηλέψη! Καὶ ἄλλες πολλὲς ἀκόμα ! Δὲν θὰ τολμήσουν ὅμως ποτὲ αὐτὲς νὰ κάμουν τὸ ἴδιο, ἂν καὶ θὰ τὸ ἤθελαν τόσο ὅλες τους.

Πάρτε λοιπὸν ἐμένα γιὰ παράδειγμα ! Ἐγώ, ἡ παρθένος, τολμῶ νὰ τὸ κάμω. Ἄ, πῶς θὰ γελάσω μὲ τὸν Ντόρσδαιη. Νάμε, κύριε Ντόρσδαιη. Γρήγορα στὸ ταχυδρομεῖο. Πενήντα χιλιάδες. Ἀξίζω βέβαια τόσα, δὲν εἶνε ἔτσι ;

Εἶμαι ὡραία, ὡραία ! Νύχτα, κύτταξέ με! Κυττᾶξτε με, βουνά ! Οὐρανέ ! Κύτττα τί ὡραία ποὺ εἶμαι ! Ἐσεῖς ὅμως εἶσθε τυφλοί ! Τί μπορῶ νὰ περιμένω ἀπὸ σᾶς ;... Κάτω ἔχουν ὅλοι μάτια.

Πρέπει νὰ λύσω τὰ μαλλιά μου; Ὄχι. Θὰ φαινόμουν σὰν τρελλή. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ μὲ πάρετε γιὰ τρελλή. Πάρτε με μόνο γιὰ ἀδιάντροπη, καὶ διεφθαρμένη !

—Ποῦ εἶνε τὸ τηλεγράφημα ; Θεέ μου, ποῦ ἔβαλα τὸ τηλεγράφημα ; Ἄ, νάτο ἐκεῖ, ἥσυχα, δίπλα στὸ βερονάλ. Σὲ παρακαλῶ πάλιν... πενήντα χιλιάδες... διαφορετικὰ ὅλα περιττά. Διεύθυνσις μένει Φιάλα.

Ἄ, νά, εἶναι τὸ τηλεγράφημα. Εἶναι ἕνα κομμάτι χαρτὶ μὲ λέξεις γραμμένες ἀπάνω του. Σταλμένο ἀπὸ τὴ Βιέννη στὰς τέσσερες καὶ μισή. Ὄχι, δὲν ὀνειρεύομαι, ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀληθινά. Καὶ στὸ σπίτι περιμένουν τὶς πενήντα χιλιάδες φράγκα.

Κι' ὁ κύριος Ντόρσδαιη περιμένει ἐπίσης. Ἂς περιμένη. Ἔχουμε ὅλον τὸν καιρό. Τί διασκεδαστικὸ ποὺ εἶνε νὰ περπατῶ ἔτσι ὁλόγυμνη μέσα σὲ μιὰ κάμαρα, ἀπάνω κάτω ! Εἶμαι ἀληθινὰ τόσο ὡραία, ὅσο φαίνομαι στὸν καθρέφτη ;

Ἄ, μὴ πλησιᾶστε λοιπόν, ὡραία δεσποινίς! Θέλω νὰ φιλήσω τὰ κόκκινα χείλη σας. Θέλω νὰ σφίξω τὸ στῆθος σας ἀπάνω στὸ δικό μου. Τί κρῖμα ποὺ ὁ καθρέφτης μᾶς χωρίζει ! Τί καλὰ ποὺ θὰ συμφωνήσουμε, δὲν εἶναι ἔτσι; Δὲν θἄχαμε ἀνάγκη ἀπὸ κανένα ἄλλον. Ἴσως μάλιστα νὰ μὴν ὑπάρχη κανεὶς ἄλλος...

Ὑπάρχουν τηλεγραφήματα καὶ ξενοδοχεῖα καὶ βουνά, καὶ σταθμοὶ καὶ δάση, ἀλλὰ ἄνθρωποι δὲν ὑπάρχουν. Τοὺς ὀνειρευόμαστε μόνο. Δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνον ὁ δόκτωρ Φιάλα μὲ τὴν διεύθυνσίν του. Αὐτὴ μένει πάντα ἴδια.

Ὤ, δὲν εἶμαι καθόλου τρελλή. Εἶμαι μόνο λίγο ταραγμένη. Καὶ ὑπάρχει βέβαια λόγος γι' αὐτό, ἀφοῦ πρόκειται νὰ ξανάρθω στὸν κόσμο γιὰ δεύτερη φορά. Γιατί ἡ ἄλλη Ἔλσα ἔχει πεθάνει πειά. Ναί, ἀσφαλῶς εἶμαι πεθαμμένη. Καὶ χωρὶς βερονὰλ, μάλιστα.

Δὲν θἄπρεπε νὰ τὸ πετάξω ; Θὰ μποροῦσε ὅμως νὰ τὸ πιῆ κατὰ λάθος ἡ καμαριέρα. Θὰ βάλω ἀπάνω ἕνα μπιλλιέτο μὲ τὴν ἐπιγραφή. Δηλητήριο ! Ἤ, καλλίτερα : Φάρμακον, γιὰ νὰ μὴν πάθη τίποτα ἡ καμαριέρα.

Εἶμαι ἀληθινὰ καλόψυχη. Ὁρίστε : Φάρμακον, δυὸ φορὲς ὑπογραμμισμένο καὶ μὲ τρία θαυμαστικά. Τώρα δὲν ὑπάρχει κίνδυνος. Κι' ὅταν θὰ ξανακατεβῶ. ἂν δὲν ἔχω τὴν ἐπιθυμία νὰ σκοτωθῶ καὶ θέλω μόνο νὰ κοιμηθῶ, μπορῶ νὰ μὴν πιῶ ὅλο τὸ ποτῆρι, παρὰ μόνο τὸ ἕνα τέταρτο, ἢ ἀκόμα λιγώτερο.

Τὸ πρᾶμα εἶναι ἁπλούστατο. Ἡ τύχη μου βρίσκεται στὰ χέρια μου. Τὸ ἁπλούστερο θὰ ἦταν νὰ βγῶ κρυφὰ — ἔτσι ὅπως εἶμαι — ἀπ' τοὺς διαδρόμους καὶ τὶς σκάλες. Ἀλλὰ ὄχι, θὰ μποροῦσαν νὰ μὲ σταματήσουν πρὶν φτάσω κάτω, καὶ εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ βρίσκεται ἐκεῖ ὁ κύριος Ντόρσδαιη ! Γιατί χωρὶς αὐτὸ δὲν θὰ στείλη τὰ λεπτά, ὁ ἐλεεινός !

Πρέπει ὅμως καὶ νὰ τοῦ γράψω. Καὶ μάλιστα αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαιότερο. Ὤ, τί κρύα ποὺ εἶναι ἡ ράχη τῆς πολυθρόνας, ἀλλὰ καὶ τί εὐχάριστη. Ὅταν θἄχω τὴν ἔπαυλή μου στὴν ὄχθη μιᾶς ἰταλικῆς λίμνης, θὰ γυρίζω πάντα γυμνὴ μέσα στὸ πάρκο μου...

Τὸ στυλό μου, θὰ τ' ἀφήσω στὸν Φρέδ, ἂν πεθάνω. Τώρα ὅμως ἔχω νὰ κάμω κάτι σπουδαιότερο ἀπὸ τὸ νὰ πεθάνω.

«Ἀξιότιμε κύριε ὑποκόμη» — μὰ ὄχι πρέπει νὰ προσέξω. Δὲν χρειάζεται καμμιὰ προσαγόρευσις. Δὲν πρέπει ν' ἀπευθύνεται οὔτε στὸν ἀξιότιμο. οὔτε στὸν ἀξιοκαταφρόνητο κύριο...

«Ὁ ὅρος σας, κύριε Ντόρσδαιη, ἔχει ἐκπληρωθῆ... Τὴν στιγμὴ ποὺ θὰ διαβάζετε αὐτὲς τὶς γραμμές, κύριε Ντόρσδαιη, ὁ ὅρος σας ἔχει ἐκπληρωθῆ, ἂν καὶ ὄχι ἐντελῶς μὲ τὸν τρόπο ποὺ εἴχατε προβλέψει.»

Τί καλὰ ποὺ γράφει ἡ κόρη μου ! Θἄλεγε ὁ μπαμπᾶς... «Ὑπολογίζω λοιπὸν ὅτι καὶ σεῖς θὰ κρατήσετε τὸν λόγον σας καὶ θὰ στείλετε ἀμέσως τηλεγραφικῶς τὶς πενήντα χιλιάδες φιορίνια στὴν γνωστή σας διεύθυνσι.

Ἔλσα».

Ἀλλὰ ὄχι, δὲν θὰ βάλω Ἔλσα. Δὲν χρειάζεται καθόλου ὑπογραφή. Ἔτσι! Τὸ ὡραῖο μου κίτρινο ἐπιστολόχαρτο ! Μοῦ τὸ εἶχαν χαρίσει τὰ Χριστούγεννα. Κρῖμα. Ἔτσι... Καὶ τώρα, τηλεγράφημα καὶ γράμμα μέσα στὸν φάκελλο : «Διὰ τὸν κύριον Ντόρσδαιη, δωμάτιον ἀριθ. 65».

Ἀλλὰ δὲν χρειάζεται ὁ ἀριθμός ; Θὰ βάλω ἁπλούστατα τὸ γράμμα μπροστὰ στὴν πόρτα του, περνῶντας. Ἀλλὰ δὲν εἶμαι ὑποχρεωμένη νὰ τὸ κάμω. Δὲν εἶμαι ὑποχρεωμένη νὰ κάμω τίποτα. Ἂν μ' ἀρέση μπορῶ νὰ πλαγιάσω τώρα στὸ κρεββάτι καὶ νὰ κοιμηθῶ, χωρὶς νὰ σκοτιστῶ πειὰ γιὰ τίποτε. Οὔτε γιὰ τὸν κύριο Ντόρσδαιη, οὔτε γιὰ τὸν μπαμπᾶ.

Εἶναι ἀρκετὰ κομψὴ κ' ἡ στολὴ τοῦ καταδίκου ἀπὸ ριγὲ πανί. Καὶ εἶναι κι' ἄλλοι πολλοὶ ποὺ σκοτώθηκαν. Ἄλλωστε ὅλοι μας πρέπει νὰ πεθάνωμε κάποτε.

Δὲν ἔχεις ὅμως φτάσει σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, μπαμπᾶ. Ἀφοῦ ἔχεις μιὰ τόσο ὤμορφη κόρη, καὶ «ἡ διεύθυνσις μένει Φιάλα». Θὰ κάμω ἕναν ἔρανο. Θὰ βγῶ στὸ γῦρο μὲ τὸ δισκάκι στὸ χέρι. Γιατί νὰ ὑποχρεωθῆ νὰ πληρώση μόνος του ὁ κύριος Ντόρσδαιη ; Αὐτὸ δὲν θἄτανε δίκαιο.

Ὁ καθένας κατὰ τὰς δυνάμεις του. Πόσα θὰ βάλη στὸ πιατάκι ὁ Πάουλ ; Καὶ ὁ κύριος μὲ τὰ χρυσᾶ γυαλιά ; Μὴν πιστεύετε ὅμως ὅτι ἡ διασκέδασις θὰ κρατήση πολλὴν ὥρα. Γρήγορα, θὰ σκεπαστῶ καὶ θὰ ξανανεβῶ τρέχοντας στὸ δωμάτιό μου, θὰ κλειδωθῶ, κι' ἂν μ' ἀρέση, ἀδειάζω τὸ ποτῆρι μονομιᾶς.

Δὲν θὰ μ' ἀρέση ὅμως αὐτό. Θὰ ἦταν ἁπλῆ δειλία. Δὲν τοὺς ἀξίζει τόσος σεβασμός, τῶν παληανθρώπων ! Νὰ ντραπῶ μπροστά σας ; Ἐγὼ νὰ ντραπῶ μπροστὰ σ'ὁποιονδήποτε; Μὰ γιὰ ποιὸ λόγο, Θεέ μου ;

Στάσου νὰ σὲ κυττάξω ἄλλη μιὰ φορὰ μέσα στὰ μάτια, ὡραία Ἔλσα ! Τί πελώρια μάτια ποὺ ἔχεις, ὅταν ἔρχεται κανεὶς κοντά. Θἄθελα νὰ μὲ φιλοῦσε κάποιος στὰ μάτια καὶ στὰ κόκκινα χείλη μου.

Τὸ πανωφόρι μου μόλις σκεπάζει τοὺς ἀστραγάλους μου. Θὰ φανῆ πῶς τὰ πόδια μου εἶναι γυμνά. Ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτό, θὰ δοῦν πολὺ περισσότερα πράματα ! Δὲν εἶμαι ὅμως ὑποχρεωμένη νὰ τὸ κάμω. Μπορῶ καὶ τώρα ἀκόμα νὰ κάμω μεταβολή. Μπορῶ νὰ γυρίσω πίσω ἀκόμα νὰ ἀπ' τὸ πρῶτο πάτωμα. Δὲν ἔχω καμμιὰν ἀνάγκη νὰ κατεβῶ κάτω. Εἶναι ὅμως ποὺ τὸ θέλω ἐγώ. Καὶ χαίρομαι γι' αὐτό. Δὲν εἶχα ποθήσει κάτι τέτοιο, σ' ὅλη μου τὴ ζωή ;

Τί περιμένω ἀκόμα ; Εἶμαι ἕτοιμη. Ἡ παράστασις μπορεῖ ν' ἀρχίση. Γράψιμο ἀριστοκρατικό, ὅπως λέει ὁ Φρέδ. Ὠρβουάρ, Ἔλσα ! Εἶσαι ὡραία μ' αὐτὸ τὸ πανωφόρι. Πολλὲς Φλωρεντινὲς εἶχαν ποζάρει γιὰ νὰ ζωγραφιστοῦν ἔτσι. Τὰ πορτραῖτα τους εἶναι κρεμασμένα, στὶς πινακοθῆκες, κι' αὐτὸ εἶναι μεγάλη τιμὴ γι' αὐτές...

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ καταλάβουν τίποτε, ὅσο θὰ φοράω τὸ πανωφόρι. Μένουν μόνον τὰ πόδια, τὰ πόδια... Ἄ, μιὰ στιγμή, θὰ βάλω τὰ μαῦρα λουστρίνια παπούτσια μου, κ' ἔτσι θὰ πιστέψουν πῶς φοράω κάλτσες «σαίρ;» Θὰ διασχίσω ἔτσι τὸ χῶλλ καὶ κανένας δὲν θὰ ὑποπτευθῆ πῶς δὲν ὑπῆρχε τίποτα κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐπανωφόρι, ἐκτὸς ἀπὸ μένα, τὸν ἑαυτό μου καὶ μόνο. Καὶ ἔπειτα, θὰ μπορῶ πάντα, ἂν θέλω, νὰ ξανανεβῶ...

Ποιὸς παίζει λοιπὸν τόσο ὡραῖα πιάνο, κάτω; Σοπέν;... Ὁ κύριος Ντόρσδαιη θὰ εἶνε λίγο νευρικός. Ἴσως νὰ φοβᾶται τὸν Πάουλ. Ὑπομονή, ὑπομονή, ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Δὲν ξεύρω ἀκόμα τίποτε, κύριε Ντόρσδαιη, ἔχω κ' ἐγὼ τρομερὴ περιέργεια.

Ἂς σβύσωμε τὸ φῶς. Εἶναι ὅλα στὴ θέσι τους, μέσα στὴν κάμαρά μου ; Ὠρβουάρ, βερονάλ μου ! Ἀντίο, λατρευτή μου μορφή, ποὺ καθρεφτίζεσαι στὸν καθρέφτη. Πῶς λάμπεις μέσα στὰ σκοτάδι ! Αἰσθάνομαι σὰν νἆμαι ὁλότελα συνηθισμένη νὰ εἶμαι γυμνὴ κάτω ἀπ' τὸ πανωφόρι μου.

Εἶναι ἀληθινὰ εὐχάριστο αὐτό. Ποιὸς ξεύρει ἂν δὲν εἶναι κι' ἄλλες καθισμένες ἔτσι μέσα στὸ χῶλλ, καὶ κανεὶς δὲν τὸ φαντάζεται ; Ποιὸς μπορεῖ νὰ πῆ ἂν δὲν πηγαίνουν πολλὲς κυρίες ἔτσι στὸ θέατρο καὶ δὲν κάθονται ἔτσι μέσα στὸ θεωρεῖό τους ; Γιὰ νὰ διασκεδάσουν ἢ γιὰ ἄλλους λόγους...

Πρέπει νὰ κλειδώσω ; Γιατί ; Δὲν κλέβουν ἐδῶ. Ἀλλὰ κι' ἂν ἔκλεβαν... δὲν μοῦ χρειάζεται πειὰ τίποτε. Ὅλα ἐτελείωσαν...

Ποῦ εἶναι λοιπὸν ὁ ἀριθμὸς ἑξῆντα πέντε; Κανένας στὸν διάδρομο. Ὅλοι εἶναι ἀκόμα κάτω. στὸ δεῖπνο. Ἑξῆντα ἕνα... ἑξῆντα δύο... τί τεράστια παπούτσια ὀρειβασίας μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν πόρτα ! Νὰ καὶ παντελόνια κρεμασμένα! Αὐτὸ εἶναι ἀπρέπεια!

Ἑξῆντα τέσσερα, ἑξῆντα πέντε. Ἐδῶ εἶναι. Ἐδῶ μένει ὁ ὑποκόμης... Νά, βάζω τὸ γράμμα ἀπάνω στὴν πόρτα. Θὰ τοῦ πέση ἀμέσως στὰ μάτια. Φτάνει νὰ μὴ τὸ κλέψη κανείς !

Ἐκεῖ, ἔτσι !... Τί σημαίνει... Μιὰ φορὰ ἐγὼ μπορῶ ἀκόμα νὰ κάμω ὅ,τι θέλω. Ἁπλούστατα, θὰ τὸν κορόϊδευα... Φτάνει νὰ μὴ τὸν συναντήσω τώρα στὴ σκάλα.

Νά τος... Ὄχι, δὲν εἶναι αὐτός! .... Αὐτὸς ἐδῶ εἶναι πολὺ καλλίτερος ἀπ' τὸν κύριο Ντόρσδαιη, εἶναι πολὺ κομψός, μὲ τὸ μικρὸ μαῦρο μουστακάκι του. Πότε ἔφτασε λοιπὸν αὐτός ; Θὰ μποροῦσα νὰ κάμω μιὰ δοκιμή· νὰ μισοανοίξω λίγο τὸ πανωφόρι μου. Ἔχω μιὰ τρελλὴ ἐπιθυμία γι' αὐτό.

Κυττᾶξτε με λοιπόν, κύριε. Δὲν φαντάζεστε δίπλα σὲ ποιὰν περνᾶτε. Κρῖμα ποὺ ἀνεβαίνετε τώρα ἀπάνω. Γιατί δὲν μένετε στὸ χῶλλ ; Θὰ χάσετε κάτι. Ἕνα σπουδαῖο θέαμα ! Γιατί δὲν μὲ κρατᾶτε ; Ἡ τύχη μου βρίσκεται στὰ χέρια σας. Ἂν μὲ χαιρετήσετε, θὰ γυρίσω πίσω ... Μὰ χαιρετῆστέ με λοιπόν ! Σᾶς κυττάζω τόσο καλόβολα...

Αὐτὸς ὅμως δὲν μὲ χαιρετάει. Περνάει. Γυρίζει πίσω τὸ κεφάλι του, τὸ καταλαβαίνω. Κυττᾶξτέ με, χαιρετῆστέ με ! Σῶστέ με ! Ἴσως ἐσεῖς νὰ γίνετε ἡ αἰτία τοῦ θανάτου μου. Ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ μάθετε ποτέ. Διεύθυνσις μένει Φιάλα...

Ποῦ βρίσκομαι; Εἶμαι κιόλας στὸ χῶλλ ; Πῶς ἔφθασα ; Εἶναι τόσο λίγοι ἄνθρωποι καὶ τόσοι ἄγνωστοι. Ἢ δὲν βλέπω καλὰ ἐγὼ ἐδῶ μέσα ;... Ποῦ εἶνε ὁ Ντόρσδαιη ; Δὲν εἶνε ἐδῶ. Μήπως αὐτὸ εἶναι σημάδι τῆς μοίρας ;

Θέλω νὰ γυρίσω πίσω. Θέλω νὰ γράψω ἕνα ἄλλο γράμμα στὸν Ντόρσδαιη. Σᾶς περιμένω τὰ μεσάνυχτα στὸ δωμάτιό μου. Φέρτε καὶ τὸ τηλεγράφημα πρὸς τὴν Τράπεζά σας... Ἀλλὰ ὄχι. Θὰ πίστευε ἴσως αὐτὸς πῶς εἶναι παγίδα, καὶ θὰ μποροῦσε νἆτανε παγίδα αὐτό...

Θὰ μποροῦσα νὰ κρύψω τὸν Πάουλ στὴν κάμαρά μου κι' αὐτὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ὑποχρεώση μὲ τὸ περίστροφο στὸ χέρι νὰ μᾶς παραδώση τὸ τηλεγράφημα. Ἐκβιασμός ! Ἕνα ζευγάρι κακούργων...

Ποῦ εἶνε ὁ Ντόρσδαιη ; Ντόρσδαιη ποῦ εἶσαι ; Μήπως τάχα αὐτοκτόνησε, μετανοῶντας γιὰ τὸν θάνατό μου ; ... Θὰ εἶναι στὴν αἴθουσα τῶν χαρτιῶν, σίγουρα. Θὰ κάθεται σὲ κάποιο τραπέζι παιγνιδιοῦ. Τότε, ἀπὸ τὴν πόρτα, θὰ τοῦ γνέψω ἐγὼ μὲ τὰ μάτια. Αὐτὸς θὰ σηκωθῆ ἀμέσως.

Νά με, δεσποινίς... Ἡ φωνή του θὰ τρέμη. Θέλετε νὰ περιπατήσετε λίγο μαζύ μου, κύριε Ντόρσδαιη ;... Ὅπως σᾶς ἀρέσει, δεσποινὶς Ἔλσα...

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

ΕΠΩΦΕΛΗΘΕΙΤΕ ΤΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Ο ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ἐκποιεῖ λόγῳ τέλους τῆς ἐποχῆς

ΦΟΡΕΜΑΤΑ - ΠΑΛΤΑ - ΚΑΠΕΛΛΑ

Κάτω τῆς ἀξίας των στὸ Γ.' πάτωμα

ΙΑΠΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΨΑΡΙ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ

Τὸν παληὸ καιρὸ οἱ σεισμοὶ στὴν Ἰαπωνία ἦσαν ἀκόμα φοβερώτεροι καὶ συχνότεροι ἀπ' ὅ,τι εἶναι σήμερα. Συνέβαινε δὲ αὐτὸ γιατὶ ἕνα φοβερὰ μεγάλο ψάρι, μὲ γιγάντιο κεφάλι, μὲ τρομακτικὰ ἀγκάθια καὶ δυνατὰ σπάραχνα, ποὖχε τεράστια δύναμι στὴν ἀτελείωτη οὐρά του, βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὸ νησὶ καὶ τὸ κουνοῦσε διαρκῶς.

Ἡ ἄκρη τοῦ κεφαλιοῦ τοῦ ψαριοῦ αὐτοῦ βρισκόταν στὴ βόρειο ἄκρη τῆς Ἰαπωνίας καὶ ἡ οὐρά του ἔφτανε ὥς τὸ Γιαμέτο, κοντὰ στὸ Κιότο, τὴ μεγάλη πολιτεία. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο οἱ περισσότεροι σεισμοὶ ἐγίνοντο σ' αὐτὴ τὴν ἐπαρχία, γιατὶ τὸ τέρας κουνοῦσε ὅλη τὴν ὥρα τὴν τρομερὴ οὐρά του.

Γιὰ νὰ μὴν κάνη ὅμως αὐτὸ τὸ ψάρι ἀκόμη μεγαλείτερες καταστροφές, οἱ θεοὶ εἶχαν βάλει ἕνα δυνατὸ θεό, τὸν Κασίμα, νὰ τὸ φυλάη, κι' αὐτὸς ὄχι μόνον καθόταν ὁ ἴδιος ἀπάνω στὴ ράχη τοῦ ψαριοῦ, ἀλλὰ τὸ εἶχε φορτώσει ἀκόμα καὶ μὲ βαρειοὺς βράχους.

Μόλα ταῦτα τὸ ψάρι ἀγρίευε πολλὲς φορὲς καὶ ἀπειλοῦσε νὰ ξεθεμελιώση τὴν Ἰαπωνία. Τότε ὁ θεὸς Κασίμα ἅρπαζε μὲ τὸ φοβερό του χέρι τὸ σπαθί, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ σηκώση κανεὶς ἄλλος, κι' ἑτοιμαζόταν νὰ χτυπήση τὸ ψάρι. Τὸ ψάρι τρόμαζε, στεκόταν ἀκίνητο, κι' ὁ σεισμὸς ἔπαυε ἀμέσως.

Οἱ Ἰάπωνες πιστεύουν πῶς τὸ ψάρι αὐτὸ ζῆ ἀκόμα στὰ βάθη τῆς θαλάσσης, κάτω ἀπὸ τὸ νησί τους, ὅπως ζῆ καὶ τὸ φυλάει πάντα κι' ὁ Θεὸς Κασίμα.

ΑΜΑΖΟΝΕΣ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 17ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

γιὰ νὰ δώσουν τὴν συγκατάθεσίν τους σὲ μιὰ τέτοια τρέλλα.

Οἱ δύο γυναῖκες δὲν ἐτόλμησαν νὰ διαμαρτυρηθοῦν. Ἐδέθηκαν μαζὺ μὲ τὸν Ὀλιβιὲ μὲ ἕνα ἐφθαρμένο σχοινὶ ποὺ εἶχε βρῆ αὐτὸς στὸν δρόμο, καὶ γιὰ νὰ μὴν παγώσουν, ἐπρότειναν στὸν συνοδό τους νὰ περπατήσουν λίγο.

— Δὲν εἶναι φρόνιμο νὰ πηγαινοέρχεται κανεὶς ἐδῶ ἐπάνω, ἀλλὰ θὰ σᾶς βοηθήσω, ἀπήντησεν ὁ Ὀλιβιὲ Γκαί.

Ἐπλησίασε τὴν κυρία Μὰρκ ποὺ μὲ δυσκολία στεκόταν ὄρθια, καὶ τῆς ἐπρόσφερε τὸ χέρι του. Ἐπροχώρησαν καὶ ἔξαφνα... τί φρίκη!...

Σπαρακτικὲς κραυγὲς διέκοψαν τὴν ἡσυχία τοῦ ὄρους. Ὁ Μὰρκ καὶ οἱ σύντροφοι του τὶς ἄκουσαν, φοβήθηκαν ὅτι συνέβη κάποιο δρᾶμα καὶ ἐγύρισαν βιαστικά. Ἡ μὶς Οὐΐλκινσων ἦτο μόνη, ἀνίκανη νὰ τοὺς ἀπαντήση. Κλαίει, ὀδύρεται, δὲν μπορεῖ νὰ πιστέψη τὴν φρικτὴ ἀλήθεια. Καὶ ὅμως εἶναι θαῦμα πῶς βρίσκεται αὐτὴ ἐκεῖ!

Ἡ ἀδελφή της καὶ ὁ Γκαὶ θέλησαν νὰ περάσουν μιὰ γέφυρα ἀπὸ χιόνι. Ἕνα μόνο πρόσωπο θὰ μποροῦσε νὰ περάση ἀπ' ἐκεῖ, ἀλλὰ κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ζευγαριοῦ, ἡ γέφυρα κατέρρευσε καὶ οἱ δύο δυστυχισμένοι ἐχάθηκαν μέσα στὴν ἄβυσσο. Ἡ μὶς Οὐΐλκινσων ἔπρεπε λογικῶς νὰ συμμερισθῆ τὴν τύχη τους: ἀλλά, εὐτυχῶς γι' αὐτήν, τὸ ἐφθαρμένο σχοινὶ ἔσπασε σὲ ἀπόστασι ὀλίγων ἑκατοστῶν ἀπὸ τὴ μέση της. Καὶ ἔτσι αὐτὴ ἐσώθη!

Οἱ τέσσαρες ἐπιζῶντες τῆς ἀποστολῆς, ἔσκυψαν ἐπάνω ἀπὸ τὰ χείλη τῆς ρωγμῆς, φωνάζοντες μὲ ἀγωνία, ἐλπίζοντες ὅτι θἄπαιρναν μίαν ἀπάντησιν. Ἀλλὰ τίποτε... Ὁ Μάρκ, βυθισμένος σὲ βαθύτατη θλῖψι, ἐκατάλαβε πολὺ ἀργὰ τὴν ἀπερισκεψία του. Θέλησε νὰ ὀργανώσουν ἀμέσως ἔρευνες, ἀλλὰ οἱ ὁδηγοί του ἐδήλωσαν τὴν ἀδυναμία τους. Μὲ τὸ νὰ μένουν ἔτσι ἐκεῖ, χωρὶς νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι μὲ ὄργανα διασώσεως, ἦτο σὰν νὰ ἐξετίθεντο στὴν ἴδιαν τύχη μὲ τὰ θύματα. Ἦτο προτιμότερον νὰ κατεβοῦν γιὰ νὰ ζητήσουν βοήθεια.

Μετὰ δύο μέρες, ἐπωφελούμενοι μιᾶς παροδικῆς αἰθρίας, δώδεκα καλοὶ καὶ ἡρωϊκοὶ ὁδηγοὶ τοῦ Σαμονί, ποὺ ἔκαναν ἐπὶ 48 ὧρες ἔρευνες μέσα στὴν ὁμίχλη, ἀνεκάλυψαν ἐπὶ τέλους τὸ μοιραῖον βάραθρον. Ἔβαλαν μιὰ δοκὸ ἐπάνω ἀπὸ τὸ στόμιο καὶ ὁ ἕνας τους κατέβηκε μὲ σχοινὶ σὲ βάθος εἴκοσι πέντε μέτρων. Ἐκεῖ τὸ ἄνοιγμα τοῦ βαράθρου ἐστένευε τόσο, ὥστε νὰ μὴν μπορῆ νὰ προχωρήση περισσότερο. Οἱ σύντροφοί του τὸν ἀνέβασαν ἐπάνω καὶ ἔπειτα ἐδοκίμασαν νὰ ἀνοίξουν τὸ πέρασμα μὲ τὶς ἀξίνες τους.

Ὁ Συλβαὶν Κουττέ, ποὺ εἶχε ὁρκισθῆ νὰ ξαναβρῆ πάσῃ θυσίᾳ τὸ πτῶμα τοῦ ὑπηρέτου, ἔφθασε τέλος σ' ἕναν μεγάλο σωρὸ ἀπὸ χιόνι ποὺ τὸν ἐρεύνησε χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα. Μιὰ χιονοθύελλα ἐξέσπασε καὶ ἀνάγκασε τοὺς ὁδηγοὺς νὰ γυρίσουν βιαστικὰ στὸ Γκρὰν-Μυλέ. Γιὰ νὰ ἀποφύγουν τοὺς κεραυνοὺς ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ πετοῦν μπροστά τους τὰ σιδερένια μπαστούνια τους. Ἔπειτα τὰ ἔπαιρναν καὶ τὰ ξαναπετοῦσαν ἀμέσως.

Ποτὲ δὲν ἀνευρέθη κανένα ἴχνος τῶν δυστυχισμένων θυμάτων μιᾶς ἀπερισκεψίας. Στὸ Βιβλίο τῶν Ὁδηγῶν τοῦ Σαμονί, διαβάζει κανεὶς τὴν ἀκόλουθη τραγικὴ σημείωσι, γραμμένην ἀγγλικά:

«Κυρία Μὰρκ, ἐχάθηκε τὸν Αὔγουστον τοῦ 1870 στὸ Λευκὸν Ὄρος. Ἐν ἧ περιπτώσει ἀνευρεθῆ τὸ πτῶμα της, παρακαλοῦνται οἱ ἁρμόδιοι νὰ εἰδοποιήσουν τὸν αἰδεσιμώτατον πάστορα Μάουλ, εἰς τὸ Χένλεϋ τῆς Ἀγγλίας».

Τὸ ὄρος δὲν ἀνέχεται νὰ τοῦ φέρωνται μὲ τόσην περιφρόνησιν!

Αὐτὴ εἶναι ἡ δραματικὴ ἀρχὴ τῆς ἱστορίας τῆς κατακτήσεως τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, ποὺ δὲν ὑποχωρεῖ οὔτε ἐμπρὸς εἰς τοὺς μεγαλειτέρους κινδύνους, ὅταν πρόκειται νὰ ἱκανοποιήση τὸν αἰώνιο πόθο τῶν νέων κατακτήσεων.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΑΙ „ΔΙΠΛΑΙ ΥΠΑΡΞΕΙΣ"...

ΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑΙ ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΙΑΜΑΙΟΥΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ

ΜΙΑ ἐντυπωτικὴ χειρουργικὴ περίπτωσις, ἡ ὁποία δυστυχῶς δὲν ἐστέφθη ὑπὸ ἐπιτυχίας, ἐσημειώθη πρό τινος στὴ Νέα Ὑόρκη. Δύο «Σιαμαῖοι ἀδελφοί», ὁ Λούτσιο καὶ ὁ Σιμπλίτσιο Γκοντίνο, καταγόμενοι ἀπὸ τὰς Φιλιππίνας νήσους ἦλθαν στὸν κόσμο κολλημένοι ἀπὸ πίσω, στὴ βάσι τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Ἡ ἀνώμαλος αὐτὴ κατάστασις δὲν τοὺς ἠμπόδισε νὰ ζήσουν καλὰ στὴν ὑγεία τους καὶ λαμπρὰ συνεννοημένοι — μολονότι πάντα μὲ τὴ ράχη γυρισμένη — ἕως ὅτου ἀρρώστησε ὁ Λούτσιο ἀπὸ πνευμονία, ἡ ὁποία ἔθεσε σὲ κίνδυνο τὴν ζωήν του.

Τὸ καθῆκον τῶν χειρούργων ἦτο σαφῶς καθωρισμένο, καθόσον ὁ θάνατος τοῦ Λούτσιο ἐσήμαινε ἐπίσης τὸν ἐντὸς συντόμου προθεσμίας θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του. Μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῆ τὸ θέαμα αὐτό, τὸ ἀκατάλληλο γιὰ τὸ θέατρο τοῦ «Γκρὰν Γκινιόλ», ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ σέρνει, ζωντανός, ἕνα πτῶμα κολλημένο στὴ σάρκα του! Ἡ φύσις δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ θέση ἕνα τέρμα στὴν κατάστασι αὐτή, καθόσον ὁ ζωντανὸς θὰ ἐδηλητηριάζετο συντόμως ἀπὸ τὶς τοξίνες τῆς ἀποσυνθέσεως.

Ἡ ἐγχείρησις, κατὰ τὴν κλασσικὴν ἔκφρασιν, ἐπέτυχε πλήρως, ἀλλ' ὁ Σιμπλίτσιο ἀπέθανε 15 μέρες μετὰ τὸν θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ του προσβληθεὶς ἀπὸ ὀξεῖαν μηνιγγίτιδα. Ἔτσι ἀπέθανε δύο φορὲς τὸ ταλαίπωρο αὐτὸ ἀνθρώπινο τέρας ποὺ εἶχε γνωρίσει ὅπως ἐμεῖς τὴν ζωήν, τὴν χαρά, τὴν λύπη, τὴν ἐλπίδα ἀκόμη καὶ τὸν ἔρωτα.

Ὁ Λούτσιο καὶ ὁ Σιμπλίτσιο δὲν εἶναι οἱ πρῶτοι Σιαμαῖοι ἀδελφοὶ ποὺ ἦλθε νὰ διαχωρίση ἡ χειρουργικὴ μάχαιρα.

Κατὰ τὸ 1840 ὁ δόκτωρ Ζοζὲ Μπριτὸ ἐχειρούργησε ἕνα «ξιφοφάγον», δηλαδὴ ἕνα διπλοάνθρωπον σχηματισμένον ἀπὸ δύο νέγρους κολλημένους ἀπὸ τὸ στῆθος. Τὸ ἕνα μισὸ ὑπέκυψε σχεδὸν ἀμέσως, ἐνῷ τὸ ἄλλο ἐπέζησε ὑπὸ τὴν μορφὴν ἑνὸς ρωμαλέου νέγρου, ποὺ ἀπέθανε ἑβδομῆντα χρόνια ἀργότερα.

Ὁ Μπὲμ κατὰ τὸ 1860 διεχώρισε δύο ξιφοφάγους, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας ἐπέζησε πέντε χρόνια. Τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον ἐπιτυχῆ στὰ κατοπινὰ χρονικά. Κατὰ τὸ 1881 ὁ Μπλωντὲ καὶ ὁ Μπουϊνιὸν ἐχειρούργησαν ἕνα διπλὸ τέρας, τοῦ ὁποίου τὰ δύο μισὰ ἀπέθαναν. Ὁ Σαπὸ-Προβὸ διεχώρισε κατὰ τὸ 1899 δύο Σιαμαῖες ἀδελφές, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ μία ἀπέθανε σὲ διάστημα ἕξη ἡμερῶν καὶ ἡ ἄλλη σὲ διάστημα ἑνὸς ἔτους.

Ἀπὸ ποῦ προέρχονται οἱ θλιβερὲς αὐτὲς φαντασιοπληξίες τῆς φύσεως; Οἱ ἐπιστήμονες κατώρθωσαν νὰ διασαφηνίσουν τὸ πρόβλημα τοῦτο μελετῶντες τὸ ἐνδιαφέρον πρόβλημα τῶν διδύμων.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπάρχουν δύο εἰδῶν δίδυμα: τὰ «ψεύτικα» καὶ τὰ «ἀληθινά».

Τὰ ψεύτικα δίδυμα εἶναι ἁπλῶς δύο παιδιὰ ποὺ ἦλθαν στὸν κόσμο συγχρόνως ἀπὸ μίαν σύμπτωσιν τῆς φύσεως. Εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνήκουν σὲ διαφορετικὸ φῦλο — ἀγόρι ἢ κορίτσι καὶ δὲν παρουσιάζουν γενικὰ καμμίαν εἰδικὴν ὁμοιότητα.

Τὰ ἀληθινὰ δίδυμα εἶναι ἐκεῖνα στὰ ὁποῖα οἱ γιατροὶ δίδουν τὸ ὄνομα: μονοζυγωτικά. Εἶναι τὰ δύο μισὰ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πλάσματος, ποὺ προῆλθαν ἀπὸ ἕνα μοναδικὸ σπέρμα, κομμένο σὲ δύο. Ἀνήκουν πάντα στὸ ἴδιο φῦλο, παρουσιάζουν μεγάλας ἠθικὰς καὶ φυσικὰς ὁμοιότητας καὶ ὅταν ἀκόμη χωρισθοῦν, ἐνόσῳ ζοῦν, φαίνονται νὰ συνεχίζουν μίαν ἀνιαρὰ ζωή.

Ἀναφέρεται ὅτι μία κυρία ἐπῆγε νὰ βρῆ τὸν ὀδοντοϊατρόν της καὶ τοῦ εἶπε:

— Τὰ δόντια μου μ' ἐνοχλοῦν. Βγάλτε τά μου ὅλα καὶ βάλτε μιὰν ὀδοντοστοιχίαν.

Σιαμαῖοι...

Ὁ ὀδοντοϊατρὸς βρῆκε πῶς τὰ δόντια της ἦσαν σὲ καλὴ κατάστασι καὶ συνεβούλευσε τὴν πελάτιδά του νὰ σκεφθῆ ἀκόμη. Ποιὰ λοιπὸν ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις τῆς κυρίας, ὅταν ἔμαθε ὅτι τὴν ἴδια ἡμέρα καὶ σχεδὸν τὴν ἴδια ὥρα ἡ δίδυμη ἀδελφή της ποὺ ἀπεῖχε πολλὲς ἑκατοντάδες χιλιάδες χιλιόμερα, εἶχε τὴν ἴδια παράξενη ἰδέα καὶ τῆς ἐδόθηκε ἡ ἴδια ἀπάντησις τοῦ ὀδοντοϊατροῦ της! Τὰ χρονικὰ τῆς ἰατρικῆς εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ ὅμοια περιστατικὰ καὶ πολὺ περίεργες περιπτώσεις τηλεπαθείας θὰ μποροῦσαν νὰ πραγματοποιηθοῦν μὲ τὴν συνδρομὴν τῶν ἀληθινῶν διδύμων.

Τὸ δρᾶμα ἀρχίζει ὅταν ἡ φύσις ἀφίνη ἀναποτελείωτο τὸ ἔργο τοῦ χωρισμοῦ, μ' ἄλλους λόγους ὅταν τὰ δύο πλάσματα κατέχουν ἀπὸ κοινοῦ ἕνα μέρος τῆς προσωπικότητός των. Καὶ ἂς μὴ νομίση κανεὶς ὅτι πρόκειται γιὰ ἕνα ψιλὸ «γεφῦρι» ἀπὸ κόκκαλα καὶ σάρκα. Στοὺς ξιφοφάγους μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῆ κοινὴ τὴν καρδιά, τὴν ἀορτή, καὶ τὸ ἧπαρ. Στοὺς «πυγοπαγεῖς» εἶναι κοινὰ τὰ πεπτικὰ ὄργανα καὶ ἡ ἄκρα τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

Ποιὸς ψυχολόγος μυθιστοριογράφος καὶ μάλιστα «φροϋδικὸς» θὰ μᾶς ἀφηγηθῆ τὴν ὕπαρξι ποὺ περνοῦν οἱ ἀδελφὲς αὐτές, οἱ ἀδελφοὶ αὐτοί, ἁλυσσοδεμένοι μόλα ταῦτα καὶ διαφορετικοί, ποὺ δὲν μποροῦν τίποτε νὰ κρύψουν ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον! Δὲν εἶναι καθόλου εὔκολο νὰ ζῆ κανεὶς τὴν ζωήν του, ὅταν εἶναι κολλημένος ἔτσι. Ὁ Τριστὰν Μπερνὰρ ἔγραψε νόστιμες σελίδες ἐπάνω στοὺς γάμους τῶν Σιαμαίων ἀδελφῶν καὶ στὴ μεγάλη διακριτικότητα ποὺ πρέπει νὰ δείχνη ὁ ἀχώριστος κουνιάδος κατὰ τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος!

Πραγματικὰ ὁ γάμος εἶναι πολὺ συχνὸς μεταξὺ τῶν διπλῶν πλασμάτων, ὁποῖα ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ Ἔνγκ—Τοὺγκ, οἱ ἀδελφοὶ Τοξί, αἱ ἀδελφαὶ Ρόζα—Ζοζέφα καὶ αὐτοὶ οἱ Γκοντινό. Λέγεται μάλιστα ὅτι τὰ περίεργα αὐτὰ μὲ τρία πρόσωπα ἀνδρόγυνα, δὲν ὑπῆρξαν λιγώτερο εὐτυχισμένα ἀπὸ τὰ ἄλλα συνηθισμένα ἀνδρόγυνα.

ΟΙ ΑΔΕΛΦΕΣ ΡΑΔΙΚΑ—ΝΤΟΥΝΤΙΚΑ

Ἕνας δραματικὸς ἀποχωρισμὸς ἔγινε στὶς ἀδελφὲς Ραδικὰ καὶ Ντούντικα κατὰ τὸ 1902. Ὁ χειροῦργος Ντοαγιὲν μᾶς ἀφῆκε μίαν ταινίαν, ἡ ὁποία ἐσημείωσε ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

Οἱ δυὸ μικρὲς ἀδελφὲς προσεβλήθησαν ἀπὸ ὀξεῖαν φυματίωσιν καὶ ἡ Ντούντικα βρέθηκε σὲ μιὰ κατάστασι ἐσχάτης ἀδυναμίας καὶ ἐφαίνετο ἕτοιμη ν' ἀποθάνη ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν.

Τὸ κόλλημα τῶν δύο σωμάτων ἐσχηματίζετο ἀπὸ ἕνα ζωντανὸ «γεφῦρι» ποὺ ἔφθανε ἕως τὰ στομάχια. Τὰ ἥπατα ἦσαν ἡνωμένα, τρεῖς δυνατὲς ἀρτηρίες ἐξησφάλιζαν τὴν ἀνταλλαγὴν τοῦ αἵματος. Τὸ ἄνω μέρος ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕνα δυνατὸ χόνδρο καὶ τὸ ὅλον ἦτο σκεπασμένο ἀπὸ δέρμα.

Ἀπεκοίμισαν συγχρόνως τὶς δύο ἀδελφὲς μὲ τὸ χλώριον τοῦ ἐθυλίου καὶ ἔπειτα ἡ ἀναισθησία ἐσυνεχίσθη μὲ τὸ χλωροφόρμιο. Ὁ χειροῦργος ἔκοψε τὸν χόνδρο καὶ ἔπειτα καταπιάσθηκε μὲ μιὰ πυκνὴ δέσμη μυῶν ποὺ ὑπόκεινται στὴ θέλησί μας καὶ κινοῦν τὰ μέλη μας.

Ἀνοίχθηκε ἔπειτα τὸ περιτόναιο καὶ ὁ ἰσθμὸς ποὺ ἥνωνε τὰ δύο ἥπατα ἐκόπη μὲ τὴν βοήθειαν ἑνὸς εἰδικοῦ ψαλιδιοῦ. Οἱ τρεῖς ἀρτηρίες καὶ μία χονδρὴ φλέβα ἐδέθησαν καὶ τὰ τελευταῖα κομμάτια κρέατος καὶ δέρματος ἐκόπησαν μὲ ψαλίδια. Ἡ ἐγχείρησις διήρκεσε μονάχα ὀκτὼ λεπτά.

Ὅλος ὁ κόσμος παρηκολούθησε διὰ τοῦ τύπου τὸ δελτίον ὑγείας τῶν δύο μικρῶν ἀδελφῶν. Τὴν 12ην Φεβρουαρίου ἔγινε γνωστὸν ὅτι καὶ οἱ δύο ἀδελφὲς ξανάρχισαν νὰ τρῶνε καὶ τὴν 13ην Φεβρουαρίου ὅτι εἶχαν ζητήσει τὰ παιχνίδια τους. Δυστυχῶς ἡ καλλιτέρευσις αὐτὴ δὲν ἐπρόκειτο νὰ διαρκέση. Τὴν 16ην Φεβρουαρίου ἡ Ντούντικα κατελήφθη ἀπὸ μιὰ φρικτὴ σύσπασι καὶ ἡ ἀναπνοή της ἐσταμάτησε.

Ἡ αὐτοψία ἀπέδειξε τὴν ἐμφάνισι ἑνὸς ἐντερικοῦ πρηξίματος φυματικῆς μορφῆς. Ὁ θάνατος δὲν προῆλθε λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἐγχείρησι. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ραδικά, ἔζησε ἀκόμα δυὸ χρόνια καὶ κατόπιν ἀπέθανε καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὴν φυματίωσι. Ἡ Ραδικὰ εἶχε τὴν «σπλαγχνιακὴ ἀνατροφή», μ' ἄλλους λόγους, κατὰ τὴν περίφημη φράσι ἑνὸς ἰατροῦ τοῦ Μολιέρου, εἶχε τὸ ἧπαρ ἀριστερὰ καὶ τὴν καρδιὰ δεξιά.

Ὅλοι οἱ ἀποχωρισμοὶ τῶν Σιαμαίων δὲν καταλήγουν πάντα ἔτσι θλιβερά. Ἔξαφνα ἡ διπλογυναῖκα «Μαντελὲν — Σουζὰν» ἐγχειρήσθηκε ἀπὸ τὸν Λὲ Φιλιὰτρ τὸ 1914 ἐπιτυχῶς. Ἡ Μαντελὲν ἀπέθανε ἀλλ' ἡ Σουζὰν ἔζησε ὑγιὴς ἕως τὸ 1933. Ἦταν πολὺ ὤμορφη καὶ ἔξυπνη.

Κάθε ἐλπίδα λοιπὸν δὲν ἐχάθη γιὰ τὰ «διπλᾶ πλάσματα» ποὺ ἐπιθυμοῦν χάρις στὴ χειρουργικὴ ἐπιστήμη νὰ ξαναβροῦν μίαν ἀνεξαρτησία, τῆς ὁποίας τὴν ἀξία ἡμεῖς οἱ ἄλλοι δὲν ἐκτιμοῦμε ὅσον πρέπει.

ΠΙΕΡ ΝΤΕΒΩ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΦΑΛΑΚΡΑ ΤΟΥ ΚΛΕΜΑΝΣΩ

Ὁ Γάλλος πολιτευτὴς καὶ πρώην πρωθυπουργὸς κ. Ἑρριώ, διατηροῦσε πρὸ ἐτῶν ἕναν πολὺ ἔξυπνο παπαγάλο, μέσα σ' ἕνα κλουβί, ποὺ βρισκόταν στὸν προθάλαμο τοῦ σπιτιοῦ του. Ὁ παπαγάλος αὐτὸς εἶχε μιὰ πολὺ χαριτωμένη ἱστορία:

Προτοῦ περιέλθη στὴν ἰδιοκτησία τοῦ κ. Ἑρριὼ ἀνῆκε σ' ἕναν μάγειρο. Μιὰ μέρα λοιπόν, ἐκεῖ ποὺ τηγάνιζε κεφτέδες ὁ μάγειρος αὐτός, ὁ παπαγάλος ποὺ κυκλοφοροῦσε ἐλεύθερα μέσ' στὴν κουζίνα, πῆγε κρυφά, πῆρε ἕνα κεφτὲ κι' ἄρχισε νὰ τὸν τρώγη. Μόλις τὸν εἶδε ὁ μάγειρος ἐξωργίσθη, ἅρπαξε τὴν κουτάλα τῆς σούπας καὶ τοῦ κατάφερε μιὰ στὸ κεφάλι! Μὲ τὸ κτύπημα ποὺ δέχθηκε ὁ τολμηρὸς παπαγάλος ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἔπεσε τὸ πτίλωμα τῆς κεφαλῆς του κι' ἀπόμεινε φαλακρός. Κι' ἀπὸ τότε ὅσους ἔβλεπε φαλακροὺς σὰν κι' αὐτόν, νόμιζε ὅτι εἶχαν πάθει τὸ ἴδιο πάθημα καὶ τοὺς φώναζε: «Φάγατε καὶ σεῖς κεφτέ;...».

Μιὰ μέρα ὁ κ. Ἑρριὼ εἶχε καλέσει σὲ γεῦμα τὸν Κλεμανσώ, ποὺ ἦταν, ὡς γνωστόν, ἕνας ἀπὸ τοὺς στενώτερους φίλους του. Μόλις μπῆκε στὸν προθάλαμο τῆς εἰσόδου ὁ Κλεμανσὼ κι' ἔβγαλε τὸ καπέλλο του, ἄκουσε ἄξαφνα ἀπάνω ἀπὸ τὸ κλουβί του τὸν παπαγάλο τοῦ κ. Ἑρριὼ νὰ τοῦ λέη:

— Φάγατε καὶ σεῖς κεφτέ!... Φάγατε καὶ σεῖς κεφτέ!...

Ὁ παπαγάλος ποὺ εἶχε διακρίνει τὴν λαμποκοποῦσα φαλάκρα τοῦ Κλεμανσώ, τὸν εἶχε πάρει κι' αὐτὸν γιὰ κανένα... μουρντάρη σὰν τὸν ἑαυτό του!...

Ο ΕΡΩΣ ΜΙΑΣ ΚΙΝΕΖΑΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΣ ΜΕ ΕΝΑ ΑΓΝΟ ΠΟΙΗΤΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ : —Ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Κίνας Τσὲ - Χί, ποὺ εἶναι ἡρωΐς τῆς ἱστορίας μας, εἶναι ἱστορικὸ πρόσωπο. Ἀπέθανε μόλις στὰ 1908. Εἶναι ἡ τελευταία αὐτοκράτειρα ποὺ ἐκυβέρνησε τὴν Κίνα ἀπολυταρχικά. Ἡ ἱστορία μας ἀρχίζει στὰ 1874 ὅταν ἡ Τσὲ - Χὶ εἶναι σαράντα ἐτῶν, ὡραία, φιλήδονος καὶ κυβερνᾷ ἤδη μόνη της μετὰ τὸν θάνατο τοῦ συζύγου της αὐτοκράτορος. Ἔχει κατορθώσει νὰ μεταβάλῃ τὸν γυιό της, τὸν αὐτοκράτορα Τοὺνγκ - Τσὲ, τὸν Ἅγιον Ἄνδρα, σὲ ἀνδρείκελο χωρὶς γνώμη. Πάντοτε ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸν Μέγα Εὐνοῦχον Λὶ-Πὶ-Σιάο, τυφλὸν ὄργανον τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ διαταγῶν της, ἡ αὐτοκράτειρα ἀποκεφαλίζει ἀπαγχονίζει, βασανίζει ὅλους ὅσους τῆς ἀπαρέσκουν. Ἕνα ποίημα κινεῖ τὴν προσοχή της καὶ ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν Λὶ - Πὶ - Σιάο νὰ τῆς φέρῃ τὸν ποιητήν. Εἶναι ὁ νεαρὸς, μόλις εἴκοσι ἐτῶν Σὲνγκ - Σοὺ, τὸν ὁποῖον ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο δολίως παρασύρει εἰς τὸ περίπτερον τῶν Λευκῶν Ἐρωδιῶν, ὅπου συναντᾶται μὲ τὴν αὐτοκράτειραν μεταμφιεσμένην ὅμως εἰς χαριτωμένην ὑπηρέτριαν. Ὁ Σὲνγκ-Σοὺ ἀρνεῖται τὸν ἔρωτά της. Εἶναι ἁγνὸς καὶ ἐννοεῖ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἁγνότητά του μέχρι τοῦ γάμου του. Ἔτσι περνοῦν μίαν λευκὴν νύκτα, πρὸς μεγάλην ἀπελπισίαν τῆς Τσὲ—Χί. Τὸ ἑπόμενο βράδυ συναντᾶται ἐκ νέου ἡ αὐτοκράτειρα μὲ τὸν ποιητὴ καὶ τὴν φορὰ αὐτὴ πάλιν μεταμφιεσμένη εἰς ὑπηρέτριαν. Ἡ Τσὲ - Χὶ προσπαθεῖ πάλιν νὰ προκαλέσῃ τὶς φιλήδονες ὁρμὲς τοῦ ποιητοῦ. Ὁ Σὲνγκ - Σοὺ τὴ νύχτα αὐτὴ παρασύρεται ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς αὐτοκρατείρας. Ἡ Τσὲ - Χὶ ἀπορροφημένη πλέον ἀπὸ τὸν ἔρωτα τοῦ ποιητοῦ, παραμελεῖ τελείως τὴν αὐτοκρατορία. Ἐν τῷ μεταξὺ πεθαίνει ὁ γυιός της, ὁ Ἅγιος Ἄνδρας, Τοὺνγκ—Τσέ. Ἡ Τσὲ—Χί, ἀφοῦ ἐκόρεσε τὸ πάθος της, ἀπεφάσισε νὰ δηλητηριάσῃ τὸν νεαρὸν ποιητή. Συνεννοημένη μὲ τὸν Μέγαν Εὐνοῦχον τοῦ προσέφερε ἕνα φλυτζάνι τσάϊ μέσα στὸ ὁποῖο εἶχε ρίψει ἕνα δραστικὸ δηλητήριο.

ΕΚΕΙΝΗ ἔκανε μιὰ χειρονομία ἀπελπισμένη... καὶ μὲ τὸ δάκτυλο ἔδειξε τὸν Σὲνγκ Σοὺ ποὺ τώρα εἶχε κλείσει τὰ μάτια, ἀλλὰ ἀνέπνεε ἀκόμα !

Ὁ Μέγας Εὐνοῦχος ἐψιθύρισε στὸ αὐτὶ τῆς Τσὲ-Χί:

—Κοντεύει νὰ ξημερώσῃ, Κυρία!... Σκεφθῆτε πὼς εἶσθε χαμένη, ἂν μείνετε περισσότερο.... Σκεφθῆτε ἐπίσης πὼς τὸ μέλλον τῆς Οὐράνιας Αὐτοκρατορίας εἶναι στὰ χέρια σας !... Σκεφθῆτε πρὸ πάντων πὼς εἶσθε ἡ ἔνδοξη καὶ θεϊκὴ αὐτοκράτειρα !

Καὶ ἡ Τσὲ-Χὶ ἀνατινάχθηκε. Ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο εἶχε ξυπνήσει μέσα της τὴν μεγάλη βασίλισσα ποὺ ἐπίστευε πὼς ἡ θέλησις τοῦ οὐρανοῦ τῆς εἶχε δώσει θεία δύναμι.

Ἀφοῦ ἔρριξε ἕνα τελευταῖο βλέμμα στὸν ὡραῖο νέο, ἕνα βλέμμα γεμᾶτο ἔρωτα, συγκέντρωσε ὅλη της τὴ δύναμι καὶ ἀπότομα σηκώθηκε καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὴν ἔξοδο.

Ὅμως ψιθύρισε στὸν Μέγα Εὐνοῦχο:

—Πρὸ παντός, κάνετε γρήγορα!... Δὲν θέλω νὰ ὑποφέρῃ!

Κι' ἀληθινὰ τὸ πρᾶγμα δὲν διήρκεσε πολύ!... Ὁ Μέγας Εὐνοῦχος ἔκαμε νόημα σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες του ποὺ περίμενε στὸ κατῶφλι.

Προβλεπτικός, ὅπως τὸ πρῶτο βράδυ, ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο, εἶχε ἐπιφορτίσει αὐτὸν τὸν ὑπηρέτη νὰ φέρῃ τὸ κλασσικὸ κίτρινο μεταξωτὸ σχοινί, ποὺ ἦταν προωρισμένο γιὰ τὶς μεγάλες προσωπικότητες.

Μέσα σὲ λίγα δευτερόλεπτα, μὲ μιὰ σπουδαία δεξιοτεχνία, ὁ Μέγας Εὐνοῦχος ἔβαζε τέλος στὴν ἀγωνία τοῦ ὡραίου νέου, στραγγαλίζοντάς τον χωρὶς θόρυβο, ἀλλὰ μὲ πολλὴ εὐχαρίστησι.

Ἔπειτα, κρύβοντας τὴ χαρά του κάτω ἀπὸ μιὰ ἐξαιρετικὴ μάσκα, ἀνάλογη πρὸς τὴν περίστασι, ὁ Μέγας Εὐνοῦχος ἐπῆγε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Τσὲ-Χί, ποὺ περίμενε τρέμοντας στὴν πόρτα.

Μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, γιὰ νὰ κρύψῃ ἀπὸ τοὺς εὐνούχους τὸν πόνο της, ἡ Τσὲ-Χὶ ἐπλησίασε πάλι στὸ πνεῦμα ἐκείνου ποὺ τόσο εἶχε ἀγαπήσει, καὶ μὲ κάθε ἀξιοπρέπεια ἐξετέλεσε τὶς γονυκλισίες ποὺ προσδιορίζει ἡ παράδοσις πρὸς τιμὴν τοῦ λειψάνου ἑνὸς μεγάλου μανδαρίνου.

Ἔπειτα, ἀφοῦ ἄναψε τὰ κανδήλια μὲ τὴν πράσινη λάμψι ποὺ συνηθίζονται στοὺς νεκρούς, ἀπήγγειλε τὰ πατροπαράδοτα μοιρολόγια.

Τέλος, ἐπειδὴ ἡ ὥρα περνοῦσε, διέταξε νὰ μποῦν καὶ οἱ ἄλλοι εὐνοῦχοι τῆς φρουρᾶς. Μερικοί, κατὰ διαταγή της, εἶχαν φέρει βαρύτιμα φορέματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔντυσαν τὸν νεκρό. Ἡ Τσὲ-Χί, ἐκτελῶντας ὕψιστο καὶ συγκινητικὸ θρησκευτικὸ καθῆκον, ἐπέρασε μόνη της στὰ πόδια τοῦ Σὲνγκ-Σοὺ τὶς ὡραῖες καινούριες παντοῦφλες — ἀπαραίτητες γιὰ τὸ μακρυνὸ ταξεῖδι.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐσκέφθηκε πὼς ὁ ὡραῖος νέος εἶχε πεθάνει μὲ τὴ γλυκειὰ ἰδέα πὼς κι' αὐτὴ τὸν συνώδευε στὸ θάνατο... καὶ ἡ σκέψις πὼς τοῦ εἶχε δώσει μιὰ τελευταία μεγάλη χαρά, τὴν παρηγόρησε λιγάκι στὴ μεγάλη της λύπη.

Στὸ μεταξύ, εἶχαν κατεβάσει στὸ πάτωμα τὸ θαυμάσιο φέρετρο ποὺ εἶχε τόσο θαυμάσει ὁ Σὲνγκ-Σοὺ καὶ ποὺ τόσους μῆνες περίμενε τὸν ἀρχικὸ προορισμό του.

Οἱ εὐνοῦχοι ἐξάπλωσαν ἐκεῖ μέσα μὲ σεβασμό, τὸ ἄψυχο σῶμα τοῦ ὡραίου νέου.

Ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο μὲ μιὰ λεπτότητα, γιὰ τὴν ὁποίαν ἡ Τσὲ-Χὶ τοῦ ἦταν ἰδιαίτερα εὐγνώμων, ἔβαλε δίπλα του ἕνα πουγγὶ χρυσάφι γιὰ τὸ μακρυνὸ ταξεῖδι. Στὸ φέρετρο ἐτοποθέτησαν ἐπίσης τὰ συμβολικὰ κόκκινα γλυκύσματα, ἕνα κύπελλο γεμᾶτο ρίζι, δυὸ σφικτὰ αὐγά, καὶ ὡραῖες μπαγκέττες τοῦ φαγητοῦ μὲ ἀσημένιο χέρι.

Ἔπειτα ἀφοῦ ἐστερέωσαν τὸ σκέπασμα, οἱ εὐνοῦχοι, ἐτοποθέτησαν τὸ φέρετρο ἀπάνω σ' ἕνα φορεῖο ἀπὸ κλαδιὰ μπαμποῦ κι' ἔτσι τὸ ἐσήκωσαν στοὺς ὤμους των.

Καὶ ἡ πένθιμη συνοδεία ξεκίνησε ἀπάνω στοὺς πάγους τῆς λίμνης τοῦ Νότου.

Ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο προπορευόταν, ἔπειτα ἀκολουθοῦσαν οἱ εὐνοῦχοι ποὺ ἔφεραν τὸ φέρετρο καὶ τελευταία, σὰν ἀπηλπισμένη χήρα ἀκολουθοῦσε ἀναστενάζοντας ὑπόκωφα ἡ ἔνδοξος αὐτοκράτειρα, ἡ μητρικὴ καὶ πρόσφορος.

Σὲ λίγο, ἀφοῦ πέρασαν κάτω ἀπ' τὴν ἄσπρη μαρμάρινη γέφυρα, ἡ συνοδεία ἔφθασε στὴ λίμνη τοῦ Βορρᾶ. Ἐκεῖ κατευθύνθηκε πρὸς ἕνα βραχῶδες ἀκρωτήριο ποὺ στὰ πόδια του, μέσα στὰ βάθη τοῦ νεροῦ, ἀνοιγόταν τὸ μυστηριῶδες σπήλαιο τοῦ Χρυσοῦ Δράκοντος. Σ' αὐτὸ τὸ ποιητικὸ ἄσυλο, ἡ Τσὲ-Χὶ παρακαλοῦσε ταπεινὰ νὰ βρῇ καταφύγιο τὸ πνεῦμα τοῦ Σὲνγκ-Σού.

Ὁ Μέγας Εὐνοῦχος εἶχε στείλει ἀπὸ τὸ προηγούμενο βράδυ μερικοὺς ἀπ' τοὺς εὐνούχους του γιὰ νὰ προετοιμάσουν τὸν τάφο. Εἶχε πριονίσει τὸν πάγο καὶ εἶχαν ἀνοίξει μιὰ τρύπα ἀρκετὴ γιὰ νὰ βυθισθῇ τὸ φέρετρο. Ἀδιάφοροι περίμεναν ἐκεῖ, δίπλα στὸ κομμάτι τοῦ πάγου ποὺ εἶχαν τραβήξει.

Μιὰ τελευταία φορὰ ἡ Τσὲ-Χὶ γονάτισε γιὰ νὰ ζητήσῃ συγγνώμη ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Σὲνγκ-Σού, ἔπειτα ὁ Μέγας Εὐνοῦχος ἔδωσε τὸ σύνθημα: Οἱ εὐνοῦχοι ἄφησαν νὰ γλυστρήσῃ τὸ φέρετρο τοῦ ὡραίου ποιητοῦ...

Τὸ σκοτεινὸ νερὸ ἀνεπήδησε ἀπάνω ἀπ' τὸν πάγο καὶ μερικὲς σταγόνες σὰν δάκρυα, ἔβρεξαν τὰ μικρὰ παπούτσια τῆς Τσὲ-Χί...

Τότε, ἡ ἔνδοξος αὐτοκράτειρα ἔβγαλε τὰ σπάνια ἄνθη, ποὺ ἐστόλιζαν τὰ μαλλιά της καὶ τὰ ξεφύλλισε ἀπάνω ἀπ' τὴ σκοτεινὴ ἄβυσσο, ὅπου μαζὺ μὲ τὸν Σὲνγκ-Σοὺ ἐξαφανίζονταν γιὰ πάντα καὶ οἱ τελευταῖες χαρὲς τῆς νεότητός της.

Ἔπειτα, ἀνασηκώνοντας τὸ σῶμα της, μὲ τὸ κεφάλι ψηλά, πῆρε τὸ δρόμο πρὸς τὸ παλάτι τῆς Αἰωνίας Ἀνοίξεως.

Ἡ ἐρωτευμένη εἶχε πεθάνει ! Ἀλλὰ ξαναζοῦσε ἡ τρομερή, ἡ ἀμείλικτη αὐτοκράτειρα.

Στὴν αἴθουσα τῆς Ἁγίας Ἀναπαύσεως, ὁ Ἅγιος Ἄνδρας, ὁ θεῖος Τοὺνγκ-Τσέ, ἦταν πάντα ξαπλωμένος κάτω ἀπ' τὸ πρασινωπὸ πένθιμο φῶς καὶ τὰ παράθυρα τοῦ παλατιοῦ του ἔλαμπαν στὸ σκοτάδι σὰν πελώρια φωσφορίζοντα μάτια κάποιου ὑπερφυσικοῦ ζώου... Καὶ τὰ ἀπαίσια αὐτὰ μάτια ἦταν σὰν νὰ προσήλωναν παράδοξα βλέμματα ἀπάνω στὴν ἐγκληματικὴ αὐτοκράτειρα!

Σὰν ὑπερκόσμια ἀπειλή, σφύριζε στ' αὐτιά της ἕνας ψυχρός, διαπεραστικὸς ἄνεμος !

Καὶ ἡ Τσὲ-Χὶ γεμάτη ἀπὸ ἕνα δεισιδαίμονα φόβο, ἔτρεχε βιαστική...

Ἐκεῖ κάτω, οἱ κωφάλαλοι εὐνοῦχοι τοποθετοῦσαν ἀπαθεῖς ἀπάνω ἀπ' τὸν τάφο τοῦ Σὲνγκ-Σοὺ τὰ κομμάτια τοῦ πάγου ποὺ εἶχαν σηκώσει, σὰν ἕνα σκέπασμα, σὰν ἕνα σύμβολο !

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XXVIII

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ὅταν ἡ Τσὲ-Χί, ἀφοῦ φόρεσε γρήγορα τὴν πένθιμη ἐπίσημη ἐνδυμασία, βγῆκε ἀπ' τὸ Παλάτι της γιὰ νὰ μεταβῇ στὸ Παλάτι τῆς Τροφῆς τοῦ Πνεύματος, ὅπου θὰ γινόταν ἡ συνεδρίασις τοῦ Μεγάλου Συμβουλίου, ἕνας ἐχθρικὸς θόρυβος παρόμοιος μὲ τὴ βοὴ τῆς θαλάσσης ἁπλωνόταν σ' ὅλη τὴν Ἀπηγορευμένη Πόλι.

Οἱ πλατειὲς αὐλὲς ποὺ χώριζαν τὰ αὐτοκρατορικὰ παλάτια ἦσαν γεμᾶτες ἀπὸ ἀγροίκους καὶ ἀπειθάρχητους στρατιῶτες ποὺ οἱ πρίγκηπες εἶχαν φέρει μαζύ τους γιὰ ἀκολουθία τάχα, ἀλλὰ ἰδίως γιὰ νὰ ἐπιβάλουν διὰ τῆς βίας τὶς ἀποφάσεις ποὺ θὰ ἔπαιρναν. Δίπλα στοὺς στρατιῶτες τριγύριζαν ἐπίσης μὲ ἀναίδεια καὶ οἱ ὑπηρέτες τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν προσώπων.

Ἄλλοι ἔστηναν τὶς κόκκινες ὀμπρέλλες, δεῖγμα τῆς ὑψηλῆς καταγωγῆς τῶν κυρίων των, κι' ἄλλοι τὶς λαμπρὲς ἐπιγραφές, μὲ κόκκινα γράμματα, ὅπου ἦσαν γραμμένα οἱ τίτλοι καὶ οἱ ἀξίες αὐτῶν τῶν ὑψηλῶν προσώπων.

Ὡς τόσο ἡ Τσὲ-Χὶ προχωροῦσε μὲ σταθερὸ βῆμα ἀνάμεσά τους καὶ ἔδειχνε μεγάλη περιφρόνησι γιὰ ὅλο αὐτὸν τὸν πρόστυχο ὄχλο, ποὺ φαινόταν ἕτοιμος νὰ ὁρμήσῃ ἐναντίον της.

Ὁ Μέγας Εὐνοῦχος, τρέμοντας ὁλόκληρος, ἀκολουθοῦσε τὴν αὐτοκράτειρα.

Στὸ πέρασμά του ξεσποῦσαν βρισιὲς καὶ ἀπειλητικὲς γροθιὲς ἐτείνοντο πρὸς τὸν εὐνοῦχο αὐτόν, πού, ἐπὶ τόσο καιρό, εἶχε τρομοκρατήσει τὸ Πεκῖνο.

Καὶ ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο συλλογιζόταν πὼς σὲ λίγο, ὅταν θὰ καθαιροῦσαν τὴν Τσὲ-Χί, θὰ τὸν ἅρπαζε τὸ ἐξαγριωμένο αὐτὸ πλῆθος καὶ θὰ τὸν κατακομμάτιαζε γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ.

Μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, ἔκανε πολὺ λυπηρὲς σκέψεις γιὰ τὸ τέλος του.

Γιὰ μιὰ στιγμή, μιὰ ὁμάδα ἀπὸ μεθυσμένους στρατιῶτες, τοὺς ἔκλεισε τὸ δρόμο.

Καὶ ὁ Λὶ-Πὶ-Σιάο ἔκλεισε τὰ μάτια, περιμένοντας τὸν θάνατο.

Ἀλλὰ ἡ Τσὲ-Χὶ αἰσθάνθηκε ν' ἀνάβῃ στὶς φλέβες της τὸ πολεμικὸ αἷμα τῶν προγόνων της. Χωρὶς νὰ ταραχθῇ, μ' ἕνα ἀνδρικὸ θάρρος, ἐβάδισε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τοὺς στρατιῶτες καὶ ζαρώνοντας τὰ φρύδια, μ' ἕνα βλέμμα ποὺ πετοῦσε ἀστραπές, τοὺς φώναξε:

—Δὲν εἴσασθε τόσο γενναῖοι ἄλλοτε ὅταν σᾶς ἔστειλαν νὰ πολεμήσετε τοὺς ἐπαναστάτες ἢ τοὺς βαρβάρους μὲ τὴν ὠχρὴ μορφή!... Μπορεῖτε ὅμως τώρα νὰ ἔχετε τοὐλάχιστον τὴν εὐγένεια ν' ἀφήσετε νὰ περάσῃ Ἐκείνη ποὺ ἔσωσε τὴν Οὐράνια Αὐτοκρατορία !...

Κι' ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ἐδίσταζαν, ξαναεῖπε δυνατά :

—Ἀλλοίμονο σ' ἐκεῖνον ποὺ δὲν θὰ ὑποκύψῃ!

Καὶ ὅμως ἡ Τσὲ-Χὶ ἦταν ὁλομόναχη. Ὁ πιστός της Γιοὺνγκ-Λοὺ δὲν ἦταν ἐκεῖ γιὰ νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ, καὶ οἱ στρατιῶτες τὸ ἤξεραν αὐτὸ πολὺ καλά.

Τοὺς εἶχαν πῆ πὼς ἡ δύναμις τοῦ «γέρω-Βούδδα» εἶχε σπάσει, πὼς ὁ γυιός της, ὁ Υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ εἶχε πεθάνει, καὶ πὼς σὲ λίγο θὰ ἀνεκηρύσσετο ἕνας νέος αὐτοκράτωρ ἐχθρικὸς πρὸς τὴν Τσὲ-Χί.

Ἤξεραν πὼς μπροστά τους δὲν εἶχαν πειὰ παρὰ μία ἁπλῆ, ἀφωπλισμένη γυναῖκα.

Μὰ ὅμως εἶχε ἕνα ὕφος τόσο ἀριστοκρατικὸ καὶ τόσο ἀποφασιστικό, ποὺ τοὺς ἐπεβάλλετο ἀκόμα.

Γέρνοντας τὰ κεφάλια τους, τῆς ἄφησαν τὸ δρόμο ἐλεύθερο.

Ἀγέρωχη ἡ Τσὲ-Χὶ ἐξακολούθησε τὸ δρόμο της καὶ ἔφθασε στὸ κατῶφλι τοῦ Ἀνακτόρου τῆς Τροφῆς τοῦ Πνεύματος.

Ἀνέβηκε ἀργὰ τὶς ἄσπρες μαρμάρινες σκάλες καὶ διατάζοντας τοὺς ὑπηρέτες ποὺ δὲν τολμοῦσαν νὰ μὴ τὴν ὑπακούσουν, ν' ἀνοίξουν ὅλες τὶς μεγάλες πῦλες, μπῆκε μ' ὅλη της τὴ μεγαλοπρέπεια στὴ συνεδρίασι τοῦ Μεγάλου Συμβουλίου.

Γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, κανένας δὲν πίστευε πὼς θὰ εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἔλθῃ ὁλομόναχη, νὰ ὑπερασπισθῇ τὴ θέσι της.

Ἦσαν συναγμένοι ἐκεῖ ὅλοι οἱ Πρίγκηπες ἐξ αἵματος καὶ οἱ περισσότεροι μεγιστᾶνες τῆς Οὐράνιας Αὐτοκρατορίας. Στὴν πρώτη γραμμὴ καμαρώνει ὁ πρίγκηψ Τσάϊ-Τσέ, ἀπόγονος τοῦ Αὐτοκράτορος Τάο-Τούνγκ. Δίπλα του καθόταν ὁ πρίγκηψ Κούνγκ, ὁ θεῖος τοῦ ἀποθανόντος Υἱοῦ τοῦ Οὐρανοῦ. Πιὸ ταπεινά, πίσω τους, καθόταν ὁ πρίγκηψ Τσουέν, νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ πρίγκηπος Κούνγκ.

Ἀντίκρυ τους, σὲ μιὰ τιμητικὴ ἐξέδρα, ἦσαν θρονιασμένες μὲ ἕνα ἀναιδέστατο ὕφος οἱ αὐτοκράτειρες Χὰ-Λοὺ-Τὸ καὶ Τσὲ-Νγκάν, μεθυσμένες ἀπὸ χαρὰ ποὺ ἐπὶ τέλους θὰ ἔπαιζαν κι' αὐτὲς ἕνα ρόλο.

Στὴν ἐμφάνισι τῆς Τσὲ-Χὶ ὅλα τὰ μέλη τοῦ Μεγάλου Συμβουλίου ἀνεπήδησαν. Ἔπειτα, ἐκτελῶντας μετὰ βίας τὰς ὑποκλίσεις τῆς ἐθιμοτυπίας, προσήλωσαν ἀπάνω της βλέμματα, ποὺ ἦσαν συγχρόνως ἀνήσυχα ὅσο καὶ ἀπειλητικά.

Ἡ Τσὲ-Χὶ, ἀτάραχη πῆγε καὶ στάθηκε μπροστὰ στὶς αὐτοκράτειρες καὶ ρίχνοντάς τους ἕνα περιφρονητικὸ βλέμμα, στράφηκε πρῶτα στὴν Τσὲ-Νγκάν, τὴν αὐτοκράτειρα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τῆς εἶπε μὲ αὐστηρότητα:

—Εἶμαι πολὺ ἔκπληκτη ποὺ σᾶς βλέπω ἐδῶ, κυρία! Σᾶς εἶχα ὡς τόσο παρακαλέσει νὰ προσέχετε τὴν ὑγεία σας !

Ἡ Τσὲ Νγκὰν ἀπάντησε εἰρωνικά :

—Εἶσθε ἀλήθεια πολὺ καλή!... Ἀλλὰ αἰσθάνομαι πολὺ καλλίτερα... Λοιπόν, ἐπειδὴ εἶμαι ὅπως καὶ σεῖς χήρα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρὸς Χιὲν-Φούγκ...

—Ὅπως ἐγώ ; διέκοψε ἡ Τσὲ-Χί, ξεχάσατε λοιπὸν πὼς ἤμουν ἡ μόνη Αὐτοκράτειρα Μητέρα ; Δὲν πιστεύω ἀφοῦ ἀποκτήσατε μόνο μιὰ κόρη νὰ εἴχατε τὰ ἴδια δικαιώματα μ' ἐμένα!

Καὶ ἐπειδὴ ἡ Τσὲ-Νγκὰν ἤθελε νὰ ἐπιμείνῃ, ἡ Τσὲ-Χὶ τῆς ἔκοψε ἀπότομα τὸ λόγο:

—Τὸ παρελθὸν δὲν σβύνει, κυρία!

Ἔπειτα, γυρίζοντας πρὸς τὴ νύφη της, τὴν Αὐτοκράτειρα Σύζυγο, ἐπρόσθεσε:

—Μὲ καταλαβαίνετε... ἐλπίζω !

Ἀλλὰ ἡ Χὰ-Λοὺ-Τὸ ποὺ δὲν φοβόταν πιὰ τὸ θυμὸ τῆς Τσὲ-Χί, ἐφώναξε εἰρωνικά :

—Θὰ κάνατε καλλίτερα, κυρία, νὰ μὴ μιλᾶτε καθόλου γιὰ τὸ παρελθόν... Μπορεῖ νὰ εἶναι ἐνοχλητικὲς μερικὲς ἀναμνήσεις!

Καί, προκλητική, ἐπρόσθεσε :

—Ἄλλως τε, εἶμαι ἐγὼ τώρα ἡ νέα Αὐτοκράτειρα Μητέρα. !...

Στὰ λόγια αὐτὰ ἡ Τσὲ-Χὶ ἀνεσήκωσε τοὺς ὤμους κι' ἐφώναξε:

—Ὄχι ἀκόμα, κυρία !

Ἔπειτα, χωρὶς κανένα δισταγμό, μὲ τὸ πιὸ μεγάλο θάρρος, ἄρχισε νὰ μιλῇ πρὸς τὸ ἀκροατήριο.

Ψίθυροι διαμαρτυρίας ἀκούσθηκαν στὴν ἀρχή. Μερικὲς φωνὲς ὑψώθησαν:

—Δὲν θέλομε πειὰ νὰ μᾶς κυβερνάῃ μιὰ γυναῖκα καὶ οἱ εὐνοῦχοι !

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΕΠΩΦΕΛΗΘΕΙΤΕ ΤΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ
Ο ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
ἐκποιεῖ λόγῳ τέλους τῆς ἐποχῆς
ΦΟΡΕΜΑΤΑ - ΠΑΛΤΑ - ΚΑΠΕΛΛΑ
Κάτω τῆς ἀξίας των στὸ Γ.' πάτωμα

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

Λάστιχο

ΤΟ ΛΑΣΤΙΧΟ εἶναι κι' αὐτὸ μιὰ βελονιὰ ποὺ θὰ τὴν συναντήσετε σχεδὸν σὲ κάθε πλεκτό. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ μάθετε καλά. Σᾶς τὸ δείχνει ἡ εἰκόνα μας πῶς εἶναι ὅταν πλεχθῇ.

Νὰ πῶς πλέκεται : 2 πόντους καλὴ (δηλαδὴ βάζετε τὴν δεξιὰ βελόνα κάτω ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ) καὶ 2 πόντους ἀνάποδη (δηλαδὴ βάζετε τὴν δεξιὰ βελόνα κάτω ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ) καὶ στὴν ἄλλη σειρὰ κάμετε τὸ ἀντίστροφο, ἐκεῖ ποὺ πλέκετε καλὴ πλέκετε ἀνάποδη καὶ κεῖ ποὺ πλέκετε ἀνάποδη πλέκετε καλή.

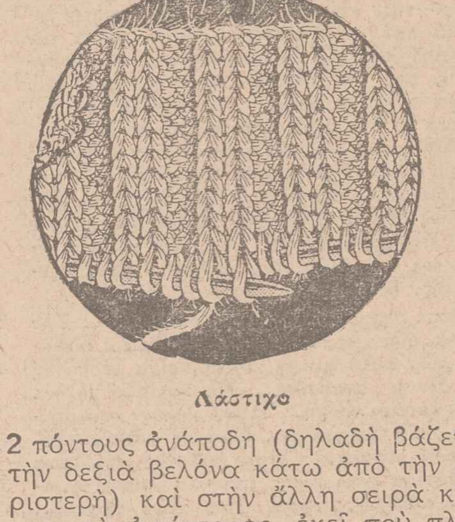

Λάστιχο

Ἐπειδὴ κάνει ἀκόμη κρύο, δὲν σκεφθήκαμε ὅτι σὲ λίγο καιρὸ τὸ ταγιὲρ θὰ πρέπει νὰ συνδυασθῇ μὲ ἕνα ζεστὸ πουλόβερ, γιὰ νὰ εἶναι τὸ κατάλληλο φόρεμα γιὰ τὴν ἐποχή, ἕως ὅτου ἀποφασίσουμε πῶς θὰ ντυθοῦμε τὴν ἄνοιξι. Γι' αὐτὸ σᾶς δίνουμε σήμερα ἕνα ἁπλὸ πουλόβερ, μὲ βελονιὰ «πουὰν ζέρσεϋ». Ἕνας συνδυασμὸς τοῦ πουλόβερ σὲ δύο χρώματα δίνει ἕνα ὡραῖο τόνο μέσα ἀπὸ τὸ σκοῦρο ταγιέρ. Ὡραῖοι συνδυασμοὶ εἶναι: Πράσινο ἀνοικτὸ μὲ πράσινο σκοῦρο, κίτρινο μὲ καφέ, μπλὲ μὲ ρουΐγ, ἄσπρο μὲ κίτρινο. Θὰ προτιμήσετε ἐκεῖνον ποὺ συμφωνεῖ καλλίτερα μὲ τὸ χρῶμα τοῦ ταγιὲρ ποὺ ἔχετε.

Γιὰ τὸ σημερινὸ πουλόβερ θὰ σᾶς χρειασθοῦν 5 κουβάρια μαλλὶ μερινός, 3 στὸ χρῶμα ποὺ προτιμᾶτε νὰ γίνῃ τὸ πουλόβερ καὶ 2 σὲ ἀντίθετο χρωματισμό, γιὰ νὰ σχηματίσετε τὰ σχέδια. Θὰ μεταχειρισθῆτε βελόνες ἀριθ. 3. Τὰ μέτρα ποὺ σᾶς δίνουμε εἶναι σὲ τάγια 44. Ὅσες ἔχουν μεγαλείτερη, γιὰ κάθε ἑκατοστόμετρο θὰ προσθέτουν 5 πόντους ἐμπρὸς καὶ πέντε πόντους στὴν πλάτη. Ὅσες ἔχουν μικρότερη θὰ ἀφαιροῦν 5 πόντους γιὰ κάθε ἑκατοστόμετρο.

Στὸ ἐμπρὸς μέρος πρέπει νὰ περάσετε στὴ βελόνα σας 130 πόντους. Πλέκετε 32 σειρὲς λάστιχο, 2 καλή, 2 ἀνάποδη. Κατόπιν ἀλλάζετε χρῶμα μαλλιοῦ καὶ ἀρχίζετε νὰ πλέκετε μὲ πουὰν ζέρσεϋ ἕως ὅτου πλέξετε 22 σειρές. Στὴν 23η σειρὰ ἀρχίζετε νὰ σχηματίζετε τὶς γωνιὲς τοῦ σχεδίου. Σ' αὐτὸ θὰ σᾶς βοηθήσῃ ἡ εἰκόνα ποὺ παραθέτουμε. Σὲ κάθε σειρὰ θὰ μετρᾶτε πόσους πόντους θὰ πλέκετε μὲ τὸ ἕνα χρῶμα μαλλιοῦ, πόσους ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὅταν τὸ πλεκτό σας ἔχῃ 30 ἑκατοστόμετρα ὕψος, θὰ σχηματίσετε τὴ μασχάλη. Στὴν 1η σειρὰ θὰ κλείσετε 4 πόντους καὶ κατόπιν σὲ 6 σειρὲς ἕνα πόντο κάθε σειρά. Στὰ 31 ἑκατοστόμετρα ὕψος θὰ χωρίσετε τὸ πλέξιμό σας στὴ μέση ἀκριβῶς σὲ δύο μέρη, γιὰ νὰ σχηματίσετε τὸ ντεκολτέ. Σὲ κάθε 3 σειρὲς στὴ θέσι τοῦ ντεκολτὲ θὰ κλείνετε ἕνα πόντο. Στὰ 46 ἑκατοστόμετρα ἔχετε τὸ ὕψος ποὺ χρειάζεται ἕνα πουλόβερ σὲ τάγια 44. Κλείνετε τὸν ὦμο. Ὄχι ὅμως συνέχεια μαζὶ ὅλους τοὺς πόντους ποὺ ἔχετε στὴ βελόνα σας, γιατὶ ὁ ὦμος πρέπει νὰ γίνῃ λίγο λοξός. Κλείνετε στὴν ἀρχή, ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ μανικιοῦ, 5 πόντους, πλέκετε τοὺς ἄλλους. Κατόπιν ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος ἄλλους 5 καὶ συνεχίζετε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἕως ὅτου κλείσετε ὅλους τοὺς πόντους. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο θὰ σχηματίσετε καὶ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ ντεκολτέ.

Πλάτη.— Τὴν σχηματίζετε ὅπως καὶ τὸ ἐμπρὸς μέρος, μὲ τὴ διαφορὰ βέβαια πὼς δὲ θὰ σχηματίσετε ντεκολτὲ καὶ ὅτι, ἀφοῦ κλείσετε στὶς ἄκρες τοὺς πόντους γιὰ τὴ μασχάλη, θὰ σᾶς μείνουν 35 πόντοι στὴ βελόνα σας. Θὰ πλέκετε μ' αὐτοὺς τοὺς πόντους ἕως ὅτου φθάσετε τὸ ὕψος 0.46 ποὺ ἔχει καὶ τὸ ἐμπρὸς μέρος. Θὰ κλείσετε τότε ὅλους τοὺς πόντους συνέχεια ἴσια καὶ ὄχι ὅπως ἐκάματε τὸν ὦμο ἐμπρὸς λοξά.

Μανίκι.— Περνᾶτε 84 πόντους. Πλέκετε 10 σειρὲς λάστιχο, 2 καλή, 2 ἀνάποδη καὶ κατόπιν ἐξακολουθεῖτε «πουὰν ζέρσεϋ». Σὲ κάθε 6 σειρὲς ἀνοίγετε ἕνα πόντο στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος τῆς σειρᾶς. Ὅταν τὸ μανίκι σας ἔχῃ 0 μ. 13 ὕψος, τότε στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος κάθε σειρᾶς κλείνετε ἀνὰ 2 πόντους, ἕως ὅτου σᾶς μείνουν 10 πόντοι στὴ βελόνα σας, τοὺς ὁποίους κλείνετε συνέχεια.

Πρὶν ἑνώσετε τὰ κομμάτια σας, θὰ τὰ στρώσετε σ' ἕνα τραπέζι καὶ θὰ τὰ σιδερώσετε μὲ πανὶ βρεμμένο καὶ δυνατὸ σίδερο. Ὅταν τὰ ράψετε μὲ κροσεδάκι, θὰ κάνετε ἕνα τέλειωμα γύρω στὸ ντεκολτέ. Θὰ δῆτε πολλὲς φορές, ὅτι ἐνῷ βάζετε ἀκριβῶς τοὺς πόντους ποὺ σημειώνουμε, τὸ πλεκτό σας γίνεται ἢ φαρδύτερο ἢ στενώτερο. Σ' αὐτὸ παίζει σπουδαῖο ρόλο τὸ πῶς πλέκει κάθε μιά. Ἄλλες πλέκουν σφιχτά, ἄλλες ἀραιά. Γι' αὐτὸ τὸ φρονιμώτερο εἶναι, γιὰ νὰ μὴν κάνετε ἄδικο κόπο καὶ ἔχετε ξηλώματα, ἀφοῦ περάσετε στὶς βελόνες σας τοὺς πόντους ποὺ σᾶς σημειώνουμε, νὰ τοὺς μετρᾶτε μὲ τὸ μέτρο, γιὰ νὰ δῆτε ἂν συμφωνοῦν μὲ τὴν τάγια σας. Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ κάνετε καὶ γιὰ τὸ μανίκι, καὶ ἀναλόγως, ἢ θὰ προσθέτετε ἢ θὰ ἀφαιρῆτε ἕνα-δυὸ πόντους, ἔτσι δὲ θὰ ἔχετε ἀπόλυτη ἀκρίβεια στὰ μέτρα σας.

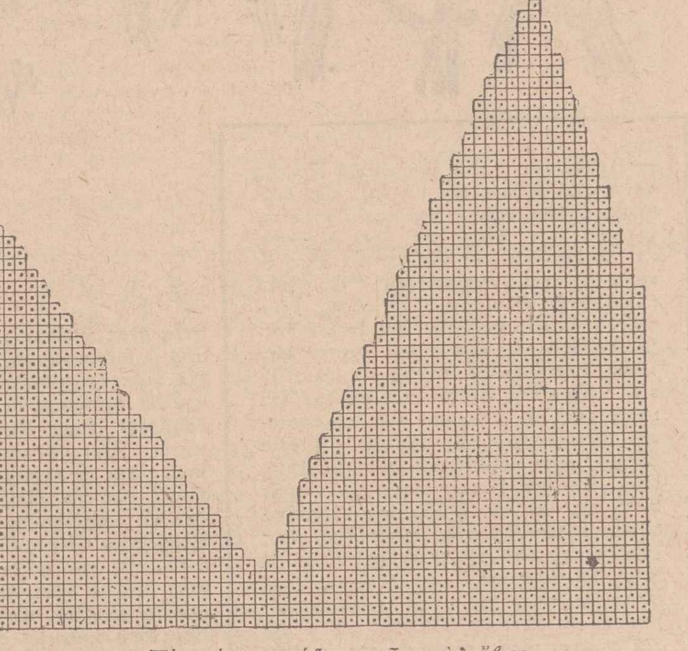

Τὸ μέσα σχέδιο τοῦ πούλ-ὄβερ

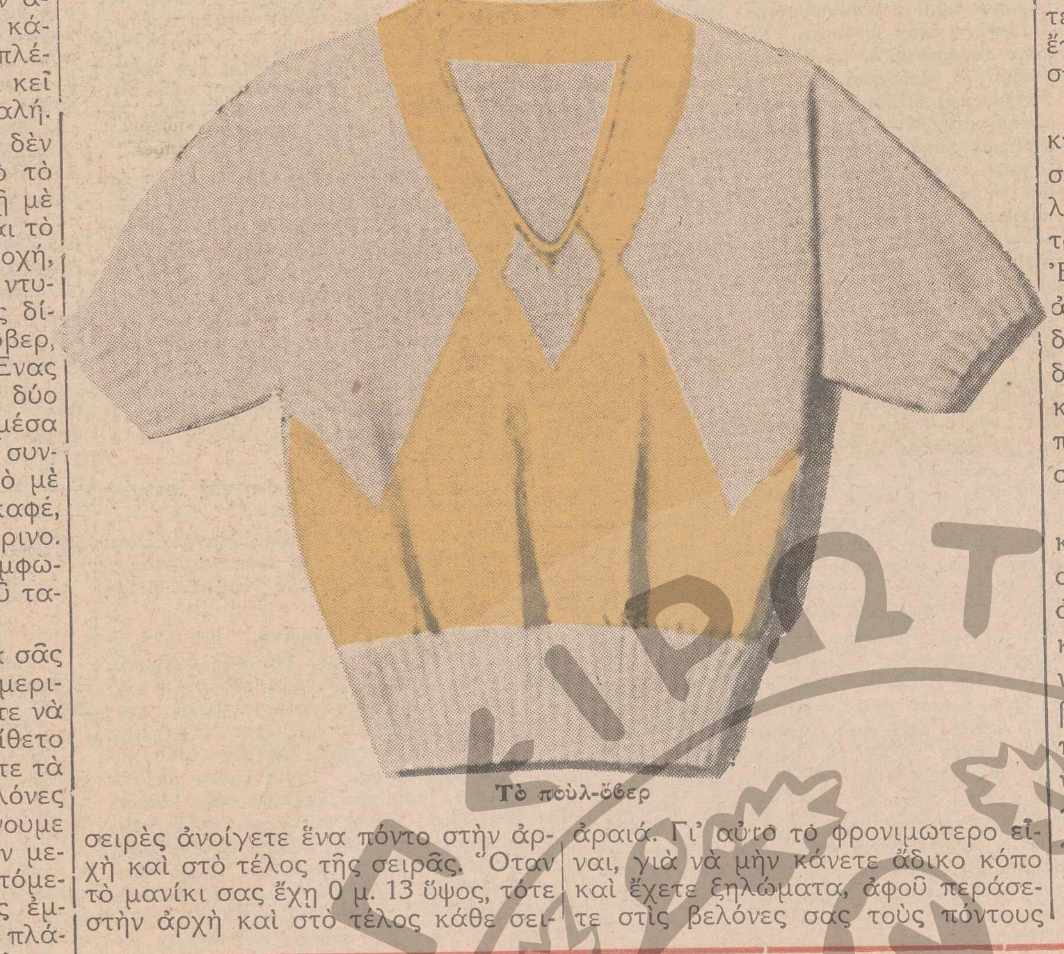

Τὸ πούλ-ὄβερ

Πρέπει νὰ σᾶς ποῦμε ὅτι τὰ πλεκτὰ ποὺ σᾶς δίνουμε σήμερα καὶ ποὺ σᾶς δώσαμε στὰ προηγούμενα φύλλα, τὰ ἔχομε κάμει κι' ἐμεῖς κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ σᾶς ὁδηγοῦμε. Ἐὰν λοιπὸν καμμιὰ ἀναγνώστρια ἀποτύχῃ στὰ πλεξίματα, δὲν θὰ ἔχῃ δίκηο νὰ αἰτιᾶται ἐμᾶς. Θὰ πῇ ὅτι δὲν ἐπρόσεξε καλὰ τὶς ὁδηγίες μας καὶ καλὰ θὰ κάμῃ νὰ τὶς μελετήσῃ πάλι καὶ νὰ τὶς ἐφαρμόσῃ μὲ περισσότερη προσοχή.

Εἴμαστε δὲ πρόθυμοι, ἐὰν ὑπάρχῃ καμμιὰ ἀπορία, νὰ δώσουμε κάθε συμπληρωματικὴ ὁδηγία, ἀρκεῖ ἡ ἀναγνώστριά μας ποὺ τυχὸν θὰ ἔχῃ καμμιὰ ἀπορία νὰ μᾶς γράψῃ καὶ νὰ μᾶς ἐρωτήσῃ. Νὰ εἶναι δὲ βεβαία ὅτι δὲν θὰ λυπηθοῦμε τὸν κόπο μας, γιατὶ σκοπός μας εἶναι ὄχι νὰ γεμίζωμε τὰ χαρτιά, ἀλλὰ νὰ προπαγανδίσωμε τὸ πλέξιμο, τὸ ὁποῖον εἶναι τόσο χρήσιμο σὲ ὅλες μας καὶ στὶς οἰκογένειές μας.

Η ΕΙΔΙΚΗ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Τὸ πένθιμο τραγοῦδι

Τοῦ ΛΕΟΠΑΡΝΤΙ

Στάσου γιὰ πάντα, καρδιά μου! Στάσου ! Εἶνε περιττὸ γιὰ νὰ χτυπᾷς! Ἐκείνη ἐχάθηκε, ἐχάθηκε γιὰ πάντα !

Μέσα μου νοιώθω τώρα σβυσμένες τὶς ἐλπίδες μου, νεκρὰ τὰ ὄνειρά μου... Γιατί λοιπὸν χτυπᾷς ἀκόμα, ἐσὺ φτωχὴ καρδιά ;

Ἐκείνη ἐχάθη, ἐχάθηκε γιὰ πάντα! Τίποτα δὲν ἀξίζει πιά, ὕστερα ἀπ' τὸ χωρισμό αὐτό, ὕστερα ἀπὸ τὸν ὄλεθρο, ἀπ' τὴν ὀδύνη μέσα στὴν ὁποία πνίγεται τώρα ἡ ζωή μου...

Πάψε λοιπὸν κι' ἐσὺ τοὺς χτύπους σου, καρδιά. Στάσου ! Σταμάτησε ! Ἡσύχασε γιὰ πάντα...

Στὸ σκοτεινὸ βασίλειο τῶν νεκρῶν τὸ νοῦ μου φέρνω... Στάσου καρδιά, σταμάτησε!

Μονάχα ὁ θάνατος μπορεῖ πιὰ τώρα τὴν ψυχή μου νὰ λυτρώσῃ, ἀπὸ τόσα βάσανα ! Μονάχα ὁ θάνατος !

Στάσου λοιπὸν καρδιά, σταμάτησε, σταμάτησε γιὰ πάντα.

Τὸ χαῖρε

Τοῦ ΜΠΥΡΖΕ

Θὰ πάω στ' ἀκρογιάλι νὰ σοῦ ρίξω τὸ φιλί μου.

Ὁ ἄνεμος ποὺ ἔρχεται ἀπ' τὴ θάλασσα, ἀγάπη μου, θὰ σοῦ τὸ φέρῃ...

Πρωΐ-πρωΐ θὰ πάω στ' ἀκρογιάλι καὶ θ' ἀνεμίσω τὸ μαντῆλι μου... Καὶ ὁ ἀγέρας ποὺ θἄρχεται ἀπ' τὴ θάλασσα θὰ σοῦ τὸ φέρῃ τὸ μαντῆλι μου στὰ πόδια σου... Ὤ! ναί! ἀγάπη μου ὁ ἀγέρας θὰ σοῦ φέρῃ τὸ μαντῆλι μου στὰ πόδια σου !...

Τὰ δάκρυα ποὺ χύνεις, ὡραῖο κορίτσι τῆς ἀγάπης, ἐκεῖ μακρυά... τὰ βλέπω, ναί ! τὰ βλέπω...

Μὰ ἐγὼ τὸ χαῖρε τώρα θὰ σοῦ πῶ... Τὸ τελευταῖο χαῖρε!...

Καὶ στ' ἀκρογιάλι ποὺ θὰ πάω τὸ πρωΐ καὶ μὲ τὸν ἄνεμο ποὺ τὰ φιλιά μου θὰ σοῦ στείλω, τὸ χαῖρε πάλι θὰ σοῦ πῶ, τὸ χαῖρε... Τὸ τελευταῖο χαῖρε τῆς ἀγάπης μας !

Ἴλσα

Τοῦ ΧΑΙΝΕ

Σκυμμένος περπατῶ στὸ δάσος, στὸ σκοτεινὸ τὸ δάσος καὶ ὀνειρεύομαι.

Ὀνειρεύομαι ἀπόψε τὴν ἀγάπη μου, καὶ ἡ μορφή της, ἡ γλυκειὰ μορφή της, συντροφιὰ κρατάει στὴ μοναξιά μου...

Καὶ ἡ σκιά της, ἡ λιγνὴ σκιά της, στὸ πλευρό μου αἰσθάνομαι νὰ περπατάῃ....

* * *

Ἴλσα, γλυκειά μου Ἴλσα, εἶν' ἄραγε ἡ μορφή σου, ἀγαπητή μου, — ἡ λευκὴ μορφή σου — ποὺ συντροφεύει ἀπόψε τὰ ὄνειρά μου :

Εἶναι ἡ σκιά σου, ἡ λιγνὴ σκιά σου, ποὺ αἰσθάνομαι ἀθόρυβα ἐδῶ στὸ πλευρό μου νὰ μ' ἀγγίζῃ ;

Ἐσὺ εἶσαι Ἴλσα, ἐσύ, ὡραία μου ἀγάπη; Ἢ μήπως εἶνε τὸ φεγγάρι ποὺ κυλάει στὸν οὐρανό...

Ἢ μήπως εἶνε τὸ φῶς του ποὺ κάνει τὸ δάσος ν' ἀντηχῇ ἀπόψε ἀπὸ λόγια ἀγάπης, στεναγμοὺς κι' ἀπὸ φιλιὰ γλυκά ...

Σκυμμένος περπατῶ στὸ δάσος... καὶ ὀνειρεύομαι ἀπόψε τὴν ἀγάπη μου... καὶ κλαίω ἀπόψε, κλαίω γιὰ τὸ χαμό της...

Μὰ πές μου, Ἴλσα, ὡραία Ἴλσα... Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ποὺ κλαίει καὶ ποὺ στενάζει : Ἐγὼ εἶμαι ποὺ κλαίω, ἀναπημένη ; Ἢ μήπως εἶσαι σὺ ἀπόψε ποὺ ἥσυχα σκυμμένη στὸ πλευρό μου, τὰ δάκρυα ἀφίνεις νὰ χυθοῦν γιὰ τὴ χαμένη μας ἀγάπη...

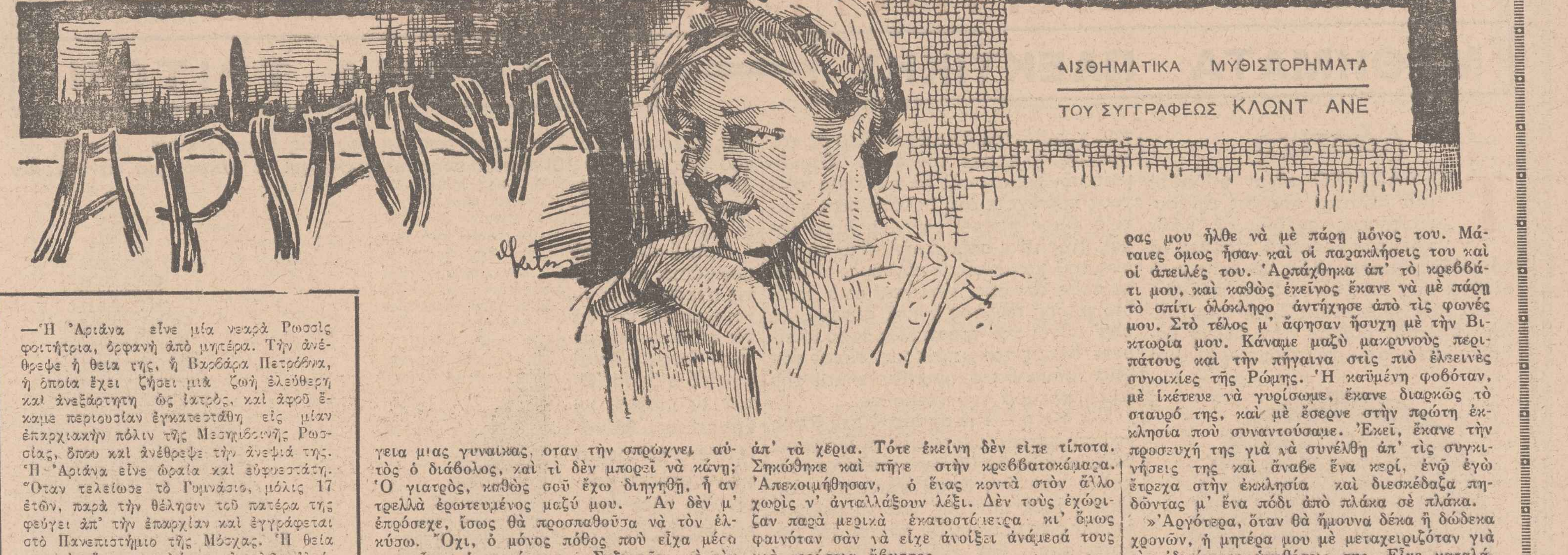

ΑΡΙΑΝΑ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΚΛΩΝΤ ΑΝΕ

—Ἡ Ἀριάνα εἶνε μία νεαρὰ Ρωσσὶς φοιτήτρια, ὀρφανὴ ἀπὸ μητέρα. Τὴν ἀνέθρεψε ἡ θεία της, ἡ Βαρβάρα Πετρόβνα, ἡ ὁποία ἔχει ζήσει μιὰ ζωὴ ἐλεύθερη καὶ ἀνεξάρτητη ὡς ἰατρός, καὶ ἀφοῦ ἔκαμε περιουσίαν ἐγκατεστάθη εἰς μίαν ἐπαρχιακὴν πόλιν τῆς Μεσημβρινῆς Ρωσσίας, ὅπου καὶ ἀνέθρεψε τὴν ἀνεψιά της. Ἡ Ἀριάνα εἶνε ὡραία καὶ εὐφυεστάτη. Ὅταν τελείωσε τὸ Γυμνάσιο, μόλις 17 ἐτῶν, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ πατέρα της φεύγει ἀπ' τὴν ἐπαρχίαν καὶ ἐγγράφεται στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Μόσχας. Ἡ θεία της τὴν ἔχει μεγαλώσει ἐντελῶς ἐλεύθερα, τὴν ἔχει μεταχειρισθῆ πάντοτε ὡς φίλη της—ἂν καὶ ἡ Βαρβάρα εἶναι σαράντα ἐτῶν—τῆς ἔχει ἐμπιστευθῆ τοὺς ἔρωτάς της καὶ τὴν ἔχει πείσει ὅτι ὁ ἔρως δὲν ὑφίσταται ὡς αἴσθημα ἀλλὰ μόνον ὡς πόθος ποὺ ζητεῖ τὴν ἱκανοποίησί του. Ἡ Ἀριάνα ὅσο ζοῦσε στὴν ἐπαρχία συνεκέντρωνε τριγύρω της πλῆθος θαυμαστῶν. Μόλις ἔφθασε στὴ Μόσχα, ἕνα βράδυ στὴν Ὄπερα, συναντᾷ τὸν Κωνσταντῖνο Μιχαήλ. Τὴν δεύτερη βραδειὰ τοῦ παραδίδεται. Μεταξύ των ἀναπτύσσεται ἕνας παράδοξος δεσμός. Ἔχουν θέσει ὡς ὅρον ὅτι θὰ περάσουν λίγο καιρὸ μαζὺ γιὰ νὰ «διασκεδάσουν» ὅσο ὁ Κωνσταντῖνος θὰ μείνῃ στὴ Μόσχα, ἀλλὰ ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἀγαπηθοῦν. Καὶ ἡ Ἀριάνα ποὺ ἀρχίζει νὰ ἐξασκῇ μιὰ παράξενη γοητεία στὸν ὡραῖο, τὸν πλούσιο Κωνσταντῖνο, ποὺ πίσω του τρέχουν ὅλες οἱ κομψὲς γυναῖκες τῆς Μόσχας, μεταχειρίζεται ὅλην της τὴν ἐξυπνάδα γιὰ νὰ τὸν τυραννῇ, ὑπενθυμίζουσα διαρκῶς τὸ «παρελθόν» της.

ΧΩΡΙΣ νὰ μιλήσουν πειά, ἔφθασαν στὸ ξενοδοχεῖο. Ὁ Κωνσταντῖνος ἦταν πάλι εὔθυμος καὶ ἥσυχος.

Ἐνῷ ἔπιναν τσάϊ, πῆρε τὴν Ἀριάνα στὰ γόνατά του. Ἄρχισε νὰ τὴν γδύνῃ, τὴν χάϊδευε, ἀστειευόταν καὶ γελοῦσε. Ἔπειτα ξαναγυρίζοντας στὴν ἰδέα του εἶπε:

—Ἐξομολογήσου, μικρό μου τέρας. Διηγεῖσαι μὲ μιὰ ἀσύγκριτη τέχνη.

—Ὑπάρχουν στιγμές, εἶπε ἐκείνη, ποὺ νομίζω πὼς εἶμαι τρελλή... Ἡ τρέλλα δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ λένε. Ἕνας τρελλὸς εἶναι πεπεισμένος πὼς ἔχει μιὰ σωστὴ λογικὴ σ' ὅ,τι λέει καὶ σ' ὅ,τι κάνει. Δὲν ξέρουμε τὶς κρυφὲς αἰτίες ποὺ τὸν ὠθοῦν. Δὲν βλέπομε παρὰ τὶς πράξεις καὶ τὶς δηλώνομε τρελλές. Ἐν τούτοις κι' αὐτοὶ ἐπίσης ὑπακούουν σὲ μιὰ δική τους λογική, ἴσως πιὸ τέλεια ἀπ' τὴ δική μας, μιὰ λογικὴ ποὺ δὲν γνωρίζομε καὶ ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ κρίνωμε...

—Ὤ, τὴ μικρή μου φιλόσοφο! εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος, ἀστειευόμενος. Ἀλλὰ αἰσθανόταν τὸν ἑαυτό του σὰν τὸ θῦμα ποὺ περιμένει τὸ κτύπημα τοῦ θύτου.

Ἡ λογική μας, ἐξακολούθησε ἡ Ἀριάνα, εἶναι ἀληθινὰ εὔθραστη. Συνήθως ἐργαζόμεθα μ' ἕναν ὡρισμένο τρόπο. Νομίζομε τοὺς ἑαυτούς μας ἱκανοὺς γι' αὐτὸ καὶ ὄχι γιὰ ἐκεῖνο. Ἕνα ποτῆρι σαμπάνιας παραπάνω.... καὶ νά, ξαφνικὰ μεταμορφωνόμεθα... Λοιπὸν ἔτσι τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς δειπνούσαμε, μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ νέους στὸ ἑστιατόριο τοῦ Ξενοδοχείου τοῦ Λονδίνου. Τσιγγάνικη μουσικὴ ὅπως ἀπόψε, κρασί, κι' ἔπειτα αὐτὴ ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ τόπου μας ποὺ ἐσὺ δὲν ξέρεις, καὶ οἱ ὁμιλίες ποὺ μεθοῦν πιὸ πολὺ ἀπ' τὸ κρασί. Εἶχαν κιόλας περάσει τὰ μεσάνυχτα... Στὴν αἴθουσα μπαίνει ὁ ὡραῖος γιατρὸς Βλαδίμηρος Ἰβανόβιτς. Ἔρχεται στὴν συντροφιά μας, κάθεται κοντά μου, καὶ κυττάζοντάς με στὰ μάτια, πίνει γιὰ τὸν «νέο χρόνο» ποὺ καθὼς ἔλεγε «θὰ τοῦ φέρῃ εὐτυχία». Κατάλαβα τὶ ἐννοοῦσε καὶ σὰν νὰ μὲ ὤθοῦσε μιὰ μυστικὴ δύναμις, ἀπάντησα : «Εὐτυχισμένο τὸν καινούργιο χρόνο». Ἐκείνη τὴν στιγμὴ αἰσθανόμουν πὼς θὰ ὑποχωροῦσα σ' ἕνα πειρασμό, ποὺ ὡς τότε ἀπωθοῦσα ἀλλὰ ποὺ ξαφνικὰ μοῦ φαινόταν ἀκατανίκητος. Ἐπὶ δύο χρόνια ἡ θεία Βαρβάρα δὲν ἔπαυσε νὰ μοῦ ἐξυμνῇ τὸν ὡραῖο της γιατρὸ στὶς μακρὲς συνομιλίες ποὺ ἔκανε μαζύ μου. Ἦταν ἕνας ὑπεράνθρωπος! Ἐμφανιζόταν σὰν μοναδικὸς στὸν κατάλογο τῶν δέκα ὀκτὼ ἐραστῶν ποὺ εἶχε ἀποκτήσει ὡς τότε. Οἱ ἄλλοι ἦσαν οἱ προφῆτες τοῦ νέου αὐτοῦ μεσσία. Οἱ ἔπαινοι αὐτοὶ στὸ τέλος εἶχαν ἐξεγείρει τὴν περιέργειά μου. Τὶ εἴδους ἐξαιρετικὰ προτερήματα εἶχε αὐτὸς ὁ Βλαδίμηρος Ἰβανόβιτς ; Δὲν εἶναι φρόνιμο νὰ ξυπνάῃ κανεὶς τὴν περιέργεια μιας γυναικας, οταν τὴν σπρώχνει αὐτὸς ὁ διάβολος, καὶ τὶ δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ; Ὁ γιατρὸς, καθὼς σοῦ ἔχω διηγηθῆ, ἦ αν τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζύ μου. Ἂν δὲν μ' ἐπρόσεχε, ἴσως θὰ προσπαθοῦσα νὰ τὸν ἑλκύσω. Ὄχι, ὁ μόνος πόθος ποὺ εἶχα μέσα μου, ἦταν ἡ περιέργεια. Συζητοῦσα μὲ τὸν ἑαυτό μου καὶ διερωτιώμουνα γιὰ ποιὸ λόγο δὲν θὰ ἐπιχειροῦσα τάχα μιὰ δοκιμὴ μὲ τὸν Βλαδίμηρο Ἰβανόβιτς ; Τὶ ἄξιζε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἡ θεία μου ἔλεγε πὼς ἦταν ὅλως διόλου ἐξαιρετικός ; Τὶ μάθημα θὰ ἔπαιρνα ἀπὸ τὸν ἀσύγκριτο αὐτὸν ἐραστή;.... Ὡς τόσο κάτι μὲ συγκρατοῦσε. Δὲν ἦταν ἡ ἰδέα πὼς θὰ λυποῦσα τὴ θεία Βαρβάρα. Δὲν θὰ μάθαινε ποτὲ αὐτὴ τὴν σύντομη περιπέτεια... Εἶναι σὰν νὰ σὲ ἀπατοῦσα καὶ σένα μιὰ φορά, μόνο μιὰ φορά. Δὲν θὰ τὸ μάθαινες, ἐπομένως δὲν θὰ ὑπέφερες... Ἀλλὰ εὕρισκα κάπως ἀποκρουστικὸ νὰ μοιρασθῶ μ' ἐκείνη ἕναν ἐραστή... Τέλος, εἶχα ἄλλο, πολὺ εὐχάριστο δεσμό. Ἔτσι, κρατοῦσα τὸν γιατρὸ σὲ ἀπόστασι. Καὶ νά, ποὺ αὐτὸ τὸ βράδυ, στὸ δεῖπνο, ὅταν ἐκεῖνος ἄδειασε τὸ ποτῆρι του, δὲν ἔμεινε μέσα μου κανένα ἄλλο αἴσθημα παρὰ μόνο ἡ περιέργεια. Συλλογιζόμουν : «Τὶ κουταμάρα ! Τὶ σημαίνουν ὅλα αὐτά ; Τίποτα, τίποτα. Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ θέλω καὶ νὰ μάθω ἐπὶ τέλους αὐτὸ τὸ θαυμάσιο μυστικό;» Σημείωσε καλά, σὲ παρακαλῶ, πὼς δὲν ἤμουνα καθόλου ἐρωτευμένη μαζύ του. Ὑπήκουα μόνο στοὺς νόμους μιᾶς νέας λογικῆς ποὺ μπροστά της κάθε τὶ ἐλύγιζε. Σ' ὅλη τὴν ὑπόλοιπη βραδειὰ τοῦ φέρθηκα πολὺ ἄσχημα, καὶ τόσο πιὸ πολύ, ὅσο αὐτὸς ἔπαιρνε ἕνα ὕφος βεβαιότητος, ποὺ μὲ πείραζε στὸν πιὸ μεγάλο βαθμό. Τὸν ἐπρόσβαλα κι' ἐκεῖνος μ' ἄκουε μ' ἕνα μειδίαμα... θὰ ἤθελα νὰ τὸν μπατσίσω... Λοιπόν, τὴ στιγμὴ ποὺ βγαίναμε, μ' ἅρπαξε ἀπ' τὸν καβαλιέρο μου καὶ μ' ἔβαλε στὸ ἔλκηθρό του. «Θέλω νὰ πάω περίπατο» εἶπα. Κι' ἐκεῖνος ἔδωσε τὴ σχετικὴ διαταγὴ στὸν ἁμαξᾶ. Ἐτρέχαμε ἔτσι στὴν παγωμένη νύχτα. Ἐγὼ μισοξαπλωμένη στὴν ἀγκαλιά του—καθὼς τὸ ἀπαιτεῖ ἡ συνήθεια. Ἤμουνα σὰν μουδιασμένη, καὶ ὅμως διατηροῦσα μιὰ τέτοια διαύγεια πνεύματος. Ὁ Βλαδίμηρος δὲν μιλοῦσε. Ὅταν τρέξαμε ἀρκετὰ χιλιόμετρα στὸν μεγάλο ἐξοχικὸ δρόμο, εἶπε στὸν ἁμαξᾶ : «Στὸ σπίτι». Τὸν ἄκουσα χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῶ. Φθάσαμε στὸ σπίτι του. Ἔχει ἕνα μικρὸ διαμέρισμα ὅπου δέχεται τοὺς πελάτες του καὶ ποὺ εἶναι χωρισμένο ἀπὸ τὸ σπίτι. Μπήκαμε... Ὤ, τὶ ζέστη ποὺ ἔκανε σ' ἐκεῖνο τὸ σαλόνι !... Μιλοῦσα καὶ ὁ ἦχος τῆς φωνῆς μου μοῦ φαινόταν περίεργος.... Εἶχε πολὺ φῶς.

Ἐδῶ ἡ Ἀριάνα διέκοψε τὴν διήγησί της.

Στὸν Κωνσταντῖνο φάνηκε πὼς ἦταν πολὺ ὠχρή.

— Μὰ μὴ μὲ σφίγγεις ἔτσι, δὲν μπορῶ ν' ἀναπνεύσω, τοῦ εἶπε προσπαθῶντας ν' ἀπαλλαγῇ.

Ἐκεῖνος ἀντελήφθη πὼς πραγματικῶς τὸ χέρι του ἔσφιγγε ὑπερβολικὰ τὸ λεπτὸ στῆθος τῆς Ἀριάνας.

Τράβηξε τὸ χέρι του. Ἐπηκολούθησε σιωπή.

— Κι' ἔπειτα ; τὴν ρώτησε.

— Κι' ἔπειτα ἔγινε αὐτὸ ποὺ ἦταν νὰ γίνῃ... Καὶ τότε μόνο κατάλαβα πὼς ὁ Βλαδίμηρος Ἰβανόβιτς ἦταν ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι —ἐκτὸς ἀπὸ σένα, βέβαια, ἐπρόσθεσε μ' ἕνα εἰρωνικὸ χαμόγελο — καὶ πὼς ἡ θεία μου...

Τὴ στιγμὴ αὐτή, ὁ Κωνσταντῖνος τὴν ἔσπρωξε τόσο βίαια, ποὺ ἡ Ἀριάνα ἔπεσε στὸ παρκέττο καὶ τὸ κεφάλι της κτύπησε στὸ πόδι τοῦ τραπεζιοῦ. Ἔμεινε ἐκεῖ, πεσμένη, σὰν μιὰ μικρὴ ἄμορφη μάζα ποὺ συγκλονοῦσαν μόνο ρυθμικὰ οἱ λυγμοί.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔκανε μερικὰ διστακτικὰ βήματα, ἔπειτα πῆρε τὴν γοῦνα του καὶ τὸ καπέλλο του, καὶ βγῆκε, κτυπῶντας ὁρμητικὰ τὴν πόρτα.

Δὲν γύρισε παρὰ στὶς ἕξη τὸ πρωΐ. Ἡ Ἀριάνα ἦταν ξαπλωμένη στὸ ντιβάνι, σκεπασμένη μ' ἕνα σάλι. Κοιμόταν.

— Ἔλα νὰ πέσῃς, τῆς εἶπε ἐκεῖνος μὲ μιὰ σκληρὴ φωνή.

Τοῦ ἀντιστάθηκε. Τὴν τράβηξε ἀπότομα ἀπ' τὰ χέρια. Τότε ἐκείνη δὲν εἶπε τίποτα. Σηκώθηκε καὶ πῆγε στὴν κρεββατοκάμαρα. Ἀπεκοιμήθησαν, ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο χωρὶς ν' ἀνταλλάξουν λέξι. Δὲν τοὺς ἐχώριζαν παρὰ μερικὰ ἑκατοστόμετρα κι' ὅμως φαινόταν σὰν νὰ εἶχε ἀνοίξει ἀνάμεσά τους μιὰ τεράστια ἄβυσσος.

* * *

Οἱ ὑποθέσεις τοῦ Κωνσταντίνου Μιχαὴλ τὸν κράτησαν ἀκόμα μερικὲς ἑβδομάδες στὴν Μόσχα. Ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῇ μὲ τὴν Ἀριάνα. Δὲν αἰσθανόταν τὴ δύναμι νὰ διακόψῃ μαζύ της καὶ νὰ μείνῃ στὴ Μόσχα. Ἔπρεπε τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ διέκοπτε νὰ φύγῃ ἀμέσως γιὰ τὴν Πετρούπολι.

Γνώρισε τὸν χαρακτῆρα τῆς νέας καὶ τὸ μέγεθος τῆς φιλοτιμίας της καὶ ἤξερε πὼς θὰ ἦταν ἀρκετὸ νὰ ἐκφράσῃ τὴ θέλησί του γιὰ τὸ χωρισμό, γιὰ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἀμέσως. Ἡ ὑπερήφανη αὐτὴ κόρη θὰ ἦταν ἱκανή, γιὰ νὰ τὸν πειράξῃ νὰ πάρῃ ἀμέσως ἕνα ἐραστὴ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ καταστήσῃ κάθε ἐπιστροφὴ ἀδύνατη. Δὲν θὰ τοῦ ἔγραφε, δὲν θὰ τοῦ τηλεφωνοῦσε, δὲν θὰ τὸν ἀκολουθοῦσε στὴν Πετρούπολι.

Ἐξακολουθοῦσαν τὴν ἴδια ζωὴ καὶ τῆς φερνόταν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἀλλὰ τὴν κύτταζε σὰν κάτι ποὺ ἀγαπήσαμε πολὺ καὶ ποὺ πρόκειται νὰ χάσωμε. Τὴ στιγμὴ τοῦ χωρισμοῦ, ὅταν πειὰ εἶχε ἀποφασίσει τὴ θυσία, τῆς μιλοῦσε μὲ γλυκύτητα. Δὲν ἐθύμωνε, δὲν τῆς κακομιλοῦσε, εἶχε ἐγκαταλείψει αὐτὴ τὴν ξηρότητα ποὺ εἶχε μεταχειρισθῆ σὰν μιὰ ἀσπίδα ἐναντίον της. Τώρα εἶχαν μακρὲς συνομιλίες χωρὶς φιλονικεῖες. Καὶ οἱ δυό τους ἀπέφευγαν τὰ ἐπικίνδυνα θέματα, τὰ ἐπικίνδυνα ζητήματα, τὶς λέξεις ποὺ ἀνάβουν φωτιές.

Συχνὰ τῆς ἔλεγε νὰ τοῦ διηγηθῇ ἱστορίες ἀπὸ τὴν παιδική της ἡλικία.

Ἕνα βράδυ, ποὺ ἡ Ἀριάνα ἔκανε κάποια ἀνάρμοστη παρατήρησι, τῆς εἶπε γελῶντας :

—Τί κακὴ ἀνατροφὴ σοῦ ἔδωσαν, μικρή μου !

— Λάθος, ἀπάντησε ἐκείνη, δὲν μοῦ ἔδωσαν καμμιὰ ἀνατροφή. Θὰ σοῦ διηγηθῶ, ἂν αὐτὸ σὲ διασκεδάζει, πῶς πέρασε ἡ παιδική μου ἡλικία. Ὅταν ἤμουνα μικρή, περνούσαμε τὸ χειμῶνα στὴ Ρώμη. Ἡ μητέρα μου ἦταν ὡραία, κομψή, ἐπήγαινε στὸν κόσμο, εἶχε θαυμαστάς. Ἐγὼ ζοῦσα μὲ τὴν γκουβερνάντα μου, μιὰ Γαλλίδα, τὴν δεσποινίδα Βικτωρία. Ἦταν μιὰ γεροντοκόρη καμμιὰ σαρανταριὰ χρονῶν, καλή, θρῆσκα ἀλλὰ κουτή. Παιδάκι, ἤμουνα ἕνα μικρὸ φαινόμενο, δηλαδὴ εἶχα ἕνα τέτοιο μνημονικό, ποὺ ἔφθανε νὰ διαβάσω μιὰ φορὰ ἕνα πρᾶγμα γιὰ νὰ τὸ μάθω ἀπέξω. Καὶ ἐπειδὴ κανεὶς δὲν ἀνησυχοῦσε γιὰ ὅ,τι ἔκανα, θὰ δῇς ὡς ποῦ μποροῦσε νὰ φθάσῃ αὐτό. Ἄρχισα νὰ διαβάζω σχεδὸν ὁλομόναχη, ὅταν ἤμουν τεσσάρων ἐτῶν. Θυμᾶμαι πὼς μιὰ μέρα ἔπεσε στὰ χέρια μου ἕνα βιβλίο χημείας. Ἔμαθα τὴν πρώτη σελίδα, καὶ μιὰ μέρα, στὸ τραπέζι, ποὺ εἴχαμε πολλοὺς προσκεκλημένους, ὁ νονός μου μ' ἐρώτησε τὶ μάθαινα καὶ τὶ ἤξερα. Κι' ἐγὼ ἀπήγγειλα ἀμέσως τὴ σελίδα μου τῆς χημείας χωρὶς νὰ πηδήσω οὔτε μιὰ λέξι. Βέβαια, δὲν καταλάβαινα τίποτα ἀπ' ὅ,τι ἔλεγα. Μὰ οὔτε καὶ οἱ ἄλλοι καταλάβαιναν περισσότερο... Καὶ νά τους, ποὺ μένουν κατάπληκτοι, ἀποβλακώνονται ἀπὸ θαυμασμό. Ἔπειτα, κομπλιμέντα, ἀτέλειωτα. Ἡ μητέρα μου καμάρωνε κι' ἂς μὴ ἔδινε τὴν παραμικρὴ προσοχὴ σ' ἐμένα.... Ἔτσι, ἀπ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὅταν εἶχε κόσμο στὸ σαλόνι μ' ἐφώναζε. Ἡ δεσποινὶς Βικτωρία μοῦ ἔβαζε ἕνα ἄσπρο φόρεμα μὲ μιὰ πλατειὰ ζώνη, μοῦ κατσάρωνε τὰ μαλλιά, κι' ἔτσι ἔκανα τὴν εἴσοδό μου. Ἔπρεπε ν' ἀπαγγείλω ποιήματα. Καὶ οἱ κυρίες μ' ἐφιλοῦσαν. Καὶ οἱ κύριοι μοῦ ἔκαναν χίλιες δυὸ ἐρωτήσεις. Τίποτα δὲν μοῦ ἦταν πιὸ δυσάρεστο παρὰ τὰ φιλιὰ αὐτῶν τῶν πουδραρισμένων γυναικῶν. Ὅταν μ' ἔπαιρναν στὴν ἀγκαλιά τους, ἔλεγα: «Γρήγορα. Μὴ μὲ φιλᾶτε στὸ στόμα καὶ μὴ μὲ σαλιώνετε ». Κι' ὅλοι αὐτοὶ οἱ κουτοὶ ξεκαρδίζονταν στὰ γέλια. Σὲ λίγο ὅμως βρῆκα ταπεινωτικὸ νὰ μὲ παρουσιάζουν ἔτσι σὰν νὰ ἤμουνα κανένα γυμνασμένο σκυλάκι. Μιὰ μέρα, ἀρνήθηκα κατηγορηματικὰ νὰ ἐμφανισθῶ στὸ σαλόνι. Μέγα σκάνδαλο. Ὁ πατέρας μου ἦλθε νὰ μὲ πάρῃ μόνος του. Μάταιες ὅμως ἦσαν καὶ οἱ παρακλήσεις του καὶ οἱ ἀπειλές του. Ἀρπάχθηκα ἀπ' τὸ κρεββάτι μου, καὶ καθὼς ἐκεῖνος ἔκανε νὰ μὲ πάρῃ τὸ σπίτι ὁλόκληρο ἀντήχησε ἀπὸ τὶς φωνές μου. Στὸ τέλος μ' ἄφησαν ἥσυχη μὲ τὴν Βικτωρία μου. Κάναμε μαζὺ μακρυνοὺς περιπάτους καὶ τὴν πήγαινα στὶς πιὸ ἐλεεινὲς συνοικίες τῆς Ρώμης. Ἡ καϋμένη φοβόταν, μὲ ἱκέτευε νὰ γυρίσωμε, ἔκανε διαρκῶς τὸ σταυρό της, καὶ μὲ ἔσερνε στὴν πρώτη ἐκκλησία ποὺ συναντούσαμε. Ἐκεῖ, ἔκανε τὴν προσευχή της γιὰ νὰ συνέλθῃ ἀπ' τὶς συγκινήσεις της καὶ ἄναβε ἕνα κερί, ἐνῷ ἐγὼ ἔτρεχα στὴν ἐκκλησία καὶ διεσκέδαζα πηδῶντας μ' ἕνα πόδι ἀπὸ πλάκα σὲ πλάκα.

»Ἀργότερα, ὅταν θὰ ἤμουνα δέκα ἢ δώδεκα χρονῶν, ἡ μητέρα μου μὲ μεταχειριζόταν γιὰ τὶς ἰδιαίτερες ὑποθέσεις της. Εἶχε καταλάβει πὼς δὲν αἰσθανόμουν γιὰ τὸν πατέρα μου παρὰ περιφρόνησι, καὶ πώς, ὅσο κι' ἂν μεταξύ της καὶ ἐμένα δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ τρυφερότης, δὲν θὰ τὴν ἐπρόδιδα ποτέ.

»Γιατί περιφρονοῦσα τὸν πατέρα μου ; Τὸν ἔβλεπα σπανίως, διαρκῶς ἐταξίδευε. Θυμᾶμαι, πὼς πολὺ μικρὴ κιόλας, εἶχα αἰσθανθῆ πὼς δὲν μ' ἀγαποῦσε. Μὲ κύτταζε μ' ἕνα πολὺ ἀστεῖο τρόπο. Ἦταν καλὸς καὶ ἀδύνατος στὸν χαρακτῆρα, ἀλλὰ μὲ μεταχειριζόταν σὰν κοῦκλα. Ὅταν μιλοῦσε γιὰ μένα στὴ μητέρα μου, ἔλεγε πάντα : «αὐτὴ ἡ μικρή... αὐτὴ ἡ μικρὴ εἶναι πολὺ ἔξυπνη... αὐτὴ ἡ μικρὴ εἶναι πολὺ περίεργη....». Δὲν μ' ἐμάλωνε ποτέ, ἀλλὰ ἦταν σὰν ξένος ποὺ ζοῦσε στὸ σπίτι μας μερικοὺς μῆνες τὸ χρόνο. Μιὰ φορὰ ἔκανε μπροστά μου μιὰ σκηνὴ στὴ μητέρα μου. Εἶχε φθάσει ξαφνικὰ ἀπ' τὴν Πετρούπολι. Βρῆκε κάτι στὸ σπίτι ποὺ δὲν τοῦ ἄρεσε ; Μυστήριο, ἀλλὰ στὸ τραπέζι, σὲ μιὰ λέξι τῆς μητέρας μου, ἐθύμωσε, καὶ δὲν ξέρω γιὰ ποιὸ λόγο, τῆς εἶπε ἕνα σωρὸ παρατηρήσεις. Ἐκείνη ἀπάντησε ψυχρά. Τότε ὁ πατέρας σηκώθηκε, πέταξε τὴν πετσέτα του στὸ πάτωμα κι' ἐφώναξε : «Φεύγω καὶ δὲν θὰ ξαναγυρίσω ποτέ». — «Καλὸ ταξεῖδι» ἀπάντησε ἡ μητέρα μου. Ἐκεῖνος μ' ἐφίλησε καὶ βγῆκε. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ αἰσθάνθηκα σεβασμὸ γι' αὐτόν. Μοῦ φαινόταν πὼς εἶχε φερθῆ σὰν ἥρωας... Τό ἴδιο βράδυ ἔφυγε γιὰ τὸ Παρίσι.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ
ΚΟΠΤΙΚΗΣ - ΡΑΠΤΙΚΗΣ
Δ. ΓΙΟΒΑ
ΕΡΜΟΥ—ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ (ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΤΕΝΑ 4). Τηλέφων. 31 - 926

Σύστημα διδασκαλίας γεωμετρικῆς κοπτικῆς ἁπλοῦν καὶ λίαν εὔληπτον διὰ πᾶσαν νέαν ἔστω καὶ μὴ ἀσχοληθεῖσαν ποτὲ εἰς τὴν Ραπτικήν. Ταχυτάτη καὶ τελεία κατάρτισις. Εἰδικὰ τμήματα ἀρχαρίων, προχωρημένων — πρακτικῶν ραπτριῶν. Ἐπαγγελματικὴ ἐξάσκησις τόσον εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς ραπτρίας ὅσον καὶ εἰς τὴν διεύθυνσιν ἐργαστηρίου. Αἱ ἤδη ἐξασκοῦσαι τὸ ἐπάγγελμα τῆς ραπτρίας πρακτικῶς, τελειοποιοῦνται εἰς τὴν γεωμετρικὴν κοπτικὴν ταχύτατα καὶ ἀκόπως.

Μαθήματα συνεχῆ κατὰ τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ ἐργαστηρίου.

Νυκτερινὰ μαθήματα διὰ τὰς ἐργαζομένας. Εἰδικαὶ ὧραι διδασκαλίας ραπτριῶν. Αὐστηρῶς Οἰκογενειακὸν Οἰκοτροφεῖον. Ζητήσατε κανονισμόν.

ΣΧΟΛΗ
ΚΟΠΤΙΚΗΣ & ΡΑΠΤΙΚΗΣ
ΜΑΡΙΚΑΣ Ν. ΤΡΙΓΚΑ
Ὁδὸς Λεωνίδου 6.

Ἀναλαμβάνει ὑπευθύνως νὰ διδάξῃ τὴν ΚΟΠΤΙΚΗΝ ἐντὸς τριῶν μηνῶν. Εἰς ὅλα τὰ μαθήματα ἐφαρμόζεται νέα μέθοδος τῆς Μεγάλης Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Τὸ ἀτελιὲ γυναικείων φορεμάτων λειτουργεῖ ὡς πάντοτε, μὲ τὰ μοντέλλα τῶν οἴκων τῶν Παρισίων ΡΑΤΟU καὶ (

ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΦΟΡΕΜΑ

Τ' ἀποκτᾶτε ἂν βάφετε ἕνα ἀπὸ τὰ περσινά σας φορέματα μὲ τὰς γερμανικὰς βαφὰς ARTI, ποὺ κάθε παληὸ φόρεμα τὸ μεταβάλλουν σὲ καινούργιο καὶ μοδέρνο. Ἐπιτυχία ἀφάνταστος. Οὐδέποτε ἀναγνωρίζεται ὡς βαμμένον.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΙ ΕΠΑΘΑ!..

ΤΟΥ ΕΡ. ΝΤΥΒΕΡΝΟΥΑ

(ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΝΕΟΥ ΚΥΡΙΟΥ)

ΤΙ ΕΠΑΘΑ!... Τί ἔπαθα!... Εἶναι βη ἀκριβῶς, καὶ πῶς ἐγὼ ὁ ἴδιος ρεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί μοῦ συνέφοβερὸ αὐτὸ ποῦ ἔπαθα. Δὲν μποεῖμαι ὁ αἴτιος τῆς δυστυχίας μου.

Ἄχ, κυρίες μου καὶ κύριοί μου, μὴν ἀφήσετε ποτὲ νὰ σᾶς κυριεύσῃ ἡ ζήλεια! Δὲν ξέρετε ὡς ποῦ μπορεῖ νὰ σᾶς παρασύρῃ. Ἐμένα ἡ ζήλεια μου, ἡ φοβερή μου ζήλεια, μ' ἔκανε τόσο δυστυχισμένο!

Παντρεύτηκα ἀπὸ ἔρωτα μόλις ἕνα χρόνο πρίν. Καὶ ἤμουν τόσο εὐτυχισμένος. Ἡ γυναῖκα μου φαινόταν νὰ μ' ἀγαπᾷ ὅσο τὴν ἀγαποῦσα κι' ἐγώ. Καὶ συμφωνούσαμε σὲ ὅλα. Μόνο ποὺ ἐκείνη ἦταν πολὺ ρωμαντική, πολὺ ποιητική, καὶ τῆς ἄρεσε νὰ διαβάζῃ στίχους τοῦ Λαμαρτίνου καὶ τοῦ Μυσσέ, ἐνῷ ἐγὼ καταγινόμουν μὲ τὶς πεζὲς κάπως δουλειές μου, μὲ τὰ μαθηματικὰ καὶ τοὺς λογαριασμούς. Πρέπει νὰ ξέρετε ἀκόμα, ὅτι ἡ γυναῖκα μου εἶναι πολὺ ὤμορφη, κι' ὁ ἄντρας μιᾶς πολὺ ὤμορφης γυναίκας, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ πολὺ ἥσυχος γιὰ τὴν εὐτυχία του. Ἡ Μάρθα μου ὅμως φαινόταν πολὺ ἐρωτευμένη μαζύ μου καὶ ἤξερε νὰ ἀποκρούῃ μὲ χαριτωμένη ἐπιτηδειότητα ὅλες τὶς τολμηρὲς κάποτε φιλοφρονήσεις, τῶν διαφόρων θαυμαστῶν της.

Μιὰ μέρα ὅμως, πῆρα ἕνα ἀνώνυμο γράμμα ποὺ ἔλεγε:

«Κύριε. Ἐνῷ ἐσεῖς ὅλη τὴν ἡμέρα καταγίνεσθε μὲ τὰ ἔγγραφα καὶ τοὺς ἀριθμούς, ἡ θελκτική σας κυρία δὲν χάνει τὸν καιρό της καὶ δὲν σᾶς σκέπτεται καθόλου. Ξέρει νὰ διασκεδάζῃ ὅπως τῆς ἀξίζει. Εἶσθε ἕνας τυφλός, σᾶς λυπᾶμαι πολύ, καὶ θέλω νὰ σᾶς ἀνοίξω τὰ μάτια. Προσέξτε...».

Αὐτὰ ἔλεγε τὸ ἀνώνυμο γράμμα, κυρίες μου καὶ κύριοί μου. Ἕνα γράμμα κουτοπόνηρο καὶ σχεδὸν ἀσυνάρτητο. Μιὰ ἀόριστη κατηγορία, μιὰ συκοφαντία ἀβάσιμη.

Ἔπρεπε νὰ τὸ σχίσω ἀμέσως αὐτὸ τὸ γράμμα, νὰ μὴ δώσω καμμιὰ σημασία στ' ἄνανδρα λόγια του. Δὲν εἶν' ἔτσι; Κι' ὅμως, τὸ συχαμερὸ αὐτὸ γράμμα ἔκανε νὰ θεριέψῃ μέσα μου ὁ δαίμων τῆς ζήλειας καὶ τῆς ὑποψίας. Καὶ μόλις τὸ βράδυ ἐπέστρεψα στὸ σπίτι μου, ρώτησα ἀνήσυχος τὴ γυναῖκα μου:

— Ποῦ ἦσουν σήμερα;

Ἐκείνη γέλασε καὶ εἶπε:

— Πῆγα σὲ μιὰ διάλεξι γιὰ τὸν Ζὰν Μωρεάς.

— Καὶ ὕστερα;

— Ὕστερα πῆγα νὰ ἰδῶ τὴν φίλη μου Ἀδέλα.

— Καὶ ὕστερα;

— Ὕστερα ἦρθα ἐδῶ.

— Λὲς ἀλήθεια;

Τότε ἡ Μάρθα θύμωσε κι' ἔφυγε γρήγορα ἀπὸ μπροστά μου.

Αὐτὸ ἔκαμε τὶς ὑποψίες μου νὰ γίνουν ἀκόμη πιὸ βάσιμες.

Γιατί θύμωσε ἔτσι ἡ Μάρθα; Ἦταν ἔνοχη λοιπόν; Ἔτσι ἔχασα τὴν ἡσυχία μου.

Ζήλευα φοβερὰ τὴν γυναῖκα μου. Τῆς ἔκανα κάθε τόσο σκηνές. Τὴν ρωτοῦσα ἀγριεμμένος:

— Ποῦ ἦσουν; Ποῦ θὰ πᾷς; Τί ἔκανες; Τί συλλογίζεσαι;

Ἄχ, γιατί νὰ λάβω ὑπ' ὄψι μου τὸ ἀπαίσιο ἐκεῖνο γράμμα; Γιατί νὰ μὴ σκεφθῶ ἀμέσως ὅτι μοῦ τὸ εἶχε στείλει κάποιος ἀπὸ τοὺς περιφρονημένους θαυμαστὰς τῆς Μάρθας, γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῇ;

Ἀλλοίμονο!... Εἶχα μέσα μου ἐξ ἀρχῆς τὸ φεῖδι τῆς ζήλειας καὶ τὸ γράμμα ἐκεῖνο ἦταν μιὰ ἀφορμή, γιὰ νὰ θεριέψῃ μέσα μου τὸ φρικτὸ κακό.

Ὁμολογῶ ὅτι μὲ τὴν τρομερή μου ζήλεια καὶ τὴν ἀπαίσια καχυποψία μου, εἶχα καταστήσει ἀνυπόφορη τὴ ζωὴ τῆς Μάρθας.

Μὰ δὲν μποροῦσα καὶ νὰ τὴν συλλάβω ἐπ' αὐτοφώρῳ, δὲν μποροῦσα νὰ πῶ μὲ βεβαιότητα:

— Μ' ἀπατάει! Αὐτὸς εἶναι ὁ φίλος της...

Κι' ἀποφάσισα πλέον νὰ καταφύγω σ' ἕνα γραφεῖο πληροφοριῶν, εἰδικὸ γιὰ ζητήματα σὰν τὸ δικό μου. Καὶ τὸ γραφεῖο αὐτὸ ἀνέθεσε σ' ἕνα πεπειραμένο ντέτεκτιβ νὰ παρακολουθῇ τὴ γυναῖκα μου. Ἐννοεῖται ὅτι πλήρωσα ἀδρὰ γι' αὐτό, πολὺ ἀδρὰ μάλιστα. Ἀλλὰ θὰ ἔδινα κι' ὅλη μου τὴν περιουσία γιὰ νὰ μπορέσω ν' ἀνακαλύψω ἂν πραγματικὰ μ' ἀπατάει, καὶ μὲ ποιόν, ἡ γυναῖκα μου.

Ὁ ντέτεκτιβ, ἦταν ἕνας ξεπεσμένος ἀριστοκράτης, πολὺ χαριτωμένος καὶ κομψός, μὲ χλωμὸ πρόσωπο καὶ μαῦρα μαλλιὰ καὶ μάτια καὶ μὲ πολὺ εὐγενικὸ ἐξωτερικό. Ἦταν δὲ προωρισμένος ἀπὸ τὸ γραφεῖο γιὰ νὰ παρακολουθῇ τὶς κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας.

Κάθε τόσο πήγαινα στὸ γραφεῖο καὶ ρωτοῦσα, γεμᾶτος ἀγωνία:

— Τί νέα;

— Τίποτα ἀκόμα, μοῦ ἀπαντοῦσαν. Ὁ ντέτεκτίβ μας παρακολουθεῖ τακτικὰ τὴν κυρία σας, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ ἐξακριβώσῃ τίποτε ἀκόμα τὸ ὁριστικό.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Μάρθα χλώμιαζε, ἀδυνάτιζε, φαινόταν ἀφηρημένη, θύμωνε μὲ τὸ παραμικρό, ταραζόταν, ἔκλαιγε. Καὶ δὲν ἤθελε νὰ δεχθῇ οὔτε ἕνα φίλημά μου.

Ἦταν φανερὸ πιά, ὅτι ἡ Μάρθα ἦταν ἐρωτευμένη. Μὰ μὲ ποιόν, μὲ ποιόν; Δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω. Καὶ ὁ ντέτεκτιβ ἔτρεχε ἄδικα ξοπίσω της. Δὲν μποροῦσε, καθὼς ὁμολογοῦσε κι' ὁ ἴδιος, νὰ συλλάβῃ τὸ ἄπιαστο πουλί, τὴ γυναῖκα μου.

Ἕνα βράδυ ἡ Μάρθα ἦταν τόσο βυθισμένη σὲ σκέψεις, τόσο ὀνειροπαρμένη, ποὺ δὲν βάσταξα καὶ τῆς εἶπα:

— Εἶσαι ἐρωτευμένη!... Τὸ ξέρω...

— Μάλιστα, μοῦ εἶπε θαρρετὰ ἡ Μάρθα. Εἶμαι ἐρωτευμένη!...

— Ἄ, ἔτσι φώναξα. Ὁμολογεῖς ὅτι εἶσαι ἐρωτευμένη; Ἀθλία!... Τόλμησε νὰ πῇς καὶ μὲ ποιόν...

Τότε ἡ Μάρθα, μὲ τὸ πρόσωπο φωτισμένο ἀπὸ μιὰ οὐράνια ἔκστασι, μοῦ εἶπε:

— Εἶναι τώρα ἕνας μῆνας ποὺ μὲ παρακολουθεῖ ἕνας θαυμάσιος νέος, μὲ μπὲς κοστοῦμι, μὲ χλωμὸ πρόσωπο καὶ μαῦρα μαλλιὰ καὶ μάτια. Μοιάζει σὰν ποιητής. Ἔχει ἕνα ὕφος τόσο ρωμαντικό! Εἶναι ὁ τύπος ποὺ μοῦ ἀρέσει... Μὲ κυττάζει ἀπὸ μακρυά, σὰν εἴδωλο. Μὲ παρακολουθεῖ παντοῦ, ὅπου πάω, καὶ μὲ περιμένει, ὅσο κι' ἂν ἀργήσω, σὰν πιστὸ σκυλί. Ναί, καὶ μὲ τὴ βροχή, καὶ μὲ τὰ χιόνια, μὲ περιμένει πάντα στὸ δρόμο. Ἀκριβῶς μιὰ τέτοια ἀγάπη ὀνειρευόμουνα. Ἐσὺ καταγίνεσαι πολὺ μὲ τοὺς λογαριασμούς σου καὶ δὲν νοιώθεις τὴν ποίησι. Ἔπειτα ἡ φοβερή σου ζήλεια μ' ἔχει ἐκνευρίσει σὲ μεγάλο βαθμό, τελευταῖα. Μοῦ χρειαζόταν μιὰ παρηγοριά, ἕνας νέος ἔρωτας. Ἡ καλή μου Μοῖρα μοῦ τὸν ἔστειλε. Καὶ ξέρεις, ὁ καϋμένος μου ὁ ποιητὴς — εἶμαι βεβαία πὼς θὰ εἶναι ποιητὴς — δὲν τολμοῦσε νὰ μοῦ μιλήσῃ καθόλου. Ἐγὼ ὅμως, συγκινημένη ἀπὸ τὴν ἄφωνη λατρεία του, τοῦ μίλησα προχτές. Καὶ τοῦ ὥρισα ἐγὼ ἡ ἴδια ραντεβοῦ. Μάλιστα... Πάει πιά... Δὲν σοῦ εἶμαι πιστή. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶμαι καμωμένη γιὰ νὰ ὑποκρίνωμαι, σοῦ τὸ λέω ρητῶς: Θὰ χωρίσωμε, καὶ θὰ πάρω τὸν ποιητή μου!...

Καταλάβατε τί ἔπαθα, κυρίες μου καὶ κύριοί μου; Ἡ γυναῖκα μου ἐρωτεύθηκε τὸν ντέτεκτιβ... Ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὁ βλακέντιος, τὸν ἐπάσαρα στὴ γυναῖκα μου. Ἐγὼ ὁ ἴδιος τῆς ἔστειλα ἕνα φίλο. Τί ἔπαθα!... Τί ἔπαθα ὁ γρουσούζης!...

Τοῦ κάκου τὰ εἶπα ὅλα στὴ Μάρθα, τοῦ κάκου τῆς ἐξήγησα ὅτι ὁ «ποιητὴς» δὲν ἦταν ποιητής, ἀλλὰ ἕνας ντέτεκτιβ, πληρωμένος ἀπὸ μένα γιὰ νὰ τὴν κατασκοπεύῃ...

Ἡ Μάρθα δὲ θέλησε νὰ τὸ πιστέψῃ.

Τί φοβερό!... Φαίνεται ὅτι καὶ ὁ ἄθλιος ὁ ντέτεκτιβ ἐρωτεύθηκε στὸ τέλος τὴ Μάρθα. Καὶ ἡ Μάρθα ζητάει ἐπιμόνως διαζύγιο ἀπὸ μένα, γιὰ νὰ πάρῃ τὸν «ποιητή» της.

Καὶ φαίνεται ὅτι ὁ ἄθλιος αὐτὸς ἀγαπάει πραγματικὰ τὴν ποίησι, ὅσο δὲν τὴν ἀγαπῶ ἐγώ, καὶ γράφει καὶ στίχους. Εἶναι τὸ ἰδεῶδες τῆς Μάρθας... Τί ἔπαθα!... Θεέ μου, τί ἔπαθα!...

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΒΕΡΝΟΥΑ

Ἡ γλυκειὰ φίλμ ὀπερέττα
ΡΟΖ ΜΑΡΙ
μὲ τὸ ΘΕΙΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
τῆς ἀφθάστης
ΖΑΝΝΕΓ ΜΑΚΔΟΝΑΛΔ
καὶ τοῦ
ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΟΥ
ΝΕΛ ΕΝΤΥ
καὶ μὲ τὴν ἐξαίρετη καὶ ὅλο πλοκὴ σὲ παραδείσιες εἰκόνες ὑπόθεσι
κατέκτησε ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ
μὲ ἀφάνταστη κοσμοσυρροὴ στὸ Σινὲ
ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ
Παραπλεύρως
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΤΑΝΙΑΣ
ΤΙΜΑΙ: ΔΡ. 10 — 15

Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΕΡΩΜΕΝΟΣ ΜΙΑΣ ΣΕΙΡΗΝΑΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 13ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

στὸν θάνατό του καὶ ἔσχιζαν μ' ἕνα σπαθὶ τὰ γεμάτα κρασὶ ἀσκιά. Κατόπιν ἔκλειναν τὰ παχειὰ βλέφαρά τους.

Ο ΗΡΩΣ ΠΙΑΝΕΙ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟ ΕΥΚΙΝΗΤΟ ΣΩΜΑ

Μιὰ ἀπὸ τὶς νύχτες αὐτὲς ἡ Σειρήνα ἦλθε στὸν Ὀδυσσέα — ἡ Σειρήνα, ἡ τρομαγμένη, ποὺ τὸν εἶχε ἀντιληφθῆ στὴν ἀρχή.

Ἔσχιζε μὲ τὰ μπράτσα της τὴ θάλασσα γεμάτη ἄστρα καὶ τὰ γαλαζωπὰ μαλλιά της τὴν ἀκολουθοῦσαν. Ὅταν ἐσταμάτησε κοντὰ στὸν Ὀδυσσέα, αὐτὸς τὴν εἶδε, σὲ μικρὸ σχῆμα, μὲ τὸ κεφάλι κοντὰ στὴν οὐρά, σὰν μιὰ μέδουσα νὰ τοῦ τείνῃ τὸ χέρι. Τὴν ἄγγιξε στὸ μικρὸ χέρι της, καὶ εἶχε τὸν πόθο νὰ γελάσῃ καὶ νὰ τραγουδήσῃ ὅπως στὸν γάμο. Τότε αὐτὴ τὸν ἐκτύπησε μὲ τὴν οὐρά, ξανάπεσε στὴ θάλασσα, ἔκαμε πολλὲς βουτιὲς σὰν θυμωμένο ψάρι, ξαναφανερώθηκε ἀκόμη μακρυά, δείχνοντας μιὰ τρυφερὴ ράχη ποὺ τὴν ἐσυνέχιζαν τὰ λέπια. Ἐνόμισε πὼς δὲν θὰ τὴν ἐξανάβλεπε ποτέ, αὐτὸς ὁ νικητής, ποὺ εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Κίρκη.

Αὐτὴ ξαναγύρισε καὶ αὐτὸς ἐσταύρωσε τὰ χέρια σὲ σχῆμα μετανοίας. Στὸ ἀναμεταξὺ ἔγινε καλλίτερα στὴν ὑγεία του, ἀναπαυόταν στὶς ζεστὲς ὧρες καὶ ἐδιάλεγε γιὰ τὰ ραντεβοῦ του μανδύας ὡραίους καὶ λαμπροὺς μέσα στοὺς ὁποίους ἔμενε γυμνός. Ἡ Σειρήνα ἐγελοῦσε ἕνα μαργαριταρένιο γέλοιο, κατόπιν ἔδειχνε πὼς ἐσυγχιζόταν διότι εἶχε ἀντιληφθῆ τὴν πλατειὰ κοιλιὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἢ τὸ μαυρειδερὸ φουσκωτὸ στῆθος του. Ἔκαμνε μιὰ στροφὴ καὶ ἔτρεχε ἀμέσως πρὸς τὶς ἄγριες ἀδελφές της, ἀλλὰ ξαναρχόταν πάντα καὶ ἐγύρευε μὲ τὸ βλέμμα της τὴν σιλουέττα μὲ τοὺς φαρδεῖς ὤμους καὶ τὸ κράσπεδο τοῦ κόκκινου μανδύα ποὺ ἕνα ὡραῖο χέρι ἐκρατοῦσε.

Ὁ ἄνθρωπος ἔβλεπε τὸ παιχνίδι του, ὑποκρινόταν ὅτι ἦταν ἀδιάφορος καὶ αἰσθανόταν τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾷ καὶ νὰ καίῃ. Ἕνα βράδυ τῆς προσέφερε τὰ μπράτσα του καὶ αὐτὴ τὰ ἐξήτασε πολὺν καιρό, τὰ τεντωμένα αὐτὰ μπράτσα, τὰ σκεπασμένα μ' ἕνα σκοτεινὸ δέρμα. Ὅταν ἐξαπολύθηκε, ὥρμησε καὶ πάλι ἀπὸ συνήθεια, ἐσφύριζε μέσα στὸ νερὸ μὲ τὰ ρουθούνια της καὶ δὲν καταπραΰνθηκε παρὰ μονάχα ἐπάνω στὸ στῆθος τοῦ Ὀδυσσέως, ὅπου κάποτε ἐφανταζόταν ὅτι ἐπερνοῦσε τὴν ὥρα της. Καταπραΰνθηκε, ἐξημερωμένη ἀπὸ τὴν σιωπὴ καὶ τὴν εὐρεῖα φυσιογνωμία ποὺ ἔπεφτε κατ' ἐπάνω της. Ἦταν γυναῖκα. Ἱκανοποίησε τὴν περιέργειά της, ἄγγιξε τὰ γένεια καὶ ἔδειξε τὸν θαυμασμό της.

Ἐμυρίσθηκε τὸ στόμα του. Ἀλλ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν μίλησε καὶ φοβισμένη, παρ' ὀλίγον νὰ τοῦ πέσῃ ἀπὸ τὰ χέρια του, διότι δὲν ἐγνώρισε ποτὲ φωνὴ ἀνθρώπου. Ἔκλεισε τὰ λεπτὰ βλέφαρά της γιὰ νὰ συνηθίσῃ στὴν εὐτυχία.

ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΟ ΥΠΕΦΕΡΑΝ ΑΠΟ ΕΝΑ ΕΡΩΤΑ ΧΩΡΙΣ ΧΑΡΑ.

Ἀντήλλαξαν λόγια ζαχαρωμένα καὶ συνεζήτησαν ὅπως ὅλοι οἱ ἐρωτευμένοι τοῦ κόσμου. Στοὺς σταθμοὺς ἡ Σειρήνα ἄκουε τὸν Ὀδυσσέα.

Αὐτὸς μιλοῦσε γιὰ χωράφια, γιὰ στερεὰ σπίτια καὶ γιὰ μάχες ποὺ εἶχε δῆ. Στὴν περίπτωσι αὐτή, ἐφόρεσε τὰ ὅπλα του, ἔλαμπε σὰν ἕνα ἔντομο, ἀντικατοπτρίζοντας τὸ φεγγάρι πολλὲς φορὲς μὲ τὴν περικεφαλαία του, μὲ τὴν ἀσπίδα του καὶ τὴν μυτερὴ λόγχη του. Ἡ Σειρήνα καθισμένη ἐπάνω στὴν οὐρά της, ἐθαύμαζε τὴ μεταμόρφωσι αὐτή. Στὶς μεγάλες ἐπιδείξεις, ὅταν ὁ ἐρωτευμένος στεκόταν σὲ προσοχή, ἐκτυποῦσε τὴν γέφυρα μὲ τὶς κνημῖδες του καὶ κατεξέσχιζε τὸν ἀόρατο ἐχθρό, αὐτὴ ἔφθανε νὰ ἀσθμαίνῃ κάπως. Ἀλλ' αὐτὸς ἔκανε κατάχρησι στὶς περιγραφές του. Αὐτὴ ἐπηδοῦσε κάποτε ἔξω ἀπὸ τὸ πλοῖο, ξανάβρισκε τὴν μυρωδιὰ τοῦ ἁλατιοῦ καὶ ξαναερχόταν μ' ἕνα ψάρι στὸ στόμα. Ὁ Ὀδυσσεὺς τὸ ξαναψάρευε καὶ τὴν ἔσκωπτε. Αὐτὴ ἔσπευδε νὰ τὸ καταβροχθίσῃ καὶ κατόπιν τοῦ προσέφερε τὰ φρέσκα χείλη της, ὅπου ἔλαμπαν τὰ μικρὰ λέπια. Ἐκεῖνος τὴν ἀγκάλιαζε, ἀλλ' εὕρισκε ὅτι ἐμύριζε ψαρίλα.

Μὲ τὴ σειρά της καὶ αὐτὴ περιέγραφε τοὺς βυθοὺς τῆς θάλασσας, τὰ θορυβώδη βουνὰ τῶν φυκιῶν, τὰ γεμάτα ἀπὸ ἕνα ἐσωτερικὸ ἥλιο θηρία ποὺ συναντῶνται ἐκεῖ ὅπου δὲν φθάνει τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἀφηγεῖτο τὴν παιδικήν της ἡλικία ὡς Σειρήνας, ὅταν μακρυὰ ὅσο ἕνα δάκτυλο, ἐκυμάτιζε διαφανὴς καὶ μαλακὴ μὲ δύο ρόδινα σημάδια στὸν τόπο τῶν στηθιῶν.

Θὰ ἤθελε νὰ πάρῃ μαζί της τὸν Ὀδυσσέα, νὰ τὸν στεφανώσῃ μέσα στὴν σιωπὴ τῶν βυθῶν, καὶ στὶς παράξενες γκιρλάντες τὶς καμωμένες ἀπὸ ζῶα καὶ λουλούδια. Καὶ αὐτὸς ἤξερε ὅτι τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὴν ἀφήσῃ ἢ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ χωρὶς ν' ἀποθάνῃ.

Μόλα ταῦτα ἀνεχώρησε. Ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ, ἀπειλητική, ἐπρόβαλλε κάθε αὐγή, πελωρία μὲ τὰ πόδια στὴ θάλασσα, τὴν περικεφαλαία στὸν οὐρανὸ καὶ διαπερασμένη ἀπὸ ἀκτῖνες. Στὰ καθαρὰ μάτια της ὁ Ἕλλην ἔβλεπε μιὰν ἀπότομη νύχτα, ἕνα εὐθυτενὲς κυπαρίσσι, μιὰ θλιβερὴ γυναῖκα. Ἀνεχώρησε... Ἡ ὑγρὴ νύχτα ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἄστρα.... Μικροὶ ζέφυροι μὲ στρογγυλὰ μάγουλα ἐφυσοῦσαν μέσα στὰ ἱστία, ἐφούσκωναν τὸν μανδύα τοῦ Ὀδυσσέως γιὰ νὰ δοῦν τὰ νεφρά του ὡς ἀγωνιστοῦ, τὴν σκαφτὴ γραμμὴ τῆς ράχης του. Οἱ Σειρῆνες ἀνέβαιναν στοὺς βράχους μὲ χάρι νεαρῶν φωκῶν. Κατόπιν ἄρχιζαν νὰ τραγουδοῦν. Τότε ὁ συνετὸς Ὀδυσσεὺς διέταξε νὰ ἠχήσουν οἱ σάλπιγγες, ἐβούλωσε μὲ κερὶ τὰ αὐτιὰ τῶν κωπηλατῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν, κατόπιν διέταξε νὰ τὸν δέσουν σ' ἕνα κατάρτι μὲ σχοινιὰ καὶ ἡ τριήρης ἐσήκωσε τὰ πτερωτὰ κουπιά της, ἐκτύπησε τὸ νερὸ καὶ ἐκολύμβησε.

Μιὰ μονάχα Σειρήνα τὴν ἠκολούθησε πολλὴν ὥρα μέσα στοὺς ἀφρούς. Ἐκύτταζε τὸν Ὀδυσσέα, ὁ ὁποῖος τὴν ἐκύτταζε. Κατὰ τὴν αὐγὴ ἐσηκώθηκε ὑψηλά, γεμάτη ἀπὸ λάμψι. Ἄνοιξε τὰ φαρδειὰ σιντεφένια μάτια της. Ἡ ψαρένια οὐρά της δὲν ἐφαινόταν.

— Ὀδυσσέα! εἶπε.

Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐφώναξε:

— Ἄς μὲ λύσουν ἀπ' ἐδῶ! Μισῶ τὴν Ἰθάκη. Μισῶ τὴν Πηνελόπη. Μένω ἐδῶ.

Ἀλλ' οἱ πορθμεῖς δὲν ἄκουαν τίποτε πιὰ καὶ ἡ τριήρης ἐπῆρε μαζί της τὸν Ὀδυσσέα, ὅπως ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀνθρώπους — μακρυὰ ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ ἔρωτά του.

ΜΑΡΣΕΛΛ—ΜΩΡΕΤΤ

ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ
ΚΑΙ
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ
ΟΔΟΣ ΚΥΨΕΛΗΣ 32 ΤΗΛ. 82.355

Ἡ Κλινικὴ εὑρίσκεται εἰς ὑγιεινοτάτην θέσιν, εἰς οἴκημα καταλληλότατον, πολὺ εὐχαρίστου διαμονῆς καὶ μὲ ὅλας τὰς νεωτέρας ἐπιστημονικὰς ἐγκαταστάσεις. Γίνονται ἐν αὐτῇ δεκταὶ ἐπίτοκοι καὶ ἔχουσαι ἀνάγκην γυναικολογικῆς χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως καὶ ἐν γένει αἱ ἐκ γυναικολογικῶν νοσημάτων πάσχουσαι.

ΘΕΣΕΙΣ πρώτη καὶ δευτέρα. Ἐπίσης θέσεις Β β, Β γ καὶ Γ' εἰς τιμὰς προσιτὰς εἰς ὅλους.

ΛΑΙΚΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ : Μαιευτικόν, Γυναικολογικόν, Παιδιατρικόν, Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν 10—12 π. μ.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΟΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΣ — ΘΕΟΔΩΡΑ — ΕΙΡΗΝΗ — ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ — ΘΕΟΦΑΝΩ — ΖΩΗ Η ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΣ — ΑΝΝΑ ΔΑΛΑΣΗΝΗ

Ζ'.

ΑΠΟ νωρὶς ἡ Θεοδώρα ἦλθε σὲ ἐπαφὴ μ' αὐτὸ τὸ λαὸ ποὺ ἐπρόκειτο ἀργότερα νὰ γοητεύσῃ ὡς ἠθοποιός, πρὶν τὸν κυβερνήσῃ ὡς αὐτοκράτειρα. Ὁ Ἀκάκιος πέθανε ἀφίνοντας στὴν πιὸ μεγάλη φτώχεια τὴν χήρα του καὶ τὶς τρεῖς του θυγατέρες. Γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσι τοῦ μακαρίτη ποὺ ἦταν ὁ μόνος διατροφεὺς τῆς οἰκογενείας, ἡ μητέρα δὲν εἶδε ἄλλο μέσο παρὰ νὰ βρῇ ἕνα ἄλλο σύζυγο ποὺ παίρνοντας τὴ θέσι τοῦ «φύλακος τῶν ἄρκτων» θὰ ἐφρόντιζε καὶ γιὰ τὴν οἰκογένεια καὶ γιὰ τὰ ζῶα. Ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ συνδυασμὸς αὐτὸς ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἡ συγκατάθεσις τοῦ Ἀστερίου, ἀρχηγοῦ τῆς φατρίας τῶν Πρασίνων, ἀλλὰ ὁ Ἀστέριος εἶχε πληρωθῆ γιὰ νὰ εὐνοήσῃ ἕνα ἄλλο ὑποψήφιο. Γιὰ νὰ ὑπερνικήσῃ αὐτὴ τὴ δυσμένεια, ἡ μητέρα τῆς Θεοδώρας, ἐσκέφθηκε νὰ προκαλέσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ λαοῦ, καὶ μιὰ μέρα ποὺ τὸ πλῆθος εἶχε συρρεύσει στὸν Ἱππόδρομο, παρουσιάσθηκε στὴν ἀρένα, μαζὺ μὲ τὰ τρία της κοριτσάκια ποὺ στεφανωμένα μὲ ἄνθη, ἔτειναν ἱκετευτικὰ τὰ χεράκια τους. Οἱ Πράσινοι δὲν ἔκαναν τίποτα, παρὰ μόνο ἐγέλασαν μὲ τὴν συγκινητικὴ αὐτὴ παράκλησι. Εὐτυχῶς ἡ ἄλλη φατρία τῶν Βενέτων, πάντα πρόθυμη νὰ ἀνταγωνίζεται τοὺς ἀντιπάλους της, ἔσπευσε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν παράκλησι ποὺ ἀπέρριπταν ἐκείνου, καὶ νὰ δώσουν στὴν οἰκογένεια τοῦ Ἀκακίου μιὰ θέσι παρόμοια μ' ἐκείνη ποὺ ἔχασαν. Ἡ Θεοδώρα δὲν ἐξέχασε ποτὲ τὴν προσβλητικὴ ἀδιαφορία ποὺ εἶχαν δείξει οἱ Πράσινοι στὶς ἱκεσίες της, κι' ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνην κιόλας, στὸ παιδὶ αὐτὸ φαίνεται ὁ χαρακτῆρας ποὺ θὰ ἐμφανισθῇ τόσο δυνατὸς στὴ γυναῖκα ἀργότερα, δηλαδὴ οἱ μεγάλες μνησικακίες καὶ ὁ ἀκάθεκτος πόθος τῆς ἐκδικήσεως.

Ἔτσι ἡ Θεοδώρα μεγάλωσε μέσα στὸν ἀρκετὰ ὕποπτο κόσμο ποὺ ἐσύχναζε στὸν Ἱππόδρομο καὶ πολὺ φυσικὰ βρέθηκε προετοιμασμένη γιὰ τὴ μέλλουσα τύχη της. Ἡ μεγαλύτερη ἀπ' τὶς ἀδελφὲς εἶχε ἐπιτύχει στὸ θέατρο: Ἡ Θεοδώρα ἀκολούθησε τὸ παράδειγμά της. Ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἔπαιζε στὴ σκηνὴ μὲ τὴν ἀδελφή της, κυρίως ρόλους μικρῆς ὑπηρετρίας. Τὴν ἀκολουθοῦσε ἐπίσης καὶ στὶς κοσμικὲς συγκεντρώσεις, ὅπου ἐγνώρισε ἀπὸ νωρὶς διάφορες ἀνηθικότητες καὶ ἀδιάκριτες οἰκειότητες. Ἔπειτα μὲ τὴ σειρά της ἀνέβηκε στὴ σκηνή. Ἀλλὰ δὲν θέλησε ποτὲ ὅπως τόσες ἄλλες νὰ παρουσιάζεται ὡς τραγουδίστρια ἢ χορεύτρια ἢ νὰ παίζῃ φλάουτο. Προτιμοῦσε νὰ ἐμφανίζεται σὲ «ταμπλῶ βιβάν», ὅπου μποροῦσε νὰ ἐπιδείχνῃ ἀκάλυπτη μιὰ καλλονὴ γιὰ τὴν ὁποίαν ἦταν ὑπερήφανη, ἢ σὲ παντομίμες ὅπου μποροῦσε νὰ ἐκδηλώσῃ ἐλεύθερα τὴν εὐθυμία της καὶ τὸ φυσικὸ κωμικό της ταλέντο.

Καὶ ἦταν πράγματι ὡραία, μᾶλλον μικροῦ ἀναστήματος ἀλλὰ μὲ μιὰ ἀπερίγραπτη χάρι, καὶ τὸ γοητευτικό της πρόσωπο μὲ τὸ ἐλαφρὰ χλωμὸ χρῶμα, ἐφωτίζετο ἀπὸ μάτια μεγάλα γεμάτα ἔκφρασι, ζωηρότητα καὶ φλόγα.

Ἀπὸ τὴν παντοδύναμη αὐτὴ γοητεία της, πολὺ λίγα ἀπομένουν στὴν ἐπίσημη εἰκόνα ποὺ διατηρεῖται στὸν Ἅγιο Βιτάλιο τῆς Ραβέννας. Κάτω ἀπ' τὸν βαρὺ αὐτοκρατορικὸ μανδύα, τὸ σῶμα φαίνεται πιὸ ὑψηλὸ καὶ πιὸ ἄκαμπτο καὶ κάτω ἀπὸ τὸ διάδημα ποὺ σκεπάζει τὸ μέτωπο, τὸ λεπτὸ καὶ ᾠοειδές, κάπως ἀδυνατισμένο πρόσωπο μὲ τὴν μεγάλη, ἴσια καὶ λεπτὴ μύτη, ἔχει μιὰ ἔκφρασι σοβαρὴ καὶ ἐπίσημη, σχεδὸν μελαγχολική. Κάτι ὅμως χαρακτηριστικὸ διατηρεῖται στὴν μισοσβυσμένη αὐτὴ εἰκόνα: Κάτω ἀπ' τὰ σκοτεινὰ τόξα τῶν φρυδιῶν ποὺ ἑνώνονται, ἀπομένουν τὰ ὡραῖα ἐκεῖνα μαῦρα μάτια γιὰ τὰ ὁποῖα μιλεῖ ὁ Προκόπιος, ποὺ φωτίζουν ἀκόμα τὸ πρόσωπο.

Ἀλλὰ ἡ Θεοδώρα εἶχε καὶ κάτι ἄλλο ἐκτὸς τῆς ὠμορφιᾶς της. Ἦταν ἔξυπνη, πνευματώδης, διασκεδαστική. Συχνὰ τὴν διαβολεμένη της ἐξυπνάδα τὴν ἐξασκοῦσε πρόθυμα ἐναντίον τῶν ἄλλων ἠθοποιῶν μὲ τὶς ὁποῖες συνεργαζόταν, καὶ ἦταν τόσο χαριτωμένη καὶ ἀστεία ποὺ ἐσκλάβωνε καὶ τοὺς πιὸ ἄστατους ἀπ' τοὺς θαυμαστάς της. Δὲν ἦταν πάντοτε καλή, καὶ ὁ εἴρων χαρακτήρ της δὲν ὑποχωροῦσε καθόλου μπροστὰ σὲ μιὰ σκληρὴ λέξι ἂν μ' αὐτὴν προκαλοῦσε τὸ γέλιο. Ἀλλὰ ἤξερε ἐπίσης ὅταν ἤθελε νὰ ἀρέσῃ, νὰ ἀναπτύσσῃ μιὰ ἀκαταγώνιστη γοητεία. Κοντὰ σ' αὐτὰ ἦταν τολμηρή, ἀδίστακτη, αὐθάδης, δὲν περίμενε καθόλου νὰ τῆς ἔλθουν μόνοι τους οἱ θαυμασμοί, ἀλλὰ ἤξερε νὰ τοὺς προκαλῇ καὶ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ μὲ χαριτωμένη ὅσο καὶ πανοῦργο τολμηρότητα. Καὶ ἐπειδὴ τέλος εἶχε πολὺ λίγη ἠθική, — ποῦ θὰ μποροῦσε ἄλλως τε νὰ τὴν μάθῃ; — κι' ἀπάνω ἀπ' ὅλα μιὰ σπάνια καὶ ἀκούραστη ἐρωτικὴ ἰδιοσυγκρασία, γιὰ ὅλα αὐτά, ἐπέτυχε γρήγορα κι' ἀλλοῦ παρὰ στὸ θέατρο. Μὲ ἕνα ἐπάγγελμα ποὺ δὲν θεωρεῖ ἀπαραίτητη τὴν ἀρετή, διεσκέδασε, ἐγοήτευσε, ἐσκανδάλισε τὴν Κωνσταντινούπολι. Στὴ σκηνὴ διεκινδύνευσε τὶς πιὸ τολμηρὲς ἐπιδείξεις, τὶς πιὸ ἄκοσμες στάσεις. Στὴν πόλι ἔγινε γρήγορα περιβόητη γιὰ τὶς τρέλλες ποὺ ἐγίνοντο στὰ δεῖπνα της, γιὰ τὴν τόλμη τῶν ἐκφράσεών της, γιὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐραστῶν της. Ἀλλὰ μ' ὅλα αὐτὰ ἐξετέθηκε τόσο, ποὺ οἱ τίμιοι ἄνθρωποι ὅταν τὴν συναντοῦσαν στὸ δρόμο ἀπομακρύνονταν ἀμέσως ἀπὸ φόβο μήπως μολυνθοῦν ἀπ' τὴν ἀνήθικη αὐτὴ ἐπαφή, ἄλλως τε καὶ τὸ ἁπλὸ ἀντίκρυσμά της ἐθεωρεῖτο ὡς «κακὸς οἰωνός» —γράφει στὰ «Ἀνέκδοτα» ὁ Προκόπιος.

Καὶ ὅμως δὲν ἦταν ἀκόμη εἴκοσι χρονῶν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴν ἐξηφανίσθη ἐντελῶς ἀπότομα. Εἶχε γιὰ ἐραστὴ κάποιο Σύριο ὀνομαζόμενο Ἐκηβόλο, ποὺ διορίσθηκε διοικητὴς τῆς Πενταπόλεως στὴν Ἀφρική. Ἡ Θεοδώρα ἀπεφάσισε νὰ τὸν συνοδεύσῃ στὴ μακρυνὴ αὐτὴν ἐπαρχία. Δυστυχῶς ὁ ἔρωτας αὐτὸς δὲν διατηρήθηκε πολύ: Ἀπότομα, χωρὶς νὰ ξέρῃ κανεὶς γιατί, ὁ Ἐκηβόλος ἔδιωξε τὴν Θεοδώρα καὶ ἡ δυστυχισμένη χωρὶς χρήματα, χωρὶς τίποτα, ἀναγκάσθηκε γιὰ ἀρκετὸ καιρό — καθὼς λένε — νὰ περιφέρῃ τὴν ἀθλιότητά της σ' ὅλη τὴν Ἀνατολή. Ἔτσι ἔφθασε στὴν Ἀλεξάνδρεια ὅπου ἔμεινε ἀρκετὸ καιρό, καὶ φαίνεται πὼς αὐτὸ ἐσημείωσε ἕνα σταθμὸ στὴ ζωή της. Ἡ Αἰγυπτιακὴ πρωτεύουσα δὲν ἦταν τότε μόνο μιὰ μεγάλη ἐμπορικὴ πόλις, πλούσια καὶ κομψή, εὔκολη καὶ διεφθαρμένη γῆ, ὅπου προσέτρεχαν κατὰ προτίμησι ὅλες οἱ διάσημες ἑταῖρες. Ἀπὸ τὸν 4ο αἰῶνα ἦταν ἐπίσης μιὰ ἀπὸ τὶς πρωτεύουσες τοῦ Χριστιανισμοῦ. Πουθενὰ ἀλλοῦ οἱ θρησκευτικοὶ ἀγῶνες δὲν ἦταν τόσο σκληροί, οἱ θεολογικὲς συζητήσεις τόσο φλογερές, ὁ φανατισμὸς τόσο πεισματώδης καὶ πουθενὰ ἀλλοῦ δὲν ὑπῆρχαν τόσα μοναστήρια, τόσοι μυστικιστές, τόσοι ἀσκητές. Τὰ προάστεια τῆς Ἀλεξανδρείας ἦταν γεμᾶτα ἀπὸ μοναστήρια καὶ ἡ ἔρημος τῆς Λιβύης ἦταν τόσο γεμάτη ἀπὸ ἀσκητὰς καὶ ἀναχωρητάς, ποὺ δίκαια τὴν ὠνόμαζαν: «Ἡ Ἔρημος τῶν ἁγίων».

Στὴν ἠθικὴ ἀπελπισία ποὺ βρισκόταν ἡ Θεοδώρα, δὲν ἔμεινε καθόλου ἀναίσθητη στὴν ἐπίδρασι τοῦ περιβάλλοντος ὅπου τὴν εἶχαν ρίξει τὰ γεγονότα. Ἐπλησίασε τοὺς ἁγίους ἐκείνους ἄνδρες, τὸν Τιμόθεο, τὸν Σεβῆρο τῆς Ἀντιοχείας, ποὺ ἡ διδασκαλία τους ἀπευθυνόταν εὐχαρίστως στὶς γυναῖκες, καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ παραδεχθῇ πὼς ἡ διδασκαλία αὐτὴ ἔκανε τὴν μετανοοῦσα ἑταίρα νὰ στραφῇ — ἔστω καὶ πρόσκαιρα — πρὸς μιὰ ζωὴ πιὸ ἁγνὴ καὶ πιὸ χριστιανική. Ὅταν ἐπέστρεψε στὴν Κωνσταντινούπολιν, ἦταν σωφρονισμένη, ὥριμη, κουρασμένη ἀπ' τὴν περιπλανώμενη ζωή της καὶ ἀπ' τὶς τρελλὲς περιπέτειες καὶ ἀπεφάσισε — ἄδηλο ἂν ἦταν εἰλικρινῶς ἢ ὄχι — νὰ κάνῃ τὴν πιὸ ἀπομονωμένη καὶ τὴν πιὸ ἁγνὴ ζωή. Μιὰ παράδοση ἀναφέρει πὼς κατοικοῦσε φρόνιμα σ' ἕνα ἁπλὸ μικρὸ σπιτάκι, πὼς δὲν ἔβγαινε ποτὲ ἀλλὰ καταγινόταν μὲ τὸ νοικοκυριό, γνέθοντας ἐπίσης μαλλί, ὅπως οἱ δέσποινες τοῦ καλοῦ παληοῦ ρωμαϊκοῦ καιροῦ. Ἐκεῖ τὴν συνήντησε ὁ Ἰουστινιανός.

Πῶς κατώρθωσε νὰ γοητεύσῃ καὶ νὰ κρατήσῃ αὐτὸ τὸν ἄνδρα ποὺ δὲν ἦταν πειὰ στὴν πρώτη νεότητα — ἦταν σχεδὸν σαράντα ἐτῶν — αὐτὸν τὸν πολιτικὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ προσέχῃ τὴ θέσι του καὶ νὰ μὴ διακινδυνεύσῃ μὲ μιὰ τέτοια σχέσι τὸ μέλλον του; Κανεὶς δὲν ξέρει. Ὁ Προκόπιος μιλάει γιὰ μαγεῖες καὶ γιὰ φίλτρα, ἀλλὰ αὐτὸ περιπλέκει τὰ πράγματα καὶ ὑποτιμᾷ τὴν εὐλύγιστη ἐκείνη ἐξυπνάδα, ἐκείνη τὴν ἀφελῆ χάρι, ὅλη ἐκείνη τὴ γοητεία ποὺ τόσοι καὶ τόσοι θαυμασταὶ τῆς εἶχαν δώσει καὶ πρὸ πάντων τὸ φωτεινὸ καὶ σταθερὸ ἐκεῖνο πνεῦμα ποὺ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μὴν ἐπιδράσῃ βαθειὰ στὴν ἀναποφάσιστη καὶ ἀνίσχυρη ψυχὴ τοῦ ἐραστοῦ της. Ἀδιάφορο πῶς, ὁ Ἰουστινιανὸς αἰχμαλωτίσθηκε ὁλόκληρος. Ἐρωτευμένος κατάβαθα, δὲν ἀρνήθηκε τίποτα στὴν ἐρωμένη του. Τῆς ἄρεσε τὸ χρῆμα: Τὴν γέμισε ἀπὸ πλούτη. Τῆς ἄρεσαν οἱ τιμὲς καὶ οἱ δόξες: Χάρις στὴν ἀδυναμία τοῦ αὐτοκράτορος, τοῦ θείου του, τὴν ἀνέβασε στὸ ὑψηλὸ ἀξίωμα τῆς Πατρικίας. Ἦταν φιλόδοξη καὶ φίλαρχη: Ἀφέθηκε νὰ ὁδηγεῖται ἀπ' τὶς συμβουλές της, ἔγινε ὁ εὐπειθὴς σκλάβος τῶν συμπαθειῶν καὶ τῶν ἀντιπαθειῶν της. Δὲν ἄργησε νὰ φθάσῃ σὲ τέτοιο σημεῖο, ποὺ ν' ἀποφασίσῃ μ' ὅλη του τὴν δύναμι νὰ τὴν κάμῃ σύζυγό του. Ὁ ἀγαθὸς αὐτοκράτωρ Ἰουστῖνος, ἐνδιαφερόμενος πολὺ λίγο γιὰ ζητήματα καταγωγῆς, δὲν φαίνεται πὼς δυσκολεύθηκε νὰ δώσῃ τὴν ἄδεια στὸν ἀγαπημένο του ἀνεψιό. Ἀπὸ ἐκεῖ ὅμως ποὺ δὲν περίμεναν ἦλθε ἡ ἀντίδρασις στὰ σχέδια τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Σὰν καλὴ καὶ ἁπλὴ χωρικὴ ποὺ ἦταν, ἡ αὐτοκράτειρα Εὐφημία δὲν μποροῦσε ν' ἀνεχθῇ νὰ τὴν διαδεχθῇ μιὰ Θεοδώρα, καὶ παρ' ὅλη τὴν στοργὴ ποὺ εἶχε γιὰ τὸν ἀνεψιό της, παρὰ τὴ συνειθισμένη της προθυμία νὰ τοῦ κάνῃ ὅλες του τὶς ἰδιοτροπίες, στὸ σημεῖο αὐτὸ δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τίποτα. Εὐτυχῶς ἡ Εὐφημία ἐφρόντισε νὰ πεθάνῃ πολὺ ἐπίκαιρα, στὰ 523. Τότε ὅλα κανονίσθησαν ἄκοπα.

Οἱ νόμοι ἀπαγόρευαν στοὺς συγκλητικοὺς καὶ στοὺς μεγιστᾶνες νὰ παντρεύωνται μὲ γυναῖκες κατωτέρας τάξεως, ἑταῖρες ἢ θεατρῖνες: Γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἀνεψιό του Ἰουστινιανό, ὁ Ἰουστῖνος ἀκύρωσε αὐτοὺς τοὺς νόμους. Ἔκανε κάτι περισσότερο ἀκόμα: Ὅταν, τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 527, ὁ βασιλεὺς προσέλαβε τὸν ἀνεψιό του ἐπίσης ὡς συμβασιλέα, ἡ Θεοδώρα συμμερίσθηκε κι' αὐτὴ τὴν ἀνύψωσι καὶ τὸν θρίαμβο τοῦ συζύγου της. Τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα, μαζύ του, στὴν Ἁγία Σοφία, ποὺ λαμποκοποῦσε ἀπ' τὶς λαμπάδες, ἐστέφθηκε μ' ὅλη τὴν ἐπισημότητα. Ἔπειτα ὅπως ἔκαναν ὅλες οἱ αὐτοκράτειρες τοῦ Βυζαντίου, ἐπῆγε κι' ἐδέχθηκε τὶς ἐπευφημίες τοῦ πλήθους σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο Ἱππόδρομο ποὺ τὴν εἶχε ἰδῆ στὶς ἀρχὲς τῆς ζωῆς της. Τὸ ὄνειρό της εἶχε πραγματοποιηθῆ.

II.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία τῆς νεότητος τῆς Θεοδώρας, ὅπως τοὐλάχιστον τὴν διηγεῖται ὁ Προκόπιος καὶ ἀπὸ δυόμισυ αἰῶνες, ἀπὸ τότε ποὺ βρῆκαν καὶ ἐξέδωσαν τὸ χειρόγραφο τῶν «Ἀνεκδότων», ὅλοι σχεδὸν ἐπίστευσαν τὴν ἀρκετὰ σκανδαλώδη αὐτὴν ἱστορία. Πρέπει ὅμως γι' αὐτὸ νὰ τὴν παραδεχθοῦμε ὡς ἀπόλυτα πιστή; Ἕνας λίβελλος δὲν εἶναι καθόλου ἱστορία, καὶ ἔχομε τὸ δικαίωμα νὰ διερωτηθοῦμε τί εἶναι ἀληθινὸ ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ἐκπληκτικὲς περιπέτειες.

Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους πολλοὶ σπουδαῖοι συγγραφεῖς ἐπανειλημμένως ἀπεδοκίμασαν τὸ κῦρος τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ μάρτυρος, τοῦ Προκοπίου, καὶ μίλησαν πιὸ σοβαρὰ γιὰ τὸν «θρύλο» τῆς Θεοδώρας. Χωρὶς νὰ θέλω νὰ μπῶ πάλι σ' αὐτὴ τὴ συζήτησι καὶ χωρὶς νὰ παραγνωρίζω τὴν ἀξία μερικῶν ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις ποὺ ἔγιναν, θεωρῶ ὡστόσο ἀνόητο νὰ θελήσω νὰ ἐξαγνίσω ὑπερβολικὰ αὐτὴν ποὺ τόσο κατηγόρησαν τὰ «Ἀνέκδοτα». Εἶναι δυσάρεστο ποὺ ὁ Ἰωάννης, ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἐφέσου, ποὺ ἐπλησίασε καὶ ἐγνώρισε καλὰ τὴν Θεοδώρα, ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς, δὲν μᾶς ἀναφέρει τίποτα ἀπὸ τὶς ὕβρεις, ποὺ, καθὼς λέει, ἐξεστόμισαν συχνὰ ἐναντίον τῆς αὐτοκρατείρας οἱ εὐσεβεῖς μοναχοὶ μὲ τὴν σκληρή τους εἰλικρίνεια. Πάντως εἶναι βέβαιον πὼς μεταξὺ τῶν συγχρόνων, ἐκτὸς τοῦ Προκοπίου, ἦσαν καὶ ἄλλοι ἀκόμα ποὺ μιλοῦσαν ἐναντίον της καὶ πὼς ἀκόμα καὶ ἄνθρωποι τοῦ αὐτοκρατορικοῦ περιβάλλοντος ὅπως ὁ γραμματεὺς Πρίσκος καὶ ὁ ἔπαρχος Ἰωάννης ὁ Καπαδόκης, ἤξεραν πολλὰ ἀδύνατα σημεῖα τῆς ζωῆς της, μὲ τὰ ὁποῖα μποροῦσαν νὰ τὴν προσβάλλουν. Δὲν ξέρω ἂν ἀληθινὰ κατὰ τὴν νεότητά της εἶχε ἀποκτήσει τὸν γυιὸ ποὺ τῆς ἀποδίδει ὁ Προκόπιος, καὶ ποὺ ἡ γέννησίς του φαίνεται ὑπῆρξε γι' αὐτὴν ἕνα τόσο δυσάρεστο γεγονός. Πάντως εἶναι βέβαιον πὼς ἀπέκτησε μιὰ κόρη ποὺ δὲν ἦταν ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανό, χωρὶς ἄλλωστε ἡ ζωντανὴ αὐτὴ ἀνάμνησις ἑνὸς ὑπόπτου παρελθόντος νὰ ἐνοχλῇ τὴν αὐτοκράτειραν, οὔτε αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν αὐτοκράτορα — ἂν κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ τὴν θέσι ποὺ κατέλαβε στὴν Αὐλὴ ὁ γυιὸς αὐτῆς τῆς κόρης. Τέλος, μερικὰ ψυχολογικὰ σημεῖα τῆς Θεοδώρας, ἡ φροντίδα της γιὰ τὶς δυστυχισμένες γυναῖκες, ποὺ πιὸ συχνὰ τὶς ἔσπρωχνε ἡ δυστυχία στὴ διαφθορὰ καὶ ὄχι ἡ κακία τους, τὰ μέτρα ποὺ ἔλαβε γιὰ νὰ σώσῃ αὐτὲς τὶς δυστυχισμένες καὶ νὰ τὶς ἀπελευθερώσῃ, καθὼς λέει ἕνας σύγχρονος συγγραφεύς, «ἀπὸ τὸν ζυγὸ τῆς ἐπαίσχυντης σκλαβιᾶς των», ἐπίσης ἡ κάπως περιφρονητικὴ σκληρότης ποὺ ἔδειχνε πάντα στοὺς ἄνδρες, συμφωνοῦν ἀρκετὰ μὲ ὅσα μᾶς διηγήθηκαν γιὰ τὴ νεότητά της. Καὶ ἂν παραδεχθοῦμε ὅλα αὐτὰ ποὺ εἶναι ἀναμφισβήτητα, δὲν πρέπει φυσικὰ νὰ ἀπορρίψωμε γενικά, ὅλα ὅσα μᾶς διηγοῦνται τὰ «Ἀνέκδοτα».

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΡΕΔΙΓΚΟΤΑ ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΛΟΤΤΙ

Ὅταν κάποτε βρισκόταν στὸ Λονδῖνο ὁ Πιὲρ Λοττί εἶχε πάει ἕνα βράδυ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα καφφενεῖα τῆς ἀγγλικῆς πρωτευούσης καὶ ξαπλωμένος σὲ μιὰ ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα, κοντὰ στὴ θερμάστρα, διάβαζε τὴν ἐφημερίδα του. Ἀντίκρυ του καθόταν ἕνας Ἄγγλος, ὁ ὁποῖος ἔπινε ἕνα γκρόγκ.

Ἄξαφνα, ὁ γόνος τῆς γηραιᾶς Ἀλβιόνος, φώναξε τὸ γκαρσὸν καὶ τὸ ρώτησε:

— Δὲν μοῦ λές, σὲ παρακαλῶ, πῶς λέγεται ἐκεῖνος ὁ κύριος ποὺ καπνίζει τὸ ποῦρο του καὶ διαβάζει ἐφημερίδα δίπλα στὴ θερμάστρα;

— Δὲν τὸν ξέρω, δυστυχῶς, ἀποκρίθηκε τὸ γκαρσόν.

Ὁ Ἄγγλος σηκώθηκε τότε καὶ διευθύνθηκε στὴν ταμία:

— Μπορεῖτε, σᾶς παρακαλῶ δεσποινὶς —τὴ ρώτησε— νὰ μοῦ πῆτε πῶς λέγεται ἐκεῖνος ὁ κύριος ποὺ καπνίζει τὸ ποῦρο του καὶ διαβάζει ἐφημερίδα δίπλα στὴ θερμάστρα;

— Δὲν εἶνε τακτικός μας πελάτης, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ ταμίας. Λυποῦμαι πολύ, μὰ δὲν μπορῶ δυστυχῶς νὰ ἱκανοποιήσω τὴν περιέργειά σας!

— Βέρυ γουέλ!... εἶπε ὁ περίεργος Ἄγγλος, χωρὶς ὡστόσο νὰ δείξῃ καὶ τὸ παραμικρὸ ἴχνος ἀνυπομονησίας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θὰ μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε ποῦ θὰ βρῶ τὸν διευθυντὴν τοῦ καφενείου;

— Ὁρίστε, κύριε, στὰς διαταγάς σας; τοῦ εἶπεν ὁ διευθυντής, ποὺ ἔτυχε νὰ βρίσκεται πίσω του καὶ εἶχε ἀκούσῃ ὅλη τὴν συνδιάλεξι.

— Ἆ, θαυμάσια! ἐξακολούθησεν ὁ Ἄγγλος. Μπορεῖτε νὰ μοῦ εἰπῆτε πῶς λέγεται ἐκεῖνος ὁ κύριος ποὺ καπνίζει τὸ ποῦρο του καὶ διαβάζει ἐφημερίδα δίπλα στὴ θερμάστρα;

— Πρώτη φορὰ τὸν βλέπω ἐδῶ!...

Τότε ὁ Ἄγγλος πλησίασε τὸν Πιὲρ Λοττί, τὸν χαιρέτησε εὐγενέστατα καὶ τὸν ρώτησε:

— Μπορεῖτε, σᾶς παρακαλῶ κύριε, νὰ μοῦ εἰπῆτε τ' ὄνομά σας;

— Πιὲρ Λοττί, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ διάσημος συγγραφεύς.

— Χαίρω πολύ... Ἔ, λοιπόν, κύριε Λοττί, ζητοῦσα τόσην ὥρα νὰ μάθω ποιὸς εἶσθε γιὰ νὰ σᾶς πῶ πὼς ἡ ἄκρη τῆς ρεδιγκότας σας πῆρε φωτιὰ καὶ καίγεται!...

Κυρία.
Ἡ Μοδέρνα γυναῖκα διὰ τὴν ὑγείαν της καὶ διὰ τὴν σιλουέτταν της πρέπει νὰ παραγγείλῃ ἕνα κορσὲ ἢ μίαν ζώνην καὶ καὶ ἕνα στηθόδεσμον εἰς τὸ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Κ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ
ΣΤΑΔΙΟΥ 15 γ, παραπλεύρως Κινηματογράφου «ΑΤΤΙΚΟΝ»
''ΔΙΤΣ'

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ

ΤΟΥ ΑΝΤ. ΤΣΕΧΩΦ

Ο ΘΕΟΔΩΡΟΣ Θεοδώροβιτς Σιγγάεφ γυρίζοντας ἕνα πρωῒ ξαφνικὰ σπίτι του, βρέθηκε πρὸ καταπληκτικοῦ θεάματος: Εἶδε τὴ γυναῖκα του μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια νὰ τὸν ἀπατᾷ μὲ κάποιον ἀπὸ τοὺς φίλους του. Ἐπειδὴ ἦταν ἄοπλος ἔφυγε κι' ἐπῆγε κατ' εὐθεῖαν στὸ πλησιέστερο ὁπλοπωλεῖον, ἔχοντας ἀμετάτρεπτο ἀπόφασι νὰ ἐκδικηθῇ, νὰ τιμωρήσῃ.

— Ξέρω πολὺ καλὰ τί πρέπει νὰ κάμω τώρα, μονολογοῦσε στὸ δρόμο. Ἡ τιμή μου κυλίστηκε στὸ βόρβορο, ἡ οἰκογένειά μου ἔχει πιὰ διαλυθῆ, ὁ ἐξευτελισμός μου εἶναι πλήρης. Σὰν Ρῶσσος πολίτης καὶ τίμιος ἄνθρωπος ἔχω ὑποχρέωσι νὰ ἐκδικηθῶ. Ἐν πρώτοις θὰ σκοτώσω ἐκείνη καὶ τὸν ἐραστή της καὶ κατόπιν θὰ αὐτοκτονήσω...

Ἂν καὶ καλὰ-καλὰ ὁ Θεόδωρος Θεοδώροβιτς Σιγγάεφ δὲν εἶχε οὔτε περίστροφο κὰν διαλέξει καὶ δὲν εἶχε οὔτε μύτη ματώσει, ἡ φαντασία του εἶχε κι' ὅλας ζωγραφίσει τρία αἱμόφυρτα πτώματα, μὲ κατατσακισμένα κρανία, μὲ τὰ μυαλὰ πεταγμένα καὶ χυμένα στὸ δάπεδο, ποὺ ἔπλεαν σὲ λίμνες αἵματος. Καὶ μὲ λύσσα Ὀθέλλου — γιατὶ πρέπει νὰ ξέρετε πὼς σὲ κάθε ἄνθρωπο, μπορεῖ νὰ ξυπνήσῃ ξαφνικὰ ἕνας Ὀθέλλος — προσπαθοῦσε νὰ συλλάβῃ μὲ τὴ φαντασία του τὴν ἀγωνία τῆς ἄπιστης γυναίκας του, ὅταν θὰ τῆς ἐφώναζε ὅτι ἦλθε ἡ τελευταία της ὥρα, κι' ὕστερα τὸν ἄγριο καὶ ἀνοικτίρμονα φόνο ἐκείνου κι' εὐθὺς ἀμέσως τὴ φρίκη τῶν συγγενῶν του, τὰ τρεξίματα τῶν ἀστυνομικῶν, τὶς νεκροψίες κι' ὅλα τὰ μακάβρια ἐκεῖνα πράγματα ποὺ γίνονται ὕστερα ἀπὸ τέτοια δράματα.

* * *

Μ' αὐτὲς λοιπὸν τὶς σκέψεις στὸ κεφάλι μπῆκε ὁ ἀπατηθεὶς ἐκεῖνος σύζυγος στὸ ὁπλοπωλεῖο κι' ἄρχισε νὰ διαλέγῃ περίστροφο.

— Θὰ σᾶς συμβουλεύσω κύριε, τοῦ εἶπε ὁ ὑποχρεωτικώτατος ὑπάλληλος, ἂν μοῦ τὸ ἐπιτρέπετε, φυσικά, νὰ προτιμήσετε αὐτὸ τὸ περίστροφο ἐδῶ. Εἶναι συστήματος Σμὶθ καὶ Βεσσόν. Ἡ τελευταία λέξις τῆς πυροβολικῆς ἐπιστήμης. Τριπλῆς ἐνεργείας μὲ ἑλκυστῆρα, κτυπᾷ εἰς ἀπόστασιν χιλίων μέτρων. Καθημερινῶς, κύριε, πωλοῦμε τοὐλάχιστον ὀκτὼ δεκάδες ἀπὸ αὐτὰ γιὰ τὴν ἐξόντωσιν τῶν ληστῶν, τῶν λύκων, καὶ ἰδίως, τῶν ἐνοχλητικῶν ἐραστῶν. Ἔχει — ξέρετε — μεγάλη εὐθυβολία καὶ μπορεῖ — ἐγγυώμεθα γι' αὐτὸ — νὰ σκοτώσῃ μὲ μιὰ σφαῖρα σύζυγο καὶ ἐραστὴ καὶ νὰ τοὺς διαπεράσῃ πέρα γιὰ πέρα... Ὅσον ἀφορᾷ γιὰ αὐτοκτονία, κύριε, μὰ τὴν πίστη μου σᾶς βεβαιῶ, δὲν γνωρίζω πλέον ἐξαίρετο σύστημα ἀπὸ αὐτό...

Καὶ καθὼς μιλοῦσε ὁ θαυμάσιος αὐτὸς ὑπάλληλος ἀνεβοκατέβαζε τὶς σκανδάλες τῶν ὅπλων, φυσοῦσε τὶς κάννες κι' ἐσκόπευε, ἢ ἔδινε νὰ σκοπεύσῃ στὸν Θεόδωρον Θεοδώροβιτς Σιγγάεφ.

— Καὶ ἡ τιμή του παρακαλῶ; ρώτησε ὁ ὑποψήφιος ἐκδικητὴς τῆς κατασπιλωθείσης τιμῆς του.

— Μόνον ἑκατὸ ρούβλια, κύριε.

— Ἑκατὸ ρούβλια!... Μὰ εἶναι πανάκριβο...

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κύριε, θὰ σᾶς δώσω ἕνα περίστροφο ἄλλου συστήματος, φθηνότερο. Παραδείγματος χάριν, μπορεῖτε νὰ πάρετε ἕνα περίστροφο συστήματος Λαφοσσέ. Στοιχίζει μόνο πενῆντα ρούβλια, ἀλλὰ πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ: Εἶναι ἕνα παμπάλαιο ὅπλο καὶ — γιὰ νὰ σᾶς εἶμαι εἰλικρινὴς — ν' αὐτοκτονήσῃ κανένας ἢ νὰ σκοτώσῃ τὴ σύζυγό του μὲ ὅπλο συστήματος Λαφοσσὲ δὲν εἶναι καθόλου, μὰ καθόλου, τῆς μόδας... Ἡ καλὴ τάξις βλέπετε, κύριε, ἀναγνωρίζει μόνο τὸν Σμὶθ καὶ Βεσσόν...

Ἡ φλυαρία αὐτὴ ἐνεύριασε τὸν Σιγγάεφ.

— Ἐγὼ δὲν πρόκειται οὔτε ν' αὐτοκτονήσω, οὔτε νὰ σκοτώσω κανένα, εἶπε. Τὸ ἀγοράζω, ἁπλούστατα, γιὰ τὴν ἐξοχή, γιὰ νὰ φοβίζω τοὺς κλέφτες...

— Παρακαλῶ, παρακαλῶ, μὲ παρεξηγήσατε, ἐτραύλισε μὲ ψεύτικη λεπτότητα ὁ ὑπάλληλος. Δὲν σᾶς ρωτῶ τί τὸ θέλετε. Ἁπλῶς, κύριε, σᾶς λέγω τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ κάθε συστήματος. Αἴφνης, θέλετε νὰ σᾶς δώσω ἕνα σύνηθες πιστόλι μὲ καψούλια συστήματος Μοριμέρ, τὸ λεγόμενο «μονομαχικόν»;...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μιὰ σκέψις πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ Σιγγάεφ:

— Ἂν τὸν καλοῦσα εἰς μονομαχίαν... σκέφθηκε.

Σὲ λίγο ὅμως, σὰν νὰ μετενόησε, διελογίσθη:

— Ὄχι, ὄχι, θὰ τοῦ κάνω μεγάλη τιμή... Τέτοια κτήνη τὰ σκοτώνουν σὰν τὰ σκυλιά...

Καὶ μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι ἐπῆρε στὰ χέρια του ἕνα ἀπὸ τὰ περίστροφα ποὺ ἦσαν ἁπλωμένα μπρός του καὶ βυθίσθηκε σὲ σκέψεις. Μὲ τὴν ξαναμμένη του φαντασία ἄρχισε νὰ βλέπῃ πάλι τὶς σκηνὲς τῆς φρίκης στὶς ὁποῖες θὰ πρωταγωνιστοῦσε αὐτὸς ὁ ἴδιος — φοβερὸς καὶ τρομερὸς ἐκδικητὴς τοῦ ἐγκλήματος ποὺ εἶχε διαπράξει ἡ μοιχαλίδα μὲ τὸ συνένοχό της. Ἀλλὰ — τί περίεργο — τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴ λύσσα του. Ἤθελε νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ κάτι πιὸ σκληρὸ ποὺ νὰ μὴν εἶχε, ὡς τότε, ξαναγίνει.

— Λοιπὸν αὐτὸ θὰ κάνω, μουρμούρισε μέσα στὰ δόντια: Θὰ σκοτώσω μόνον ἐκεῖνον κι' ὕστερα θ' αὐτοκτονήσω. Ἐκείνη θὰ τὴν ἀφήσω νὰ ζήσῃ περιφρονημένη ἀπ' ὅλους. Γιὰ μιὰ νευρικὴ ἰδιοσυγκρασία καθὼς ἐκείνη, αὐτὴ ἡ τιμωρία θὰ εἶναι βαρύτερη κι' ἀπὸ τὸ θάνατο....

Καὶ μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας του εἶδε ἀμέσως τὴν ἴδια του τὴν κηδεία: Ἐκεῖνος ἤτανε ξαπλωμένος μέσα στὴν κάσσα του... ἀξιοπρεπέστατος καὶ μ' ἕνα εἰρηνικὸ χαμόγελο στὰ χείλη, ἀπὸ πίσω δὲ ἀκολουθοῦσε ἐκείνη, ποὺ ὑπέφερε καὶ βασανίζονταν φρικτὰ ἀπὸ τὶς τύψεις τῆς συνειδήσεως. Νιόβη τῆς μυθολογίας πραγματικὴ ποὺ δὲν ἤξερε πῶς νὰ κρύψῃ τὸ πρόσωπό της καὶ ποὺ αἰσθάνονταν τὸν ἑαυτό της καταντροπιασμένο ἀπὸ τὰ ἐξευτελιστικὰ καὶ περιφρονητικὰ βλέμματα τοῦ πλήθους τῶν συγγενῶν καὶ φίλων ποὺ ἀκολουθοῦσαν.

— Παρατηρῶ, κύριε, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ ὑπαλλήλου, ὅτι σᾶς ἀρέσει πολὺ τὸ Σμὶθ καὶ Βεσσόν. Ἴσως νὰ σᾶς φαίνεται κομματάκι ἀκριβό, μὰ ἔννοιά σας, θὰ σᾶς κάμω κάποια μικρὴ ἔκπτωσι. Πάντως, δέστε κι' αὐτὰ ἐδῶ...

Καὶ ἅπλωσε πάνω στὴ βιτρίνα δύο-τρία ἀκόμη περίστροφα τῶν τριάντα ρουβλίων.

— Ἐννοεῖται, συνέχισεν ὁ ὁπλοπωλητής, δὲν σᾶς ἐγγυῶμαι γιὰ τὰ περίστροφα αὐτοῦ τοῦ συστήματος. Μπορεῖς νὰ πυροβολήσῃς ἐναντίον τῆς συζύγου σου καὶ νὰ δεχθῇς τὴ σφαῖρα σύ...

Ὁ Σιγγάεφ στὰ λόγια αὐτὰ αἰσθάνθηκε νὰ τὸν πλημμυρίζῃ ἕνα κῦμα ἀγανακτήσεως.

— Πῶς; σκέφθηκε. Νὰ κτυπηθῶ ἐγώ, χωρὶς νὰ προλάβω νὰ ἰδῶ αὐτὴ τὴν προδότρια νὰ βασανίζεται ἀπὸ τοὺς πόνους;!...

Ἀλλὰ ἡ ἐκδίκησις τότε μόνον εἶναι γλυκειὰ ὅταν μπορεῖ κανένας νὰ πιάσῃ μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια τοὺς καρποὺς τῆς τιμωρίας του.... Ἔγινε μιὰ μικρὴ παῦσις στοὺς διαλογισμούς του κι' ὕστερα ὁ Σιγγάεφ μὲ τὸ θολωμένο μυαλό του διελογίσθη:

— Ἔ, λοιπὸν τὸ βρῆκα! Θὰ σκοτώσω πρῶτα ἐκεῖνον, θὰ παρευρεθῶ στὴν κηδεία του καὶ μετὰ θ' αὐτοκτονήσω.... Ἀλλὰ τί λέω; Κι' ἂν μὲ συλλάβουν πρὸ τῆς κηδείας του καὶ μοῦ κατασχέσουν τὸ ὅπλο; Μὰ τί μ' αὐτό; Πάντα ἔχω καιρὸ ν' αὐτοκτονήσω. Ἄλλως τε, ἡ σύλληψίς μου θὰ ἔχῃ αὐτὸ τὸ καλό: Θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ν' ἀποκαλύψω στὴν ἀνάκρισι καὶ στὴν κοινωνία ὅλη τὴν ἀτιμία καὶ τὴν προστυχιὰ τῆς διαγωγῆς της. Ἐνῷ ἂν αὐτοκτονήσω, ἐκείνη θὰ παραστήσῃ τὰ πράγματα ὅπως τῆς ἀρέσουν. Θὰ φορτώσῃ ὅλα τὰ βάρη σὲ μένα καὶ ἡ κοινωνία θὰ δικαιολογήσῃ τὴν πρᾶξι της καί, ἴσως-ἴσως, νὰ μὲ περιπαίξῃ...

Πέρασαν ἀκόμη λίγα δευτερόλεπτα σιωπῆς κι' ὕστερα σκέφθηκε:

— Ὄχι δὲν θὰ αὐτοκτονήσω! Τὸ νὰ αὐτοκτονήσῃ κανένας σημαίνει πὼς φοβᾶται. Νὰ λοιπὸν τί πρέπει νὰ κάνω: Θὰ σκοτώσω ἐκεῖνον καὶ κατόπιν θὰ παρουσιασθῶ μόνος στὸ δικαστήριο. Θὰ μὲ δικάσουν, δὲ λέω ὄχι, μά, θέλοντας καὶ μή, αὐτὴ ἡ ἄπιστη θ' ἀναγκασθῇ νὰ προσέλθῃ ὡς μάρτυς. Καὶ τί ντροπὴ τὴν περιμένει ὅταν θὰ τὴν παραλάβῃ ὁ συνήγορός μου καὶ θὰ τὴν ταράξῃ στὶς ἐρωτήσεις!... Ἡ συμπάθεια τοῦ δικαστηρίου, τοῦ ἀκροατηρίου, τοῦ τύπου καὶ τῆς κοινωνίας, θὰ εἶναι ὁλάκερη μὲ τὸ μέρος μου...

— Λοιπόν; ἀκούστηκε ξανὰ ἡ φωνὴ τοῦ ὑπαλλήλου, ποὺ ἄρχισε νὰ στενοχωρῆται μ' αὐτὸ τὸν τόσο δύστροπο πελάτη. Θέλετε νὰ δῆτε καὶ μερικὰ περίστροφα ἀγγλικοῦ συστήματος; Τὰ παρελάβαμε μόλις σήμερα. Σᾶς προειδοποιῶ ὅμως, κύριε, ὅτι καὶ αὐτὰ ἀκόμη ὠχριοῦν πρὸ τοῦ Σμὶθ καὶ Βεσσόν. Ἐδιαβάσατε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τὶς ἐφημερίδες; Ἕνας ἀξιωματικὸς ἀγόρασε πρὸ δύο ἑβδομάδων ἀπὸ τὸ κατάστημά μας ἕνα περίστροφο Σμὶθ καὶ Βεσσόν. Μὲ τὸ περίστροφό μας αὐτὸ ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ ἐραστοῦ τῆς συζύγου του καὶ — θὰ τὸ πιστεύσετε; — ἡ σφαῖρα διεπέρασε τὸν ἄθλιον αὐτόν, κτύπησε στὸν ὀρειχάλκινο λαμπτῆρα, κατόπιν στὸ πιάνο καὶ ἀπὸ τὸ πιάνο «δι' ἐποστρακισμοῦ» ἐσκότωσε ἕνα μαλλιαρὸ σκυλάκι τῆς Μπολώνιας καὶ ἐπλήγωσε τὴ σύζυγό του — αὐτή, κύριε, ποὺ ἦταν κι' ἡ αἰτία τοῦ δράματος.

Κι' ἀφοῦ σταμάτησε γιὰ λίγο τὴ λογοδιάρροιά του, ὁ νέος ξανάρχισε:

— Φυσικά, ὁ ἀξιωματικὸς συνελήφθη, καὶ θὰ καταδικασθῇ σὲ καταναγκαστικὰ ἔργα. Τὸ δικαστήριο, βλέπετε, ὑπερασπίζεται πάντοτε τοὺς ἐραστάς. Θέλετε μήπως νὰ μάθετε τὸ γιατί; Ἁπλούστατο, κύριε: Καὶ οἱ δικασταί, καὶ οἱ ἔνορκοι, καὶ οἱ δικηγόροι, ἀκόμη κι' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ εἰσαγγελεῖς συζοῦν μὲ ξένες γυναῖκες καὶ γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς κυρίους πάντα εἶναι καλλίτερα νὰ ὑπάρχῃ στὴ Ρωσσία ἕνας σύζυγος λιγώτερος. Δὲν τὸ πιστεύετε; Κι' ἐγὼ λοιπὸν σᾶς βεβαιῶ πὼς ἡ κυβέρνησις θὰ ἔστελνε μὲ πολλή της εὐχαρίστησι στὴ Σιβηρία ὅλους τοὺς συζύγους—ἂν μποροῦσε. Ν' ἀγαπᾷ κανένας ξένες γυναῖκες εἶναι, βλέπετε, τώρα πολὺ τῆς μόδας... Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι οἱ σύζυγοι δὲν κάνουν τὸ καθῆκον τους. Τιμωροῦν καὶ ἀδιαφοροῦν καὶ γιὰ τὰ κάτεργα καὶ γιὰ τὴ Σιβηρία, γιὰ ὅλα...

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ὁ ὑπάλληλος ἔρριξε ἕνα λοξὸ βλέμμα στὸν Σιγγάεφ ποὺ διελογίζετο:

— Μοῦ φαίνεται πὼς σωστὰ τὰ λέει αὐτὸς ἐδῶ. Νὰ πάῃ κανένας στὴ Σιβηρία γιὰ ἕνα γουρούνι δὲν μοῦ φαίνεται καὶ πολὺ φρόνιμο... Ἂν πάω στὸ κάτεργο, τί θὰ γίνῃ ἡ γυναῖκα μου; Ἀσφαλῶς θὰ παντρευθῇ γιὰ δεύτερη φορὰ καὶ θὰ ἀπατήσῃ καὶ τὸ δεύτερο σύζυγό της. Θὰ θριαμβεύσῃ, δηλαδή, ἐκείνη πέρα γιὰ πέρα... Ἔ λοιπὸν ὄχι! Δὲ θὰ σκοτώσω οὔτε ἐκείνη, οὔτε ἐκεῖνον. Δὲ θ' αὐτοκτονήσω οὔτε ἐγώ. Πρέπει νὰ σκεφθῶ κάτι φρονιμώτερο καὶ πρακτικώτερο: Θὰ τοὺς θανατώσω καὶ τοὺς δύο μὲ τὴν... περιφρόνησί μου καὶ θὰ ἀρχίσω μιὰ σκανδαλώδη δίκη διαζυγίου...

— Λοιπόν, κύριε, σὲ ποιὸ περίστροφο ἀνήκει ἡ προτίμησίς σας; ρώτησε μόλις συγκρατῶντας τὴν ἀγανάκτησί του ὁ ὑπάλληλος.

Ὁ Σιγγάεφ ὅμως ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπόφασί του αὐτὴ δὲν εἶχε πιὰ ἀνάγκη περιστρόφου. Ἀλλὰ πῶς μποροῦσε νὰ φύγῃ, χωρὶς νὰ ψωνίσῃ ἀπὸ τὸ κατάστημα κάτι, μιὰ κι' εἶχε ἀπασχολήσει τόσην ὥρα ἕναν ὑπάλληλό του; Μὲ τὸ βλέμμα του λοιπὸν ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ ὅλα τὰ ἀντικείμενα τοῦ καταστήματος, ζητῶντας νὰ βρῇ κάτι φθηνό. Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ μάτι του ἐπῆρε ἕνα μικρὸ πράσινο δίχτυ ποὺ κρεμότανε κοντὰ στὴν πόρτα.

— Ἐκεῖνο... τί εἶναι ἐκεῖνο μὲ τὶς τρῦπες; ρώτησε.

— Εἶναι πλεμάτι γιὰ τὰ ὀρτύκια.

— Καὶ τί στοιχίζει;

— Ὀκτὼ ρούβλια, κύριε.

— Μοῦ τὸ τυλίγετε, παρακαλῶ...

Εὐχαριστημένος γιὰ τὴν ἐκλογή του ὁ προσβληθεὶς σύζυγος Θεόδωρος Θεοδώροβιτς Σιγγάεφ, ἐπλήρωσε ὀκτὼ ρούβλια, ἐπῆρε τὸ δίχτυ καὶ αἰσθανόμενος ἀρκετὰ ξαλαφρωμένος, βγῆκε ἀπὸ τὸ κατάστημα....

Α. ΤΣΕΧΩΦ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΕΠΑΥΛΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 14ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

μοῦδινε πάρα πολλὰ πράματα κι' ὅτι ἀρχίζω νὰ τοῦ γίνωμαι βαρετή... Ὤ, τὸ κατάλαβα καλά! Θὰ φύγω, δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ μείνω ἐδῶ χωρὶς αὐτόν. Θὰ ἦταν ἀκόμη σκληρότερο παρὰ ἂν γύριζα στὸ Παρίσι, ὅπου εἶμαι συνηθισμένη νἆμαι μόνη μου... Ναί, φεύγω, μὲ συγχωρεῖτε ποὺ σᾶς ἐνώχλησα... Σᾶς παρακαλῶ μόνο νὰ φυλάξετε τὰ πράματά μου γιὰ ἕνα μῆνα, γιατὶ εἶμαι πολὺ κουρασμένη καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὰ πάρω πάλι πίσω σήμερα. Ἄλλως τε τὰ πράματα αὐτὰ τὰ εἶχα ἑτοιμάσει γι' αὐτὸν καὶ θὰ εἶνε σᾶν νὰ μένῃ ἔτσι ἐδῶ μέσα ἕνα κομματάκι ἀπ' τοὺς δυό μας...

Κι' ἐνῷ τὸ τραῖνο ξανάπαιρνε πρὸς τὸ Παρίσι μιὰ νέα ποὺ ἔκλαιγε τὶς χαμένες διακοπές της καὶ τὴν πεθαμένη εὐτυχία της, ἡ ἀγαθὴ κυρία Ντενί, σκουπίζοντας ἕνα δάκρυ κάτω ἀπ' τὰ γυαλιά της, ξεκρέμασε τὴν ἐπιγραφὴ γιὰ νὰ προσθέσῃ, μὲ χέρι ποὺ ἔτρεμε λίγο: «Ἐνοικιάζεται ἔπαυλις διὰ τὸν Σεπτέμβριον».

ΦΡΑΝΣΙΝΑ ΑΒΡΙΛ

ΚΛΑΚΕΤΕΣ
Παραδίδονται μαθήματα κατ' οἶκον
Γράψατε
Ε. ΓΙΑΜΑΛΗΝ
Μέγαρον Κιουσοπούλου, ὁδὸς Κρατίνου 11, ἀριθ. γραφείου 10α
Πληροφορίαι καθημερινῶς 12 — 1

Ὀμορφιὰ δὲν σημαίνει βάψιμο
● Ἐκείνη ἀντελήφθη ἀμέσως τί ἐννοοῦσε ὅταν τῆς εἶπε: «Δὲς ἐκεῖνα τὰ κακοβαμμένα χείλη!» Οἱ περισσότεροι ἄνδρες ἀπεχθάνονται τὸ ἀκαλαίσθητο βάψιμο. Νὰ γιατί τόσες γυναῖκες προτιμοῦν τὸ κραγιόνι ΤΑΝΤΖΗ. Δὲν σᾶς προσδίδει ἐκεῖνο τὸ «βαμμένο» ὕφος διότι δὲν εἶναι βαφή. Τὸ ΤΑΝΤΖΗ ἀναδεικνύει τὸ φυσικό σας χρῶμα... δίδει στὰ χείλη σας δροσερότητα, σᾶς κάνει πιὸ ἑλκυστική. Γιὰ ὅσες προτιμοῦν περισσότερο χρῶμα ἰδίως γιὰ τὸ βράδυ ὑπάρχει εἰδικὸ κραγιόνι ΤΑΝΤΖΗ.
ΑΦΤΙΑΧΤΑ: Χείλη δίχως κραγιόνι φαίνονται ξεθωριασμένα.
ΒΑΜΜΕΝΑ: Χείλη πασαλειμμένα μὲ βαφὴ φαίνονται ἄφυσικα.
TANGEE: Τονώνει τὸ φυσικὸ ρόδινο χρῶμα τῶν χειλέων σας.
Τὸ καλλίτερο Κραγιόνι τοῦ Κόσμου TANGEE Καταργεῖ τὸ «βαμμένο» ὕφος
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ: Β. Σ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΑΤΟΣ
ΟΜΗΡΟΥ 38 ● ΑΘΗΝΑΙ ● ΤΗΛ. 28.104

Αἰσθηματικὴ ἀλληλογραφία

Στὸν Κο Δ. Γρ., Θεσσαλονίκην,

Παραπονεῖσθε πῶς ἀπαντῶ πρῶτα στὴν γυναικεία ἀλληλογραφία, καὶ ἀναβάλλω «τὶς ἀνδρικὲς ἀπαντήσεις» στὰς ἑλληνικὰς καλένδας ἢ πετῶ τὰ γράμματα ποὺ ἀνήκουν στὸ ἰσχυρὸ φῦλον στὰ καλάθια τῶν ἀχρήστων. Δὲν ἔχετε δίκαιο. Ὁ τίτλος ὅμως τοῦ περιοδικοῦ «Γυναῖκα» δὲ δείχνει μιὰ μικρὴ προτίμησι στὸ ὡραῖο φῦλο ;

Σήμερα ὅμως ἀπαντῶ στὸ ὡραῖο σας γράμμα διεξοδικὰ γιὰ νὰ σᾶς ἐξιλεώσω λίγο καὶ ξανακερδίσω τὴ συμπάθειά σας, ποὺ ὅπως μοῦ λέτε στὸ δεύτερο γράμμα σας, κοντεύει νὰ σβύση ἐντελῶς. Ἔρχομαι στὸ θέμα μας : Ζητᾶτε τὴ γνώμη μου ἂν τὰ παλληκάρια πρέπει νὰ παντρεύωνται. Ὁ γάμος, εἶναι καὶ θἆναι μ' ὅλη τὴν ἐξέλιξη τῆς ἐποχῆς, ἡ κρισιμώτερη ἐποχὴ τῆς ζωῆς μας. Τὸ νὰ παντρεύεται ὅμως κανεὶς πολὺ νέος, εἶναι ἐπικίνδυνο. Πῶς εἶναι δυνατὸν ἕνα παιδὶ εἴκοσι χρόνων καὶ ἕνα κορίτσι δεκαεφτά, νὰ κάνουν ἕνα καλὸ σπίτι ; Δὲν ἔχουν οὔτε τὴν πεῖρα, οὔτε τὴν ἀνάλογη φρόνηση. Εἶναι δυὸ ἀνεύθυνα παιδιά, ποὺ παίζουν μὲ τὴ ζωή, καὶ ποὺ ἀσυναίσθητα καταστρέφουν τὴν οἰκογενειακὴ γαλήνη, γιατί παίρνουν τὸ γάμο σὰν παιχνίδι. Τὰ δυὸ νέα πρόσωπα ποὺ ἑνώνονται μὲ τὰ δεσμὰ τοῦ γάμου, δὲν ξέρουν τί θὰ πῆ συζυγικὴ πίστις, δὲν ἔχουν συναίσθησι τῶν καθηκόντων τους.

Ποιὸς θ' ἀπορήση ὕστερα ἅμα τὰ πράμματα γυρίσουν ἄσχημα ; Κανένας. Τὸ νέο κορίτσι ἐνθουσιάστηκε μὲ τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν τοῦ ἄνδρα ποὺ θὰ τοῦ πῆ δυὸ ὡραῖα λόγια, καὶ τὸ παλληκάρι μὲ τὴ σιλουέττα ἑνὸς νέου κοριτσιοῦ.

Πολλὲς φορὲς οἱ γονεῖς δημιουργοῦν αὐτὰ τὰ συνοικέσια, συνδυάζουν τὰ ὑλικὰ καὶ ἠθικὰ πλεονεκτήματα ποὺ φαντάζονται πῶς θὰ ἐξασφαλίσουν τὴν εὐτυχία τῶν παιδιῶν τους. Τὰ πολὺ νέα κορίτσια ἀποφασίζουν πολλὲς φορές, νὰ παντρευτοῦν μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν ζήλεια καὶ τὸ φθόνο τῶν φιλενάδων τους. Ἀλλ' αὐτὰ σᾶς τὰ λέγω, ὄχι γιὰ νὰ σᾶς ἀπογοητεύσω, ἀγαπητέ μου φίλε, ἀλλὰ νὰ σᾶς πῶ... πῶς ὁ ἄνδρας ποὺ θὰ παντρευτῆ καὶ ποὺ δὲν ἔκανε ἀκόμη τὴ στρατιωτική του θητεία, εἶναι προτιμότερο, παρὰ νὰ παντρευτῆ ἀμέσως στὰ εἴκοσί του χρόνια καὶ ν' ἀφήση τὴν γυναικούλα του ἐκτεθειμένη σὲ πολλοὺς κινδύνους, ἂν εἶναι νέα καὶ ὄμορφη, νὰ παντρευτῆ μετὰ τὴν ὑπηρεσία του στὸ στρατό. Ἂν ἀγαποῦσατε, ἀγαπητό μου παιδί, τὴν κοπέλλα ποὺ σᾶς προτείνουν, θὰ σᾶς ἔλεγα νὰ τὴν παντρευθῆτε πρὶν φύγετε γιὰ τὰ σύνορα. Ἀφοῦ ὅμως δὲν ὑπάρχει μεταξύ σας κανένα αἴσθημα, γιατί νὰ βιασθῆτε ἀπὸ τώρα νὰ δεσμεύσετε τὴν ἐλευθερία σας, καὶ τὴν ἐλευθερία τοῦ κοριτσιοῦ ποὺ σᾶς προτείνουν ; Ἀφοῦ κι' ἐκείνη εἶναι δέκα ἓξ χρόνων, γιατί οἱ γονεῖς της βιάζονται τόσο νὰ τὴν παντρέψουν ; Μοῦ ζητᾶτε νὰ σᾶς πῶ ἀπροκάλυπτα τὴ γνώμη μου καὶ θέλετε νὰ βασίσετε σ' αὐτὴν τὴν ἀπόφασί σας.

Σᾶς εὐχαριστῶ γι' αὐτὸ καὶ σᾶς λέω.

Μετὰ τὴ στρατιωτική σας θητεία, θἄχετε ἀποκτήσει τὴν ὡριμότητα τῆς σκέψεως, ποὺ χρειάζεται στὸν ἄνδρα γιὰ νὰ φτιάξη τὴ φωλιά του καὶ ἡ κοπέλλα τῶν δέκα ἓξ χρόνων, ποὺ θὰ σπουδάση περισσότερο, θ' ἀντιληφθῆ τὴ σοβαρότητα τῆς ζωῆς, θὰ καταλάβη πῶς ὁ γάμος δὲν εἶναι παιχνίδι.

Στὴ Μαρίνα Γ., Πειραιᾶ. — Μοῦ λέτε πῶς μόλις συμπληρώσετε τὰ δεκαοχτώ σας χρόνια, μιὰ ἀρρώστεια ἔπρεπε νὰ σᾶς συντρίψη τὴ ζωή, καὶ νὰ σᾶς κάνη κουρέλι. Ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ — λέτε — δὲν σᾶς ἄφησε νὰ τελειώσετε τὸ γυμνάσιο, ὅπου φοιτούσατε, καὶ ν' ἀκολουθήσετε τὶς σπουδές σας. Μοῦ γράφετε: Ὅλα μου τὰ ὄνειρα χάθηκαν, ἀγαπημένη αἰσθηματική μου φίλη. Πύρινες μαχαιριὲς βυθίζονται καθημερινὰ στὴν πονεμένη μου καρδιά... Πόσο θἄθελα νὰ βρεθῆ «ἕνας ἀπὸ μηχανῆς θεὸς» νὰ μὲ γλυτώση ἀπ' αὐτὸ τὸ μαρτύριο !! Κλαίγω, καταριέμαι τὴ Μοῖρα, ποὺ στὸν ἕνα χαρίζει ὅλα, κι' ἀπ' τὸν ἄλλον τὰ παίρνει. — Ζηλεύω τὶς φίλες μου ποὺ ἔχουν σιδερένια ὑγεία. Ἡ ἀγάπη ὀμορφαίνει τὰ νειᾶτα τους — ἡ εὐτυχία εἶναι κοντά τους — ἀπολαμβάνουν τὴ ζωή... Κι' ἐγὼ εἶμαι ἕνα συντρίμι, ποὺ ξεβράζουν τὰ κύματα.»

Δυστυχισμένη μου μικρούλα, μὴν ἀναλογίζεσθε τὸ μέλλον σας διαρκῶς καὶ μὴν τὸ βλέπετε τόσο σκοτεινό. Προσπαθῆστε νὰ μὴν εἶσαστε νευρική... οὔτε καὶ μελαγχολική. Δὲν πρέπει νὰ σκεπτώσαστε καὶ «πουθενὰ δὲ μπορεῖτε νὰ βρῆτε δροσιά, καὶ ποὺ τίποτα δὲν σᾶς τραβάει». Σκεφθῆτε πῶς εἶσαστε ἀνεξάρτητη ὑλικὰ καὶ σᾶς περιποιεῖται ἡ μαννούλα σας μὲ τὴν ἀγάπη... Μὴ θυμᾶστε οὔτε τὴν καταραμένη ἀρρώστεια ποὺ σᾶς κρατάει ἀκίνητη στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου. Ὕστερα ἀπ' τὴ θύελλα, ἀνατέλλουν ὄμορφες μέρες... Γιατὶ καὶ σεῖς δὲν θὰ γίνετε καλά ; Καὶ ὅμως γνωρίζω ἕνα κοριτσάκι ἄρρωστο, σὰν καὶ σᾶς, καρφωμένο στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου τρία ὁλόκληρα χρόνια, στὸ Ἀσκληπιεῖο τῆς Βούλας. Χάρις στὴ περιποιήσεις τῶν γιατρῶν καὶ τῶν ἀδελφῶν, τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ἀνέρρωσε. Ἔγινε ὅλως διόλου καλά, παντρεύθηκε καὶ τώρα τελευταῖα μοῦ ἀναγγέλλει, σ' ἕνα συγκινητικὸ γράμμα, πῶς ἔγινε μητέρα... Γιατί νὰ μὴ συμβῆ τὸ ἴδιο καὶ σὲ σᾶς, γλυκειά μου φίλη ! Μὴ σκέπτεσθε τὴν ἀρρώστεια σας, ἀκολουθῆτε τὴν θεραπεία ... καὶ ἀσφαλῶς θὰ γίνετε γρήγορα καλά... ὅταν ἔχετε τὴν πεποίθησι πῶς θὰ γίνετε καλά.

Ι. Σ. Μ. Ἐνταῦθα. — Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ θερμὰ λόγια σας... Ὑπάρχει βέβαια τρόπος νὰ βρῆ μιὰ γυναῖκα ἕνα ἄνδρα μὲ ἐξαιρετικὸν πραγματικῶς χαρακτῆρα, ἀλλὰ ἀκλόνητον εἰς τὰς πεποιθήσεις του, ὅτι ἡ πεποίθησίς του ἐπὶ ἑνὸς ἢ ἄλλου ζητήματος συμβαίνει νὰ μὴν εἶναι ἀκριβὴς — νὰ τὴν κάνη νὰ αἰσθανθῆ τὴν ἀνακρίβεια ἢ τὸ λάθος του καὶ νὰ τὸ παραδεχθῆ... Ἡ γυναῖκα ὅμως αὐτή, ἀγαπητή μου φίλη, πρέπει νὰ εἶναι εἰλικρινὴς καὶ σιγὰ-σιγὰ νὰ κατορθώση νὰ κερδίση τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ συντρόφου της. Τότε χωρὶς νὰ θελήση νὰ τοῦ ἐπιβάλλη τὴν ἴδια της γνώμη, θὰ κατορθώση «μὲ τρόπο» νὰ τὸν πείση νὰ ἐξετάση τὸ ζήτημα καὶ ἀπὸ ἄλλη πλευρά...

Κι' ὁ τρόπος αὐτὸς εἶναι τὰ πειστικά της ἐπιχειρήματα, ποὺ θὰ τοῦ ὑποδείξη δίχως πεῖσμα καὶ προκατάληψι. Εἶναι ἀδύνατο, κατὰ τὴ γνώμη μου, μιὰ γυναῖκα εἰλικρινὴς καὶ καλή, νὰ μὴν κατορθώση, ὅταν τὸ θελήση... νὰ ἐπηρεάση τὸν σύντροφό της... Θὰ τὸν πείση ἀσφαλῶς μὲ τὴν εἰλικρίνειά της καὶ τὰ ἐπιχειρήματά της, ἂν εἶναι σωστά. Καὶ ἂν δὲν τὸ ὁμολογήση ἀπὸ ἀνδρικὸ ἐγωϊσμό, θὰ τὸ παραδεχθῆ ἐνδομύχως. Εἶμαι βεβαία... Εἶναι κι' αὐτὸ μιὰ ἱκανοποίησι γιὰ τὴ γυναῖκα.

Στὴ μαθήτρια τοῦ Γυμνασίου, Ἐνταῦθα. — Στὴ στήλη αὐτή, κοριτσάκι μου, δὲν θ' ἀκοῦστε παρὰ τὴν ἀλήθεια, καὶ ἴσως καμμιὰ φορὰ σᾶς εἶναι δυσάρεστη. Σᾶς συμβουλεύω νὰ εἶσθε πολὺ ἐπιφυλακτικὴ καὶ νὰ μὴν ἐκτίθεσθε μὲ νέους. Αὐτὸ θὰ σᾶς βλάψη ἠθικὰ καὶ θὰ χάσετε ἴσως καμμιὰ καλὴ τύχη. Τὰ παλληκάρια πολλὲς φορὲς φλερτάρουν μὲ τὰ κορίτσια γιὰ νὰ περάσουν τὴν ὥρα τους, μιὰ κοπέλλα ὅμως χάνει τὴν ὑπόληψί της, δυσφημίζεται στὴν κοινωνία. Εἶμαι εὐχαριστημένη, γιατί στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς σας ἀναγνωρίζετε πῶς δὲν πρέπει νὰ χάνετε τὴν ἀξιοπρέπειά σας ἄδικα. Χαίρομαι ἰδιαιτέρως γι' αὐτό. Εἶσθε πολὺ μικρὸ κοριτσάκι καὶ ἄπειρη γιὰ τὴν ζωή. Ὅταν μεγαλώσετε περισσότερο, θὰ τὴν δῆτε μ' ἄλλα μάτια... Πιστέψτε με.

Λή — ης, Λάρισαν. — Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ θερμά σας συγχαρητήρια. Εἶμαι καὶ ἐγὼ βεβαία «πῶς εἰλικρινεῖς καὶ μετρημένες ἀπαντήσεις» ἐξυπηρετοῦν τὶς ἀναγνώστριες τῆς «Γυναίκας», ποὺ καταφεύγουν σὲ μένα. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ φλὲρτ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνα, ἀγαπητή μου φίλη, καὶ σᾶς συμβουλεύω νὰ τ' ἀποφύγετε, ὅσον μπορεῖτε. Μὴ σχετίζεσθε μὲ φίλες ὑπόπτου διαγωγῆς, γιατί θὰ δυσφημισθῆτε καὶ σεῖς. Μία γαλλικὴ παροιμία μᾶς λέγει: «Πές μου ποιὸν συναναστρέφεσαι... νὰ σοῦ πῶ ποιὸς εἶσαι». Εἶναι καὶ σωστή!! Τὴ συμβουλὴ ποὺ σᾶς δίνω εἶναι ν' ἀποφύγετε μὲ κάθε τρόπο «αὐτὴ τὴ σχέση», γιατί δὲ θὰ προκύψη τίποτε καλὸ γιὰ σᾶς...

Στὴ μικρὴ Ἀννοῦσκα, Ἐνταῦθα. — Μοῦ λέτε πῶς εἶμαι μιὰ φίλη χάρτινη, ἄψυχη... ἀλλὰ καὶ τὸ χάρτινο στόμα μου λέγει πολλὲς ἀλήθειες... Ἡ μουσικὴ μόρφωσις εἶναι ἀπαραίτητη, ἀγαπητή μου φίλη. Καὶ ἂν ἀκόμα δὲν γίνετε καλλιτέχνις, θὰ νοιώσετε καὶ θ' ἀγαπήσετε τὶς μόδες τῆς μουσικῆς, θὰ καταλάβετε τὶς συνθέσεις της, θὰ τὶς ἀγαπήσετε. Μοῦ ρωτᾶτε, ἂν ἡ προῖκα εἶναι ἀνώτερη ἢ ἔχει μεγαλείτερη πέρασι στὴ ζωή, ἀπὸ τὴν μόρφωσι, ἢ ἂν ἡ ὠμορφιὰ μόνο φτάνη γιὰ νὰ κάνη ἕνα κορίτσι ἑλκυστικό ; Ἡ γνώμη μου εἶναι πῶς ἕνα κορίτσι πρέπει νὰ μορφωθῆ γερά, γιὰ ν' ἀντιμετωπίση τὴν πάλη τῆς ζωῆς. Ἡ ὠμορφιὰ εἶναι σὰν ἐφήμερη, καὶ ἡ προῖκα χάνεται. Καὶ τότε τί μένει ; Μόνον ἡ γερὴ μόρφωσι καὶ ὁ καταρτισμὸς τοῦ κοριτσιοῦ στὴν πάλη τῆς ζωῆς.

DIANA

Οἱ ἄλλες ἀπαντήσεις μου μὲ τὴ σειρὰ στὸ ἑπόμενο φύλλο τῆς «Γυναίκας».

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΑΣ

ΜΑΡΜΕΛΑΔΕΣ ΚΑΙ ΖΕΛΑΤΙΝΕΣ ΦΡΟΥΤΩΝ

Ἄρθρον τῆς Δίδος Ὀλυμπίας Π. Κοκκέβη, Γεωπόνου καὶ Χημικοῦ, Καθηγητρίας τῆς Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς καὶ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἀρσακείου Ψυχικοῦ.

ΤΑ ΦΡΟΥΤΑ εἶνε μεταξὺ τῶν δώρων τὰ ὁποῖα ἡ φύσις μᾶς προσφέρει μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἐλευθερίαν καὶ ὑπὸ μορφὰς ἐπαγωγικὰς καὶ ἑλκυστικὰς εἴτε διὰ τὴν ὄψιν, εἴτε διὰ τὸ ἄρωμα, εἴτε διὰ τὴν γεῦσιν των. Ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο ὅτι τὰ φροῦτα ἦσαν εἶδος πολυτελείας καὶ εἶδος κοσμητικὸν καὶ περιττόν, ἀκόμη καὶ διὰ τὴν τράπεζαν τοῦ πλουσίου. Τοὐναντίον ἀξίζουν νὰ θεωρῶνται ὡς ἀληθὴς τροφή, ἡ ὁποία εἰς πολλὰς περιστάσεις δύναται νὰ διατηρήση τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη τὸ πρόβλημα τῆς διατροφῆς ὑπῆρξεν ἐνδιαφέρον καὶ σπουδαιότερον ἀντικείμενον πειραματικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σπουδῶν καὶ ἐξήγειρεν πολλὰς συζητήσεις διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ τρόπου καὶ τῆς λεγομένης διατροφῆς. Οὕτω ἀφοῦ ἐγκατελείφθησαν πολλαὶ προκαταλείψεις καὶ ἐδιορθώθησαν ἄπειρα πράγματα, τὰ φροῦτα ἔφθασαν εἰς τὴν πρωτίστην θέσιν ὄχι μόνον ἀπὸ ἀπόψεως διατροφῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς θεραπευτικῆς ἀκόμη πλευρᾶς, χάρις εἰς τὰ παραγόμενα ἀπὸ αὐτὰ προϊόντα καὶ διὰ τὰ ἐνεργητικὰ στοιχεῖα ποὺ ἐξάγονται ἀπ' αὐτά, εἴτε ὡς φάρμακα αὐτὰ καθ' ἑαυτά, εἴτε ὡς προσθήκη εἰς ἄλλα φάρμακα. Καθημερινῶς παρατηρεῖται μεγαλυτέρα αὔξησις τῆς ἀξίας τῶν φρούτων, μὲ τὰ ὁποῖα παρασκευάζονται διαφόρων εἰδῶν βιομηχανικὰ παρασκευάσματα ἐπὶ μεγίστη ὠφελείᾳ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, μειουμένης τῆς εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν, μία ἀπὸ τὰς καλυτέρας χρησιμοποιήσεις τῶν φρούτων εἶναι ἡ διατήρησις αὐτῶν, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ἀποφεύγομεν τὴν ἀλλοίωσίν των ἐνῷ συγχρόνως καρπούμεθα τὰ πλεονεκτήματα τῶν φρούτων καὶ πέραν τῆς ἐποχῆς τῆς ὡριμάνσεώς των.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων τρόπων διατηρήσεως τῶν φρούτων, ἀναμφιβόλως τὴν πρώτην θέσιν καταλαμβάνουν τὰ παρασκευάσματα, τὰ ὁποῖα γίνονται μετ' αὐτῶν καὶ τῆς ζαχάρεως.

Αἱ διατηρητικαὶ ἰδιότητες τῶν συγκεντρωμένων ζαχαρωδῶν οὐσιῶν ἦσαν γνωσταὶ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Ἀρχαῖοι συγγραφεῖς συνίστων τὴν ἀνάμιξιν τῶν σταφυλῶν καὶ τῶν μήλων ἐντὸς πετμεζίου. Ἄλλοι συγγραφεῖς συνίστων τὴν ἀνάμιξιν ἀπιδίων, σόρτων (κ. κουδούμαλα) καὶ ἐλαιῶν καὶ ἀνέφερον ὅτι δύνανται νὰ διατηρηθοῦν ἐντὸς μέλιτος μῆλα καὶ κυδώνια. Ἄλλοι ἐπίσης συνεβούλευον ὅτι δύνανται νὰ διατηρηθοῦν ἐντὸς μέλιτος κυδώνια, ροδάκινα, μέσπηλα καὶ καρύδια.

Αἱ μαρμελάδαι παρασκευάζονται μὲ φροῦτα πολτοποιημένα ἢ τεμαχισμένα εἰς μικρότατα τεμάχια, ἀναμεμιγμένα μὲ ζάχαριν ἢ σιρόπιον ζαχάρεως εἰς ποσότητα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἄφθονον, ἀλλὰ πάντοτε τόσην, ὥστε νὰ φθάσωμεν εἰς ἀξιοσημείωτον βαθμὸν συγκεντρώσεως.

Ἡ λέξις μαρμελάδα προέρχεται ἀπὸ τὴν πορτογαλικὴν marmelada' ἡ ὁποία σημαίνει ζελατίναν κυδωνίων (μπελτὲ ἀπὸ κυδώνια), ἡ λέξις δὲ marmelo σημαίνει κυδώνια. Ἡ πρώτη αὐτὴ σημασία ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπεξετάθη καὶ τώρα χρησιμοποιεῖται δι' ὅλας τὰς κονσέρβας τῶν φρούτων.

Οἱ Ἄγγλοι λέγουν jam τὴν μαρμελάδαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὰ φροῦτα εἶναι ἀκέραια ἢ εἰς τεμάχια καλῶς χωριζόμενα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διατηροῦν τὴν ἀρχικὴν στερεότητα, ἐνῷ μὲ τὴν λέξιν marmelade ἐννοοῦν μόνον τὴν μαρμελάδα τῶν πορτοκαλλίων.

Ἡ γαλλικὴ λέξις confiture (ζαχαρόπηκτον) σημαίνει εἰδικῶς μίαν διάμεσον κατάστασιν μεταξὺ τοῦ jam καὶ τῆς ἀληθοῦς μαρμελάδας ἐνῷ μὲ τὴν λέξιν purée ἐννοοῦν μιὰ μαρμελάδα ἐλάχιστα βρασμένην, οὕτως ὥστε νὰ διατηρῆ κατὰ μέγα μέρος τὸ φυσικὸν ἄρωμα τῶν φρούτων. Δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν ἐπίσης τὴν μαρμελάδα μὲ τὴν compote τῶν Γάλλων καὶ τῶν Γερμανῶν, ἡ ὁποία εἶναι φροῦτα βρασμένα ἐντὸς σιροπίου ζαχάρεως καὶ ἀρωματισθέντα μὲ φλοιὸν λεμονίου, κανέλλας κτλ.

Ὅλα τὰ φροῦτα δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν κατασκευὴν μαρμελάδων, ἀλλὰ τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶναι τὰ μῆλα, τὰ βερύκοκα, οἱ φράουλες, τὰ φραγκοστάφυλα, τὰ κεράσια, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ εἶναι φρεσκότατα καὶ ὄχι πολὺ ὥριμα. Ζεματίζονται μὲ θερμὸν ὕδωρ καὶ κατόπιν χωρίζονται ταχέως οἱ μίσχοι, φλοιὸς καὶ σπόρος. Ἡ σὰρξ καὶ ὁ χυμὸς βράζονται εἰς εἰδικὰ μαγειρικὰ σκεύη (τὰ καταλληλότερα εἶναι τὰ χάλκινα, τὰ μὴ ἐπικασσιτερωμένα, ἀρκεῖ νὰ μὴ μένουν τὰ φροῦτα καὶ κρυώσουν ἐντὸς αὐτῶν). Τὰ ἀγγεῖα ταῦτα μένουν ἀσκεπῆ, διὰ νὰ βράση ἡ μαρμελάδα ὅσο τὸ δυνατὸν ταχύτερα καὶ διὰ νὰ μὴν ἀλλοιωθῆ τὸ χρῶμα καὶ χαθῆ τὸ φυσικὸν ἄρωμα τῶν φρούτων. Ἡ ποσότης τῆς ζαχάρεως — ἡ ὁποία πρέπει νὰ προστεθῆ ὅσο τὸ δυνατὸν βραδύτερον — ποικίλλει ἀναλόγως τῶν φρούτων, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῆ τὰ 50% τοῦ βάρους τῆς σαρκός. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ βρασμοῦ δὲν πρέπει νὰ χύνεται ἡ μαρμελάδα ἀμέσως εἰς τὰ δοχεῖα ὅπου θὰ φυλαχθῆ, ἀλλὰ πρέπει νὰ μείνη νὰ κρυώση βραδέως. Διὰ ν' ἀντιληφθῶμεν ὅτι ἡ μαρμελάδα εἶναι ἑτοίμη, ρίπτομεν μίαν σταγόνα ἐξ αὐτῆς εἰς ἓν ποτήριον ὕδατος, (ὁπότε δὲν διαλύεται αὕτη ἐὰν εἶναι ἑτοίμη ἤ, ἐπίσης, μέρος αὐτῆς τεθὲν ἐπὶ ἑνὸς πιάτου δὲν ἁπλοῦται, ἢ ἀκόμη, ἐὰν λάβωμεν διὰ τῶν δύο δακτύλων μέρος καὶ τὸ τραβήξωμεν σχηματίζει κλωστήν).

Αἱ ζελατῖναι (μπελτὲς) τοὐναντίον παρασκευάζονται μόνον μὲ τὸν χυμὸν τῶν φρούτων, βράζοντες αὐτὸν μὲ ζάχαρην — καμμιὰ φορὰ καὶ χωρὶς ζάχαρη, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν περιεκτικότητα τοῦ χυμοῦ εἰς πυκτικὰς οὐσίας — μέχρις ὅτου φθάση εἰς μίαν ὡρισμένην συγκέντρωσιν, εἰς τρόπον ὥστε ψυχόμενος ν' ἀποβαίνη συνεκτικότητος μαλακῆς καὶ τρεμοειδοῦς. Τὰ φροῦτα τὰ ὁποῖα θέλομεν νὰ χρησιμοποιήσωμεν διὰ τὴν παρασκευὴν ζελατίνας, δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνουν ἕνα ὡρισμένον βαθμὸν ὡριμάνσεως, μάλιστα τὰ περισσότερον ἄωρα εἶναι τὰ καταλληλότερα διὰ νὰ δώσουν ζελατίναν. Φυσικὰ διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ζελατίνας μὲ γεῦσιν καὶ ἄρωμα, πρέπει νὰ χρησιμοποιήσωμεν καρποὺς καλῶς ἀνεπτυγμένους.

Τὰ φροῦτα τίθενται μὲ ἐλάχιστον ὕδωρ εἰς ἀγγεῖα πήλινα ἢ σιδηρᾶ ἐσμαλτωμένα (emaillées) νὰ βράσουν, χωρὶς νὰ τοὺς ἀφαιρεθῆ ὁ φλοιός, ἀλλὰ ἁπλῶς τεμαχισμένα. Ὅταν βράσουν τὰ ρίπτομεν ἐνῷ ἀκόμη εἶναι ζέοντα ἐπάνω εἰς ἓν λεπτὸν καὶ πολὺ πυκνὸν τρυπητὸν συλλέγοντες κάτωθεν τὸ ὑγρόν, τὸ ὁποῖον ρέει. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν περίπου ἐπαναφέρομεν τὴν σάρκα εἰς τὴν πυρὰν μὲ ὀλίγον ὕδωρ, ἀφίνοντες αὐτὴν νὰ βράση καὶ τὴν ἐπαναθέτομεν ἐπὶ τοῦ τρυπητοῦ νὰ στραγγίση χωρὶς νὰ τὴν πιέσωμεν διόλου, εἰ δ' ἄλλως μέρος τῆς σαρκὸς ἀναμιγνύεται μὲ τὸν χυμὸν καὶ ἡ ζελατίνα δὲν θὰ εἶναι πλέον διαυγής. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐπαναλαμβάνεται μέχρις ὅτου δὲν ἐπιτυγχάνεται πλέον χυμὸς κατάλληλος διὰ ζελατίναν. Ὁ παραχθεὶς χυμὸς ἐπαναφέρεται εἰς τὴν πυρὰν καὶ ἀφοῦ θερμανθῆ προσθέτομεν τὴν ζάχαρην καὶ τὸν ἀφήνομεν νὰ βράση ἰσχυρῶς, μέχρι συγκεντρώσεώς του. Ἡ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀναλογία τῆς ζαχάρεως ποικίλλει μὲ τὰ φροῦτα. Ἐὰν προσθέσωμεν πολλὴν ζάχαρην ἡ ζελατίνα πήγνυται κακῶς καὶ καθίσταται πολὺ πυκνὴ καὶ σιροποειδής. Γενικῶς ὑπολογίζεται ὅτι ἡ προσθήκη ζαχάρεως δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνη τὸ βάρος τοῦ παραχθέντος χυμοῦ.

Ἡ ζελατίνα εἶναι ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον τῆς συγκεντρώσεως ἐὰν ἀφήσωμεν νὰ πέση μία σταγὼν χυμοῦ ἐπάνω εἰς ἕνα πιάτο, γλυστρᾷ χωρὶς νὰ λερώνη τὸ πιάτο ἢ ἀκόμη ἐὰν τὴν ἀφήσωμεν νὰ πέση ἐπάνω εἰς φύλλον χάρτου ἀποσπᾶται τοῦ χάρτου.

Ἡ ζελατίνα χύνεται βραστὴ ἐντὸς δοχείων καθαρῶν καὶ ἀποστειρωμένων καὶ ἀφοῦ κρυώση καλύπτεται μὲ χάρτην parcheminé (λαδόχαρτον) βρεγμένον μὲ οἰνόπνευμα ἢ κονιάκ.

Παρασκευάζονται εἰδικῶς ζελατῖναι ἀπὸ φραγκοστάφυλα, κεράσια, κυδώνια, φράουλες, μῆλα, πορτοκάλλια καὶ λεμόνια.

ΟΛΥΜΠΙΑ Π. ΚΟΚΚΕΒΗ

ΟΣΟΙ ΥΠΟΦΕΡΕΤΕ ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΣΑΣ
ΠΛΑΤΥΠΟΔΙΑΝ. ΚΑΛΟΥΣ, ΣΚΛΗΡΥΝΣΕΙΣ, ΚΟΤΣΙΑ
καὶ λοιπὰς ἀνωμαλίας τῶν ποδιῶν.
Τὸ Φαρμακεῖον μας, ἀντιπροσωπεῦον τὸν μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον Οἶκον Scholl, ἵδρυσε τμῆμα Chiropodie ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπίβλεψιν ξένου εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου ἐκ Λονδίνου μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐξαρτήματα τοῦ Οἴκου Scholl εἰς τιμὰς λογικάς. ΚΑΘΕ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΔΩΡΕΑΝ.
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΟΜΟΝΟΙΑ — ΑΘΗΝΑΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑΤΕ ΤΗΝ ΩΡΑ ΣΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ. 14

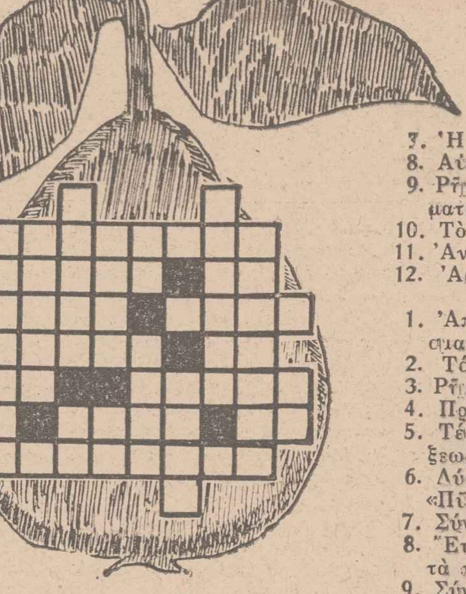

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ
1. Νῆσος Ἰονίου Πελάγους.
2. Τόπος ἀγοραπωλησίας.
3. Δύο γράμματα τῆς λέξεως «χλόη».
4. Ἀπὸ αὐτὸν ἐπλάσθη ὁ Ἀδάμ.
5. Τόπος ἐνδόξου ναυμαχίας τοῦ στόλου μας κατὰ τὸ 1912.
6. Τὸ φέρουν οἱ γυναῖκες.
7. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.
8. Αὐτὴν δείχνει τὸ ὡρολόγι.
9. Ρῆμα, συναφὲς μὲ τὰ κοσμήματα.
10. Τὸ μὴ στενόν.
11. Ἀναφορικὴ ἀντωνυμ (ἀρσ.).
12. Ἀρχαῖος φιλόσοφος.

ΚΑΘΕΤΩΣ
1. Ἀπαραίτητος εἰς τὰ γλυκύσματα.
2. Τόπος ἀγοραπωλησίας.
3. Ρῆμα, σχετικὸν μὲ τὰ αὐτιά.
4. Πρόθεσις.
5. Τέσσαρα γράμματα τῆς λέξεως «Μυρσίνη».
6. Δύο γράμματα τῆς λέξεως «Πῦρ».
7. Σύνδεσμος (τελ.)
8. Ἔτσι λέγονται τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τοῦ ἀνθρώπου.
9. Σύνδεσμος (ἀρν.)
10. Ἐπίθετον θηλ. (Αἰτ. πληθ.).
11. Ἐθνικὸς ποιητής.
12. Σύνδεσμος.

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 13

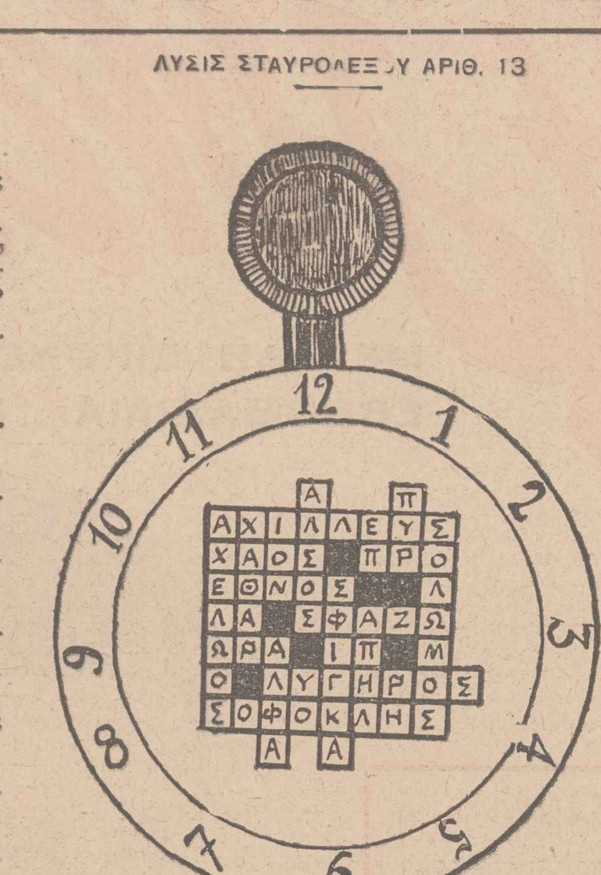

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ ΑΡΙΘ. 12

	5		40			10		Ἔθνος
1				10		8		Ἀρχαῖος ρήτωρ
	5		50		4			Κύριον ὄνομα
1	10				30			Ἀρχαῖος τραγῳδός
		50		10			8	Ἱστορικὴ σύζυγος σοφοῦ
		30			4		1	Νῆσος Ἀγγλίας
1		3			10			Πόλις Ἀφρικῆς
	1		4			10		Νῆσος Ἰταλίας

Ἀντικαταστήσατε τοὺς ἀριθμοὺς μὲ ἀντίστοιχα γράμματα τοῦ Ἀλφαβήτου. Συμπληρώσατε τὰ κενὰ τετραγωνίδια μὲ ἀνάλογα γράμματα, οὕτως ὥστε ν' ἀποτελεσθῆ ἡ ἀνταποκρινομένη λέξις πρὸς τὴν ἔναντι λύσιν.

Τὰ γράμματα τῆς πρώτης καθέτου γραμμῆς ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα μεγάλου ἀστερισμοῦ.

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ ΤΗ ΜΝΗΜΗ ΣΑΣ

Ο ΕΥΚΟΛΩΤΕΡΟΣ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

Θέλετε νὰ δοκιμάσετε τὴ μνήμη σας; Ἰδοὺ ἕνας πρωτότυπος τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖο μπορεῖτε νὰ κάμετε εὐκολώτατα μὲ τὸ μυαλό σας, χωρὶς χαρτὶ καὶ μὲ μολύβι, ἕναν πολλαπλασιασμὸν μὲ δυὸ ψηφία :

Ἄς ὑποθέσουμε τὸ 17 μὲ τὸ 14. Προσθέτουμε τὸν ἕναν ἀπὸ τοὺς δυὸ ἀριθμοὺς μὲ τὶς μονάδες τοῦ ἄλλου. Δηλαδὴ 17 + 4 = 21. Πολλαπλασιάζουμε μὲ τὸ 10, δηλαδὴ προσθέτουμε ἕνα μηδενικό, κ' ἔχουμε 210. Σ' αὐτὸν τὸν ἀριθμὸ προσθέτουμε ἔπειτα τὸ πολλαπλάσιον τῶν δύο μονάδων, δηλαδὴ 4 ἐπὶ 7 = 28. Καὶ ἔχομε 210 + 28 = 238, τὸν σωστὸ δηλαδὴ πολλαπλασιασμὸ τοῦ 17 μὲ τὸ 14.

ΛΥΣΙΣ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ΑΡΙΘ. 11

Σ	Ω	Κ	Ρ	Α	Τ	Η	Σ
Ο	Λ	Υ	Μ	Π	Ι	Α	Σ
Φ	Ι	Λ	Ι	Π	Π	Ο	Σ
Ο	Υ	Ρ	Α	Ν	Ι	Ο	Ν
Κ	Α	Λ	Υ	Μ	Ν	Ο	Σ
Λ	Ε	Υ	Κ	Ω	Σ	Ι	Α
Η	Ρ	Ο	Δ	Ο	Τ	Ο	Σ
Σ	Α	Β	Β	Α	Τ	Ο	Ν

Ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν ἀστέρων τῆς ὀθόνης

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 7ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

γρηγορώτερο. Τὴν γνωρίζει ὅλος ὁ κόσμος. Ἐμπορεύεται τὰ πάντα: Ναρκωτικά, λαθρεμπόριον, γυναῖκες, κάμνει κατασκοπείαν, ὅ,τι θέλετε. Μὴ μείνετε μαζί της, γιατὶ εἶσθε κατεστραμμένη. Ἡ μεγαλύτερη χαρὰ τῆς ζωῆς της εἶναι νὰ καταστρέφη, νὰ σπείρη γύρω της τὸν ὄλεθρο!... Ἐὰν ἔχετε ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν μου, πάρτε τὴν διεύθυνσί μου.

Μέσα εἰς τὸ ἀμάξι ποὺ μᾶς ξανάφερνε πίσω εἰς τὴν «Ἀλάμπρα» ἤμουν καθισμένη σὲ κάποια ἀπόστασι ἀπὸ αὐτήν. Τὰ λόγια τῆς Ἔδιθ Μέρα στριφογύριζαν στὸ μυαλό μου. Καὶ ὅμως ἀρκοῦσε νὰ μὲ κυττάξη λίγο ἡ Μάρθα καὶ νὰ μοῦ προσφέρη ἕνα ἀπὸ τὰ βαρειὰ ἐκεῖνα σιγαρέττα της γιὰ νὰ ξαναβρεθῶ ὑποτεταγμένη εἰς τὴν θέλησίν της. Μὲ ἐπλησίασε καὶ μοῦ ἐχάϊδευσε τὰ μαλλιά:

— Ἀπόψε, ὡραία μου, θὰ γνωρίσης μιὰ ἀπόλαυσι ποὺ δὲν τὴν ὑποπτεύεσαι κἄν. Θὰ πᾶμε σ' ἕνα σπίτι λίγο ἔξω ἀπὸ τὸ Βερολίνον, σ' ἕνα θαυμάσιο σπιτάκι, ὅπου τὸ κάθε τι ἐκεῖ μέσα ἀποπνέει τὸ ἄρωμα μιᾶς οὐράνιας εὐδαιμονίας. Ἐκεῖ, ἀγαπητή μικρούλα, θὰ γνωρίσης τὸν Παράδεισο, τοῦ ὁποίου εἶσαι ἀξία... Θὰ ἔλθω νὰ σὲ πάρω εἰς τὰς πέντε ἀκριβῶς.

Ὅταν ἀπεσπάσθην ἀπὸ τὴν γοητείαν της καὶ ἔμεινα μόνη, ξαναθυμήθηκα τὰ λόγια τῆς Ἔδιθ Μέρα.

— Θὰ φύγω ἀπὸ αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖον πρὶν ἀπὸ τὰς πέντε, διελογίσθην.

Μὲ τὴν ἀπόφασι αὐτὴ σταθερὰ παρμένη, κοιμήθηκα καὶ ξύπνησα στὶς τέσσερες. Τὰ γεγονότα ὅλης τῆς νύκτας καὶ ἰδίως ἡ θανάσιμη ἀγωνία ποὺ ἐδοκίμασα στὸ στούντιο, ὅταν λίγο ἔλειψε νὰ καταρρεύσουν γιὰ πάντα ὅλα τὰ καλλιτεχνικά μου ὄνειρα, ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν νοῦ μου. Ἄρχισα νὰ ντύνωμαι γιὰ νὰ φύγω, ἀλλὰ τὰ χέρια μου δὲν ἐκινοῦντο, σὰν κάτι νὰ μὲ κρατοῦσε δεμένην εἰς τὸ ξενοδοχεῖον αὐτό. Εἰς τὶς τεσσερεσήμισυ δὲν εἶχα δέσει οὔτε μιὰ βαλίτσα μου. Εἰς τὰς πέντε παρὰ τέταρτο ἤμουν ἀκόμη τελείως ἀπροετοίμαστη γιὰ νὰ ἐγκαταλείψω τὸ ξενοδοχεῖον. Τὸ μυαλό μου κτυποῦσε δυνατὰ καὶ ἐνῷ ἀνεγνώριζα τὸ πόσο εἶχε δίκαιον ἡ Ἔδιθ ὅταν μὲ συνεβούλευε νὰ ἀπαλλαγῶ τὸ ταχύτερον ἀπὸ τὴν Μάρθαν, εἰς τὴν μνήμη μου ἀνέβαιναν διαρκῶς αὐτὰ τὰ λόγια:

— Ἀπόψε θὰ γνωρίσης τὸν Παράδεισο, τοῦ ὁποίου εἶσαι ἀξία!...

Εἰς τὰς πέντε ἀκριβῶς ἤμουν ἐκεῖ συντετριμμένη, ἐξουθενωμένη, ἀπελπισμένη, πρόθυμη νὰ παραδοθῶ ἄνευ ὅρων εἰς τὴν Μάρθαν καὶ νὰ τὴν ἀφήσω νὰ μὲ ὁδηγήση εἰς τὸν ὑπεσχημένον Παράδεισον.

Ἐκτύπησε πέντε, πέντε καὶ μισή, ἔξη, ἐξήμιση, ἑπτὰ καὶ ἡ Μάρθα δὲν φάνηκε. Περίεργη, ἐπῆρα τὸ τηλέφωνο καὶ ἐζήτησα πληροφορίες ἀπὸ τὸν θυρωρόν.

— Ἡ κυρία κόμησσα, μοῦ εἶπε ὁ θυρωρός, ἀνεχώρησεν αἰφνιδίως...

— Ἀδύνατον. Ποιὰ ὥρα;

— Τὸ μεσημέρι, δεσποινίς. Καὶ μεταξύ μας, σᾶς λέγω ὅτι ἔκαμε πολὺ καλά. Ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψι κάποιου ἀστυνομικοῦ καὶ ἔκρινε φρόνιμο νὰ μὴν ἐπιμείνη...

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης καὶ μόνον ᾐσθάνθην τὸν ἑαυτόν μου τελείως ἐλευθερωμένον. Μοῦ φάνηκε ὅτι ἕνα σχοινὶ ποὺ ἔσφιγγε τὸν λαιμό μου δυνατὰ γιὰ νὰ μὲ πνίξη, ἔσπασε ξαφνικά. Εἶχα γιὰ λίγες στιγμὲς μιὰ νευρικὴ ταραχή, ἔκλαυσα λίγο καὶ κατόπιν ξαναβρῆκα τὸν παλῃὸ ἑαυτό μου.

Θέλετε ἄλλη καλύτερη ἐξομολόγησί μου ἀπὸ αὐτήν ;

ΝΤΑΝΙΕΛ ΝΤΑΡΡΙΕ

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ — ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ — ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 21ης ΣΕΛΙΔΟΣ]

Θεὸ νὰ τῆς ξαναδώση τὸν ἀγαπημένο της... Κάτι βήματα ἀκούονται τώρα στὴν πόρτα. Ἡ Μανὸν στρέφει τὸ κεφάλι της καὶ βλέπει τὸν ντὲ Γκριὲ ποὺ ἐκλεπτυσμένος ἀπὸ τὴ μελέτη καὶ τὶς προσευχὲς ἔχει ἕνα ἀκατανίκητο θέλγητρο. Ἡ Μανὸν στὴ θέα του τρέχει πρὸς αὐτὸν μὲ τὸ πρόσωπο γεμάτο δάκρυα καὶ ἱκεσία. Ὁ ντὲ Γκριὲ δοσμένος ἤδη περισσότερο στὰ ὑπερκόσμια παρὰ στὰ ἐπίγεια, δὲν θέλει ν' ἀκούση τίποτε. Θὰ γίνη μοναχός. Ἀλλὰ ἡ Μανὸν δὲν ὑποχωρεῖ. Παρακαλεῖ, ἱκετεύει, σέρνεται στὰ πόδια του. Ἡ καρδιὰ τοῦ νεαροῦ ἱππότου λυγίζει, οἱ δύο ἐρασταὶ ἀγκαλιάζονται καὶ ἕνα μακρό, γεμάτο πάθος φιλί, ξανασυνδέει τὴν ἀγάπη τους...

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ...

Ἡ ζωή, τὰ κέντρα τῶν διασκεδάσεων, τὸ δάσος τῆς Βουλώνης, ξαναβλέπουν τοὺς δύο ἐραστὰς πιὸ ἑνωμένους καὶ πιὸ ἀγαπημένους ἀπὸ ποτέ. Ὁ ντὲ Γκριὲ ἐξοδεύει ἀλύπητα ὅ,τι ἀποσπᾷ ἀπὸ τὸν πατέρα του, μὰ ἡ σπάταλη ζωὴ στὴν ὁποίαν ρέπει ἀπὸ τὴ φύσι της, ἡ Μανόν, θέλει λεπτά, πολλὰ λεπτά. Ἡ Μανὸν ἀγαπᾷ τὸν ντὲ Γκριὲ μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς της, ἀλλὰ θέλει ἡ ζωὴ νὰ κυλάη μέσα στὴν εὐμάρεια. Τὰ διαμαντικά, τὰ λουλούδια, τὰ μετάξια, τ' ἀμάξια, οἱ συγκεντρώσεις, οἱ χοροί, οἱ ἐπιδείξεις, ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ πλούτου, ὅλα αὐτὰ τῆς εἶναι ἀπαραίτητα ὅσο καὶ ἡ ζωή. Ἴσως καὶ περισσότερο ἀπὸ τὴ ζωή. Ἔτσι εἶναι πλασμένη... Εἶναι ἡ πεταλούδα ποὺ τὴν θαμβώνει, τὴν ἑλκύει καὶ τὴν καίει στὸ τέλος τὸ φῶς.

Καὶ τότε ὁ ντὲ Γκριὲ γιὰ νὰ κρατήση τὴν ἐρωμένη του ἀρχίζει νὰ κλέβη στὰ χαρτιά. Μέχρις ὅτου μιὰ νύκτα τὸν συλλαμβάνει ἐπ' αὐτοφώρῳ νὰ τὸν κλέβη ὁ Γκυγιώ, τὸ παραλυμένο καὶ πονηρὸ γερόντιο ποὺ ὅσο περισσότερο γερνοῦσε, τόσο καὶ περισσότερο ἐπιθυμοῦσε τὴν Μανὸν καὶ ὁ ὁποῖος Γκυγιὼ γιὰ νὰ ταπεινώση τὸν ἐραστή της καὶ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ, καλεῖ μὲ ἀγανακτισμένες φωνὲς τὸν κόσμο νὰ διαπιστώση τὴν κλοπήν. Κατόπιν τὸν παραδίδουν στὴν ἀστυνομίαν.

Κατάπληκτος ὁ κόμης ντὲ Γκριὲ γιὰ τὸ ἠθικὸ κατρακύλισμα τοῦ ἀγαπημένου του παιδιοῦ τρέχει στὴν ἀστυνομία καὶ προλαμβάνει τὴν ἔκρηξι τοῦ σκανδάλου. Ὁ ἱππότης ἀφίνεται ἐλεύθερος, συλλαμβάνεται ὅμως ἡ Μανὸν ὡς γυναῖκα ἐλαφρῶν ἠθῶν καὶ ὡς παρασύρουσα τοὺς νέους εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ καταδικάζεται νὰ ἐκτοπισθῆ σὲ μιὰ μακρυνὴ ἀποικία τῆς Γαλλίας, ὅπου στέλλονται ὅλοι οἱ ἀνεπιθύμητοι καὶ καταδικασμένοι σὲ καταναγκαστικὰ ἔργα...

. . . .

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες μιὰ θλιβερὴ συνοδεία καταδίκων ποὺ φρουρεῖται ἀπὸ ἕνα στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα, ὁδεύει σιωπηλὰ καὶ ἀργὰ πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς Χάβρης, ὅπου τὴν περιμένει τὸ πλοῖο ποὺ θὰ τὴν μεταφέρη στὴν μακρυνὴ ἀποικία. Μεταξὺ τῶν καταδίκων γυναικῶν σύρει ἐξηντλημένα τὰ βήματά της, ψυχικὸν πλέον ράκος καὶ ἡ Μανον.... Σ' ἕνα μερος τοῦ μεγάλου δρόμου ποὺ πρόκειται νὰ περάση ἡ συνοδεία, κρυμμένος πίσω ἀπὸ μιὰ συστάδα δένδρων περιμένει τὸ πέρασμά της, ἕνας νέος: Εἶναι ὁ ἱππότης ντὲ Γκριὲ ποὺ ἔχει ἐπαναστατήσει κατὰ τῆς τερατώδους ἀδικίας ἡ ὁποια ἔγινε στὴ γυναῖκα ποὺ ἀγαπάει καὶ ποὺ περιμένει τὸν Λεσκὼ μὲ μερικοὺς φίλους του, γιὰ νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τοῦ ἀποσπάσματος καὶ νὰ ἐλευθερώσουν τὴν Μανόν. Ὁ Λεσκὼ ἔρχεται πρὸς συνάντησίν του, ἀλλὰ μόνος. Οἱ ἄνδρες του τὸν ἐγκατέλειψαν. Τρελλὸς ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του ὁ ντὲ Γκριὲ φωνάζει:

— Θὰ τοὺς κτυπήσουμε οἱ δυό μας Λεσκώ... Ἑτοιμάσου...

Ὁ Λεσκὼ δὲν εἶναι δειλός, ἀλλὰ βολσκει τη λύσι αὐτὴ ἐντελῶς παράλογη. Τί μποροῦσαν νὰ κάμουν δυὸ αὐτοὶ μ' ἕνα ὁλόκληρο ἀπόσπασμα; Θὰ τοὺς σκότωναν σὰν τὰ σκυλιά.

— Καλλίτερα νὰ ἐνεργήσωμε μὲ πανουργία, εἶπε.

Ἔτσι κι' ἔγινε. Ὁ ὑπαξιωματικὸς ἀποσπασματάρχης κατὰ σύμπτωσιν ἦταν φίλος τοῦ Λεσκώ. Μὲ χαρούμενη ἔκπληξι χαιρετήθηκαν κι' οἱ δυό. Ὁ Λεσκὼ ρώτησε γιὰ τὴν Μανόν. Τοῦ τὴν ἔδειξαν, μισοπεθαμένη κατὰ γῆς ἀπὸ τὶς ταλαιπωρίες καὶ τὴν ἐξάντλησι... Εἶπε ὅτι εἶναι ἐξαδέλφη του καὶ χάρις στὴ φιλία ἐκείνη καὶ στὸ λόγο τῆς στρατιωτικῆς του τιμῆς, ὅτι θὰ βρισκόταν μὲ τὴ Μανὸν στὸν καταυλισμὸ τὴν ἴδια νύκτα, ὁ Λεσκὼ κατώρθωσε νὰ ἐλευθερώση τὴν ἐξαδέλφη του. Καὶ ἡ συνοδεία ξαναπῆρε τὸν ἀργὸ καὶ κουρασμένο δρόμο της χωρὶς τὴν Μανόν...

Οἱ δύο ἐρασταὶ ξαναβρέθηκαν καὶ πάλιν μόνοι. Ἐκείνη μισοπεθαμένη καὶ γεμάτη τύψεις. Ἐκεῖνος τρελλὸς ἀπὸ τὴ χαρά του, γιατὶ κρατοῦσε ξανὰ στὴν ἀγκαλιά του, τὴν πολυαγαπημένη γυναῖκα. Κι' ὁ νοῦς τῆς Μανὸν γύρισε στὰ περασμένα. Στὴ γνωριμιά τους στὸ πανδοχεῖο τῆς Ἀμιέννης, στις εὐτυχισμενες ἡμερες ποὺ εἶχαν περάσει, σὲ ὅ,τι γλυκὸ καὶ ὡραῖο τοὺς εἶχε δώσει ἡ ἀγάπη τους. Τὰ δάκρυά της, δάκρυα νοσταλγίας καὶ μετανοίας μαζύ, ἔσταζαν ἀργὰ ἀπὸ τὰ μάτια της καὶ ὅλο της τὸ εἶναι ἐξηγνίζετο στὴν πονεμένη αὐτὴ ἀναπόλησι... Δὲν ἦταν πιὰ ἡ ἄστατη Μανὸν τῶν ἡμερῶν τοῦ Μπρετινὺ καὶ τοῦ δάσους τῆς Βουλώνης. Εἶχε ὁλότελα ἀλλάξει.

Μὰ ποιὸς ποτὲ μπόρεσε ν' ἀποφύγη τὰ κτυπήματα τῆς Μοίρας; Καὶ ἡ Μοῖρα εἶχε διατάξει νὰ σταματήση ἐδῶ ἡ πονεμένη αὐτὴ ζωὴ — ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ τῆς μεγάλης λυτρώσεως.

— Γιὰ κύτταξε τὸ ἄστρο τῆς νύκτας, ποὺ πρόβαλε στὸν οὐρανό... ἀκούσθηκε νὰ τῆς λέη ὁ ντὲ Γκριέ.

— Ναί, ἀγαπημένε μου, ὁ οὐρανὸς ἐγέμισε διαμάντια καὶ θυμᾶσαι πῶς μοῦ ἄρεσαν ἄλλοτε;...

Κι' ἐνῷ τὰ χείλη τους ἔσμιξαν σ' ἕνα ἀκόμη φιλί, ἡ νέα αἰσθανόταν ὅτι φεύγει μέσα σ' αὐτὸ κι' ἡ ζωή της.

— Πεθαίνω!... ἐψιθύρισε μὲ σβυσμένη πνοή.

Καὶ σὰν νἆταν εὐχαριστημένη γι' αὐτό, γιατὶ θὰ ἔπαυε ἔτσι καὶ τὸ μαρτύριο τοῦ ἀγαπημένου της, πρόσθεσε:

— Καλλίτερα ἔτσι!... Καλλίτερα ἔτσι!...

Ὕστερα ἀπὸ λίγο στὰ στήθη του ὁ ντὲ Γκριὲ ἔσφιγγε παράφορα ἕνα ἄτονο πτῶμα. Ἡ Μανὸν εἶχε πεθάνει....

Τ. Ν.

ΜΕΝΤΙΟΥΜ
ΕΛΕΝΗ ΖΑΚΥΝΘΙΝΟΥ
Ἑταιρεία Ψυχικῶν Ἐρευνῶν
ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένη.
Δέχεται ὁδὸς Ὁμήρου 46
Τηλέφ. 28-129